

CANÇONS
de cada localitat en el
“CANÇONER POPULAR
DE MALLORCA”

VOLUM NÚM. 3: ÍNDEX I PAGINACIÓ

Darrera Versió

7. ARTÀ, segona part	Tom III	Tom IV
1. Cançons recollides a Artà sense Variants a altres localitats	1	167
2. Cançons recollides a Artà amb Variants a altres localitats	27	181
3. Cançons recollides a altres localitats amb Variants a Artà	91	273
NOTA: Aquest volum és continuació del volum anterior; per això, s'ha suprimit aquí tota la part introductòria.		

GABRIEL FERRER LLABRÉS

INCA, 2026

T O M I I I

1) Cançons recollides a Artà sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 8 Es papai i sa mamai / han fet dur una nineta.
Ves-la a veure, Francisqueta, / que du es vestit d'escambrai. *Artà*
- 16 Noninó ninó ninena, / ninonena noninó.
Si vós no em donàsseu pena, / jo no penaria, no. *Artà*
- 25 Vou-veri-vou / vou-veriveta,
sa molinereta / d'es Molinet Nou.
Vou-veriveta / vou-verivou
ha feta bugada / i no ha fet sol. *Artà*
- 39 A la cadireta / a la cadió.
No menjaràs xuia / ni botifarró. *Artà*
- 42 Allà a la Papaluarda / ets abres fruiten bunyols,
confits, torrons, robiols, / i noltros farem perols
en tenir sa panxa farta. *Artà*
- 49 - ¿A on són les estidores? / - A ca's ferreret.
- Vés-les a dur. / - Està tancadet.
- ¿A on és el senyor? / - A pintar un gall.
- ¿De quines colors? / Xutxurumbeo! xutxurumbeo! *Artà*
- 52 - Ave Maria. El Rei m'envia / que em doneu una fia.
- Digueu an el Rei / que no hi ha fia per ell.
Torna arrera, bon cavaller: / triaràs sa que voldràs.
- Aquesta vui per esposa, / per esposa i per muller,
perque pareix una rosa / coïda del sant roser.
- ¿Que la'm tractaràs molt bé? / - Quan la Reina dinarà,
en cadira d'or seurà, / un punt d'or li tiraré.
I qualche escorretjadetes, / si les ha de menester.
- Du-la-te-‘n.
- Aquests cabeiets d'or / que té Na Marieta!
¿Si voleu que sigui nostra? / Donau-mos Na Marieta.
- Na Marieta no ho vol!
Aquests uiets d'or / que té Na Marieta!
¿Si voleu que sigui nostra? / Donau-mos Na Marieta.

- Na Marieta no ho vol! etc., etc. *Artà*

- 54 Bernat, bota d'es terrat. / Catalina, treu sa carabina.
Ramon, compta quants són. / Guiem, treu sa barra i prem. *Artà*
- 57 - Butxinel·lo, butxinel·lo. / - ¿Què mana mi senyorel·lo?
- ¿A on has d'anar a besar? / allà on vostè voldrà.
- Que vagi... *Artà*
- 60 Caragol, caragolí / 'nirem en es molí,
durem una coqueta / i la mos menjarem p'es camí. *Artà*
- 62 Caragol, treu banya, / 'nirem a sa muntanya,
durem un feix de canya. / Tira, tira, caragol. *Artà*
- 65 Carril, carril, / cent, busques, mil. *Artà*
- 66 Coniet acotat, / si m'agafes te mat. *Artà*
- 75 D'una pala fan un forn / i d'un forn, una fornera.
Pin, pon, *fuera!* *Artà*
- 87 Erri, muleta de cotxo, / 'nirem a Son Ribot,
veurem Na Juanota / qui bolca es seu al·lot.
Al·lot, al·lot, al·lot! *Artà*
- 94 Es moros s'assoleiaven / damunt una roca gran.
I en tant en tant demanaven / quin dia era Sant Juan.
Un *pie*, otro *pie* / una capada, *otra* capada.
Una esquenada, *otra* esquenada / Així fan los *zapateros*
així, així, així, així, / Així *me gusta a mí!*
Així com se pentinen, / així, així, així, així.
així *me gusta a mi!* / Així com se renta sa cara.
així, així, així, així. / Així *me gusta a mí!*, etc. etc. *Artà*
- 95 Es sereno ha mort un moix / i l'ha duit en el Socós;
ha comprat un cèntim d'oli / i un panet de dos
per dinar, per sopar, / per sa nina no n'hi ha.
Uè! uè! uè! uè! *Artà*
- 97 Ets esclaus de Déu fan guerra. / Sant Juan los va davant.
Sant Pere los va darrera / *con* el trico-trico-trac. *Artà*
- 101 Fila, fila barba, / un aguyer... dos aguyers...
tres aguyers! *Artà*
- 103 Gatzoneta, gatzoneta, / gatzoneta balla bé
i jo també hi ballaré. *Artà*

- 105** Gràcies a Déu, / mon pare ja ve;
gràcies a Déu, / ma mare també.
A davall s'escala / hi ha un puput
carregat de seda, / de seda i vellut
que canta i sona / i fa cu-cu-cut. *Artà*
- 106** Hi havia una rateta / qui agranava sa carrereta.
Va trobar un dobleret: / - ¿Què en faré d'aquest dobler?
Compraré caramel·lets... / No! que hauré de tirar es paperets!
Compraré vellanetes... / No, que hauré de tirar ses clovelletes!
Comparé un coleta / i, d'es tronxos, faré una caseta.
Va passar una guarda d'arriets:
- Rateta, ¿que estàs pintadeta? / ¿que em vols per marit?
- Si cantes polit. / - Ah aaahà aaah! /
- Passau, passau que sa caseta em retgirau / i a mi també!
Va passar una guarda de bouets:
- Rateta, ¿que estàs pintadeta? / ¿que em vols per marit?
- Si cantes polit. / - Muuuf, muuuf, muuuf!
- Passau, passau que sa caseta em retgirau / i a mi també!
Va passar una guarda de moixets.
Un qui duia un estel d'or en es front va dir:
- Rateta, ¿que estàs pintadeta? / ¿que em vols per marit?
- Si cantes polit. / Miau, miau, miau!
- Entrau, entrau! que sa caseta m'alegrau / i a mi també. *Artà*
- 111** - Jo el t'encendré / an el tio, tio.
Jo el t'encendré / an el tio paper!
- Tu no el m'encendràs / an el tio, tio,
tu no el m'encendràs / an el tio pedaç! *Artà*
- 112** - Jo me m'he d'anar. Tu arregla les feines de la casa: agranaràs,
cuinaràs, pastaràs... No estaré gaire temps a tornar.
- Sí, mu mare. Anau-vos-ne tranquil·la.
Saltem i juguem / que mu mare ja és fuita!
Saltem i juguem / que mu mare ja ve!
- ¿Has fet les feines que t'he comanat? *Artà*
- 115** Jo sé una cançoneta / llarga que no acaba mai.
Comença: "Qui tai, qui tai" / i acaba: "Qui tai, qui teta". *Artà*
- 117** La cantinera plora / perque no té diners;
jo li donaré un cèntim / i no plorà més.
A la mon-tirirí, tiririrí! *Artà*
- 119** La lluna la bruna, / vestida de dol,
son pare li pega, / sa mare no ho vol. *Artà*

- 121** L'anell a la butxaca, / l'anell a la fragata,
l'anell a cada dit / i fa xit xiritxit! *Artà*
- 125** Lluneta de pagès: / jo estic dins ca teva
i tu no em dius res! *Artà*
- 133** ...Menja-la't, frita, / tira-la dalt sa teulada.
Dalt sa teulada / hi ha un sabater
fa sabates de paper. / i, si no les ha acabades,
encara les té. / Darrera sa porta hi ha un fus.
Acabat. Amén Jesús. *Artà*
- 134** Mestre, bon mestre, / deixau-m'hi anar
a veure ses nines / dalt es campanar.
Repiquen ses campanes, / i tornen repicar,
volten i revolten / i cauen dins la mar. *Artà*
- 143** Na Juana anava a s'hort, / anava a s'hort d'es Morer,
i En Juan que l'encalçava: / ja l'agafa, ja la té! *Artà*
- 144** Na Margalideta / de ca's Petacó
no menjarà xuia / ni botifarró. *Artà*
- 149** - Paia d'ordi. / - Paia de forment.
- ¿On va aquesta pobra gent? / - Per davall corrents.
- ¿Amb quin so? / Amb el de la trompeta.
- Tururut, tururut! *Artà*
- 162** - ¿Quantes polles m'hi menau, mas boneta?
¿Quantes polles m'hi menau, glorioleta?
- Jo ne men set i un gallet, mas boneta:
Jo ne men set i un gallet, glorioleta.
- Digau ¿a quala voleu, mas boneta?
digau a quala voleu, glorioleta.
- Jo per mi vui na Margalida, mas boneta;
jo per mi vui na Margalida, glorioleta.
- Cercarem qui li agrad, mas boneta;
cercarem qui li agrad, glorioleta.
- Jo per ella tenc en Bartomeu, mas boneta;
jo per ella tenc en Bartomeu, glorioleta.
- Jo per ella tenc un llit d'or, mas boneta;
jo per ella tenc un llit d'or, glorioleta.
- Que com s'hi posen fa es tro, mas boneta;
que com s'hi posen fa es tro, glorioleta. *Artà*
- 168** Rotlet, rotlet / del pa amb dineret / que estàs ben pagadet. *Artà*

- 170** Sabata pintada / taconet vermei.
S'al·lota m'agrada / que no té remei. *Artà*
- 172** Sa fia d'En Colau Xina / n'era tan fina / com un sedàs:
té quinze pams d'oreia / setze de ceia / i devuit de nas. *Artà*
- 174** Sa gallina blanca, tot ho escampa; / sa negra, tot ho aplega;
sa rossa, tot ho embossa. / Es corb, en tocar-lo fa es mort.
Es camí de Ciutat / ses formigues l'han roegat,
n'han fet una fossa / d'una canya grossa
n'han fet un capçal / d'un aumud i mig de sal.
Sa figa secaiona, / si no cau avui, caurà demà.
Si no cau demà, passat demà. / Si no cau passat demà, s'altre.
Sa més forta! *Artà*
- 175** Sa mestra Melindra / va caure d'es sostre
i se va fer un bony, / com una llagosta. *Artà*
- 180** - ¿Saps qui és mort? / - Sa coa d'es porc.
- ¿Saps qui és viu? (o: qui riu?) / - En Monseriu.
- ¿Saps qui plora? / Na Mangola. *Artà*
- 198** Una euveia bedega, sedega, / ha fet un menet sedec, bedec,
llanat, llanut, / de capa peus ben pelut. *Artà*
- 201** Una xica / pellerica / cama curta / picarrica
mena tres pollets / pellerics / cama curta / picarrics. *Artà*
- 205** Un plat blanc pla / ple de pebre negre està. *Artà*
- 209** Vés-te'n Pere, / vés-te'n Toni, / vés-te'n tu, Sebastià.
Torna, Pere / torna, Toni, / tor-na tu, Sebastià. *Artà*
- 210** Vet aquí ses claus de s'hort: / a dins s'hort hi ha un pi;
damunt es pi, una teula; / damunt sa teula, una reura;
damunt sa reura, un reuró; / damunt es reuró, una mèrlera
que en es coll hi té una perla / i en es bec un falcó.
M'has de dir s'intenció: / anit, ¿ambe qui vols jeure? *Artà*

Capítol 2: Localitat

- 6** A Ciutadella i Maó / Mercadal i Ferreries,
feren noces quinze dies / de ses banyes d'un moltó. *Artà*
- 16** Alerta an es mercaders / que tenen cent canes d'uis.
A Espanya fan més embuis / que lletres no hi ha a papers. *Artà*

- 20** Espanya, per natural, / passarà mala ventura:
un menja, s'altre dejuna, / i això resulta més mal
que un cop de vent de mestral / a l'abre que està en tenrura. *Artà*
- 34** De França vaig dur sa mostra / d'es locos de l'hospital
i són una cosa igual / d'aquesta veinada nostra. *Artà*
- 86** Jo me'n vaig sense peresa / i no vos vui molestar.
Una nota he de deixar / 'n es carrer de la Puresa. *Artà*
- 90** Ses foravileres tenen / sa cara d'aubercoc verd,
emperò ses de Na Crema / la tenen de juevert. *Artà*
- 112** En es carrer de ses Roques / se varen arraconar
sa de Lluc i sa d'Artà / dins dues casetes pobres. *Artà*
- 113** En es carrer de ses Roques / un convent hi varen fer
per tancar'hi ses al·lotes / que monges se volen fer. *Artà*
- 129** En es carrer Nou hi ha / un abre qui fa mentides
i les té tan compartides / que a cada brotet n'hi ha. *Artà*
- 150** Fadrineta hi deu haver / que no ho fa coneixedor
i puja més sa tristor / que no es Castell de Bellver. *Artà*
- 164** Jaume, Jaume, N'Antonina / ja és partida qui se'n va:
ja és damunt es Coll d'Artà / qui et dóna sa despedida. *Artà*
- 166** Ara que m'hi som posat / a dur al·lotes a Ses Coves,
tant si són riques com pobres, / ja no n'he de deixar cap. *Artà*
- 178** - ¿Vols-me dir, Font d'Es Rafal, / quin temps de l'any ets més fresca?
- En s'estiu, quan la gent tresca / cercant ombres de penyal. *Artà*
- 179** A damunt es Pou Blanquer / hi faré una farola
per fer'hi sa torniola / diumenge i dia fener. *Artà*
- 182** Na Borges, que vol dir "torre" / en llengo de'n temps primer,
no té torre ni torrer, / sinó, ran d'es sementer,
pins i mates qui fan borra. *Artà*
- 215** Dalt es Puig de Galatzó / s'hi solen fer bones vaumes.
No me digueu mal d'es Jaumes, / perquè los tenc passió. *Artà*
- 233** Oh Putxet de sa Corbaia! / Ja no em sentiràs cantar,
perquè me n'he d'anar a estar, / enguany, devers sa Duaia. *Artà*
- 239** Qualsevol qui del món fuig / perquè no el puguin trobar,
que se'n vagi a retirar / damunt es Bec d'En Ferrutx. *Artà*

- 256** Ditxós poble d'Alaró, / no patirà ric ni pobre.
En Llesca va anar a Sa Cova / i va trobar paparró. *Artà*
- 270** A Alcúdia solen donar / pa d'ordi an es combregats
i an ets extremunciats / aigo bollida de mar. *Artà*
- 311** Fadrins, si voleu fadrines, / jo vos diré on n'hi ha:
'nau an es Coll de N'Abrines; / són ses més guapes d'Artà. *Artà*
- 314** Sant Antoni ja s'acosta, / ja comencen a cornar:
a dins la vila d'Artà / saben fer pans sense crosta. *Artà*
- 342** A Binissalem se queixen / que roba no poren dur.
No poren pastar amb pa dur / perquè ses pasteres vessen. *Artà*
- 419** Gabellins, honrau Sant Vago, / que és es sant d'es malfeners,
perque es fum d'es formiguers / llavò no fos contrari. *Artà*
- 443** Mirau la Ciutat si és gran; / més ho és la part forana.
No us alabeu, ma germana. / 'Xau fer, es veinats ho diran. *Artà*
- 584** Ses al·lotes de Maria, / com no tenen res que fer,
se pinten a un paper / com Sant Josep i Maria. *Artà*
- 649** Bona vila és Manacor, / però té es cor massa estret;
Sant Llorenç és un lloc fred / que ets abres no hi treuen flor. *Artà*
- 661** A Petra los granats ais, / i a Montuïri cabeces,
i a Ciutat són les mestresses / de los senyors menestrals. *Artà*
- 679** Com p'Algaida vaig passar, / figural a cada banda;
bones pomes hi ha a Randa; / murtons a Banyalbufar. *Artà*
- 727** Llorença, cara de pensa / ¿qui t'ha duit sa vermeior?
- Un jovenet de Pollença / me n'ha duita, i a tu no. *Artà*
- 933** Es dia de Sant Jaume era / quan sa nova va arribar
que s'havia d'embarcar / es floret de Son Servera. *Artà*
- 939** Noltros som de Son Servera / i venim a festejar aquí,
i, si heu de tenir res que dir, / ja mos pitjareu darrere. *Artà*
- 978** - Segadors d'Aubadallet, / ¿quan acabau s'escarada?
- A devers Sant Miquelada, / que no fa calor ni fred. *Artà*
- 1036** Sa Cleda de Ca s'Hereu / vet-la-t'allà que ja és clara,
i es majoral ha dir ara: / - Callau, al punt dinareu. *Artà*

- 1074** Com passaràs p'es Racó, / cui un brotet d'olivera,
i tu, Maria Riera, / dóna'l a sa seva amor. *Artà*
- 1101** Oh bella font d'aigo viva, / mon bé, d'on habitau vós!
Habitau dins ets Olors / i jo habit dins la vila. *Artà*
- 1138** En es barranc de Morell / s'animal tot reposat
li va fer pegar un esclat / que li foradà sa pell.
Considerau quin bordell, / amb so barram rebentat. *Artà*
- 1171** A Son Quint, lleixiu calent / que l'escaufen per pastar
i a s'Atalaia que hi ha / un gall qui fa sentiment. *Artà*
- 1192** ¿Coneixeu es garriguer / de Morell i Ses Pastores?
Festeja Na Terrassones. / ¿Això trobeu que està bé? *Artà*
- 1216** Es Cabanells, Ses Pastores, / S'Estany i S'Ametlerar,
Sa Canova i S'Estepar, / Es Rafal Pai, Son Togores. *Artà*
- 1289** Son Cardaix, Son Xebel·lí / i Son Mel·let de passada,
qui no té feines, que hi vaja, / i allà aprendrà de mentir. *Artà*
- 1302** Un temps venia s'amor / devers Sa Volta Piquera
i ara som tornat arrere / p'es pla d s'Abeurador. *Artà*
- 1328** Carta, ves-te'n i fé via: / a Sa Canova has d'anar;
tan prest com seràs allà, / les donaràs es bon dia:
En Jaume Ferrer l'envia / de sa set que va passar. *Artà*
- 1336** Germanets, molt tard se fa, / és precis retirar-mós
i antes despedir-mós / de lo que a sa Cova hi ha. *Artà*
- 1373** Sa madona de sa Torre / es pa negre li fa mal,
però no n'hi fan ses coques / ni es torrons per a Nadal. *Artà*
- 1376** A dins es lloc de sa Torre / tot són pastors i cabrers:
tot això són malfeners / que mantén En Pansacola. *Artà*
- 1399** Ja parlam de cul tapat, / de mig i de baix voreres.
L'amo Antoni de ses Eres / fa es rallar de reguyat. *Artà*
- 1405** Ses cases de ses Talaies / estan damunt un turó;
a baix hi ha un regueró / que hi habiten ses Mendaies. *Artà*
- 1410** A s'aujub de s'Heretat / jo m'hi vaig rentar sa cara
i bruta la duia encara / de tant que havia plorat. *Artà*
- 1435** Sa madona de Son Bono / pegà foc an es rostoi
i se va cremar un genoi. / Idò bono! Idò bono!. *Artà*

- 1444** Na Rossa de Son Catiu / ha composta sa bugada:
sa llenya verda i banyada, / sa caldera foradada,
i ha vessat tot es lleixiu. *Artà*
- 1473** A Son Fortè' es combregar / no em som temut que hi anàs.
L'amo té baldat es braç, / de s'ase que el va mossegar. *Artà*
- 1475** Jo tenc una avinentesa / dins lo meu enteniment:
Mare de Déu, un bon vent / de llevant o de ponent
a s'era de Son Fortesa! *Artà*
- 1477** L'amo de Son Frare té / nou cortons de cols sembrades:
totes ha d'esser passades / per ses mans d'es ximbomber. *Artà*
- 1535** A Son Pastor es fogons / són dues pedres plegades
i ses parets foradades / totes plenes de dragons. *Artà*
- 1548** A Son Pou a'ts homos d'era / les fan batre i garbejar;
a l'amo i tot fan segar; / sa madona fa d'aiguera. *Artà*
- 1586** A Son Serra de Marina / que hi estan allà de bé!
Com un gall i una gallina / tancats dins un galliner. *Artà*
- 1587** Jo tenc bauba sa mà esquerra / i sa dreta que ja hi va.
Me n'aniria a escaufar / dins sa cuina de Son Serra. *Artà*
- 1588** Majorala de Son Serra, / Déu vos pag la caritat.
Que tenguen an es costat / tants d'àngels com grans de blat
hi ha colgats davall terra. *Artà*
- 1596** Son Sureda sempre plora / quan veu es bruixot que ve:
de dins un clot d'ametler / va treure En Valent defora. *Artà*
- 1605** Dins Son Uiastre hi ha esplet / d'ametlers i de figueres;
tenen tres-centes someres / que cada any fan un mullet. *Artà*
- 1607** Son Uiastre, qui és tan gran, / són nou-centes corterades,
de parets de calç voltades / bones per fer'hi enciam.
I l'amo s'hi mor de fam / per falta de pasterades. *Artà*
- 1608** Son Uiastre regalat / de rates per sa paret.
Ja ho sap es nostro moixet / que des que hi és ha engreixat. *Artà*
- 1617** Tot són mates i ravells / i romequers i auzines
si no fos per ses fadrines, / Sos Llulls no val dos doblers. *Artà*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 41** Bon vaixell és la Miranta, / però de millors n'hi ha.
Aquesta de Lluamar, / és una guilant berganta. *Artà*
- 48** Un vaixell fa corantena / a dins es port, aturat.
Què has de xerrar, Calafat, / si es vaixell ja està encallat
fins an ets abres, d'arena! *Artà*
- 51** Com la mar pega engronsada, / el mariner va perdent.
Quatre o cinc contraris tenc / que em fan girar es bastiment,
Maria, molta vegada. / No ho sabrà pare ni mare,
parents, germà ni germana, / si jo i tu anam malament. *Artà*
- 101** Obriu portals i barreres, / i s'oratge passarà,
i anirem a ran de mar / a dur brots d'aufabeguera. *Artà*
- 107** Estimada, vós sou l'ona / de la vorera de mar ,
perque en sentir-vos cantar, / el bon mariner s'entona. *Artà*
- 114** Jo la festeig marinera / i és fia d'un patró;
per temps en serè senyor, / si arrib a casar-me amb ella. *Artà*
- 159** Oh Mare de Déu del Carme, / donau bon temps a la mar
que anit s'han d'embarcar / mon pare i lo meu germà
i un jovenet que nom Jaume. *Artà*
- 165** Ara vos vaig a contar / sa desgraci' de sa Torre.
A Son Primer morí un jove / i En Butlo se negà,
i En Vei qui va quedar / mort, i no hi va haver que córrer. *Artà*
- 190** Es qui pesca amb hams de plata, / es peix d'un altre ha agafat;
si no l'hagueren comprat, / no n'haurien vist escata. *Artà*
- 213** Si no em feia pescador, / quants de peixos 'gafaria,
si en 'gafava, ne vendria / vint o trenta an es senyor. *Artà*
- 221** La sirena canta una hora / i los mariners espanta,
perque quan té maror canta / i quan té bonança plora. *Artà*
- 223** La sirena de la mar / en tenir fortuna, canta,
perque diu que la bonança / no estarà molt a tornar. *Artà*
- 229** Si tot el món me ve quantra, / faré el joc de la sirena:
que com té fortuna, canta, / i com té bonança, pena. *Artà*

Capítol 4: Narratives

- 10** En Toni Leu d'es molí / qui se va treure es vestit.
Es portal va esser petit / i no va porer sortir. *Artà*
- 27** En Pansacola va dir / darrere ses seves portes:
- Es pobres han de morir, / enguany, amb ses barres tortes. *Artà*
- 33** Mestre Antoni Vei va dir: / -Bon repuceta sagrada!
Mai ha passat cap porcada / com sa que m'han feta a mi! *Artà*
- 41** A sa Clota varen fer / foc i fum i calivada;
i torraren sobrassada / d'es cimal de s'ametler. *Artà*
- 45** Com es tren va arribar a Artà / amb sa màquina enflocada,
daren molta d'ensaimada / i un puro per a fumar.
Que visca Don Rafel Blanes / de dins la vila d'Artà! *Artà*
- 47** Dia sis d'agost se fé / una festa molt rumbosa:
feren ball i varen córrer; / toros i tot hi hagué. *Artà*
- 48** Don Pedro Font d'ets Olors, / ell i la seva senyora,
feren una gran millora / a Sant Josep gloriós. *Artà*
- 50** Es rector, que en glòria sia, / sa trona nova va fer;
s'ecònomo fé el Roser / i acurçà la sagristia.
Sant Juan no posseïa / ca seva, i ara en té. *Artà*
- 56** A ses coves de s'Ermita / es moros ja ho deien ferm,
que si En Sangris no se'n tem, / per ventura li farem
sa guarda d'es porcs petita. *Artà*
- 59** Damunt sa plaça d'Artà / hi han sembrat oliveres,
han posat brins i banderes / per quan la Reina vendrà. *Artà*
- 60** De Mallorca ets habitants / feren repartició,
i es puig de Sant Salvador / pertocà a don Nunyo Sans. *Artà*
- 64** Dues festes de carrer / s'han fet més, a dins Artà:
com el Rei se va casar / i el senyor Bisbe vengué
el clero hi comparagué / i s'anell li va besar. *Artà*
- 68** Es nou barcos de s'inglès / tots tiraven an En Bossa,
i ell, amb sa cama coixa, / no li pogueren fer res. *Artà*
- 69** Es temps que es mahometans / de Mallorca governaven,
es cristians amagaven / les imatges d'alguns sants. *Artà*

- 83** Tot Manacor anava alçat / pensant que Carlos venia.
Va ser sa cavalleria / d'es *cristinos* de Ciutat. *Artà*
- 85** Vivo Fernando Setè! / Vivo Lluís rei de França!
Vivo la perseverança / de la nostra santa fe! *Artà*
- 104** Baix d'es coll de son Catiu / se va negar un minyó.
Bon Jesús, perdonau-ló, / si al purgatori el teniu. *Artà*

Capítol 5: Noms personals

- 20** Es dia que vaig venir / vaig venir amb ses Catalines.
Sempre les he devertides / anant-les a divertir. *Artà*
- 35** En sentir a nomenar Jaume, / jo ja prenc es mocador,
perque tenc sa meva amor / tancada dins sa presó
a dins la ciutat de Palma. *Artà*
- 76** Es sol ja se'n va a la posta / i En Juan Banya també.
Mestre Tomeu Carboner / una sola fia té
i la vol casar per força. *Artà*
- 100** Perque vaig dir Pep Galleta, / me volien atupar;
i ara sí que ho diré clar: / Pep Galleta! Pep Galleta! *Artà*
- 115** Un Bisbe i un Coronell / i un Cristo sense enclavar
varen anar a entrecavar / a dins es clot de Morell. *Artà*
- 118** Vaig néixer a Santa Maria / i m'hi varen batiar;
es nom que em varen posar, / "Feina fuig i menjar vine". *Artà*
- 128** Quatre Margalides són; / totes quatre van plegades:
quatre roses encarnades, / ses més polides del món. *Artà*
- 131** En sentir cridar es nom teu, / es meu cor ja té alegria,
basta que sies Maria, / nom de la Mare de Déu. *Artà*
- 150** Es Tonis són ets aguts / i es Juans encara més;
es Tians són tabalers / i es Peres llengueruts. *Artà*
- 153** Per un Juan perd sa sang; / per un Pere la perd tota;
per un Juan, gota a gota; / per un Pere, no la planc. *Artà*

Capítol 6: Religioses

- 10** D'es Mercat i de d'allà / per s'hort de ses Politxones
se'n solen dur ses persones / a Son Catíu, a enterrar. *Artà*
- 54** La fi del món se'n vendrà / sense pietat ninguna;
fonts i rius tot cremarà, / i la gent no en quedarà ninguna. *Artà*
- 68** Ets espiritistes són / qui, com dormen, veuen vistes;
ja les passaran ben tristes, / es tontos, a l'altre món! *Artà*
- 94** Si voleu tenir bon dia, / com vos 'xecau, es matí,
primerament heu de dir: / "Jesús, Jusep i Maria"
que és sa millor companyia / que un cristià pot tenir. *Artà*
- 172** Bon Jesuset / que sou d'hermoset!
Veniu, veniu / dins es meu coret. *Artà*
- 178** El Bon Jesuset / volia mamar;
la seva mareta / el feia estudiar. *Artà*
- 193** - Vos duc el Bon Jesús petit / enmig de son pare i sa mare,
si li voleu donar posada / per aquesta santa nit.
- Bon Jesús, entrau, entrau; / entrau, que sou a ca vostra;
no vos tenim per cap hoste, / que de tot Vós comandau. *Artà*
- 201** La Mare de Déu mai tarda; / en cridar-la sempre ve;
en es pou aparegué / a Na Juana Ginarda. *Artà*
- 248** Una Verge que tenim / damunt un putxet redó
que se diu Sant Salvador, / an aquella és que acudim.
Li duc el retrato al viu; / tenga, si vol mirar-ló. *Artà*
- 260** Los cabeis m'arrancaré / com veig la desditxa mia:
un fii Aleix que tenia / set anys i vint-i-un dia
en casa, i no el conegué. *Artà*
- 262** - ¿Me vols dir tu, pelegrí, / Aleix a on l'has deixat?
- A la ciutat de Sicíli' / es vestit m'ha baratat.
Es vestit que jo portava / no valia dos doblers;
Aleix el s'ha estimat més / que el seu, que millor portava. *Artà*
- 263** Una carta molt ben closa / tenia Aleix en la mà;
a ningú la volgué dar, / només a la seva esposa. *Artà*
- 268** Assistiu a lo elogi / del Sant que hem de venerar.
I ara per acabar / diguem: Viva Sant Antoni
que l'infern fa tremolar! *Artà*

- 270** Dau-mos coca! dau-mos coca! / Dau-mos coca! dau-mos vi!
I ara ho tornam repetir: / Dau-mos coca! dau-mos vi! *Artà*
- 271** Dia deset de gener / trobam la vostra diada
amb la capella emmurtada, / corregudes p'es carrer. *Artà*
- 272** Diguem: "Visca Sant Antoni!", / amb so mocador en es coll.
Amb so sò d'es picarol / farem fugir el dimoni. *Artà*
- 276** Habitants i moradors / de dins la vila d'Artà,
tots plegats hem d'invocar / Sant Antoni gloriós. *Artà*
- 278** No tengueu por del dimoni, / perquè ell res no mos farà;
i ara, per acabar, / diguem: "Viva Sant Antoni"! *Artà*
- 284** Sant Antoni d'es Fangar, / no estigueu arraconat;
sortiu enmig d'es rotlat, / que es "molts anys" vos volem dar. *Artà*
- 289** Sant Antoni és es patró / de Maó i Ciutadella.
Li pegam amb sa botella / perquè no tenim tassó. *Artà*
- 290** Sant Antoni és un bon sant, / i qui té un doblor lo hi dóna,
perquè mos guard s'animal / tant si és de pèl com de ploma. *Artà*
- 293** Sant Antoni és un sant guapo / com cap en el món n'hi ha.
Avui vespre n'hi haurà / qui d'es nas faran gaiato. *Artà*
- 294** Sant Antoni és un sant vell; / du sabates de camussa;
no se pot mantenir a ell / i vol mantenir sa cussa. *Artà*
- 295** Sant Antoni és un sant vell, / es més vell que hi ha s'ermita.
Ell mos dóna pasta frita / i coques com un garbell. *Artà*
- 301** Sant Antoni gloriós, / de mal mos heu de guardar;
dau-mos força per passar / aigo, fang i encalladors. *Artà*
- 303** Sant Antoni gloriós, / de Viana anomenat,
siau es nostro advocat, / de tot perill guardau-mós. *Artà*
- 315** Sant Antoni ja és demà / i anit se fa sa revetla;
cada frare té una cel·la / i un llit per descansar. *Artà*
- 316** Sant Antoni ja és demà. / ¿Que no sentiu ses cornades?
Es molts anys haurem de dar / a fadrines i casades,
a totes ses que hi haurà. *Artà*
- 320** Sant Antoni para lloves / per dins mates i clapers
per guanyar quatre doblers / per fer-se unes varques noves. *Artà*

- 322** Sant Antoni repicava, / repicava a poc a poc,
mentres s'encenia es foc / i sa xuia se cremava;
i es pastoret, qui guaitava / p'es forat d'es rentador
i sentia aquella olor / de sa xuia que torrava. *Artà*
- 324** Sant Antoni, sant humil, / vós qui feis tants de miracles,
adobau ses cames flaques / que té l'amo En Jaume Gil. *Artà*
- 331** Si trobau que no està bé / aquesta carrossa nostra,
mos n'anirem a ca nostra. / Adiós! Fins l'any qui ve! *Artà*
- 408** Es dia de Sant Juan / ses Juanes fan festa,
i es dia de Sant Silvestre / ses Colomes també en fan. *Artà*
- 439** Santa Mónica sagrada, / mare de Sant Agustí,
emparau sa meva ànima, / que ara me'n vaig a dormir. *Artà*
- 487** A Sant Vago es gabellins / enguany l'han adornat bé;
l'any passat li varen fer / una llàntia de brins. *Artà*
- 490** Demà són les Verges; / totes hem d'anar
davall ses auzines / bunyols a menjar. *Artà*
- 491** Es penjoi mos heu de dar, / maldament sia coent,
i així veurà la gent / que noltros sabem ballar. *Artà*
- 498** Es dissabte de Nadal jo trumfaria,
es dissabte de Nadal jo trumfaré;
set gallines i un gall me menjaria,
set gallines i un gall me menjaré;
tots ets angelets del cel convidaria,
tots ets angelets del cel convidaré;
tots es dimonis d'infern engegaria,
tots es dimonis d'infern engegaré.
Es dissabte de Nadal jo trumfaria
i es dissabte de Nadal jo trumfaré. *Artà*
- 525** Quatre metles fan un quern. / Mirau si jo sé comptar!
Ell me podrien llogar / per pastoret de Betlem. *Artà*
- 546** Un any, es dijous jarder, / me'n vaig anar a Capdepera,
i feien sa greixonera / de fuies de garrover. *Artà*
- 547** 'Vui es dijous jarder / i n'és dia de fer bulla;
jo, qui tenc una capulla, / me'n vaig, i la'm posaré. *Artà*
- 560** Ximbombeta, que ets de bona! / Jo sempre t'alabaré;
tu m'has de dur, si convé, / sa pasterada i sa dona. *Artà*

- 597** ¿A on són ses senaietes, / aquelles d'anar a comprar?
Perque anit han de quedar / ben plenes de figues seques
A la xic-xic! / A la xic-xac!
N'hem d'omplir un sac / de figues, anit! *Artà*
- 609** Tota sa Setmana Santa / emblanquinen p'es confits.
Jo no en menjaré de grossos, / de grossos ni de petits. *Artà*
- 635** Es dia del Ram, la Pàssia / sempre la solen cantar;
a s'estimada vaig dar / aigo beneita de Gràcia. *Artà*
- 660** Tornam tenir dins Artà / Jesús, Jusep i Maria.
Un dia judicarà / a Malcos, qui va pegar
a Jesucrist com moria. *Artà*
- 685** Aquesta ja és sa darrera; / per anit no en cantam pus.
Adiós, flor de murtera, / careta de Bon Jesús. *Artà*
- 751** Mestre Juan Fam ha dit / que heu fetes poques panades;
noltros cercam ses taiades / per fer arròs sofregit. *Artà*
- 829** A missa a's Rafal Pudent / ja no m'hi veureu tornar,
perque hi ha molta de gent / que no veu es capellà. *Artà*
- 848** Totes ses beates falses / duen rosari en sa mà,
perque Déu les va criar / més dimonis que ses altres. *Artà*
- 854** L'església és un sementer / petit, que dóna bon compte;
mentres hi hagi gent tonta, / es capellans viuran bé. *Artà*
- 862** - Ermitanet, ¿a on vas, / a peu, sense sa somera?
- Jo me'n vaig a la gravera / a cavar-me lo meu jaç. *Artà*
- 863** Sa vida d'un ermità, / per estar ben ajustada,
ha d'esser molt retirada / i amb res del món trafegar. *Artà*
- 897** En Menorca i N'Estada / i mestre Biel Geuger
ja tendran feina que fer / una bona temporada!
Sa campana s'ha espanyada, / d'es convent, i l'han de fer. *Artà*
- 902** En entrar dins es convent / vos girareu a la dreta,
veureu la Purissimeta / i el Santíssim Sagrament. *Artà*
- 903** En es carrer de ses Roques / un convent ne volen fer
per tancar-hi ses al·lotes / que monges se volen fer. *Artà*

Capítol 7: Vida humana

- 22** Si t'agraden es petits, / an es grans no faràs pressa.
Olla petita, prest vessa; / tot són renyines i crits. *Artà*
- 73** Vos ho he dit sense malici'; / no vos heu d'agraviar:
sa qui no estrenyarà, / es cos li prendrà mal vici. *Artà*
- 106** Jo som vei i no puc córrer: / me ve just es caminar,
i estic obligar a dar / bon exemple a sa gent jove. *Artà*
- 152** Vaig a dormir, que tenc son; / a penes puc badar ets uis.
El món està ple d'embuis: / un bon bugat s'hi compon. *Artà*
- 168** - ¿Em voleu donar o vendre, / la jove, un caliu de foc?
- Jo no en venc ni en don, tampoc. / Vós mateix el poreu prendre.
Artà
- 182** Pipeta, treu foc, / i en fumarem una;
pipeta, treu foc, / fumarem un poc. *Artà*
- 193** Un homo qui té fumera, / això és lo que ha mester més:
tabac, mistos i papers, / pa a sa casa i doblers
i tirar es mal any enrera. *Artà*
- 219** Val més un trebaiador, / mentres que sigui honrat,
que no un cap esflorat, / maldament sigui senyor. *Artà*
- 244** Sempre la veuen anar / mà a costat, ansa de gerra,
amb s'escudellam en terra, / de peresa d'escurar. *Artà*
- 247** Si no tens qui te consol, / vine i te consolaré.
¿Que no saps que un malfener / canta quan se pon es sol? *Artà*
- 277** Ella pega un gemegó / com si l'ànim a Déu das.
Toca'm es pols i veuràs, / quan gemec, si tenc raó. *Artà*
- 314** Na Riteta està malalta / i té es llit en es carrer.
Es fadrins la van a veure / i En Juan es primer. *Artà*
- 346** Jo em pensava si eres mort, / quan no et vaig veure diumenge;
però mal herba mai mor / ni es bestiar la se menja. *Artà*
- 349** Morir no és vega de res; / estar malalt, no convé;
però, qui sanitat té, / ric està i no ho coneix. *Artà*
- 353** Salomó, ¿saps que va dir, / i a l'Escriptura se troba?
"Malalt que aplega sa roba, / senyal que se vol morir". *Artà*

- 365** ¿D'on coneixs tu mestre Jordi? 7 ¿D'on te ve tal amistat?
¿Com pot fer bona concordi' / un aigordent amb un gat? *Artà*
- 413** Mos passejam amb mostatxos / i amb sa botella amb ses mans;
de tant en tant glopejam / fins que estiguem ben borratxos. *Artà*
- 423** A mi, qui rasa la'm dóna, / la hi don caramull, si puc.
Jo no faç cas d'un escut / per conéixer una persona. *Artà*
- 495** No hi res com es suc de parra / per fer fugir es fred de peus.
No hi ha com llet i fideus / per un homo prim de barra. *Artà*
- 499** Estimada d'es meu cor / ¿vos voleu aixecar a obrir?
Tastaríem aquest vi / que diuen teniu tan bo. *Artà*
- 519** En Miquel sempre li deia: / - Jo no vui que facis res:
mata un gall, o dos, o tres, / o si no, mata s'euveia. –
S'euveia no li bastà / i encara en volia més;
s'ase val massa doblers / per haver-lo de matar. *Artà*
- 529** Jo menjaria lleu fred, / panades sense escaufar,
i vi sense roegar, / i sobrassada amb suquet. *Artà*
- 568** Figes de moro m'has dades. / ¿Que et creus que no sé què són?
Bastants se'n van d'aquest món, / just per haver-ne menjades. *Artà*
- 598** Ja no hi ha pena més trista / que no tenir què menjar,
o sa d'un qui ha d'esperar / que li dóniguen sa mà
perque ha perduda sa vista! *Artà*
- 603** Madona, estar panxa prima / és un bon andarivell,
i qui no mira per ell, / el Bon Jesús no l'estima. *Artà*
- 611** Per la vila corr un born / que han cremades ses pasteres
i es conís fan llorigueres / per dins ses soles d'es forns, *Artà*
- 613** ¿Saps que em va dir En Regalim, / un dia, amb una cançó?
Que “era mal s'estar redó”; / i jo li vaig dir que no:
que era més mal s'estar prim. *Artà*
- 631** A matances tenc d'anar, / si em convida Na Terrassa.
Un carro de carabassa / no pot dur bótes a mar. *Artà*
- 641** Si a tu te fan por es porcs, / a jo no me'n fan cap mica
ben salats dins una pica / i a sa perxa, quan són morts,
i qualche taiada frita / que fa posar es morros torts. *Artà*

- 665** Ja han fetes ses alimares, / ja tenen lo seu conhort;
si pel cas no maten porc, / ja tenen ses sobrassades. *Artà*
- 691** Sobrassada, sobrassada; / llengonissa, llengonissa;
llet mulsissa, llet mulsissa; / formatjada, formatjada. *Artà*
- 739** - Jo veig En Randa que ve. / ¿Que hi deu haver res de nou?
- Mos deu dur un poc de brou. / Veiam si mos caurà bé! *Artà*
- 791** Baix d'una figura blanca / hi havia un moro groc
que menjava coques frites / muiadetes dins arrop. *Artà*
- 793** En tenir coca o relliu, / ja no tenc de mester pa,
i doblers per malgastar / tenc un caixó que n'hi ha
i en puc anar a demanar / a ca mestre Juan Niu. *Artà*
- 801** Closques d'ou no en veuen massa / en es fogons d'es trossers;
coes d'ai ja n'hi ha més, / i cotnes de carabassa. *Artà*
- 816** En es reol de Na Lluca / s'hi ha posada talent;
d'onsevuia vénga es vent, / de qualsevol part trabuca. *Artà*
- 827** - Mu mareta jo vui pa. / - Ai, fiet meu, no en tenim!
Molt te planc i molt t'estim, / però no te'n puc donar. *Artà*
- 857** Ara que n'hem berenat / i n'hem beguda aigo fresca,
mos n'ha de prendre com l'esca, / que crema tan aviat. *Artà*
- 879** Com es parenostros sents / d'es dinar o d'es sopar,
mai has de mester cridar, / perque massa prompte véns. *Artà*
- 885** No aneu a dinar a can Pont, / perque donen carn pudenta.
En Toni Manco ja és mort / i es Correu qui ja rebenta. *Artà*
- 925** Quan vos encalç, vós fugiu; / quan jo fuig, vós m'encalçau;
quan vos mir, vós em mirau; / quan plor, vostra cara riu. *Artà*
- 941** Vida trista, vida trista, / vida trista passaré.
M'han dit que en meu carrer / han posat guarda de vista. *Artà*
- 984** Na Juanaina Bunyola / de dins la vila d'Artà
sa mare la va tupa / perque no volia anar
en es torrent tota sola. *Artà*
- 1016** Cada pic que ve En Menut, / sempre em vol deixar sa peça.
Si magre és, un altre engreixa; / no hi ha cap dobler perdut. *Artà*

- 1032** Una fadrina, quan fila, / dins ses mans hi té un bastó.
Diràs an es companyó / que me duga un mocador
d'aquells garrits, de llamina. *Artà*
- 1033** Un favor he d'agrair / an el sen Miquel Cirera
i llavò a madó Monera / i an En Juan Pejuli. *Artà*
- 1078** Jo m'és seguit somiar / i somiar que som ric,
i com estic desxondit / no tenir trast que parar. *Artà*
- 1094** Lo meu bé, no aneu de nits, / que en sa nit roben les dames.
Que no us robassen a vós, / cotonet de mes entranyes! *Artà*
- 1097** No et descalcis ni et despuis / que no estiguis ben tancada,
basta i prou hakis estada / sa nineta d'es meus uis. *Artà*
- 1102** Set senaies, catorze anses; / quatre cabres, setze peus.
No hi ha cap dona gallarda / que no tanga xixisbeus. *Artà*
- 1126** Mai m'ha agradar amoixar / persona qui està fellona.
Qui s'entona, es desentona, / i si no, entonat se'n va. *Artà*
- 1127** Mal caigués d'un penyal, baix, / a s'avenc de Femenia,
i si caigués a migdia, / a sol post no fos a baix! *Artà*
- 1130** Mal qui fa, mal qui no fa; / mal qui diu, mal qui no diu;
mal qui plora, mal qui riu; / i així, mal pertot hi ha. *Artà*
- 1148** Tu malaveja a pensar / amb això, si a pler vols viure:
"Qui et vol bé, et farà plorar; / qui et vol mal, et farà riure". *Artà*
- 1183** Guardau-vos d'un "ja està fet" / o d'un "no m'ho pensava".
¿Saps què has de dir a ta mare? / Que se tap amb sa flassada,
i si té mal, que gemec. *Artà*
- 1194** El qui m'ha de donar caça / m'ha de venir de davant.
¿Tu que no saps, ignorant, / que un granot, botant, botant,
arriba a afinar sa bassa? *Artà*
- 1200** Jo les cui de cap de brot / i a l'aire les emplom.
Un fadrí qui va pel món, / per porer dir "Ací som",
ha de sebre fer de tot. *Artà*
- 1218** Val més un cap d'arengada / que una coa de pagell.
Al·lota, an es teu cervell / hi manca una cuierada. *Artà*
- 1220** Al·lots, vos vui avisar: / si vos ve qualche ventura,
'gafau-la quan és segura, / que llavò no tornarà. *Artà*

- 1232** Som perseguit de fortuna, / de guerrers i mala sort.
Voldria em dugués la mort / tan alt com està sa lluna. *Artà*
- 1245** Quan En Roses era viu! / De com ell no se'n passetja.
A mi, qui me malmanetja, / el me penj a sa corretja
passada an es darrer piu. *Artà*
- 1260** Tothom du pretensió, / i jo també duc sa meva.
Tu pretens que sa sang teva / és tan bona com sa meva,
i jo de que la tenc millor. *Artà*
- 1301** L'amo En Mateu de Carrossa / i l'amo En Francesc de Morell
varen fer un sarró de pell / per posar moneda grossa. *Artà*
- 1375** Guarda't d'errar aquest bot, / que no hi tornaràs, si l'erres;
si dius que en caure t'aferres, / encara hi ha temps de tot. *Artà*
- 1423** Si es paper està mal escrit, / sa meva manya n'és poca:
el vaig escriure en sa nit / en es caire d'una roca. *Artà*
- 1436** Com era al·lot petitó, / qui mu mareta em servava,
en dar-me cartes, ja callava: / per això som jugador. *Artà*
- 1447** - Ma muller, jo he jugat / i m'han guanyat es vestit.
- No tremoleu, mon marit, / que es sastre està desenfeinat. *Artà*
- 1449** Ses al·lotes diuen totes / que es fadrins són jugadors,
que han posades ses amors / en so vuit i nou de copes. *Artà*
- 1455** Un vespre de molta fosca / en es cafè vaig entrar;
tres al·lotes vaig trobar / que jugaven a morronxa. *Artà*
- 1457** Al·lota, jo vénc a veure / quan mos hem d'amonestar,
perque sa gent no vol creure / que mos hàgem de casar. *Artà*
- 1468** Festeja'm a mi, Juan; / deixa anar Na Catalina,
perque, si avui és fadrina, / demà la publicaran. *Artà*
- 1501** Sa fadrina és un mirai / com una peça de vidre,
i, com està consentida, / ja no torna soldar mai. *Artà*
- 1505** Ses fadrines deuen dir, / en veure fadrí granat:
- Tan vei i no t'has casat? / Qualque trebai deus tenir? *Artà*
- 1507** Una fadrina és sagrada / tres passes per lo redó.
Si vos toquen gonelló, / pegau-los una galtada
que sia forta i granada, / que vénga a madurament;
i així porà dir la gent: / - És una jove acertada! *Artà*

- 1553** A vint-i-un any ja té / sa casera que la mata.
Ella no mira si té taca. / - Mu mare, aquest me convé;
de pressa, si m'heu de fer / sa meva roba i sa caixa. *Artà*
- 1557** Bona amor, si vos alcanç, / venturosa serà estada:
seré com aquella mare / que va tenir tretze infants
i en té sis de capellans / i altres tants d'ermitans
i es darrer se va fer frare, / i ella va ser coronada
davant Déu i tot es sants. *Artà*
- 1560** - Bon dia, mestre Salem; / ¿a on teniu sa novia?
- A dins sa cuina qui agua / amb quatre tions d'infern. *Artà*
- 1566** Cap acalat, mans darrere, / qui ho tendrà se'n temerà.
En Vei volia girar / sa cara a Na Molinera,
i ara que la tendrà seva / ja en farà lo que voldrà. *Artà*
- 1588** Com jo i vós serem casats, / vós de mi comandareu,
i fareu i desfareu / a la vostra voluntat. *Artà*
- 1604** Davant ca teva, estimada, / un temps passava cantant,
i ara en passaré plorant / perquè sé que t'has casada. *Artà*
- 1606** De dalt a baix d'es carrer / veuen murta capolada.
Que prest la vegem casada, / Na Bessona, si convé. *Artà*
- 1607** De dalt a baix faig s'estella, / i en esser en terra la cui.
Na Bet és meva i la vui, / i la'm mir de tan bon ui
com si fos casat amb ella. *Artà*
- 1627** Dues vegades per riure / vengueres a festejar,
i ara, si vols tornar, / es matrimoni hem d'escriure. *Artà*
- 1632** El qui prendrà possessori, / garrida, d'aquest cos teu,
podrà dir que té de Deu / un salomó encès de glòri'. *Artà*
- 1648** En Miquel Murtó se casa; / una cosa com això!
Ben corrents me'n 'niré jo / i faré casar es nostro ase. *Artà*
- 1660** Es casar un dogal és / amb fadrina veciada;
val més una ben criada, / maldament no duga res. *Artà*
- 1664** Es dia de Sant Miquel / tu t'has volguda esposar;
que molts d'anys pugues estar, / Magdalena, amb En Biel. *Artà*
- 1696** Glosadors de fora porta, / tres viudos han de venir;
més valdria fessen dir / misses per sa dona morta. *Artà*

- 1720** - Jo et faré unes sabates / i llavó mos casarem.
- Ell tu m'ho endevines ferm: / allà on me pica, grates. *Artà*
- 1728** Jo m'havia de casar; / ¿que no ho sentíreu a dir?
I se va perdre per mi, / perque no vaig agradar. *Artà*
- 1737** Jo no sé qui t'ha aficat / dins sa carabassa teva
que has d'esser sa dona meva, / que estic de tu enamorat. *Artà*
- 1745** Jo tenc una fe divina / que n'has d'esser mon espòs;
ramell de principals flors, / no t'inquietes ni plors
fins que sapis que el meu cos / tanga cap de vena viva. *Artà*
- 1767** Ma fia, pren-ho amb paciència, / pren el món així com ve;
jo faré sa diligència / per casar-te l'any qui ve. *Artà*
- 1776** Margalideta estimada, / tu n'ets un ramell de flors;
jo ja no estaré en repòs / que no t'hagi demanada. *Artà*
- 1778** Maria, Maria, / Maria pensè-hi,
que en esser casada / ja no hi ha remei. *Artà*
- 1785** M'han dit, Colau Pariret, / que t'havies de casar.
Es meu cor rebentarà / baix d'es teus peus, ramellet. *Artà*
- 1792** Molts de confessos resolen / que es festejar és passatemp;
no hi ha més divertiments / que casar-se, si se volen. *Artà*
- 1807** Mu mare, casar, casar, / que es festejar no contenta;
de tant de festejar sempre, / me n'he arribada a cansar. *Artà*
- 1818** Mu mare, ¿que no ho sabeu / que m'he de casar amb un pobre?
Ho dic perque me faceu / sabates i molta roba. *Artà*
- 1829** Na Maria du es redó / de ses faldetes de llista:
mirai de la meva vista, / En Francesc ja n'és senyor. *Artà*
- 1859** Oh Marieta Riera! / Ditxós qui t'alcançarà!
Bé porà dir que tendrà / d'Espanya una florera. *Artà*
- 1883** Qualsevol dona casada / que s'entretén amb fadrí,
¿saps què li pot pervenir? / De s'homo qualche tupada. *Artà*
- 1897** Que sou de curioseta / i elegant amb so parlar!
Ai, si jo pogués posar / s'estat amb vós, garrideta! *Artà*
- 1914** Sa de Sa Talaia és fina / i amorosa amb so parlar:
serà mala de casar, / maldament sigui fadrina. *Artà*

- 1915** Sa fia d'En Jaume Pa / l'han casada a Son Servera
i li han fet granera / de paumes de S'Estepar. *Artà*
- 1932** Sa partida guanyadora / tenc, i no la'm vols guanyar:
com te deman per casar, / dius que no vas casadora. *Artà*
- 1936** Saps que tenc de mal de cap, / i no en solia tenir!
Això és que he sentit a dir / que vos casau, estimat. *Artà*
- 1940** Sempre te tenc a la memòri'; / no t'oblid ni un moment,
i es desig que jo tenc / és de rebre es sagrament
principal d'es matrimoni / i llavó guanyar la glòri'.
Altres desig jo no tenc. *Artà*
- 1958** Si estaves enamorada, / ¿que no m'ho sabies dir?
Com per altres m'has fet dir / que no et festeig, que ets casada!
Artà
- 1963** Si jo em volia casar, / d'aquí a diumenge ho seria,
i bon partit que faria; / però no em gos arriscar. *Artà*
- 1971** Si m'havia de casar / ambe qui no tenc quimera,
me'n prendria com Sant Pere, / que se va fer canalera
a los seus uis, de plorar. *Artà*
- 1993** ¿Te recorda aquella nit / que jo vaig venir endolat?
Es teu gust hagués estat / que fos estat ton marit. *Artà*
- 1994** Terres estranyes i fines, / i terres de tants de béns.
Dia de grans casaments / posen flocs a ses moixines. *Artà*
- 1997** Tots es viudos són dolents / i llavò molt mal pensats:
com que són estat casats, / coneixen es pensaments. *Artà*
- 2000** Tu geramí i jo rosa, / farem un jardí florit.
N'heu d'esser lo meu marit, / jo serè la vostè esposa *Artà*
- 2001** Tu n'ets guapa i reguapa / i amorosa en so parlar:
jo i tu mos hem de casar, / si el Bon Jesús no mos mata. *Artà*
- 2010** Una sivella de plata / a una varca no hi diu.
En Jeroni Montseriu / té una casera que el mata! *Artà*
- 2038** Vós jugau amb sutilesa, / amor, i no vos val de res,
perque hi ha dos anys o tres / que amb un altre estic promesa. *Artà*
- 2050** Matrimoni de fadrines / tenc de fer d'aquí en envant,
perque vaig necessitant / un grapat de barretines. *Artà*

- 2060** En mudar-me sa camia / jo ho tenc per un vestit nou.
Si vos rob sa vostra fia, / que no vós venga de nou. *Artà*
- 2072** Tanmateix m’hi casaré, / amb aquest que no voleu,
perque, com vos temereu, / robada me n’aniré
i sa roba me’n duré, / i, si en voleu, ja en fareu. *Artà*
- 2086** Bon calvari du es casat, / dia que curteja es pa!
Ell no és tot “casar, casar”! / ¿Que no hi havies pensat? *Artà*
- 2101** D’estiu, perquè fa calor, / amb vós me refrescaré,
i d’hivern m’escaufaré / de sa vostra calentor. *Artà*
- 2133** Na Pereta fa es mussol / perquè té s’homo menut
i en sa nit l’ha perdut / per ses rues d’es llençol. *Artà*
- 2141** Quan jo a sa dona diré: / - ‘Gafa es llum, ‘nem an es llit, -
semblarà que som més ric / que qualsevol cavaller. *Artà*
- 2151** Qui es casa per interès, / a viure a pler renuncia.
Val més un punt d’alegria / que una torre de diners. *Artà*
- 2156** S’altre dia es va casar / un jove poc instruït,
i quan va ser dins es llit / al punt se va baraiar. *Artà*
- 2167** Sa meva dona primera / les me deixava passar;
sa que tenc és com un ca / que, en tenir malíci’, fa
més d’un pam de sabonera. *Artà*
- 2183** Si em fos casat a quinze anys / amb una al·lota fruitera,
duria a sa bandolera / més vint-i-cinc infants. *Artà*
- 2190** Si jo em veia a ser casada / amb lo teu cos, Bartomeu,
ja podria dir que Déu / la glòri’ en vida m’ha dada. *Artà*
- 2251** Sa cunyada em fa la pala / i jo, tonto, no me’n tem.
Toca, veinada, avisè’m, / tu qui l’has perseverada. *Artà*
- 2308** Sant Antoni de gener / mai és estat calorós.
Mon pare, un gendre heu mester / tan agosarat com vós. *Artà*
- 2313** Una dona m’ha dit ‘vui / si vui esser es seu gendre,
que ella té una fia tendra / i la posarà en remui. *Artà*
- 2320** Jo estaria una setmana / sense beure ni menjar
només per veure jugar / un germà amb una germana. *Artà*
- 2339** Ja sé que ta mare ha dit / que no em volia per nora:
jo no vui esser sa dona / d’un homenet tan petit! *Artà*

- 2361** Desdixat de fii o fia / qui sense mare roman!
Tant si és petit com si és gran, / ha acabada s'alegria. *Artà*
- 2380** Manacor, Manacoret, / quina prenda hi som deixada!
Hi som deixat mon paret / i mu mareta estimada. *Artà*
- 2413** Es meu conco cappelat / a l' instant se morirà.
¿Sabeu que me deixarà? / Es quatre cabeis d'es cap. *Artà*
- 2432** Estic com una senyora, / regalada com un peix:
tenc sa sogra qui m'adora / i es sogre per lo mateix. *Artà*
- 2468** Sa meva sogra és passada / i no m'ha dit adiós.
Voldria fos mossegada / d'un ca de bou rabiós. *Artà*
- 2474** Sa meva sogra passada / jo no li vui gens de mal:
mal caiga per un penyal / de cinquanta pams d'alçada! *Artà*
- 2482** Sa sogra diu que no em vol / i jo no l'he de mester:
jo hi som per un fii que té, / que es meu cor d'altre no en vol. *Artà*
- 2528** Mirau si eren lleugers, / que sols no treien romana.
Es partit de can Jordana / va guanyar en es cavallers. *Artà*
- 2546** Com estava a sa presó, / tot solet me devertia:
per companyia tenia / un sant pintat amb carbó. *Artà*
- 2549** En Pere Pentinador / pentinava ses garberes
i ara deu fer ses muixelles / tancat a dins sa presó. *Artà*

* * *

2) Cançons recollides a Artà amb variants a altres localitats.

Capítol 1: Infants

- 1 Dormiu, mirai meu, dormiu; / dormiu si teniu soneta;
dormiu, prenda estimadeta, / que el meu cor teniu catiu. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *dormiu, perla garrideta;*

Variants -Sant Joan (v. 2/4): *dormiu, hermosa perleta; /
que tot lo món embelliu.*

-Binissalem (v. 3/4): *i, si en teniu més poqueta,
dormiu per sa que teniu.*

- 6 Es meu angelet té son / i no se pot adormir.
Seria bo es cantar-lí, / poc poc, es vou-veri-vou, Artà

Variants -Manacor (v. 1): *Un angelet qui té son*

-Maria (v. 3/4): *¿Has provat de cantar-lí,
baixet, es vou-veri-vou?*

- 7 Es meu minyonet té son / i el duren a dins es llit:
dormirà tota sa nit / content com un rossinyol.
Vou-veri-vou, vou-veri-vou. Artà

Variants -Santa Maria (v.2): *el colgarem dins es llit:*

-Selva (v. 2): *el duré dins es seu llit:*

-Sant Joan (v. 2): *jo el posaré dins es llit:*

- 11 Mu mare, sa nina plora, / i no la puc fer callar.
- Passeja-la per de fora, / veiam si s'adormirà. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *Senyora, sa nina plora,*

Variants -Sineu (v. 4): *per ventura callarà.*

-Sencelles (v. 4): *pentura s'adormirà.*

- 13 Noninó li diu sa mare, / noninó an seu fió,
noninó quan lo bolcava, / noninena, noninó. Artà

Variants -Vilafranca (v. 2): *noninó an es petitó,*

-Montuïri (v. 4): *i que era de petitó!*

- 17 P'es Puig d'Alpara ja hi plou, / per aquí qualche goteta.
Noninó sa petiteta / enconada d'un blanc d'ou. Artà

Variants -Llucmajor (v. 1): *En es Puig de Randa hi plou,*

-Felanitx (v. 3): *Jo tenc sa meva amoreta*

- 18 Sa nineta té soneta / i no se pot adormir:
Bon Jesús, assistiu-lí / fins que estiga dormideta. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 4): *no se pot dormir.*

- 21 Son, son, vine, vine, / 'n ets uiets de sa nina.
Si la son venia / jo l'adormiria.
Si la son no ve, / no l'adormiré. *Artà*

Variants -Galilea (v. 5): *Perque, si no ve,*

- 29 A, bé, cé, / sa pastera ja la sé.
Si hi ha pa, / el me menjaré;
si hi ha coca / per sa boca;
si hi ha peix, / per lo mateix.
Si mon pare m'hi atrapa, / fugiré com una rata.
Si mu mare m'hi afina, / fugiré com una espira.
I aniré a ca s'escolà / i diré "Ave Maria,
si no em doneu berenar, / jo vos prendré sa camia". *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 13/15): *que em digui una avemaria,
i, si no la'm vol dir, / mal vos caigui sa camia.*

Variants -Santa Maria (v. 2/13/15): *a sa pastera aniré.*

Si mon pare no m'hi vol, / fugiré com un mussol.

-Sineu (v. 3/12/13/15):

*Si hi ha pa, per menjar; / Me'n 'niré a ca s'escolà,
S'escolà s'és descuidat / tocaré un combregar;
com sa tia serà a missa, / me'n duré un llengonissa;
plat d'enciam, lletuga i sal. / ¿Sabeu qui fa festa?
El gloriós Sant Marçal, / que està dins una garriga
i no pot menjar cap figa / perque no té figueral.*

-Inca (v. 8/10/11): *Si mu mare m'hi atrapa, /*

Si mon pare m'hi inclou / fugiré com un mussol.

-Campanet (v. 12/13/15): *S'escolà s'és descuidat /*

*de tocar avemaries; / i si cau sa camia,
romandrà tot despuat.*

- 35 Això era un rei / qui parava faves,
i li queien ses baves / dins un barret vei. *Artà*

Variants -Santa Maria (v. 1): *Hi havia un rei*

-Llucmajor (v. 1): *Això era un vei vei*

-Galilea (v. 2): *qui ceiaava faves,*

- 37 Això és son pare, / això és sa mare,
aquest demana pa, / aquest diu que no n'hi ha,
i això es sa porcelleta / que demà hem de matar
i farà nyic, nyic, nyic, nyic! *Artà*

Variants -Binissalem (v. 1/2): *Aquest és son pare,
aquest és sa mare,*
-Felanitx (v. 5): *i això és sa porcellina*

- 58 - Cabra, cabra, cabridera, / amb sa coa rabassera,
amb ses potes de cavall, / per amunt i per avall!
- Oh nineta de paper, / si vénc aquí, te menjaré!
- Oh nineta de pedaç / si vénc aquí et menjaré es nas! Artà

Altra variant a Artà: (v. 6/8):
*Si em fas venir, te menjaré! /
Si em fas venir, et tomaré es nas!*

- 68 Corb, ton pare és mort, / ta mare badaia
dins un sac de paia, / que li calen foc. Artà

Altra variant a Artà: (v. 5): *calau-li foc!*

- 73 Ding-dang! / Ses campanes de la Sang.
Ding-dena, / ses campanes de Sant Pere.
¿Qui les sona i qui les mena?
S'escolà de Santa Elena / i les fa fer dingueledang!
Santa Magdalena té una cadena / per fermar el dimoni,
Jesús Sant Antoni! / Jesús Sant Bernat,
aixeca aquest ase / que està agenoiat. Artà

Variants -Sóller (v. 2/4): *Sa campana de la Sang. /
Sa campana de Sant Pere.*

- 80 En Juan de l'Aigo / s'ha fet piloter
i ven ses pilotes / de doblar en doblar.
Com les ha acabades / diu que no en té pus.
En Juan de l'Aigo / dins l'olla s'és fus. Artà

Variants -Algaida (v. 4): *cada una un doblar.*

- 93 Es dilluns, a comprar llums. / Es dimarts, a comprar ais.
Es dimecres, a comprar nesples. / Es dijous, a comprar ous.
Es divendres, a comprar ais tendres. / Es dissabte, sa jaia pasta.
I es diumenge, es jai tot s'ho menja. Artà

Variants -Binissalem (v. 2): *Es dimarts, a comprar marts.*

- 110 Jaume, pica la pauma; / Jaume, pica-la bé.
Estira sa cordeta, / llavó ves-te'n a Alger. Artà

Variants -Selva (v.3): *Estira bé sa corda,*
-Biniamar (v. 3/4): *Estirau sa corda
i anau-vos-ne a Alger.*

- 119 La lluna la bruna, / vestida de dol ,
son pare li pega, / sa mare no ho vol. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *Jo estic dins la teva lluna*

- 126 Mà morta, / Déu t'aconhorta
de pa i vi. / Besa aquí, Martí! Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *tota s'aconhorta*

Variants -Manacor (v. 2): *de tot s'aconhorta*

-Sineu (v. 3): *amb pa i vi.*

-Santanyí (v. 4): *besa suaquí.*

-Algaida (v. 4): *M'ha dit mu mare / que besis aquí.*

-Binissalem (v. 4): *Ton pare m'ha dit / que besis aquí.*

-Ariany (v. 4): *besa suaquí.*

-Valldemossa (v. 4): *que pegui aquí.*

- 129 Marieta, posa un peu aquí. / Marieta, posa un peu allà.
Xitxarona, mandilona, / tu me cerques enganar.
Ses sabates que tu dus / són del tio capellà. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *malaguenya.*

- 132 Mèrlera, / cutifèrlera, / cutifó.
¿Me deis que sí / i ara em dius que no? Artà

Variants -Maria (v. 2/3): *putifèrlera, / putifó.*

-Calvià (v. 4): *Ara em deies que sí,*

- 146 Oh peuet de San Bernat, / tu qui dius la veritat,
taiarem un pam i mig de cap. Artà

Variants -Sóller (v. 2/3): *qui has fet la veritat,
li taiarem un pam de cap.*

- 151 Per lo senyal / de la canal / de la canyella
mon pare em pega / amb una escudella / i no em fa mal. Artà

Variants -Deià (v. 2): *santa canal,*

-Manacor (v. 5): *amb escudella*

- 152 Pic palleric / cama, cama de ropit / cama, cama d'arengada.
Lleva quest dit, / que no te pessic;
lleva aquest altre / que no et faça gens de falta. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4, 5-7):

¿Què en voleu, de sa somada? / - Set sous i mig.

Variants -Montuïri (v. 1): *Pic per a dit,*

-Llucmajor (v. 4, 5-7):

¿Què em dareu de sa somada? /- Tres sous i mig.

-Sant Llorenç (v. 4-7): *Una pansa i un pansó;*

cadascú se'n vagi a jeure / en es seu llisseró.

155 Pístola, pístola, de la romana.

Cabra coixa no viu sana. / Merdà sull no porta banyes.

La cabra està en el pujol, / just a dalt del planiol.

- Cabra, cabra, vine aquí, / jugarem a la gujeta.

- No, no. Jo no vui venir / perquè tu me menjaràs.

- No. Jo no puc menjar carn / ni en divendres ni en dijous.

En Tià d'es Bous / me deu cent i vint sous / i una mula rotja. Artà

Variants -Santanyí (v. 4/5): *la cabra està dalt un pujol;*
jo la mir del planiol.

156 Plou i fa sol; / la Mare de Déu / fa un fiol.

Artà

Variants -Llucmajor (v. 2/3): *el dimoni atupa sa dona.*

157 Plou i fa sol, / sa gallina ha fet un ou
damunt tres o quatre paies / i s'esclata de riaies
perque s'overa li cou.

Artà

Altra variant a Artà: (v. 5): *perque té es cul que li cou.*
(perque té es bec que li cou.)

161 ¿Quantes pedres hi ha en aquest carrer?

Jo les sé comptar molt bé:

N'hi ha una, n'hi ha dues, / n'hi ha tres, n'hi ha quatre,

n'hi ha cinc, n'hi ha sis, / n'hi ha set, n'hi ha vuit, n'hi ha nou.

Per entrar en es carrer Nou / un senyor i una senyora

que pintaven Sant Joan. / Que se giri sa més gran.

Artà

Altra variant a Artà: (v.1/2): *Ses pedres d'aquest carrer*
jo les comptaré molt bé:

Variants -Selva (v. 1): *Ses pedres d'es teu carrer*

-Ariany (v. 2): *ara les te comptaré:*

166 Rapa, trapa, moixeta, / tota rapinyadeta;
es moixet és vengut / tot, tot se n'ho ha duit
fora sa nineta!

Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4/5):

Un moixet ha vengut / carregat de peix menut,
i ha destapada s'olleta / i tot so n'ho ha duit.

- 185 Tarongeta, / llimoneta,
cabdell de fil: / vet-ne't aquí mil! Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2/3/4):

*A la cadireta, / a la balanceta,
un cabdell de fil: / trenta mil.*

- 191 Tix-tix, fam, fam. / Mestresseta, / ¿berenam? Artà

Variants -Llucmajor (v. 3): *¿de què berenam?*

- 192 Toni Babiloni / calces de burell,
com veuràs ton pare / toma-li es capell.
Com veuràs sa tia, / pren-li sa cadira.
Com veuràs es conco, / toma-li es bombo.
Com veuràs ta mare, / tapa-li sa cara.
En veure es padrí, / toma-li es setrí. Artà

Variants -Manacor (v. 2/3/4):

*Cara de dimoni, / calça de burell,
toca sa trompeta / an el senyor Rei.*

- 196 Una coqueta / amb sal i oli / i un foradet,
per sa boqueta / menja-lè't, menja-lè't! Artà

Variants -Sóller (v. 2/3/4-5):

*ben aplanadeta/ amb sal i oliet
i verdureta, / per sa boqueta.*

-Sineu (v. 3, 4-5): *i enmig un foradet,
menja-la't p'es nasset.*

Capítol 2: Localitat

- 5 ¿Vols que et mostr una cançó / que han duita nova d'Eivissa?
Una post redoladissa / amb un redoladissó. Artà

Variants -Maria (v. 2): *que he duita nova d'Eivissa?*

- 9 Toni, si vas a Maó, / no miris ses maoneses,
que duen calces vermeies / i sabates de color. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4):

que no hi ha com ses pageses / per tenir forta s'amor.

Variants -Sa Pobla (v. 3/4): *que no hi ha com ses pageses
per tenir forta s'amor.*

- 17 ¿A on ets llum de la fe / que dónes claror dins França?
Al fi troba la balança / per Espanya perdre-sè. Artà

Variants -Sant Joan (v. 1/2): *¿A on és la llum de la fe
que dóna claror dins França?*
-Caimari (v. 3): *Ara està al fi la balança*

- 32 Ell se'n va anar a l'Havana; / de llavò ençà no m'ha escrit.
¿Deu esser mort, o ferit? / Perque són molts qui m'han dit
que és una banda malsana. Artà

Variants -Galilea (v. 1): *Des que se'n va anar a l'Havana*
-Maria (v. 5): *que és una terra malsana.*

- 59 La gent de la Ribera / tal és com era.
Tenen molta bravegera / i poca alegria
amb poc pa i molt de vi. / S'aixequen en bon matí,
llavò dormen tot lo dia. Artà

Variants -Selva (v. 6/7): *S'aixequen de matí
i dormen tot lo dia.*
-Felanitx (v. 7): *i bequen tot lo dia.*

- 61 Ses dones de la Ribera / canten et tut-tururut,
quan tenen es cap romput / se posen sa cervellera. Artà

Variants -Mancor (v. 3): *quan tenen es cap fotut*

- 82 En es carrer de la Creu / la cridava i no em sentia.
Garrida, a mi me'n prenia / com el qui cus i no hi veu. Artà

Variants -Montuïri (v. 2): *bé cridava i no em sentia.*
-Pollença (v. 2): *jo et cridava i no em senties.*

- 87 Ses al·lotes de Na Crema / no se renten amb sabó;
es renten amb llixivada / de davall es rentador. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *a davall es rentador.*

- 88 Ses al·lotes de Na Crema / no volen sopes amb col;
se mengem ses pastanagues / com ses garroves un bou. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/3): *no mengem sopes amb col;
s'agraden de pastenagues*

- 89 Ses al·lotes de Na Crema / totes van fora gipó,
se'n van a missa primera / per no haver d'anar a's sermó. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2/4): *les veureu sense gipó, /
i s'afluïxen d'es sermó.*

- 94 Carrer de s'Abeurador, / que t'he passat de vegades!
Fang i fosca i llenegades / i no em serà agraït, no. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *per veure sa meva amor
amb serenes i gelades.*

- 109 En es carrer de ses Eres / ja no m'hi veureu tornar
perque diuen que allà hi ha / al·lotes molt malfeneres. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 4): *ses joves més malfeneres.*

- 111 En es carrer de ses Roques / hi trobareu lo millor:
hi ha En Toni Carrió, / teatro i es Convent de monges. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3): *i està En Carrió,*

- 125 Carrer Nou agraciat, / a cada casa una creu;
llavò, enmig hi trobareu / es cos de mon bé estimat. *Artà*

Variants -Felanitx (v. 3): *i enmig hi trobareu*

- 134 Jesús amat, Sant Antoni! / quines banyes té aquest bou!
Ses dones d'es carrer Nou / són més lletges que el dimoni. *Artà*

Variants -Vilafranca (v. 1): *Jesús, demà és Sant Antoni!*

-Llubí (v. 1): *Oh gloriós Sant Antoni!*

-Ciutat (v. 4): *són més fees que el dimoni.*

-Sóller (v. 4): *són pitjors que mil dimonis.*

- 140 Si anau a la Rambla, / no vos hi arrambeu,
que la Rambla taca / i vos soiareu. *Artà*

Variants -Bunyola (v. 4): *i vos tacareu.*

- 158 Sa Torre de Can Amer / que n'és d'alta i poderosa!
Oh possessió ditxosa / d'allà on habita mon bé! *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1/2/4): *Sa Torre de Canyamel
n'és alta i poderosa. / d'allà on viu En Miquel.*

Variants

-Felanitx(v. 1/2/3/4):

Torre de Son Albertí, / que n'ets d'alta i valerosa!

Ella és sa més hermosa / que hi ha en el món per mi.
-Sóller (v. 1/3/4): *Torre de Son Albertí,*
ella és sa més hermosa / que hi ha en el món per mi.

- 162 Damunt es Coll de Morell / vaig trobar lo que cercava:
dues roses i un clavell / i una treneta blava. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *tres roses i un clavell*
i una floreta blava.

- 165 Vós me dau pena i dolor / i la llei de Déu no ho mana.
Baix d'es Coll de Sa Jordana / espigolau, bona amor. *Artà*

Variants -Son Servera (v. 3): *Dalt es Coll de Sa Jordana*

- 175 Es qui no el sega, l'arranca / i així tots trebaïam.
Si acabam per Sant Juan / anirem a sa Font Santa. *Artà*

Variants -Sóller (v. 1): *Qui no sega ja l'arranca,*

- 176 Oh bella Font de Ravell, / mon bé, d'on habitau vós:
habitau dins ets Olors / i jo habit dins Morell. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1/4): *Oh bella font d'aigo viva, /*
i jo habit dins la vila.

- 189 Es molí d'En Sopa és nan, / però té bona rabassa;
amb tota sa seva traça / no l'ha pogut fer més gran. *Artà*

Variants -Son Servera (v. 4): *no el pogueren fer més gran.*

- 193 Es Molí de Son Lluent / enguany l'han posat conforme
i si es vent de llevant torna / el tirarà an es ponent. *Artà*

Variants -Felanitx (v. 4): *el fotrà en es ponent.*

- 201 A damunt En Porrassar / hi tenc sa meva posada,
i en veure coloms passar / n'agaf un: el que m'agrada. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2/3/4): *ara hi tenc s'amor posada;*
com veig es coloms passar, / agaf el que més m'agrada.

- 229 Jo faç vida regalada: / poca feina i bon menjar;
a damunt En Porrassar / hi tenc sa meva posada. *Artà*

Variants -Son Servera (v. 3): *Des que estic a En Porrassar*

- 238 Puig davant y puig darrere / i puig a cada costat.
Puig de Randa agraciat / a on tenc s'amor primera! Artà

Variants -Campanet (v. 3): *Oh Puig de Randa estimat*

- 242 Ses muntanyes de Sos Sastres / són ses més altes del món,
i de tan altes que són / s'hi fan carabasses blanques. Artà

Variants -Calvià (v. 1/4): *Ses muntanyes de Cabrera /
s'hi fa mollera roquera.*

-Sant Joan (v. 1/4): *Ses muntanyes de Cabrera /
s'hi fan caragols amb cresta.*

-Muro (v. 1/4): *Ses muntanyes de Sardenya /
hi pugen rates d'esquena.*

-Alcúdia (v. 1/4): *Ses muntanyes de Mallorca /
veuen terres de Menorca.*

-Llucmajor (v. 1/4): *Ses muntanyes de Mallorca /
s'hi fan caragols amb closca.*

- 251 A Alaró són llevats agres; / ja ho haureu sentit contar,
que volien baratar / el Sant Cristo amb pastanagues. Artà

Variants -Deià (v. 1): *Alaroners, llevats agres*

-Marratxí (v. 2): *ja no ho han de demanar,*

-Sant Joan (v. 2/3/4): *¿no ho vàreu sentir contar,
que un pic varen baratar
el Sant Cristo amb pastanagues?*

-Ariany (v. 3): *ell volien baratar*

- 268 A Alcúdia estan vigilant / es peix qui l'agafarà:
són diligents a la mar / i malfeners en es camp. Artà

Variants -Maria (v. 1): *A Alcúdia estan esperant*

-Santa Margalida (v.3/4): *són falaguers a la mar
i panderos en es camp.*

-Llubí (v. 3/4): *són malfeners en es camp
i diligents a la mar.*

- 284 D'es racons de més endins / solen sortir coses bones.
No fieu homos, de dones; / no fieu d'ets algaidins. Artà

Variants -Selva (v. 3): *No fieu d'ets homos, dones:*

-Vilafranca (v. 4): *no fieu mai d'algaidins.*

-Campos (v. 4): *no vos fieu d'algaidins.*

- 292 A Andratx tenen colors sanes; / jo m'hi he d'anar a mudar
a un casal nou que hi ha / amb balcons i persianes.
Enmig de totes les dames / a la fresca podré estar. Artà

Variants -Galilea (v. 1/2): *A Andratx hi ha colors sanes;
jo m'hi voldria mudar*
-Calvià (v. 3): *a uns casats nous que hi ha*

- 307 Cada dissabte deman: / - L'amo, deixau-me anar a Artà. -
Ell me diu: - No hi pots anar; / altres feines tens, Juan. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Com ve es dissabte, deman:
- L'amo, ¿me'n puc anar a Artà?*

Variants -Santa Margalida (v. 3): *I me diu: - No hi pots anar;*

- 309 Encara que em veis anar / amb brusa manacorera,
tateix som felanitxera / i habitadora d'Artà. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *emperò vaig néixer a Artà.*

Variants -Banyalbufar (v. 2): *vestida de manacorera*
-Felanitx (v. 3): *dic que som felanitxera*

- 310 En el món no s'hi pot viure / per causa del mal obrar:
fadrí hi ha dins Artà / qui s'ha atrevit a llevar
de cada porta una biula. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *conec un jove d'Artà*

- 336 Dones de Biniatroi / pugen a dalt es terrat
i diuen a s'estimat: / - Si no em vols, idoi!, idoi! Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *puen damunt es terrat*

Variants -Santa Maria (v. 1): *Ses dones de Biniatroi*

- 366 A Bunyola vaig trobar / moltes pasteres corcades
perque sols no els han emprades / ni esperança que no hi ha. Artà

Variants -Ariany (v. 1): *A Bunyola, ¿saps què hi ha?*

-Sineu (v. 2/3): *moltes pasteres corcades
ell sols no les han emprades*

-Llucmajor (v. 2/3): *moltes pasteres corcades
fa molt que no les han emprades*

-Selva (v. 4): *ni esperança no hi ha.*

- 377 ¿Voleu que vos cont un pas / que se seguí dins Bunyola?
Se pella va dir a s'olla: / "Fé't enllà, que no em mascars". Artà

Variants -Sa Pobla (v. 1): *¿Voleu que vos conti un cas*

- Ariany (v. 2): *que s'és seguit a Bunyola?*
- Ses Salines (v. 2): *que succeí dins Bunyola?*
- Sineu (v. 4): *"Decanta't, que no em mascars!"*
- Montuïri (v. 4): *"Fé't allà, que no em mascars!"*

- 388 Me'n vaig anar a cercar arboces / amb una de Calvià:
Qui se posa amb bestiar / no en pot haver sinó coces. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *¿què en pot haver, sinó coces?*

- 398 A Campos campanes noves / i es campanar esquerdat
i Sant Julià aspidat / perquè robava garroves. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *i Sant Julià aspirat
que mira coir garroves.*

Variants -Manacor (v. 2/4): *i es campanar esfondrat /
perquè menjava garroves.*

- Algaida (v. 2): *i es campanar esbucat*
- Pollença (v. 2): *i es campanar renovat*
- Sant Joan (v. 3): *i Sant Julià enfilat*
- Selva (v. 3): *i Sant Julià daurat*
- Campos (v. 4): *tot ho tenim coses bones.*

- 399 A Campos, com hi ha eixut, / se comanen a Sant Blai.
I noltros, en aquest tai, / encara no hem begut. Artà

Variants -Binissalem (v. 2): *solen acudir a Sant Blai.*
-Llucmajor (v. 2): *fan pregàries a Sant Blai.*
-Deià (v. 3): *I noltros, en aquest ball,*

- 403 A Campos tenen es sants / repartits per fora vila;
ells diuen que dins la vila / no en poren mantenir tants. Artà

Variants -Santanyí (v. 2): *escampats per fora vila;*
-Llucmajor (v. 3): *perquè diuen, dins la vila,*
-Montuïri (v. 3): *i diuen que dins la vila*
-Sant Joan (v. 4): *no en poren sostenir tants.*

- 412 A Capdepera no hi ha / ningú que menj pa de blat,
i diuen que han refuat / es gall més pompós d'Artà. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *es gall més rumbós d'Artà.*

- 416 Capdepera, vila nova, / n'han fet un batle novell,
i es vespre va dir a sa dona: / -Anit jauràs amb el rei! Artà

Variants -Pollença (v. 3): *i va dir a sa seva dona:*
-Sant Llorenç (v. 3): *i diu a sa seva dona:*

- 418 Enguany es dijous jarder / vaig anar a Capdepera
i feien sa greixonera / de fuies de garrover. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *Antany es dijous jarder*

- 420 Oh gabellí maleït! / Tu qui somies la pauma,
te colgues a mitjanit / i te lledes abans de s'aua. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *t'aixeques a punta d'aua
i et colgues a mitjanit.*

Variants -Felanitx (v. 3/4): *t'aixeques antes de s'aua
i et colgues a mitjanit.*

-Galilea (v. 3/4): *et lledes a punta d'aua
i et colgues a mitjanit.*

- 426 A Ciutat hi ha mossons / qui duen guants tot lo dia,
i en esser devers migdia / es gat feu dins es fogons.
I a Sineu n'hi ha molts / qui ja los fan companyia. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *i com ve devers migdia*

Variants -Sineu (v. 2): *qui es passegen tot lo dia*

-Sant Joan (v. 3): *i com ve que cau migdia*

-Esporles (v. 4): *es gat dorm dins es fogons.*

- 444 No hi ha vila com Ciutat / ni parròquia com la Seu,
ni capellà com el bisbe, / ni barca com es correu. Artà

Variants -Maria (v. 2): *ni esglésí' com la Seu,*

-San Joan (v. 4): *ni barco com es correu.*

-Llucmajor (v. 4): *ni barca com es correu
per passar es temps aviat.*

- 515 A Llorito ja no hi ha / canyes per fer flabiols.
Margalida, si no em vols, / no t'hauré de donar pa. Artà

Variants -Algaida (v. 3): *Fadrineta, si no em vols,*

-Ariany (v. 3): *Al·loteta, si me vols,*

-Llucmajor (v. 3): *Al·loteta, si no em vols,*

- 527 Jo festejava a Llubí / una jove nom Teresa
qui de menjar té peresa, / i, com té son, de dormir. Artà

Variants -Felanitx (v. 1/4): *Jo coneixia, a Llubí, /
i en tenir son va a dormir.*

-Campos (v. 1/2): *Una jove hi ha Llubí
que s'anomena Teresa,*

-Sant Joan (v. 3/4): *de menjar no té peresa
ni, quan té son, de dormir.*

- Campanet (v. 2): *amb una qui nom Teresa,*
- Pollença (v. 2): *una al·lota que és Teresa,*
- Santanyí (v. 4): *com té son no pot dormir.*
- Manacor (v. 3): *i de menjar té peresa*

- 550 Sa tonada de sa son / l'havien arraconada;
a Llucmajor l'han trobada / i ara la fa tothom. Artà

Variants -Sant Joan (v. 3/4): *i anant a Lluc l'han trobada
i ara la canta tothom.*
-Sineu (v. 4): *i ara ja la sap tothom.*

- 566 Ses dones de Manacor / totes són figueraleres;
se posen es picarol / i corren com a someres. Artà

Variants -Sant Llorenç (v. 4): *i bramen com a someres.*

- 628 Tot lo dia us he cercat / pel pinar d'Orient:
vos duia un relliu calent / i m'ha agafada talent
i p'es camí el m'he menjat. Artà

Variants -Sant Llorenç (v. 3): *jo duia un relliu calent*
-Manacor (v. 4): *i m'ha venguda talent*
-Petra (v. 5): *per això el vos he encetat.*

- 633 Bon menestral se va alçar / a dins es terme de Petra!
Quan tengué s'arada feta / es mul no hi pogué tirar. Artà

Variants -Sineu (v. 1): *Un menestral se va alçar*
-Manacor (v. 1): *Gran menestral se va alçar*

- 638 A Pina no hi ha pinar, / tot són barrancs i encletxes:
jo no sé com los sants metges / hi volgueren habitar. Artà

Variants -Costitx (v. 1/2): *A Pina només hi ha /
mates, roques i encletxes:*
-Inca (v. 2): *tot són penyals i encletxes:*
-Pina (v. 2): *tot són roques i encletxes:*
-Montuïri (v. 2): *mates, penyals i encletxes:*
-Manacor (v. 3): *jo m'espant com los sants metges*

- 663 A Pollença diuen "le" / i a Sóller tracten de vós",
a Binissalem "senyors" / i a Ciutat, "vossa mercè",
oh quin nom tan agradós! Artà

Variants -Llucmajor (v. 2): *i a Manacor diuen "vós",*
-Campanet (v. 2): *i a Sóller diuen "lu",
i a Valldemossa "tu",*

- Biniamar (v. 2): *i a Inca diuen "vós",*
- Campos (v. 2): *a Campanet diuen "vós",*
- Llubí (v. 2): *i a Sa Pobla diuen "vós",*
- Santa Maria (v. 3): *a Barcelona "senyors",*
- Selva (v. 3/4): *i a Ciutat an es senyors*
los diuen "vossa mercè",
- Muro (v. 3): *i a Ciutat, per guanyar-mós,*
- Sa Pobla (v. 3/4/5): *i a Ciutat, per més honors,*
se diuen "vossa mercè"
an es nobles i senyors.
- Alcúdia (v. 4/5): *a Ciutat "vossa mercè",*
quin parlar tan amorós!

- 679 Com p'Algaida vaig passar, / figural a cada banda;
bones pomes hi ha a Randa; / murtons a Banyalbufar. Artà

Variants -Santanyí (v. 1): *Com per Randa vaig passar,*

- 697 Felanitx, Campos, Porreres, / Manacor, Petra i Artà,
Andratx, Sóller i Calvià, / Muro, Sa Pobla i Sencelles. Artà

Variants -Muro (v. 1): *Llucmajor, Campos, Porreres,*
-Sineu (v. 3): *Andratx, Inca i Cauvià,*
-Algaida (v. 3): *San Juan i Cauvià*
-Esporles (v. 3): *a Andratx i a Cauvià,*
-Felanitx (v. 3/4): *hi ha unes bergantelles*
que valen uis per mirar.
-Sóller (v. 3/4): *hi ha unes bergantelles*
que ets uis fan espirejar.

- 726 A Pollença vaig anar / a dur una pollencina:
jo la volia fadrina / i no en vaig porer trobar. Artà

Variants -Santa Margalida (v. 1): *A Pollença he d'anar*
-Sencelles (v. 2): *a cercar una pollencina,*
-Campanet (v. 4): *guapa i verge, i no n'hi ha.*
-Galilea (v. 4): *i m'han dit que no n'hi ha.*
-Muro (v. 4): *i diuen que no n'hi ha.*
-Sineu (v. 4): *casada la'm varen dar.*

- 748 Dins es clot de Puigpunyent / hi tenc la vida tancada
i llavò s'enamorada / des que d'ella estic ausent. Artà

Variants -Sant Joan (v.4): *que d'ella n'estic ausent.*

- 760 Dins sa Colònia n'hi ha / un grapat de baladrers;
fan festa es dies feners, / i es diumenges a pescar.
I en veure un capellà, / fugen a cans llebrers. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1): *A dins Sa Colònia hi ha*

- 761 No hi aneu, a sa Colònia, / que és un lloc molt desertós:
no hi ha infern ni hi ha glòria / ni lloc per enterrar-lós. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2): *perque n'és mal sanitós:*
(que n'és lloc mal sanitós:)

- 791 A Santanyí és de veure / anar entorn an es malats:
en donar es servicials / les donen amb una teula. *Artà*

Variants -Campos (v. 2): *ells com tracten es malalts:*
-Felanitx (v. 3): *en donar servicials*

- 814 A un carrer de Sant Juan / una berganta filava,
pegava crits i ballava: / quin modo de treure estam! *Artà*

Variants -Felanitx (v. 3): *pegava bots i ballava:*

- 827 A Sant Llorenç, llorençines; / no n'he vistes tantes mai!
Però tenen un trebai: / que se casen i són nines. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 4): *que les casen i són nines.*

Variants -Maria (v. 1): *A Pollença, pollencines;*
-Galilea (v. 3): *i tenen un gros trebai*

- 879 Anit passada el cos meu / amb mu mare plet tenia:
li vaig dir que li duria / una nora de Sineu.
I ella me va dir: - Fii meu, / sols que sia d'es gust teu
du-la d'onsevuia sia. *Artà*

Variants -Sant Joan (v. 3): *li deia que li duria*
-Maria (v. 5): *I em va respondre: - Fii meu,*
-Felanitx (v. 7): *la pots dur d'allà on sia.*

- 930 A Son Servera d'Artà / hi ha molts d'estudis buits.
Diuen que en aclucar ets uis / ja no les tornen badar. *Artà*

Variants -Felanitx (v. 2): *tots ets estudis són buits.*

- 940 ¿Que no sabeu es cantet / que fan devers Son Servera?
Canta una rossinyolera / amb un rossinyolet. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *¿Vols que te mostr es cantet*
(Si voleu sebre es cantet) / que fan devers Son Servera,

Variants -Sant Joan (v. 3): *Hi ha una rossinyolera*

- 943 Venia de Son Servera / i som passat per aquí.
¿Què va que no saber dir / “un brot de remerolí
amb un de remerolera”? Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Vaig passar per Son Servera
i ara ja som aquí.*

Variants -Manacor (v. 1/2/4/5):

Noltros som de Son Servera / i hem vengut per aquí.

“un brot de remerolera / i un brot de remerolí?”

-Son Carrió (v. 3/5): *Vos gos que no sabeu dir /
amb un de remerolera”.*

- 956 Som estat a Valldemossa / i també a la Trinidad,
i he vist s'encadirat / de la iglési' de Cartoixa. Artà

Variants -Bunyola (v. 1): *Som estada a Valldemossa*

-Sóller (v. 4): *d'es monjos de la Cartoixa.*

- 973 A Aubarca, devora mar, / hi tenc sa meva alegria:
un jove que em fa passar / molt de turment, vida mia. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *molt de turment nit i dia.*

- 974 A Aubarca estic desterrat / i no sent tocar campanes:
un mes i dues setmanes / ja fa que no he festejat. Artà

Variants -Ariany (v. 3/4): *i fa prop de tres setmanes
que jo no he festejat.*

- 975 Aubarca, ¿sabeu com és? / com sa terra de Cucanya:
qui més hi fa, manco hi guanya, / i qui hi sembra, no cui res. Artà

Variants -Santa Margalida (v. 2): *Con terra de la cucanya,*

-Manacor (v. 3): *i qui més fa, manco guanya,*

- 992 A un lloc que se diu Betlem, / damunt un escui de la mar,
es gra que replegar / bastava per sustentar
tot Roma i Jerusalem. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4/5): *n'hi hauria per sustentar
Roma i Jerusalem.*

- 1016 Ses olives de Canet / les cuien d'en una en una,
i jo estic dins Son Burguet / sense esperança ninguna. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *i a s'Heretat n'hi ha una
que l'han morta amb ganivet.*

- 1028 Aqueix mocador de seda / que du es diumenges p'es cap,
¿saps a on el s'ha guanyat? / Dins Carrossa, Magdalena. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *¿no saps a on l'ha guanyat?*

- 1055 S'altre dia en es Campet / se mogué un gran renou:
se baraiaven d'un ou / per dur a baratar amb gerret. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *se va moure un gran renou:*

Variants -Ariany (v. 1): *S'altre vespre an es Campet*

- 1058 ¿Reparàreu aquell cas / que en es Collet se seguí,
d'un xot que se va morir / es dia de Sant Tomàs? Artà

Variants -Maria (v. 1): *¿Que no sabeu aquell cas*

- 1073 A dins es Racó n'hi ha, / de bones margalidetes,
i s fan per ses estepes / i per lloc de comellar. Artà

Variants -Montuïri (v. 2): *de guapes margalidetes,*

-Sineu (v. 4): *p'es camí i p'es comellar.*

- 1075 En es portal d'es Racó / hi ha pintada una estrella.
Na Margalida Donzella / diu que ho posarà millor. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *Na Margalida Vanrella
qui la vol posar millor.*

- 1076 Sa madona d'es Racó / n'és com una cadernera:
se'n va e brancó en brancó, / tresca tota sa figuera. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *i de figuera en figuera.*

- 1078 Com som a dins es Rafal, / allà ja prenc sa tirada
per veure s'enamorada, / que per mi sempre és estada
una estrelleta coral. Artà

Variants -Sant Joan (v. 1): *Com arrib en es Rafal,*

-Sineu (v. 3): *vaig a veure s'estimada,*

- 1079 Desgraciats de voltors / que habiten dins es Rafal!
Si se mor qualche animal, / l'estogen p'es segadors. Artà

Variants -Son Servera (v. 1): *Desgraciats es voltors*

- 1083 L'amo d'es Rafal dirà: / Enguany no tenc segadors;
jo només tenc jaguedors / i distribuïdors de pa. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3): *emperò tenc jaguedors*
(només que tenc jaguedors)

- 1084 L'amo En Jaume d'es Rafal / i sa madona Antonina,
es penjoi mos heu de dar , / mos ha dit Na Catalina. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2): *i vós, madona Antonina,*

- 1085 Quant fórem davant es puig / pegárem un toc de corn:
- Gent d'es Rafal, fora son, / que sa novia vos fuig! *Artà*

Variants -Sineu (v. 1): *Quan foren a baix d'es puig*

- 1091 Si anau a mar i veis barques, / estrany no ho heu de trobar,
que dins es Rafal hi ha / cavallers qui duen varques. *Artà*

Variants -Algaida (v. 2): *d'això no us heu d'admirar,*

- 1092 Si véns an es figuerat, / te convid a menjar figues:
són per aquelles fadrines / que fan feina an es Rafal. *Artà*

Variants -Vilafranca (v. 4): *que habiten dins es Rafal.*

- 1094 Un temps an es Rafelet / hi havia un Sant Antoni,
i ara hi ha un dimoni / estampat a sa paret. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 4): *retratat a sa paret.*

Variants -Son Servera (v. 3): *i ara han posat un dimoni*
-Manacor (v. 3): *i ara han pintat el dimoni*

- 1097 A dins es lloc d'es Verger / hi ha moltes males passes:
tot és càrritx i porrasses / i qualque boc muntanyer. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2/3): *no hi ha més que males passes:*
just trob càrritx i porrasses

- 1099 Noltros cinc som d'ets Olors / i hem vengut a beneir.
Mos posam, per fer més fi, / tots troques i mocadors
i un bon dogal curiós / i verga per pegar-lí. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2): *i venim a beneir.*

- 1100 Noltros venim de coir / es sementer d'ets Olors.
a s'oli el fa molt hermós / s'oliva ran d'es camí. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *Noltros venim a coir*

- 1103 Set setmanes de Corema / vaig fer a dins Formentor
i vaig passar més tristor / que Cristo Nostro Senyor
es Dijous Sant de la Cena. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/3/4): *que vaig passar a Formentor,
vaig tenir tanta tristor / com Cristo Nostro Senyor*

- 1135 A dins es clot de Morell / vaig trobar lo que cercava:
una rosa i un clavell / i una floreteta blava. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *amb una floreta blava.*

- 1136 A dins Morell ses muntanyeres / se posaren a bramar
perque les varen posar / es dogal de ses someres. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *De Morell ses muntanyeres
començaren a bramar*

- 1139 Es xuriquer de Morell / se posà dalt una soca
i va fer es cantar de lloca / i s'estoja es polls per ell. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *volateja i fuig sa lloca
pega i se'n du es polls per ell.*

Variants -Ariany (v. 2): *se posa dalt una soca*

- 1140 Oliva molta i garrida / que té l'amo de Morell.
N'han fet un sarró de pell / per l'amo de Son Mesquida. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2/3/4):
*L'amo En Francesc de Morell / i l'amo En Pep de sa Mesquida
han fet un sarró de pell / per sa moneda garrida.*

- 1153 A Bellpuig tenc s'alegria / i a Sa Jordana tristor;
a s'Arrascló hi tenc s'amor / que em turmenta nit i dia. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *A Betlem tenc s'alegria*

Variants -Llucmajor (v. 1): *A Capocorb Nou, s'alegria,*
-Algaida (v. 1/2/3/4):

*Dins Son Coll tenc s'alegria / i dins sa Mata sa tristor
i dins Castellixt s'amor / que per ella moriria.*

-Santanyí (v. 1/2/3): *Dins Son Fangos tenc s'alegria /
i dins son Moix sa tristor / dins es Rafalet s'amor*

- 1164 Ara vos vaig a contar / ses novetats de Sa Torre:
a Son Gener morí un jove / i es Burdò se va negar
i un tal Veny mort va quedar / i ja no hi hagué que córrer. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *¿No sabeu què va passar
en es voltant de sa Torre?*

- 1165 A Sa Cova fan bunyols / i a Aubarca pasta frita.
Es Verger és una ermita / voltada de caragols. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *Jo qui estic dins una ermita
(I jo estic dins una ermita)*

Variants -Santa Maria (v. 1/2): *A Son Vida fan bunyols
i a Aubenya pasta frita.*

- 1172 A Son Real van a infern; / a Son Serra al purgatori;
a Son Marí a la glòri' / i a Son Doblons en el cel. Artà

Variants -Ariany (v. 1/2/3/4):
*A Son Real és l'infern; / Son Serra és el purgatori,
i Son Marí és la glòri', / i Son Doblons és el cel.*

- 1174 A Son Xerubí són d'or / i a Sa Jordana de plata
i a Son Gener de mata / i a Sa Rascló fan por. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *i es rascloers fan por.*

- 1178 Barbareta d'Es Rafal, / tu n'ets una galant jove:
val vol més sa teva cóva / que sa dot de Son Punyal. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2/3):
*Na Bàrbara d'es Rafal / la trob una galant jove:
val molt més sa seva cóva (i val més sa seva cóva)*

- 1186 Coïdors de Son Canals / i llavò es de Son Fortesa,
en veure es de Son Sureda / s'afiquen con animals. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *en fugen com d'animals.*

- 1189 Com jo duc sa roba nova, / me pos davant es mirai.
I l'amo d'es Rafal Pai / l'han passat a sa Canova. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2/4): *Com me pos sa roba nova
me mir a dins es mirai. / ha passat a sa Canova.*

- 1195 D'aquí veig es Vidrier, / So Na Sopa i Son Cremat,
Na Maïans i S'Heretat, / Son Uïastre i Son Primer. Artà

Variants -Son Servera (v. 4): *es Rafal i Son Primer.*

- 1205 De suaquí dalt veig sa Plana, / Son Jordi i Es Rafalet,
Pula, Son Sard i Fatget, / s'Estepar i sa Jordana.
I a Son Gener, de passada, / coirem un ramellet. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 6): *vaig coir un ramellet.*

- 1206 De suaquí jo veig S'Aumeta, / S'Auma vei i S'Auma Nou,
Son Caparrot i Son Coll, / també Son Galianeta. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1): *D'aquí damunt veig s'Aumeta,*
Variants -Manacor (v. 4): *llavò Son Julianeta.*

- 1208 Dins es lloc de Sa Duaia / serà es meu habitador
perque tenc sa meva amor / qui habita dins Sa Corbaia. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *per estar prop de s'amor*
que és veinat de Sa Corbaia.

- 1211 En es Bosc per cosa grossa / molta remor vaig sentir.
El comprà es de Son Marí / i llavò es de Carrossa,
i enc que tenguen molta força, / 'ximateix vos ho vui dir.
En Sua per instructor / En Jardí per testimoni;
qui ho fos dit de l'amo Antoni / que d'es Bosc fos es senyor. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2/3/4): *una remor vaig sentir;*
que el comprà es de Son Marí / i el volia es de Carrossa,

- 1221 Es millors festejadors / que hi ha en tot aquest contorn
són es bergants de Can Forn, / Can Forn d'es Coll d'ets Olors. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3): *habiten devers Can Forn,*

- 1244 Morell i S'Ametlerar, / Sa Canova, Es Rafal Pai,
Ses Pastores més avall / de dins es terme d'Artà. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 4): *tot és d'es terme d'Artà.*

- 1252 Pula, Son Sard i Faget, / S'Estepar i Sa Jordana
i Son Gener de passada, / mos daran un ramellet. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 4): *vos daran un ramellet.*
Variants -Felanitx (v. 4): *vos daran un ramellet.*

- 1254 Quan me dugueren sa nova / que m'havia d'embarcar,
jo guardava bestiar / de Morell i Sa Canova. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2/4): *que m'havien d'embarcar,*
dins Morell i sa Canova.

- 1263 Sa madona de sa Cova / sa d'Aubarca i es Verger,
totes tres les posaré / dins aquesta cançó nova. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2/3/4):

*Sa madona d'es Verger / i d'Aubarca i de sa Cova,
a dins una cançó nova / jo totes les posaré.*

- 1264 Sa madona de sa Torre / aplanaria un castell;
sa d'es Rafal, un aucell / travat, no el faria córrer. Artà

Variants -Sineu (v. 3): *però sa de Son Niell,
si li daven un aucell*

- 1267 Sa Porrassa i Santa Ponça, / Son Sales de Marratxí,
i Sa Vall de Santanyí, / són ses més grans de Mallorca. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *S'Àguila i Santa Ponça,*

Variants -Ciutat (v. 1): *Massanella i Santa Ponça*

-Llucmajor (v. 1): *Sa Barrala i Santa Ponça,*

-Maria (v. 1): *Bendinat i Santa Ponça,*

- 1308 De Pula ses amitgeres / són joves i tenen grins:
van a festejar es fadrins / es diumenges per ses eres. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *sabeu que tenen de grins!*

- 1315 Al·lota de sa Barraca / d'es camí de Llucmajor,
tu m'has robada s'amor / i la dus dins sa butxaca. Artà

Variants -Algaida (v. 2): *d'es carrer de Llucmajor,*

- 1327 Amb una gerreta nova / hi fa beure regalat.
¿Vols-me dir com t'has campat, / Juan, devers Sa Canova? Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/4): *deu fer un beure regalat. /
enguany, a dins sa Canova?*

- 1330 En Pep Sóller va quedar / nomenat governador
d'aquella possessió / que a sa Colònia hi ha. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *nombrat per governador*

- 1337 L'amo Antoni de sa Cova, / per enguany ja m'hi teniu,
i, si l'any qui ve som viu, / sé cert que no us faré nosa. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *L'amo En Pere de sa Cova,*

és que enguany ja m'hi teniu,

Variants -Santa Margalida (v. 3): *però si l'any qui ve som viu,*

- 1338 Tres som que anam a sa Cova / i a la mort reparam,
i si tots tres hi quedam / Déu sap qui durà sa nova. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/4): *i a la mort no reparam, /
Senyor, ¿qui durà la nova?*

- 1341 Sa vaca negra amb esquella / és fuita de sa Devè
i ha jurat per la fe / que no llauraran amb ella. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *és fuita per sa Devè*

- 1354 L'amo de s'Ametlerar / és sortat i no s'arrisca:
sap fer oli de llentrisca, / que és molt bo p'es llum cremar. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *és molt sortat i s'arrisca:*

- 1364 Allà a Sa Papaluarda / ets abres fruiten bunyols,
confits, torrons, robiols. / I noltros farem perols
en tenir sa panxa farta. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *Noltros ja farem perols*

- 1366 A devers Sa Punta un temps / no m'hi poria alegrar,
i ara, de poc ençà, / sempre hi tenc mos pensaments. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *allà són mos pensaments.*
Variants -Son Servera (v. 1): *A dins Sa Punta, un temps,*

- 1372 Es segadors de sa Torre / pretenen que són d'es bons:
de lluny sentiran es trons, / si carreguen de pavora. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *ells carreguen de pavora
i tomen es blat a trons.*

Variants -Manacor (v. 3/4): *ells tomen es blat a trons
i carreguen de pavora.*

- 1377 A sa Torre Canyamel, / mu mare, deixau-m'hi anar;
jo no hi vaig per festejar, / hi vaig per veure En Miquel. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/3/4): *majoral, deixau-m'hi anar;
jo no hi som per festejar; / només per veure En Miquel.*

- 1378 Sa Torre de Canyamel / és alta i valerosa.
Oh possessió d'itxosa / a on habita En Miquel. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *que és d'alta i de valerosa!*
Variants -Manacor (v. 1): *Sa Torre de can Amer*

- 1379 Voldria tornar cotorra / quatre mesos en s'estiu.
¿Sabeu on faria es niu? / A dins es lloc de sa Torre. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/4): *per tot es temps de s'estiu. /
Dins es terme de Sa Torre.*

- 1401 Com te'n vas a ses Pastores, / es meu cor està macilent.
I jo s'ànsia que tenc / que d'altri no t'enamores. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/3): *mon cor deixes macilent,
perque s'ànsia que tenc*

- 1429 Jo m'agrad de filar prim / tant si és bri com si és estopa.
Sa prenda que més estim / habita dins So Na Sopa. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *la tenc a dins So Na Sopa.*

- 1468 A Son Fangos, que són molts, / feis-los fer bona pesada:
es cap i sa renyonada / i la mitat d'es potons. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/4): *feis-los ferm bona pesada:
i afegiu-hi es potons.*

- 1469 En es lloc de Son Favar / s'hi fan pins i pinotells.
Jeroni, ¿encara no véns? / Me cansaré d'esperar! Artà

Variants -Capdepera (v. 4): *Estic cansat d'esperar.*

- 1472 - Al·lotes, ¿a on anau? / A Son Fortè' a coir.
- Arribareu a avorir / totes ses voltes d'es Grau. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *aquestes voltes d'es Grau.*

- 1474 En es camp de Son Fortesa / un card girgoler hi ha.
Vuit dies hi vaig pegar / i no el vaig porer taïar.
Mirau si du fortaleza! Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/3): *Dins es camp de Son Fortesa /
Vuit dies m'hi vaig pegar (Vuit dies hi vaig picar)*

- 1502 Voldria que sa meva amor, / en tornar xerrar de mi,
la picàs un escorpí / i que li fes un cocó
tan enfondo i tan rodó / com es pou de Son Marí. Artà

Altra variant a Artà: (v. 5): *tan fondo i tan redó*

Variants -Santa Margalida (v. 1/2): *Voldria a sa meva amor
que, en tornar xerrar de mi,*

- 1527 Sa madona de Son Not / mos feia menjar a les fosques
i mos passàvem ses mosques / per miques de camaïot. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *mos feia sopar a les fosques*

- 1536 Quan varen fer Son Pastor, / m'estrany com no hi feren clasta,
i és que varen dir: - Ja basta / de sa paret sa blancor. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *¿o degueren dir: - Ja basta
de sa paret sa blancor?*

- 1538 L'amo de Son Pentinat / formatjava d'una euveia
i cada dissabte treia / prop de deu sous de brossat. Artà

Variants -Felanitx (v. 4): *prop de cent sous de brossat.*

- 1561 Me n'anava a Son Ramon / a taïar sa romeguera
i vaig perdre sa somera: / mal d'altri, riaies són. Artà

Variants -Sant Joan (v. 1): *Jo vaig anar a Son Ramon*
-Maria (v. 1/2): *Venia de Son Ramon
de conrar sa torrentera*

- 1585 A Son Serra de Marina / mai més m'hi veuran tornar,
perque és enfora i malsà / i lluny de la medecina. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *mai més m'hi veureu tornar ,*
Variants -Ariany (v. 2): *mai més hi voldrà tornar*

- 1606 Son Uiaistre, un reinat gran / que per viure tothom basta:
arriba d'un cap a s'altre / i llavò fins a Son Fam. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2):
*Son Uiaistre és un lloc gran (Son Uiaistre és reinat gran)
que per viure un reinat basta:*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 5 Es nou barcos de s'inglès / tot tiraven an En Bossa
i ell amb sa cama coixa / no li pogueren fer res. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *que tiraven an en Bossa*

- 10 Molta de gent se pensava / que jo duria es timó
i jo, per esser patró, / sa barca no m'agradava. Artà

Variants -Montuïri (v. 2): *que jo lo duia es timó,*
-Felanitx (v. 3): *i, per esser jo es patró,*

- 37 La nau teniu en el port / carregada de forment;
per tots serà bona sort / usar amb vós lliberalment. *Artà*
- Altra variant a Artà (v. 3/4): *i tendreu per bona sort
que usarem lliberalment.*
- Variants -Muro (v. 1): *La nau ha entrada en el port*
-Galilea (v. 3): *per tots serà bona sort*
-Valldemossa (v. 4): *d'usar amb vós lliberalment.*
- 47 Sa talaia du bandera; / cosa de nou deu tenir:
o vaixell que deu venir, / oh barquera coralera. *Artà*
- Variants -Banyalbufar (v. 4): *o bé barca coralera.*
- 50 Com la mar fa aquelles ones, / ¿ane quin sant acudiu?
Garrideta, un llit teniu / que és be per jeure'hi persones. *Artà*
- Variants -Felanitx (v. 3): *Comareta, un llit teniu*
- 110 Garrida, el bon mariner / se regeix amb ses estrelles:
segons es vent, posa veles, / per no romandre endarrer. *Artà*
- Variants -Capdepera (v. 1/2): *¿No saps que el bon mariner
se regeix amb ses estrelles?*
-San Juan (v. 2): *se regeix per ses estrelles:*
- 111 Garrida, la mar salada / vos ha feta la mercè:
en un mes vàreu esser / fadrina, viuda i casada, *Artà*
- Altra variant a Artà (v. 1): *Garrida, l'aigo salada*
- Variants -Sineu (v. 2): *qui ha feta la mercè:*
-Galilea (v. 3): *dins un mes vàreu esser*
-Manacor (v. 3): *dins poc temps vàreu esser*
- 125 No hi ha cap de mariner / en tota la mar salada,
que pugui dir, estimada, / "D'aquesta aigo no en beuré". *Artà*
- Variants -Binissalem (v. 2): *qui va per la mar salada,*
- 139 Una dona marinera / sempre mira d'on ve es vent.
De llevant o de ponent, / sa bonança sempre espera. *Artà*
- Variants -Felanitx (v. 3/4): *De llevant o de ponent,*
-Galilea (v. 3): *Tant de llevant com ponent,*
-Sant Joan (v. 4): *es bon temps sempre l'espera.*
-Sencelles (v. 4): *son marit sempre l'espera.*
-Llucmajor (v. 4): *es mal temps sempre l'espera.*

Capítol 4: Narratives

- 6 Sempre me recordarà / que l'any vuitanta-dos era
que en es cós de Son Servera / tupaven sa gent d'Artà.
I ara jo he de reparar / lo que mos vendrà darrere.
Eren cinc i un al·lot / de sa quadrilla d'Artà
per devers un centenar / de serverins amb garrot. *Artà*

Variants -Capdepera (v. 3/4): *que sa gent de Son Servera
tupava sa gent d'Artà.*

- 19 L'any coranta mos va entrar / una trista primavera:
no hi havia cap garbera / ni parlaven de segar
ni tampoc de formatjar / perquè s'eueia morta era. *Artà*

Variants -Felanitx (v. 1): *A l'any coranta va entrar*
-Sineu (v. 3/4): *ell sols no feren garbera / ni parlaren de segar*
-Sant Joan (v. 6): *perque es bestiar mort era.*
-Galilea (v. 1): *L'any coranta-nou va entrar*

- 24 Dos a l'amo entretenien / i el me feien ballar,
i ets altres a registrar / per dins es rebost s'omplien
de lo restant que tenien / per tots ells lo endemà.
Advertesc tota la gent / que, en haver de matar es porc,
tanquin es rebost en fort / i no es fiïn d'es jovent,
que, en criar-lo malament, / un abre se cria tort. *Artà*

Variants -Sóller (v. 1): *Uns a l'amo entretenien*
-Sineu (v. 2): *el feien riure i ballar,*

- 26 En Pansacola va anar / a Sant Jusep d'es convent:
- Senyor, donau-los talent, / i podré vendre es blat car! *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3): *- Sant Jusep, dau-los talent,*

- 32 Mestre Antoni Vei, un dia, / quan era escolà major,
va robar es vestit millor / que dins l'església hi havia. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2): *que era s'escolà major,*

- 42 A sa Clota varen fer / un tancat per un vedell.
Ni En Garreta ni En Virell / no saberen fer es paper. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3): *Ni En Garreta ni En Siurell*

- 51 I jo qualcuna ne veig / que no havia vist mai,
en públic han fet un ball, / per l'Àngel, dins un safreig.
Na Putxava anar a ballar / dins es safreig sa primera;
Na Xanxa i Na Coronella / la varen acompanyar. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3): *dins Artà s'ha fet un ball*

- 63 Dona Carme, jo voldria, / i don Gabriel també,
que mos vessem, si convé, / en el cel pegats, un dia.
Som En Cosme d'ets Aucells / a Mallorca anomenat.
Així com vós m'heu salvat, / si puc, los salvaré a ells. *Artà*

Variants -Ariany (v. 7): *Així com ells m'han salvat,*

- 66 En Capblanc va esser es primer / que va prendre possessori;
si Déu li dóna la glóri', / ja podrà dir que ha estat bé. *Artà*

Variants -Capdepera (v. 4): *podrà dir que ha estat molt bé.*

- 76 Mu mareta, / dau-me berenar,
que es corsaris vénen / i me n'he d'anar. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1/3): *Mu mareta meva, /
perque es moros vénen*

- 77 Pastoret, si tu ho sabies, / aniries a avisar
que a sa Cova Foradada / vint i nou moros hi ha
i sa cabra collerada / dins sa caldera ja està. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1/2/4/6):
*Pastoret, vés a la vila / i mena la gent que hi ha /
vint i nou lladres hi ha / dins es calderó ja està.*

- 81 Si el rei Carlos vol corona, / que la hi posin de paper,
que la corona d'Espanya / la Reina Isabel la té. *Artà*

Variants -Ariany (v. 2): *que la hi facen de paper,*

- 88 De sa Cova l'amo En Pere / bones noves no pot dar:
tant clova com comellar / servia de torrentera. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2/3): *bones noves mos pot dar:
pla, muntanya i comellar*

- 89 Dia deu de juliol / hi ha haver tal torrentada,
que se'n dur sa murada / i va fer un torrent nou.
Com va ser en es rentadors, / else volia tomar,
i ell va ser tan poderós / que no ho deixà comportar. *Artà*

Variants -Santa Maria (v. 2): *va fer una tal torrentada*

- 90 D'octubre dia primer, / es temps fé un desbarat.
Supòs que ho tendrà anotat / En Puceta moliner.
Ni sant ni santa hi hagué / que d'ell no fos invocat. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3/5): *Es segur que ho té anotat /
Sant ni santa no hi hagué*

- 94 L'any vuit-cents coranta-quatre / una gelada que fé
mos va matar s'esqueller / i euveies de quatre en quatre.
Tan sols per ses metles batre / canyes no haguérem mester. Artà

Variants -Biniali (v. 2): *una gelada mos fé*

- 97 No hi va haver cap de vivent / ni planta que no patís.
Déu mos va donar un avís, / mil vuit-cents coranta-sis,
d'unes neus amb tan mal vent. Artà

Variants -Algaida (v. 1): *No n'hi hagué cap de vivent*
-Sineu (v. 3/4): *mil vuit-cents coranta-sis*
Déu del cel mos donà avís
-Galilea (v. 5): *d'unes neus amb molt mal vent.*

- 98 Per Aubarca va arribar / fins tai d'es Pins Campaners;
ventura p'ets alouers / que se'n tornà per dins mar;
que si pega dins Artà, / de cases feia clapers. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Fins a Aubarca va arribar*
i tai d'es Pins Campaners;

- 102 Quan sa torrentada entrà, / no va dir "Ave Maria",
i a Can Nadal no hi havia / sola per ataconar. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *sols no digué: "Ave Maria",*

- 107 Dins s'octubre succeí / un cas que fa piedat:
abans d'haver combregat / En Juan Puig se morí
d'un esclat, a Son Marí. / Déu lo tenga en bon estat. Artà

Altra variant a Artà: (v. 6): *Déu ne tenga piedat.*

- 112 Un canari dins sa gàbia / canta i refila molt bé.
L'amo En Rafel Garrover, / tanta d'hasienda com té,
l'han duit mort dins una sàrria. Artà

Variants -Llucmajor (v. 2): *sol cantar i refilar bé.*

Capítol 5: Noms personals

- 10 Barbareta agraciada: / molt m'agrada es nom que tens,
perque en dia de mal temps / ets sa més anomenada. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *perque es dies de mal temps*
Variants -Binissalem (v. 3): *perque un dia de mal temps*

- 22 M'agraden ses fruites fines, / i ses cireres ho són.
Es nom més gallard del món, / per mi , són ses Catalines. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *M'agrada sa fruita fina,*
Variants

- Marratxí (v. 1/3/4): *M'agrada sa fruita fina,*
es nom de Na Catalina / és d'es més gallards del món.
-Son Servera (v. 1): *Jo m'agrad de fruites fines*
-Santa Margalida (v. 1/4):
M'agrada sa fruita fina / és aquest teu, Catalina.
-Llucmajor (v. 3): *és nom més garrit del món*

- 37 Si veniu, m'hi trobareu, / dins Sant Jaume agenoiada,
perque estic enamorada / d'es vostro nom, ja ho sabeu. Artà

Variants -Binissalem (v. 4): *d'un d'es seu nom, ja ho sabeu.*

- 39 Sa meva dona és Juana, / Juana, per servir-vós,
oh clavell blanc i hermós / de color de la maçana! Artà

Variants -Sant Joan (v. 4): *blanc com la flor de maçana!*

- 40 Sant Juan qui tot sol era, / i ara tants de Juans!
N'hi ha de petits i grans; / n'hi ha de tota manera. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *¿Me vols dir com n'hi ha tants,*
Juan de la Juanera?

Variants -Inca (v. 1): *En Juan qui tot sol era,*
-Felanitx (v. 2): *ara, ¿com tans de Juans?*

- 48 Sempre vaig per camí clos / pe no rompre ses antenes,
però per ses Magdalenes / faria cordes i trenes
per lligar lo vostro cos. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *i jo per ses Magdalenes*

- 57 Com festeges, ¿que no vetles / ambe qui poses s'amor?
Jo m'afluix d'encetar metles / per no anomenar Bessó. Artà

Variants -Santa Maria (v. 1/2): *En festejar, ¿que no vetles*
ambe qui has posat s'amor?

- 60 En es carrer Nou hi ha / una branca d'olivera,
i a Na Pixedis Geugera / li diuen "es Bacallà" Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/3/4): *una soca d'olivera,*
a jo em diuen Na Lleugera / i qualcú Na Bacallà.

- 63 En Mateu Margalidà / és un jove molt famós,
i En Fena Captinyós / un botxí de bestiar. *Artà*

Variants -Manacor (v. 2): *és un jove molt pellós,*

- 73 Escolta aquí, ramellet, / lo que jo et vénc a contar.
Qui estrafolari em dirà, / jo li diré "Na Ranguet". *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *Qui petimetre em dirà,
jo a ell li diré "Ranguet".*

- 86 Maria Picolina, / ¿vols una gla
que En Picolí t'envia / d'es Coll d' Artà? *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 2/4): *¿vols una poma /
de Barcelona?*

- 103 Salem, Salero, Salat, / Papa, Fuia, Coronell,
Pilè, Banaula, Virell, / Ros, Talaia, Regalat,
Comuna, Corona, Peix, / Mondoï, Metlerar, Cerol,
Sacristà, Tomàs, Mangol, / Patró, Sard, Batlet i Xeix. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 8): *Bunyola, Batlet i Xeix.*

- 107 Si a tu te deien Peixet / i de llinatge Gomila,
aniries per la vila / un poc més alt de barret. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3): *pories anar per vila.*

- 108 Si no s'avé, ja s'enquantra; / ja la farem avenir.
Comana'm molt En Coní / que està a S'Alqueria Blanca. *Artà*

Variants -Maria (v. 2): *o la farem avenir.*

- 116 Un favor he d'agrair / an el sen Miquel Cirera,
i llavò a madó Monera / i an En Juan Pejulí. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Un favor puc agrair
a mestre Biel Cirera.*

- 137 Hortolà qui vens a plaça, / dóna un dobler a San Miquel.
No li digueu Miquel Mel; / digau-li Miquel Terrassa. *Artà*

Variants -Galilea (v. 2): *paga un dobler a Sant Miquel.*

- 142 Diuen que es Peres són ases; / també ho seran es Juans.
Ara vénen ets aguts: / es Tonis i es Tians. *Artà*

Variants -Maria (v. 3): *Llavò vénen ets aguts:*

- 154 Ses Aines són melindroses; / ses Catalines, molt vanes;
‘preciades ses Juanes; / ses Tonines, verinoses. Artà

Variants -Ariany (v. 2): *i ses Catalines, vanes;*
-Sant Joan (v. 4): *ses Peretes, verinoses.*

- 160 Molt m’agrada una figuera / si la pugen per sa soca.
Venturosa és una al·lota / qui té s’enamorat Pere. Artà

Variants -Manacor (v. 3): *Que és de ditxosa un al·lota*
-Galilea (v. 4): *que es seu estimat és Pere.*

Capítol 6: Religioses

- 342 Mu mare em dugué a Sant Blai / perquè aprengué de parlar,
i ara m’hi vol tornar / perquè diu que no call mai. Artà

Variants -Llucmajor (v. 2): *perquè aprengué de rallar,*
-Sant Joan (v. 2): *perquè aprengué de xerrar,*
(per ‘prendre de conversar.)

- 644 Me n’anava per un camí; / la Verge Maria encontrí;
seia dalt una pedra mabre / i el Bon Jesuset hi anava:
- Mare mia, ¿què feis aquí? / - Oh Fillet meu dolç i amat!
Aquesta nit he somiat / que vos havien encreuat
braços estesos en la creu! / - Mare mia, veritat és. -
Qui dirà aquesta oració / tres pics en sa nit,
tres pics en so dia, / guanyarà tant de perdó
com gotes d’aigo hi ha a la mar / i fuies d’abre hi ha en la terra. Artà

Variants -Ariany (v. 4): *i el Bon Jesuset passava:*

Capítol 7: Vida humana

- 20 Ses auzines fan ses glans; / ses mates, sa llentriqueta.
Si dius que som petiteta, / no em fan por ses dones grans. Artà

Variants -Felanitx (v. 1): *Ses auzines fan aglans;*
-Llucmajor (v. 4): *no em don per ses dones grans.*

- 24 Una dona gran és farga; / si és petita, no convé:
per despenjar un paner / ha mester una hora llarga. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/3): *per coir i pellucar,*
perquè, com s’ha d’acalar,

Variants -Deià (v. 2): *i si és petita, també:*

- 35 ¿Què hem de fer sa galania, / germans meus, si no du pa,
i llavò no sap posar / un pedaça a sa camia? Artà

Variants -Lloret(v. 3): *i sols no se sap posar*

- 44 Moreneta de color, / moreneta a mi m'agrada,
perque sé que sa blancor / en el camp és delicada? Artà

Variants -Campanet (v. 2): *a mi, sabeu que m'agrada!*

-Bunyola (v. 3): *perque trob que la blancor*

- 48 Ses qui estan vermeies, diuen: / - Veies Na Tal, quina està! –
I Déu les castigarà / si de ses grogues se riuén. Artà

Variants -Sineu (v. 2): *- Mira Na Tal, quina està! -*

-Sencelles (v. 3): *Déu ja les castigarà*

-Campanet (v. 4): *si de ses grogues se'n riuén.*

- 56 D'estiu fa bon estar a s'ombra / porque es sol és importú.
Jo fos tan orba com tu, / pens que em faria refondre. Artà

Variants -Sant Joan (v. 3): *Si fos tan negra com tu,*

- 79 Sa llengo, si ho reparau, / està en dues tancadures.
Hi ha persones tan pures / que no hi tenen pany ni clau. Artà

Variants -Maria (v. 3): *Veureu persones tan pures*

-Ariany (v. 3): *Hi ha moltes criatures*

- 81 Si tenia dos-cents uis, / amb dos-cents uis miraria.
Quin mirar tan trist faria / si tots dos-cents fossin buits! Artà

Variants -Alcúdia (v. 2): *amb tots dos-cents miraria*

-Banyalbufar (v. 3): *Quin mirar tan llarg faria*

-Sant Joan (v. 3): *Quin mirar tan lleig faria*

- 95 Estic a l'obediència / per fer lo que em manareu;
perque som jove voleu / provar-me sa paciència. Artà

Variants -Galilea (v. 4): *'cabar-me sa paciènci'.*

- 99 Ara tu estàs a bon punt / per rompre barres d'acer.
Jo, pobre vei, ¿què he de fer? / Par que vegi ja es fosser
que em tira terra damunt. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2/4): *Voltros estau en es punt
de rompre barres d'acer. (rompríeu barres d'acer.) /
Me gir i veig es fosser*

Variants -Sant Joan (v. 1): *Ara estàs a bon punt*

-Deià (v. 1): *Tu ara estàs en es punt*

- Santa Maria (v. 1/2): *Voltros estau en es punt
rompríeu barres d'acer.*
-Sineu (v. 3): *Jo qui som vei, ¿què he de fer*
-Galilea (v. 4): *que a lo punt veig es fosser*
-Manacor (v. 4): *Me par que veig es fosser*

- 103 Heu quedat com un ramell; / vos poreu apreciar.
Un temps jo ho volia usar, / i ara ja m'he dat per vei.
Me'n pren com aquell anyell / que ja se sent per sa pell
s'es unglades d'es milà. Artà

Variants -Llucmajor (v. 1/2): *Ja us poreu apreciar
que heu quedat com un ramell.*

- 117 Vuitanta-sis anys d'edat / i no tenc gens de cantera.
¿Saps a on tenc sa quimera? / A conservar sa pastera,
que no s'hi perdi es llevat! Artà

Variants -Manacor (v. 1): *i he perduda sa cantera.*

- 121 Content estic com me crides; / senyal que m'has de mester.
Desperta't, polit roser; / ja dormiràs de gener,
que fa ses nits més complides. Artà

Variants -Llucmajor (v. 4): *dormiràs més de gener,*
-Santa Margalida (v. 5):
que són ses nits més complides.
-Maria (v. 5): *que fa ses anits complides.*
-Sineu (v. 5): *que fa ses nits ben complides.*

- 123 Defora romangué en Corme / assegut en es portal.
Jo qui li vaig dir: - Animal! / ¿Què et penses que la gent dorma?" Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *a su-abaix d'es portal.*

Variants -Biniamar (v. 4): *¿O et penses que la gent dorma?*

- 131 Jo m'és seguit somiar / i somiar que estic ric;
com ve devers mitjanit, / no tenc trast que parar. Artà

Variants -Capdepera (v. 1): *Jo m'he vist a somiar*
-Galilea (v. 3): *i com estic desxondit*
-Sant Joan (v. 3): *no tenir pa que menjar.*

- 155 Aquest sol me fa passar / tota casta de suplicis.
Per tenir tots es mals vicis, / només me falta fumar! Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *també tenc es de fumar.*

- 165 Du sa pipa virollada / i pegarem un calent.
Maldament que el món rebent, / hem de fer una fumada. Artà

Variants -Moscari (v. 3/4): *Enc que de ràbi' rebent,
he de fer una fumada.*

- 187 Ses més grans, són més someres / que dins Es Rafal hi ha;
s'atreviren a fumar / ets uis de ses oliveres. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Ses grans són ses més someres
que dins Es Rafal hi ha;*

- 194 Vet aquí foc i fumè, / mena sa pipa calenta,
que mai estic més contenta / com quan te veig passar pler. Artà

Variants -Llucmajor (v. 1): *Aquí hi ha foc, i fumé,*
-Montuïri (v. 2): *fé anar sa pipa calenta,*
-Felanitx (v. 3): *jo mai estic més contenta*
-San Joan (v. 4): *que com te veig passar pler.*

- 208 Francina-Aina, Francina-Aina, / En Pere m'ha comanat
que me carreguis es sac / perquè p'es camí no em caiga. Artà

Variants -Felanitx (v. 3/4): *que te carreguis bé es sac,
que p'es camí no te caiga.*

- 216 Sa feina és santa i assanta, / i jo vui viure assantat.
Es llibres m'han ensenyat / que el qui se n'és decantat
de feina, cau en pecat / d'una manera o de s'altra. Artà

Variants -Llubí (v. 3): *Es llibres m'ho han ensenyat,*

- 223 En Jordi balla la dansa, / 'par que sia un gall faver.
Sa feina és mala de fer / perquè cansa, perquè cansa. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *Sant Domingo va a la dansa,*

Variants -Sineu (v. 1/2): *En Nadal Mandigo canta
i pareix un gall faver*
-Sant Joan (v. 3): *Jo, de feina, no en vui fer,*

- 224 En Toni Moll se va fer / uns guardapits de burell.
M'agrada estirar sa pell / a un homo malfener. Artà

Variants -Felanitx (v. 2): *una calçonets de burell.*

- 229 Faràs tanta de carrera / com s'ase d'En Ballester,
que en un any i mig va fer / un viatge a Son Servera. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *que mig any va haver mester
per anar a Son Servera.*

- 241 ¿Què teniu que no poreu / arribar d'una tirada?
Sa partida, ¿que no agrada, / que darrere romaneu? Artà

Variants -Vilafranca (v. 3): *Sa partida, ¿no us agrada,*

- 259 Aquest clavellet hermós / ne tira una malaltia.
Si fos metge, li daria / ses medecines millors. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Si aquest clavellet hermós
estava malalt, un dia,*

Variants -Santanyí (v. 1): *Si aquest clavelet hermós*

-Selva (v. 1/2): *Si aquest clavellet hermós
ne tirava malaltia,*

-Mancor (v. 3): *fos metge, li donaria*

- 276 El qui té mal, que gemec; / qui té pena, que reclam,
qui vol pagar, que deman, / que jo ja estic satisfet. Artà

Variants -Esporles (v. 1/2): *Si ell té mal, que gemec;
si té pena, que reclam;*

-Consell (v. 3): *si vol doblers, que deman,*

-Felanitx(v. 4): *que jo n'estic satisfet.*

- 279 En anar a Ciutat, duré / una bona medecina
per donar a Na Catalina, / veiam si la curaré. Artà

Variants -Sineu (v. 4): *veiam si la compondré.*

- 311 Mu mare, es cabrioler / té una tiana a un peu;
ha quatre dies que jeu; / si voleu, l'hi curaré. Artà

Variants -Sineu (v. 2): *té sa tiana a un peu;*

- 319 Sa força es camí m'obliga / a guardar es teu secret.
Lo meu cor tenc tan estret / que s'ofega de fatiga. Artà

Variants -Lloret (v. 2): *guardaré per tu es secret.*

-Binissalem (v. 3): *Tenc lo meu cor tan estret*

-Sant Joan (v. 4): *que mencaba de fatiga.*

- 328 Ses cortanes d'En Servera / ¿saps que me varen costar?
Set setmanes vaig estar / sense obrir gens sa pastera.
Com la vaig voler obrir, / vaig quedar tota ensensada:
sa rauleta roegada / i sa granereta arnada;
veiau quin consol per mi! Artà

Altra variant a Artà: (v. 5/6/7): *A la fi la vaig obrir
i vaig romandre ensensada: / sa rauleta roveïada*

Variants -Manacor (v. 2): *molt de temps varen durar,*
-Algaida (v. 4): *que no obria sa pastera.*
-Capdepera (v. 5/6): *A la fi la vaig obrir
i vaig romandre ensensada:*
-Bunyola (v.): *Quin consol, que en vaig tenir!*

- 338 Un plat que se posa pla / damunt sa taula està bé.
Jo en sé una en es carrer / que es mal de ventre li ve
quan no té què mermular. Artà

Variants -Estellencs (v. 3): *En tenc una en es carrer*

- 359 - Aigo que és maina de Déu / posada pel cristià,
no me n'has volguda dar. / Que és d'ingrat aquest cos teu!
- No és que sigui estat ingrat: / tu, qui em vas amb traidoria!
Sang d'es meu cos te daria, / si em 'naves amb llealtat. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/5-8): *S'aigo, que és maina de Déu /
Però jo esper que vendrà / temps que lo teu cor farà
oració an el cor meu.*

Variants -Llucmajor (v. 2): *creada pel cristià,*
-Campanet (v. 4): *Tan ingrat és el cor teu!*

- 360 Aigo, que et tenc d'avorrída! / No et puc veure ni sentir,
perque d'aigordent i vi / m'enconà sa meva dida. Artà

Variants -Galilea (v. 4): *vaig esser enconat, garrida.*
-Sineu (v. 4): *me n'enconaren, garrida.*

- 364 D'aquesta aigo regalada / ¿me'n vols dar un poalet,
per donar a s'estimada / ses hores que tendrà set? Artà

Variants -Santa Maria (v. 2): *¿vols que en trega un poalet*

- 382 En parlar de beure vi, / sempre som es de davant.
A sa feina no ho som tant: / darrere, faç prou seguir. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *darrere, no puc seguir.*

Variants -Sant Joan (v. 2): *jo ja som es de davant.*
-Sineu (v. 3): *Amb sa feina no ho som tant:*
-Galilea (v. 3): *Però a sa feina, no tant:*
-Llucmajor (v. 3): *Per sa feina no ho som tant:*

- 393 S'al·lota un dia em va dir / que qui trenca es vidre, el paga.
Quina beguda més agra / per al qui l'ha de sufrir! Artà

Variants -Deià (v. 1): *Sa meva al·lota em va dir*
-Maria (v. 2): *que es qui romp es vidre, el paga.*
-Sant Llorenç (v.4): *va esser aquesta per mi!*

- 398 Si no voleu tenir còlics / i estar sempre devertits,
heu de beure molts de pics / copes de palo i ressolis. Artà

Variants -Llucmajor (v. 4): *tasses de palo i ressolis.*

- 399 Si véns a sa meva fibla, / beuràs fins que tengues set.
Una te'n diré de dret, / perquè asseure'm no és possible. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *Si et vols aixecar, aixequè't,*
Variants -Sineu (v. 2): *beuràs fins que tendràs set.*
-Santanyí (v. 4): *que jo, seure, no és possible.*
-Valldemossa (v. 4): *per jo, seure és impossible.*
-Consell (v. 4): *perque es seure no és possible.*
-Selva (v. 4): *que asseure'm no m'és possible.*

- 419 Duis-me aquesta carabassa / i li pegaré un ventai.
No en donaré an es jai, / que ell amb pa eixut en té massa. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *Duis aqueixa carabassa*
Variants -Sant Joan (v. 3): *No en daré gens an es jai,*
-Alaró (v. 4): *que de pa eixut ne té massa.*
-Ariany (v. 4): *perque amb pa eixut en té massa.*

- 429 Posau suc o llevau vidre! / Mal sa peresa us roeg!
¿No sabeu que en no fer "tec" / es capdamunt és sa mida? Artà

Variants
-Sineu (v. 1/2/3): *Posa suc o lleva vidre!*
Mal sa peresa et roeg!
¿Que no saps que en no fer "tec"
-Binissalem (v. 1/2/3): *Posa suc i lleva vidre!*
Mal sa peresa et roeg!
¿Que no saps que en no fer "tec"
-Sant Joan (v. 1/2/3/4):
'Boca suc i lleva vidre!
Mal sa peresa et roeg!
¿Que no saps que en no fer "tec"
s'escapdamunt és sa mida?
-Vilafranca (v. 2): *Mal sa peresa em roeg!*
-Banyalbufar (v. 2): *Mala pendi vos dobleg!*
-Valldemossa (v. 2): *Mala peresa em dobleg!*

- Llucmajor (v. 3/4): *Es dia que no faç "tec",
es capdamunt és sa mida.*
-Algaida (v. 4): *en esser dalt es sa mida?*
-Bunyola (v. 4): *sa vorera és sa mida?*

- 441 Com veuràs un ram de pi / penjat damunt es portal,
això demostra senyal / que a la casa venen vi. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Si tenen un ram de pi
a sa branca d'es portal,*
Variants -Santa Margalida (v. 1): *En veure un brot de pi*
-Petra (v. 3): *això denota senyal*
-Sóller (v. 4): *que és casa que venen vi.*

- 447 Si vols esser tavernera / l'has de sebre mesurar;
també has de sebre dar / s'aigordent i es vi a espera. Artà

Variants -Sineu (v. 3): *i també hauràs de donar*

- 463 Si mal tens, galant senyora, / tu mateixa el t'has cercat:
no n'és massa apreciat / que un fadrí se'n vagi gat
de ca sa festejadora. Artà

Variants -Sineu (v. 3): *no està massa apreciat*

- 466 Aigordent i vin blancot / em fan fer sa ballaruga.
Aigo rotja no me'n duga, / que dins es ventre em fan llot. Artà

Variants -Deià (v. 2): *me fan fer ses ballarugues.*
-Montuïri (v. 2): *són qui em fan fer ballarugues.*
-Algaida (v. 3): *D'aigo rotja no me'n dugues,*

- 483 P'es diumenges aigordent / i p'es dilluns aigo fresca
per apagar es foc ardent / que tot lo meu cor rodeja. Artà

Variants -Capdepera (v. 4): *que tot es meu cos rodeja.*

- 492 ¿Voleu-me dar aigordent, / que tenc l'ànima que em penja?
Si diuen que me crema es fetge, / si el me crema, que el me crem!
Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): - *¿Que no saps que crema es fetge?*
- *Si el me crema, jo hi consent!*

- 505 Mu mareta, mu mareta, / es vinagre torna vi.
Ja el dareu an En Maceta / quan passarà per aquí. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *Ja ho direu an En Maceta*
Variants -Montuïri (v. 3): *No ho digueu an En Maceta*

- 512 A una caera l'embuinen / per porer treure sa mel.
Davallaria del cel / per mejar fava, i no en cuinen. *Artà*
- Variants -Muro (v. 2): *perque dugui bona mel.*
-Manacor (v. 2): *per que faci bona mel.*
- 537 Menjaria prunes blanques / coïdes de juriol.
Voldria que fes un sol / que te secorràs ses anques. *Artà*
- Variants -Sineu (v. 1): *M'agraden ses prunes blanques*
- 546 Sa madona de sa Torre / es pa negre li fa mal,
però no n'hi fan ses coques / ni es torrons per a Nadal. *Artà*
- Altra variant a Artà: (v. 3): *però no n'hi fa sa coca*
Variants -Santa Margalida (v. 4): *sa setmana de Nadal.*
-Sineu (v. 4): *d'es dissabte de Nadal.*
-Sant Joan (v. 4): *que menja per a Nadal.*
- 547 Sa madona de Son Not / mos feia menjar a les fosques
i mos passàvem ses mosques / com miques de camaïot. *Artà*
- Variants -Selva (v. 1): *Sa madona de Bennoc*
-Felanitx (v. 1): *Sa madona d'aquest lloc*
-Estellencs (v. 2): *dins s'olla posava mosques*
-Consell (v. 2): *mos dava menjar a les fosques*
-Pollença (v. 2): *dins s'olla posava mosques*
- 565 En Juan hostes m'envia / i jo no los vui tractar:
ell no ho val per s'alegria / que un té quan se n'han d'anar. *Artà*
- Altra variant a Artà: (v. 4): *que tenc quan se n'han d'anar.*
Variants -Felanitx (v. 1): *En Miquel hostes m'envia*
-Sencelles (v. 4): *d'en pic que se n'han d'anar.*
- 576 Quan es serigot fa brossa / és hora de remenar.
El Rei volia pagar / En Titai amb cosa rossa. *Artà*
- Variants -Son Servera (v. 4): *En Titai amb una coca.*
-Randa (v. 4): *En Titai amb coca dolça.*
- 579 Te convid a menjar peres / quan sa perera en farà;
i, si per cas no floria, / ja te torn desconvidar. *Artà*
- Variants -Biniamar (v. 3): *però, si pel cas no en feia,*
-Sant Joan (v. 4): *ja te torn desconvidar.*

- 582 Una dona convidà / tres fadrins a menjar coques;
no les s'acabaren totes: / de set, una en quedà. Artà

Variants -Sant Joan (v. 2/3/4): *tres fadrins a menjar coca;
no la s'acabaren tota: / de mitja un tros en quedà.*
-Sineu (v. 2/3/4): *tres fadrins a menjar coca;
no la s'acabaren tota: / de mitja un tros en quedà.*

- 596 Fins a migdia es sol puja; / llavò torna davallar.
Més de dues hores ha / que jo no gos badaiar,
perque l'ànima no em fuja! Artà

Variants -Puigpunyent (v. 1/2): *Es sol, a's migdia puja
quan és hora de dinar.*
-Montuïri (v. 1/2): *Es sol, a migdia puja
quan és hora de dinar.*

- 600 Jo t'enyonava, Francina, / i no era per berenar:
tenia por d'aplegar, / dins lo meu cor, fam canina. Artà

Variants -Alcúdia (v. 2): *i era per berenar:*

- 609 - Oh gran polissó, dolent! / Mal penyal te desenroc!
- Amèn, si fos d'arròs groc, / per vós que en teniu talent! Artà

Variants -Binissalem (v. 1): *- Oh fii meu, que ets de dolent!*
-Llubí (v. 1): *- ¿A on ets, al·lot dolent?*
-Sant Joan (v. 4): *ara que em trob amb talent!*
-Santanyí (v. 4): *per vós quan tendreu talent.*

- 615 Si dius que tens tanta fam, / no convé mantenir-tè.
Tu t'ho dus passar sencer, / des que has perdut es barram. Artà

Variants -Binissalem (v. 1): *Tu dius que tens tanta fam;*
-Sant Joan (v. 2): *no em convé mantenir-té.*
-Sineu (v. 4): *d'ençà que tens mal barram.*

- 622 Ball, ball volies que et fes / per ses matances d'es porc.
Que el te faci En Menorc; / jo estim més guardar es doblers. Artà

Variants -Campos (v. 1): *Bon ball volies que et fes*
-Deià (v. 3): *Comana-ho an En Menorc;*
-Vilafranca (v. 4): *que jo vui guardar es doblers.*

- 623 -Bon vespre, ¿com és? ¿com va? / ¿Com han anat ses matances?
D'al·lotes, que n'hi ha tantes, / venim a fer-les ballar.
I dic a fer-les ballar / i jo no som ballador,
però men un companyó / que d'es fang les mos traurà. Artà

Altra variant a Artà (v. 5): *Venim a fer-les ballar*

- 629 Sa cova és qui fa s'auzell, / i es blat bo no fa porgueres.
Quin grapat de matanceres / que té l'amo de Morell! Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *Quin estol de matanceres*

- 650 Val molt més anar a matances, / o a casa que fan bunyols,
que anar darrere bergantes / carregades de perols. Artà

Variant -Santa Margalida (v. 1): *Ja val més anar a matances,*
-Ariany (v. 4): *que, com anem a Ciutat,*

- 674 Matancers, taiau menut, / que ses matanceres renyen
perque empenyen i empenyen / i no passa per s'embut. Artà

Variants -Ciutat (v. 1): *Taiaders, taiau menut,*
-Sant Joan (v. 3): *i empenyen i empenyen*

- 677 N'Antonineta és estat / qui mos ha treta sa pella,
però això no és sortit d'ella: / sou vós que l'hi heu manat.
No perdeu s'apostolat, / sia porc, sia porcella. Artà

Variants -Esporles (v. 1): *Sa vostra criada ha estat*
-Montuïri (v. 2): *sa qui mos ha tret sa pella,*

- 700 - Coloma, ¿de què has sopat? / - De sobrassada coenta,
i ara me corr p'es ventre / com un cavall acossat. Artà

Variants -Banyalbufar (v. 1): *- Al·lots, ¿de què has sopat?*
-Sant Joan (v. 1): *Bernat, ¿de què has berenat?*
-Petra (v. 1): *- Francina, ¿de què has sopat?*
-Santanyí (v. 3): *i la sent per dins es ventre*
-Sineu (v. 3): *me bota per dins es ventre*
-Ariany (v. 3): *me corr per dins es ventre*
-Son Carrió (v. 4): *com un cavall desbocat.*
-Capdepera (v. 4): *com un cavall desfermat.*

- 709 Sa mare, que és sa més veia, / va tenir es trebai més gros:
no va sebre cuinar arròs / sense posar-hi canyella. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *no va sebre aguiar arròs*
Variants -Llucmajor (v. 1): *Mu mare, que és sa més veia,*
-Sineu (v. 4): *fora posar'hi canyella.*

- 712 A Sant Antoni hem d'anar / es dissabte, si ve bé;
i jo una jove sé, / Na Recuita d'es corer,
que li mostraren de fer / bunyols sense foradar. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/5): *perque jo una jove sé,*
que li ensenyaren de fer (li varen mostrar de fer)
Variants -Valldemossa (v. 3): *una jove que jo sé,*

- 726 - ¿Què mana, què mana, / què mana, què vols?
- Maria Manyana, / un plat de bunyols. Artà

Variants -Pollença (v. 3): - *Maria dels Àngels,*

- 727 - Recoranta cirerols! / ¿que mos voleu escoltar?
¿Mos voldríeu regalar / una gerra o mig cortà,
l'amo, per fer bunyols? Artà

Variants -Binissalem (v. 5): *l'amo, per fer-mos bunyols?*

- 745 Com és vel·la revenjoli! / Ja ho va dir un olier:
"Una olla per estar bé, / ha mester sal, pebre i oli". Artà

Variants -Campos (v. 2): *em va dir un mariner:*
-Porreres (v. 4): *n'ha de mester sal i oli.*
-Orient (v. 4): *ha mester sal, pebre i oli.*
-Campanet (v. 4/5): *¿no sabeu que ha de mester?*
Ha mester sal, pebre i oli.

- 758 Petit, petit an es pa / i bons cantons de formatge;
girem s'esquena an es marge / i l'amo ja pagarà. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *Pegam petit an es pa*

- 767 Dos-centes figues de moro / se menjà en Juan Virell.
No hi ha cap porc a la vila / que sia tan porc com ell. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *que en mengi tantes com ell.*

- 776 Fava avui, fava demà; / ¿com tanta fava, mestressa?
Fava clara, fava espessa: / ja m'he arribat a enfavar! Artà

Variants -Ariany (v. 3/4): *Per fer una paret seca*
bon pedreny han de cercar.

- 825 M'agraden ses figues seques / i, d'estiu no en puc secar.
Un homo qui compra es pa, / deu fer ses llesques primetes. Artà

Variants -Felanitx (v. 1): *Menjaria figues seques*
-Muro (v. 2): *i d'estiu no en sé secar.*

- 826 M'han tirat per injuria / que menjava es pa comprat:
i es cavallers de Ciutat / ho duen per fantasia. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1): *M'has tirat per injuria*

Variants -Ariany (v. 2): *que comprava es pa pastat:*
-Felanitx (v. 4): *compren es de cada dia.*
-Llucmajor (v. 4): *que li mengen cada dia.*

- 843 Un homo que no té pa / per ell, es fiis i sa dona,
s'alegra tant d'una trona / com una euveia d'un ca. Artà

Variants -Sineu (v. 3): *tants s'alegra d'una trona*
-Sant Joan (v. 3): *l'alegra tant una trona*
-Galilea (v. 4): *com d'una euveia un ca.*

- 860 Com ella dirà: - El sen Toni, / ¿de què voleu berenar?
En es reol no hi ha pa, / ni en es setrí gota d'oli. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *L'amo Antoni, l'amo Antoni,
es hora de berenar.*

Variants -Campanet (v. 1): *Estimadeta Jeroni,*
-Binissalem (v. 1): *Mestre Toni, Mestre Toni,*
-Sineu (v. 1): *Per allà diu: - El sen Toni,*
-Algaida (v. 1): *Com la sent cridar: - El sen Toni,*
-Selva (v. 3): *En es rebost no hi ha pa*
-Capdepera (v. 4): *i en es setrí gota d'oli.*

- 897 Adiós, flor de codony! / Adiós, flor d'assussena!
He vengut en aquest món / aposta per passar pena. Artà

Variants -Sineu (v. 3): *Jo estic en aquest món*

- 905 Diuen que sa pena mata, / i jo dic que n'és mentida,
que, si sa pena matava, / jo ja no seria viva. Artà

Variants
-Galilea (v. 1/3): *Diuen que ses penes maten, /
que si ses penes mataven,*
-Sant Joan (v. 1/2/3/4):
*Diuen que ses penes maten, / però jo no ho crec així,
que si ses penes mataven, / ja m'haurien morta a mi.*
-Sineu (v. 2): *però jo no ho dic així,*
-Santa Margalida (v. 1/3): *Diuen que ses penes maten, /
que si ses penes mataven,*
-Llucmajor (v. 2/4): *però jo no ho crec així, /
ja m'hauria morta a mi.*

- 915 La Mare de Déu m'enduga / allà on Ella voldrà.
Molta pena puc passar, / però més no crec que puga. Artà

Variants -Santa Maria (v. 3): *molta pena pot passar,*

- 923 Passa envant, descobriràs / terres que mai hauràs vistes,
i les trobaràs tan tristes / que mai t'hi alegraràs. Artà

Variants -Sineu (v. 3): *te pareixeran tan tristes*

- Llucmajor (v. 4): *que allà mai t'hi alegraràs.*
- Vilafranca (v. 4): *que mai mai t'hi alegraràs.*
- Muro (v. 2): *terres que jamai has vistes,*

- 934 Som orbet de nin petit / d'es que mu mare em bolcà;
ja poreu considerar / si de trebai n'he patit! Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/4): *Som cego de nin petit, /
de trebais, si n'he patits!*

Variants -Estellencs (v. 1): *Som ceguet de nin petit,*
-Binissalem (v. 2): *des que mu mare em faixà.*
-Campanet (v. 3): *be poreu considerar*

- 948 Amb s'amiga més lleial / que tenia, m'explicava;
davant, sa cara em rentava, / i darrere m'aficava
un pam i mig de punyal. Artà

Variants -Son Servera (v. 1): *Amb una amiga lleial*
-Capdepera (v. 1/2): *S'amiga més principal*
que jo amb ella m'explicava,

- 968 En Francesc i es Boter / N'Ignasi i En Jaume Tit,
se n'anaren en es llit: / - Al·lots jo vos pegaré! Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/3): *Mestre Francesc i es Boter, /
se colgaren dins es llit:*

- 982 Mu mare, me pegau massa; / d'estar malalta tenc por:
ja és arribat lo meu cor / a carreró que no passa. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *ja n'ha arribat lo meu cor*

Variants -Felanitx (v. 1): *Mu mare me pega massa;*
-Ariany (v. 2): *i això és lo que em fa por;*
-Muro (v. 2): *això sabeu que em fa de por!*
-Llucmajor (v. 3): *N'és arribat lo meu cor*
-Binissalem (v. 3): *és arribat lo meu cor*
-Santanyí (v. 3): *voldria trobar-te jo*

- 992 Quanta vegada una mare / no la se gosa a mirar,
i un polissó la fa anar / tota blava per sa cara! Artà

Variants -Sant Joan (v. 1): *Molta vegada una mare*

- 1002 S'oratge d'es teu ventai / m'ha trepanada una galta,
i jo, pensant que era una altra, / no m'he gosat girar mai. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *no em vaig gosar girar mai.*

Variants -Montuïri (v. 2): *m'ha costipada una galta,*
-Sineu (v. 2): *m'ha entabanada una galta,*
-Santanyí (v. 4): *no em som gosat girar mai.*

- 1004 Tu em deies, essent fadrina; / “Un disgust no et donaré”;
i ara, per un dobler, / tenim un mes de renyina. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/4): *Me deies, essent fadrina: /
dónes un mes de renyina.*

- 1018 Com jo era més al·lot, / mu mare sempre m’ho deia:
- Te val més robar una euveia / que una dona sense dot. Artà

Variants -Santa Maria (v. 3/4/5/6):
- *Val molt més robar una euveia / que una al·lota sense dot.-
Jo me’n burlava i me’n reia / i encara ho trobava poc.*

- 1045 Hi ha fadrina que té / regalos d’homo casat;
‘xau-la fer, tapau-li es cap: / ella no és dona de bé. Artà

Variants -Capdepera (v. 3): *ja li poreu tapar es cap:*
-Santa Margalida (v. 4): *que ella no és dona de bé.*

- 1058 Persona que té bon cor, / per tot se pot passejar;
jo en sé una que donà, / per fiança, sa creu d’or. Artà

Variants -Sineu (v. 2): *per tot arreu pot anar;*

- 1065 ¿Voleu que us diga, cunyada, / que és polissó es meu germà?
S’altre dia un plat trencà / i mu mare l’hi trobà
que duia es tests a tirar, / i encara lo hi negava. Artà

Variants -Esporles (v. 3): *Un dia un plat va trencar*
-Sineu (v. 4): *i mu mare el va trobar*
-Selva (v. 6): *i ell encara ho negava.*

- 1085 No te fiis de cap homo / encar que el vegis plorar:
que prometen i no donen, / just com el dimoni fa. Artà

Variants -Consell (v. 4): *fan com el dimoni fa.*

- 1098 Oh, Catalina Noguera! / Vés alerta an En Bernat.
¿Te recorda es resultat / que tengué Na Balaguera?
Ha temps que En Rafel espera, / i encara no hi és tornat. Artà

Altra variant a Artà: (v. 6): *¿i encara no hi ets anat?*

- 1106 De pues d’argelaguera / i brotets de ginjoler
un llit te voldria fer, / com a llençol un batzer
i un llamp per coixinera. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/3/4/5): *Un llit te voldria fer /
de card i esparegueres, / i de llamps per coixineres,
i per tapar-te un batzer.*

Variants -Sineu (v. 1/2): *De fuies de romeguera
i pues de ginjoler,*
-Maria (v. 4): *i per llençols un batzer*
-Sant Joan (v. 5): *i mal llamp per coixinera.*

- 1119 Jo llegesc en es procés / i de tant en tant gir fuia.
I si el dimoni te'n duia, / diria que corregués. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Vaig llegint en es procés
i gir fuia i altre fuia.*

Variants -Montuiri (v. 3): *Pens, si el dimoni te'n duia,*

- 1132 M'encoman a Sant Lluís, / un sant que em pot assistir.
Qui em mira amb mal ui a mi, / mal sa vista li sortís! Artà

Variants -Alcúdia (v. 4): *mal sa vista li botís.*

- 1138 Qui té malici' de mi, / preg a Déu que li revenga;
tantes hores de mal tenga / com fuies sustenta un pi. Artà

Variants -Sóller (v. 1/2): *Si tens malici' de mi,
preg a Déu que te revenga;*
-Alcúdia (v. 1/2): *Si tens malici' de mi,
deixa fer que te revenga;*
-Felanitx (v. 4): *com fuies hi ha a un pi.*
-Montuiri (v. 2): *a Déu preg que li revenga;*
-Porreres (v. 3): *tantes punyalades tenga*

- 1158 - Oratge! – va dir en Magí / an ets al·lots i sa dona;
i es qui no eren defora / ja frissaven d'esser'hí. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *tots frissaven de sortir,*

Variants -Sineu (v. 1): *- Fora d'aquí! – va dir En Magí*
-Campos (v. 4): *ja frissaven de sortir.*

- 1167 Ja diràs a mon germà / que ha xerrat, i no hi ha gaire;
si tira saliva a l'aire, / a damunt ell li caurà. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *qui tiri saliva a l'aire
i damunt ell li caurà.*

Variants -Capdepera (v. 3/4): *qui tiri saliva a l'aire
i damunt ell li caurà.*

- 1168 Jo he sembrat dins dos tests / herba que se diu vidauba;
si amb mi tens sa paraula, / amb un altre tens es fets. Artà

Variants -Capdepera (v. 2): *planta qui se diu vidauba;*

- 1181 Dins sa cuina sent alens. / ¿Que hi tens ningú col·locat?
Saps que ho som, de malpensat! / No la'm fas que no la'm pens. Artà

Variants -Sant Joan (v. 2): *¿Que hi tens ningú amagat?*

- 1187 Si vós sabíeu, comare, / darrere es terròs, què hi ha,
no esperaríeu demà, / només que diríeu: "Ara!" Artà

Variants -Felanitx (v. 4): *totduna diríeu: "Ara!"*.

- 1191 Dins es meu enteniment / hi tenc plaça i mercat,
cortera per vendre blat, / per moldre, un molí de vent. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *i a més un molí de vent.*

Variants -Binissalem (v. 1): *Dins lo meu enteniment*

-Sant Joan (v. 1): *A dins mon enteniment*

-Llubí (v. 2): *hi tenc caixa i mercat,*

-Ariany (v. 2): *puc fer plaça i mercat,*

-Banyalbufar (v. 2): *saps que hi tenc plaça i mercat,*

-Son Servera (v. 3): *cortera per posar blat,*

-Montuiri (v. 3): *porqueres de vendre blat,*

-Vilafranca (v. 4): *molta d'aigo i de vent.*

- 1196 Es sebre no ocupa lloc / i es poc sebre embarassa;
tant se perd es qui sap massa / com es qui sap massa poc. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *tant se perd si saben massa
com si saben massa poc.*

Variants -Llubí (v. 1/2): *Calla, que ets un aubercoc
d'aquells de primera classe;*

-Felanitx (v. 2): *i es no sebre embarassa;*

-Manacor (v. 3/4): *tant se perd si saben massa
com si saben massa poc.*

- 1207 ¿Saps què va dir mestre Corb? / ¿Saps què va dir an es seu nin?
Que qui té enginy, que camín, / i el qui no en té, que se mor. Artà

Variants -Algaida (v. 1): *¿Saps qué va dir l'amo En Corb?*

- 1210 Segons s'espiga, s'aresta; / segons sa metla, es bessó;
segons sa barca, es timó; / segons es sant fan sa festa. Artà

Variants -Pollença (v. 3/4): *segons sa canya, es canó,
i segons es sant, sa festa.*

- 1213 Si de mi te vols burlar, / no hi veus, ni hi sents, ni tens manyes.
Mu mare dins ses entranyes / ja m'ensenyà de parlar. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *de discórrer m'ensenyà.*

- 1214 Si dius que em trobes petita, / lletja i baixa d'estat,
tenc s'enteniment posat / allà on se necessita. Artà

Variants -Galilea (v. 1): *Si diu que em troba petita,*

- 1216 ¿Te penses que no t'he vista? / T'he vista i encara et veig.
¿Te penses que no conec / ses mates que fan llenrisca ? Artà

Variants -Ariany (v. 3): *¿O et penses que no conec*

- 1217 Un cortó de terra bona, / si és terra bona, val molt;
emperò val més es front, / si és acertat, d'una dona. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2/3/4):

*Una corterada a l'Horta / tanmateix deu valer molt,
emperò un dit en es front / val més que tota Mallorca.*

Variants -Santa Margalida (v. 1/2/3/4):

*Una corterada a l'Horta / tanmateix deu valer molt,
emperò un dit en es front / val més que tota Mallorca.*

- 1233 Cadena que no té baules / és molt forta, ja ho sabeu.
Mon pare, no tremoleu, / perque, quan vós no podreu,
jo em carregaré sa creu / damunt ses meves espatles. Artà

Variants -Sineu (v. 1): *Una cadena amb cent baules*

-Sóller (v. 2): *és molt mala, ja ho sabeu.*

-Vilafranca (v. 2): *que és de mala!, ja ho sabeu.*

-Felanitx (v. 3): *Mon pare, no us assusteu,*

-Ariany (v. 4): *que, en venir, que no pugueu,*

- 1254 Hi ha fadrina que té / més cabals que un potecari;
si li mirau dins s'armari, / trementina i tot hi té. Artà

Variants -Santanyí (v. 4): *brillantina i tot hi té.*

- 1256 Na Maria, per lluir, / se renta sa cara d'oli;
més valdria fes pa-amb-oli / per berenar es dematí. Artà

Variants -Ariany (v. 1/4): *Na Maria d'es Molins /
per berenar es dematins.*

- 1270 Claredat dóna un estel, / i sa lluna també en dóna.
El Rei, qui porta corona, / s'alegra d'una persona
pobra que vagi a veure'l. Artà

Variants -Deià (v. 1): *Gran claror dóna un estel,*

-Sant Joan (v. 4/5): *l'alegra que una persona
pobreta vagi a veure'l.*

- 1272 De pasteres ne tenc tres, / fadrina, per pastar'hí,
i gra per dur en es molí. / No som com tu, xerafí,
que a ca-teva no hi tens res. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *gra per dur a moldre a's molí.*

- 1282 Es doblers , amb mi, s'escaien; / jo no sé com és això:
si en tenc un tot sol, té por, / i si en tenc dos, se baraïen. Artà

Variants -Campanet (v. 2): *i no volen estar amb jo;*
-Puigpunyent (v. 2): *no volen habitar amb jo;*
-Sóller (v. 3/4): *si és un tot sol, té por,*
i si són dos, se baraïen.
-Felanitx (v. 1/3/4): *Es diners, amb mi, s'esglaiem;*
si és un tot sol, té por / i si són dos, se baraïen.
-Ariany (v. 2): *ell no volen estar amb jo;*

- 1284 Es fer partions no ret; / no sé si ho heu sentit dir,
que, en començar a partir, / l'amo molt prest se'n penet. Artà

Variants -Sant Joan (v. 4): *l'amo, al punt, se'n penet.*

- 1291 Estava dificultós / es bé d'a on me venia:
es gall i tot me ponía; / Na Rossa me'n feia dos. Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2/4):
Jo estava dificultós / es bé per on me venia: /
sa lloca me'n feia dos.

Variants -Felanitx (v. 3/4):
sa rossa me'n feia dos / i es gall i tot me ponía.

- 1298 Jo som En Juan Fornés, / natural de Son Servera;
i si heu de mester doblers, / no vengueu devers ca meva,
que mai n'hi ha haguts de més. Artà

Variants -Son Servera (v. 1): *Me diuen En Juan Fornés,*

- 1302 L'any dotze feren es sous / i l'any tretze ses tresetes,
l'any catorze ses pessetes / i l'any quinze es durets d'or. Artà

Variants -Sant Joan (v. 4): *l'any quinze ses unces d'or.*

- 1306 Mil quatre-cents ne tenia, / En Nadalet, de doblers;
En Regalim i En Peix / en volien fer una mina. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *n'ompliren una estormia.*
(en volien fer estormia.)

- 1310 No és afronta sa pobresa / per tot vivent cristià.
Quan morí es meu germà / deu infants te va deixar:
per tu és estat i serà / sempre sa millor riquesa. *Artà*

Variants -Campos (v. 6): *sempre en el món sa riquesa.*

- 1334 Si vós me trobau pobreta, / jo no sé què n'he de fer.
No som borda ni xueta / ni fia de carnisser. *Artà*

Variants -Binissalem (v. 2): *jo res amb això hi puc fer.*

- 1341 Un homo, com seu, reposa; / i si jeu, reposa més.
Auell qui no té doblers, / a onsevuia fa nosa. *Artà*

Variants -Llucmajor (v. 1/3/4): *Un homo que seu, reposa /
En 'ver acabat es doblers, / a onsevuia fan nosa.*
-Consell (v. 2): *i si jeu, encara més.*
-Biniamar (v. 3): *Un homo sense doblers,*

- 1346 Vós feis de Pere Mateu / des de que heu tornat ric.
Pensau com éreu petit: / per un poc de pa florit
haríeu passat sa nit / dalt un caramull de neu. *Artà*

Variants -Valldemossa (v. 3): *I un temps, com éreu petit,*
-Pollença (v. 4): *per un tros de pa florit*

- 1351 Ell mos buiden ses butxaques / pagant i tornant pagar!
Si això ha de durar, / dau entrada a ses fragates,
i enc que sien de pirates, / amb elles mos n'hem d'anar. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 5): *i encara que sien pirates*
Variants -Maria (v. 1): *Mos han buidat ses butxaques*
-Montuïri (v. 3): *Si això havia de durar,*
-Capdepera (v. 6): *mos ne voldríem anar.*

- 1356 Jo no m'agrad d'esfuiar / un clavell per una rosa.
Ningú diu mal d'una cosa / més que es qui la vol comprar. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1/2/3/4):
¿Me voldries baratar / un clavell per una rosa?
En dir mal de qualque cosa, / és que la volen comprar.
Variants -Felanitx (v. 4): *més que un qui la vol comprar.*

- 1360 No em véngues pus amb cançons; / arregla't així com pugues.
Lo que em deus, vui que m'ho dugues. / No posasses messions! *Artà*

Variants -Ariany (v. 1): *No em tornis venir amb cançons;*
-Sant Llorenç (v. 2): *i pren per allà on vulgues.*

- 1370 Si jo poria trobar / qualcú que em tragués d'apuros,
que em deixàs cinc-cents mil duros / amb un pacte: a mai tornar!
Artà

Variants -Valldemossa (v. 2): *qui us volgués treure d'apuros*,
-Inca (v. 2/3): *qualcú que els tragués d'apuros /
deixant-los cinquanta duros*

- 1381 A mi tant de gust me dóna / sebre noves d'En Pujol,
com si em daven un bunyol / ruiat de suc de llimona.
Artà

Variants -Sineu (v. 4): *regat amb suc de llimona*.

- 1394 M'estim més la benvinguda / que aquest senyor m'ha donat
que tota quanta heretat, / de llavò ençà que som nat,
me pugui haver pervinguda; / i ara, perquè me saluda,
jo també l'he saludat.
Artà

Variants -Porreres (v. 2): *que es meu senyor m'ha donat*
-Puigpunyent (v. 5): *ara ni mai he tenguda*;
-Vilafranca (v. 6): *i com ve que me saluda*,
-Montuiri (v. 6): *només perquè me saluda*,

- 1397 No m'agrada fumar amb pipa, / per no haver de fer canons.
Jo duc comandacions / d'En Llinàs que està a Son Cifre.
Artà

Variants -Binissalem (v. 2): *no m'agrada fer canons*.

- 1405 Si no en saps, de cortesia, / aprèn-ne, clavell hermós:
en tornar-te dir "adiós", / sien tres o sien dos,
has de dir: "Amb la companyia".
Artà

Variants -Sineu (v. 3/4/5): *i en tornar dir "adiós",
si són tres o si són dos, / diuen: "Amb la companyia"*.

- 1441 En Perico Mascaró / i llavò Na Ferriola
juguen a la carambola / a devers s'Abeurador.
Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *S'al·lot de can Barrió
i s'al·lota Ferriola*

Variants -Capdepera (v. 3): *jugaven a carambola*

- 1476 No som viudo ni fadrí, / ni som casat ni tenc dona:
som publicat dalt sa trona; / tant tenc així com allí.
Artà

Variants -Sant Joan (v. 4): *tant tenc així com així*.

- 1485 S'estimat m'envià a dir / si volia una turquesa.
Jo no vui estar promesa; / fadrina em vui divertir.
Artà

Variants -Lloret (v. 2): *si jo no era cap duquessa*.

- 1534 Amor, no sospirs ni plors / ni temis si estaràs bé,
que, quan pa jo no tendrà, / per aliment te daré
gotes de sang del meu cos. Artà

Variants -Sant Joan (v. 4): *per sustento et donaré*
-Galilea (v. 5): *gotes de sang del meu cor.*

- 1537 An es viudo, Catalina, / da-li es joc per escampat:
clavell que altri ha olorat / ja no fa s'olor tan fina. Artà

Variants -Sant Joan (v. 1): *Si es viudo, Catalina,*

- 1554 Baix d'es penyal d'En Ferrutx / habita una bergantella
que si no me cas amb ella / me moriré de s'enuig. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4): *que, si no em casava amb ella,
me moriria d'enuig.*

Variants -Manacor (v. 3/4): *que, si no em casava amb ella,
moriria de s'enuig.*

-Petra (v. 3/4): *que, si no em casava amb ella,
me moriria d'enuig.*

- 1563 Cada pic que et veig, Maria, / lo meu cor sempre roman:
si fosses un poc més gran, / per casar et demanaria. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *lo meu cor ensensat roman:*

Variants -Galilea (v. 4): *pens que te festejaria.*

- 1565 Cames-rotges de gorete / són bones per medecina.
Qui es casa amb una pobila / l'endemà ja se'n penet. Artà

Variants -Selva (v. 4): *el sendemà se'n penet.*

- 1583 Colometa, l'any qui ve / ja no seràs brodadora,
sinó que seràs senyora / d'En Pere-Juan Ranxer. Artà

Variants -Costitx (v. 1): *Marieta, l'any qui ve*

-Búger (v. 3): *només que seràs senyora*

- 1591 Com jo veig sa bancalada, / 'ver-me casat me sap greu:
això n'és maina de Déu / que del cel ha davallada! Artà

Variants -Vilafranca (v. 1): *Com me mir sa bancalada,*

-Felanitx (v. 2): *com m'he casat em sap greu:*

-Bunyola (v. 3/4): *això n'és càstig de Déu
o sa paga que m'ha dada.*

-Campos (v. 4): *que del cel n'és davallada.*

- 1594 Com més s'acosta s'estiu, / més me pega sa casera,
com veig que la cadenera / tota sola no fa niu. Artà

Variants -Muro (v. 3/4): *i me mir la cadenera
qui tota sola fa el niu.*

- 1622 Diuen que m'han demanada, / mu mare, i que heu dit que sí:
oh desdixada de mi / si amb un viudo m'heu casada! Artà

Variants -Alcúdia (v. 4): *que amb un viudo m'heu casada!*

- 1656 En Tòfol Julianet, / diuen que se vol casar.
Sa mare diu: - Tofolet, / jo doblers no te'n puc dar. –
Ell se va posar a plorar / i va dir que se'n 'niria
a casar-se amb Na Maria, / que és sa més guapa d'Artà. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3/4):
i sa mare que li diu / que doblers no n'hi vol dar.

Variants -Son Servera (v. 3/4):
i sa mare que li diu / que doblers no n'hi vol dar.

- 1666 Es dia que em vaig casar / no vaig mirar si era pobra,
perque amb diners no se troba / voluntat, si no n'hi ha. Artà

Variants -Sencelles (v. 4): *carinyo, si no n'hi ha.*

- 1672 Es festejar no és casar, / amor; jo us ho faig a sobre:
jo no tenc tanta moneda / per ton real canviar. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2/3): *amor; jo t'ho faig a sobre:
voldria tenir moneda*

Variants -Selva (v. 4): *no tens bastanta moneda*

- 1680 Estimadeta, Jeròni', / veies què voleu de mi:
jo tenc un germà fadrí / i pactarem matrimoni. Artà

Variants -Sant Joan (v. 2): *veiam què voleu de mi:*

- 1688 Fadrineta som, sí Pare, / però em voldria casar,
perque amb aquest festejar, / un d'aquí s'altra d'allà,
repar si som condemnada. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3): *que, de tant de festejar,*

- 1694 Garrida, vós sereu causa / que tan jove me perdré:
si vos casau amb un altre, / al món renunciaré. Artà

Variants -Sant Joan (v. 1): *Garrida, vós sou la causa*
-Sineu (v. 4): *del món renunciaré.*

- 1707 Ja no en teniu sinó anit / i demà vespre una estona,
de jeure dins aquest llit / de sa cambreta redona. Artà

Variants -Sineu (v. 3): *de porer jeure en es llit*

- 1722 Jo et vui bé, ramellet meu, / i no el te sé demostrar:
amb tu jo m'he de casar / si tu ho vols i ve de Déu. Artà

Variants -Llubí (v. 2): *i no t'ho sé demostrar:*

- 1770 Mai he passada més gala / que es dia que em vaig casar;
vaig amollar es bestiar: / que par qui té por de tala! Artà

Altra variant a Artà (v. 1): *Mai som anat més en raure*

Variants -Orient (v. 1): *Mai som tornat anar en raure*

-Llucmajor (v. 1): *Mai he tenguda més gala*

-Santanyí (v. 1): *Mai més gala he passada*

-Sóller (v. 3): *vaig 'mollar an es bestiar:*

-Felanitx (v. 4): *que faci tala i retala!*

-Sencelles (v. 1/2): *Del dia que em vaig casar
mai som tornat anar en raure;*

-Capdepera (v. 3/4): *vaig amollar es bestiar
a sa vorera de mar: /o fa tala o no fa tala!*

-Maria (v. 4): *si en fa, que en faci, de tala.*

- 1800 Mon pare i un altre vei / diuen que es casar són flors.
Qualque cosa saben ells / que hi ha darrere es terròs. Artà

Variants -Sineu (v. 1): *Mon pare i uns altres veis*

- 1813 Mu mare és tornada veia, / per fer ses feines no hi veu;
garrida, si vós voleu, / poreu esser nora seva. Artà

Variants -Selva (v. 1): *Mu mare s'és feta veia,*

-Campos (v. 2): *i per cosir ja no hi veu;*

-Inca (v. 3): *poreu esser, si voleu,*

-Sant Joan (v. 3): *estimada, si voleu,*

-Estellencs (v. 3): *sa jove, si vós voleu,*

- 1819 Mu mare, que tant m'estima, / no m'ha volguda casar;
ella deu considerar / que estaré millor fadrina. Artà

Variants -Sineu (v. 3): *perque deu considerar*

-Llucmajor (v. 3): *perque ha arribat a afinar*

-Deià (v. 4): *que hi fa bon estar, fadrina.*

-Porreres (v. 4): *que treu més esser fadrina.*

-Felanitx (v. 4): *que treu més estar fadrina.*

-Sóller (v. 4): *que val més esser fadrina.*

-Montuïri (v. 4): *que va millor esser fadrina.*

- 1836 N'hi ha que es comptes fan / a sa casa qui hi duré.
Hi duré sa qui voldré; / aposta pag es lloguer
es dia de San Juan. Artà

Variants -Sant Joan (v. 2/3): *a sa casa qui hi tendré.*
Hi puc tenir qui voldré;

- 1846 No pens jo donar vantatge; / a lo cabal vui anar,
i en parlar-me de casar, / no el vui en no esser missatge. Artà

Variants -Algaida (v. 1): *No pens que hi hagi vantatge;*
-Valldemossa (v. 1): *No pens que hi hagi viatge;*
-Sineu (v. 4): *no el vui si no és missatge.*

- 1862 Olivera ben sembrada / sempre pareix olivera.
I una dona ben casada / sempre me pareix poncella. Artà

Variants -Sant Joan (v. 1): *Olivera ben plantada*
-Selva (v. 3/4): *I una dona endreçada*
sempre ne pareix poncella.
-Sineu (v. 3): *i sa dona ben casada*
-Santa Margalida (v. 3): *i la muquer ben casada*

- 1865 Passaria la mar esbrosa / per un jovenet petit
que ha d'esser es meu marit, / enc que rabent gent gelosa! Artà

Variants -Galilea (v. 4): *enc que n'estiguis gelosa!*

- 1872 Per interès casar-lés, / jo no crec que Déu ho man,
perque si mal a pler estan / saben la causa quina és. Artà

Variants -Sant Joan (v. 4): *ja sabeu que causa n'és.*

- 1884 Quan arribarà aquell dia / que jo tot sol poré dir
sense permís dels teus pares: / - Vaja, si anam a dormir! Artà

Variants -Sant Joan (v. 4): *- Vaja, anem-mos-ne a dormir!*
-Esporles (v. 4): *- Anem-mos-ne a dormir!*

- 1947 Ses al·lotes quan se casen, / se pensen que van al cel.
Moltes van al Purgatori / i qualcuna va a l'Infern. Artà

Variants -Algaida (v. 4): *al Purgatori o a l'Infern.*

- 1961 Si jo em 'via de casar / amb homo bo, no el voldria;
un dolent ne cercaria / i que les sabés mesclar,
que fos com es meu germà / que les mescla cada dia. Artà

Variants -Binissalem (v. 5): *i que fos com mon germà*

- 1989 - Si vos toquen a sa porta / per casar, digau que sí.
 I si és viudo, digau-lí / que pens en sa dona morta.
 - Jo pens en sa dona morta / però no me'n puc servir.
 Jo som vengut per aquí / a cercar lo que m'importa:
 i si tu no estàs resolta, / jo faré altre camí. Artà

Variants -Ariany (v. 1/2): *En sentir tocar a sa porta,
 aixeca't i vés a obrir.*
 -Sant Joan (v. 1/2): *En sentir tocar a sa porta,
 garrideta, digau "sí".*
 -Sóller (v. 1/2): *En sentir tocar a sa porta,
 si te convé, obri-lí.*
 -Sineu (v. 1/2): *En sentir tocar a sa porta
 si t'agrada, digues "sí"*
 -Vilafranca (v. 2): *garrida, digau que sí,*
 -Petra (v. 2): *mu mare, digau que sí,*

- 2020 Un pastor ahuca i siula / i enrevolta es bestiar.
 Jo sempre m'ho vaig pensar / que em deies "dona" per riure. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *com aplega es bestiar.*
Variants -Costitx (v. 2): *quan replega es bestiar.*

- 2026 Un viudo de cop s'estufa / porque té casa parada.
 Quan la jove té ginyada, / llavò pot fer sa bugada
 damunt un cul de cadufa. Artà

Variants -Sant Joan (v. 1/2): *Un viudo vej, com s'estufa
 porque té casa parada!*

- 2043 Vós sou sa meva costella / tant com el món durarà.
 Jo i vós mos hem de casar / i n'hem d'arribar a menjar
 tots dos dins una escudella. Artà

Altra variant a Artà: (v. 3-4/5): *Jo tenc d'arribar a menjar
 dins sa mateixa escudella.*

- 2046 Vostra mare deu pensar / que, si amb mi vos heu casada,
 jo no tendré, estimada, / remei per donar-vos pa. Artà

Variants -Montuïri (v. 3): *que no puc tenir, estimada,*

- 2069 Si a cas sentiú a dir / que dues joves han fuites,
 som jo que les me n'he duites, / i ne vui una per mi. Artà

Altra variant a Artà: (v. 4): *perque en vui una per mi.*

- 2074 Això és lo meu diamant / ambe qui em colg cada vestre!
No n'hi ha de més honesta / dins la Seu, dia de festa,
pe bé que ho aneu mirant. Artà

Variants -Sineu (v. 1/3/4): *Vós sou el meu diamant /
no en veureu de més honesta
a la Seu, dia de festa,*
-Vilafranca (v. 1): *- ¿Això que és sa vostra dona?
- Això és lo meu diamant*
-Calvià (v. 3): *Cap n'hi ha de més honesta*
-Bunyola (v. 3): *no en veuràs de més honesta*
-Alcúdia (v. 3): *jo no en trob de més honesta*
-Sant Joan (v. 4): *de més guapa ni més llesta,*

- 2078 Amoreta, d'aquí envant / començaràs s'escarada,
a un racó retirada, / devora un bres, engronsant. Artà

Variants -Llucmajor (v. 1): *'Moreta, d'aquí endavant*
-Llubí (v. 3): *a un racó arraconada,*

- 2081 A Sant Marçal som anat; / mirau si l'he feta bona:
he baratada sa dona / amb un siurell, cap per cap;
i com me som capguardat, / el m'han donat que no sona.
No tenc siurell ni tenc dona: / enganat de cap a cap. Artà

Altra variant a Artà (v. 8): *mirau si estic arreglat!*
Variants -Selva (v. 1): *A sa fira som estat;*
-Llucmajor (v. 1/8): *A sa fira enguany som anat;
i no em don per enganat.*
-Consell (v. 2): *ja la m'ha seguida bona:*
-Sant Joan (v. 8): *trob que no som s'enganat.*

- 2102 Dona de viudo pot dit / si li retreu s'enterrada:
- ¿Que no saps que aigo passada / no fa moldre cap molí? Artà

Variants -Sant Joan (v. 2): *si retreu sa que ha enterrada:*

- 2107 En esser casats tots dos, / si s'homo estima sa dona,
- ¿Què feis mu mare? ¿Estau bona? / Me'n vaig! Tenc feines! Adiós!
Artà

Variants -Biniamar (v. 1/2): *Refermarem ses amors
en venir una hora bona.*
-Sant Joan (v. 1/2): *Un homo, en tenir sa dona,
ha mudades ses amors.*

- 2114 Essent fadrina, no hi ha / cosa més apreciada;
i llavò, en esser casada, / "Pegau fort, ja curarà!" Artà

Variants

- Campanet (v. 3): *emperò, en esser casada,*
- Felanitx (v. 4): *"Pegau-lí, ja curarà!*
i, si no cura, bé va: / Ja en tenc una altra uiada".
- Selva (v. 4): *"Pegau fort, ja curarà!*
Si no cura, també va: / ja en tenc una altra d'uiada".

- 2125 - Jovençana, caminau, / parlarem d'es vostros viures.
Jo pagaria cent lliures / d'estar així com vós estau.
- Vós vos queixau i jo em queix; / mos trebais van a la banda.
Jo en donaria cinquanta / porer-vos carregar es feix! Artà

- Variants -Manacor (v. 1/2): - *Madona, ¿com vos campau?*
¿com vos van es vostros viures?
-Campanet (v. 5/6): - *Tu te queixes i jo em queix*
i es viatge va a la banda.

- 2134 N'heu segat una escarada / i no us heu tret es gipó.
L'any qui ve estareu millor, / que engronsareu un minyó
a s'ombra d'una teulada. Artà

- Variants -Sant Joan (v. 1): *Vàreu segar a escarada*
-Inca (v. 2): *sense treure-us es gipó.*
-Llucmajor (v. 2): *i no us heu mudat es gipó.*

- 2144 Quanta vegada una mare / no la se gosa mirar,
i un polissó la fa anar / tota blava per sa cara! Artà

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *Quina pena té una mare*
qui no la gosa mirar.

- Variants -Sineu (v. 3): *i un perdut la fa anar*
-Sant Joan (v. 3): *i un mal homo la fa anar*

- 2146 Quantes n'hi ha de casades / que se voldrien descasar!
i de fadrines, n'hi ha / que estan molt enamorades. Artà

- Variants -Sencelles (v. 1): *Moltes n'hi ha de casades*
-Campanet (v. 3): *i viudes, quantes n'hi ha*
-Sineu (v. 3): *i jovenetes hi ha*
-Sa Pobla (v. 4): *que estan prou enamorades.*
-Felanitx (v. 4): *que estan molt enamorades*
i no hi poren arribar!

- 2218 Un homo casat, per vila, / ¿quins llibres té que mirar?
Més li valdria aspiar / es ram que sa dona fila! Artà

Variants -Sant Joan (v. 2): *¿quins llibres té que passar?*

- 2241 Cunyada em deis, i no ho som, / i vos reis d'es meu germà.
Jo em pens que se torbarà, / aquest llevat, a esser tou. Artà

Variants -Manacor (v. 2): *¿o vos reis d'es meu germà?*
-Llucmajor (v. 3/4): *Sabeu que d'enrere està,
aquest llevat, a esser tou!*
-Sencelles (v. 3/4): *Sabeu que d'enrere està
aquest llevat, a esser tou!*

- 2255 Alegria de coní / va tenir Na Rabassona;
se pensava que era un nin / i va esser una ninona. Artà

Variants -Binissalem (v. 2): *va tenir Na Gasparona;*

- 2271 Mestre Miquel, sou sortat / de gràcies i de ventures:
com més nines heu tengudes, / heu augmentat s'heretat. Artà

Variants -Galilea (v. 4): *ha augmentat vostra heretat.*

- 2274 Noltros venim de sa vinya / i no porem arribar.
Mu mareta té una nina / i anit l'han de batiar.
I jo he d'esser sa padrina / i es meu germà s'escolà
i mu mare sa comare / i mon pare es capellà. Artà

Variants -Sant Joan (v. 3): *I mos han duita una nina*

- 2277 Quan la veig que se passeja / tant en s'hivern com d'estiu:
- Mestre Pere, vós teniu / una al·lota qui llambreja. Artà

Altra variant a Artà (v. 4): *una al·lota qui doneja.*

Variants -Maria (v. 4): *una fia qui llambreja.*

- 2280 S'infant que tendràs, Tonina, / al punt ja caminarà:
serà frare o capellà, / o metge, o salurdià,
o doctor de medicina. Artà

Variants -Manacor (v. 4): *barber o salurdià,*

- 2287 "Bona nit" vos diu es gendre, / madona, i no responeu.
¿Serà que vós no voleu / flor de llimonera tendra? Artà

Variants -Ariany (v. 3): *Senyal que vós no voleu*

-Binissalem (v. 2/3/4): *sogra, ¿que feis s'adormit?*

Bona nit, ramell florit, / flor de llimonera tendra.

- Estellencs (v. 2): *sogra, i no li responeu.*
- Campos (v. 1): *"Adiós" vos vol dir es gendre,*
- Campanet (v. 1/2/3/4): *"Adiós" vos diu es gendre,
ma sogra, i no responeu. / Ja sé que vós no voleu
(Pareix que vós no voleu) / brots de llimonera tendra*
- Sant Joan (v. 1/2/3/4):
*"Bon vespre" vos diu es gendre, / sogra, i no responeu.
Jo no sé com no voleu / flors de llimonera tendra.*
- Capdepera (v. 3): *Me pareix que no voleu*
- Inca (v. 3/4): *Serà que vós no voleu / brotets d'olivera tendra.*
- Sineu (v. 2/3/4): *sogra, i feis s'adormit.
Bona nit, ramell florit, / flor de llimonera tendra.*
- Llucmajor (v. 4): *brots de llimonera tendra.*
- Manacor (v. 3): *jo no sé com no voleu*
- Maria (v. 3): *Ja sé que vós no voleu*
- Montuïri (v. 3): *Això és que no voleu*
- Santanyí (v. 3): *Vós pareix que no voleu*
- Sencelles (v. 3): *Vos donen i no voleu*
- Vilafranca (v. 2): *sogra, i no me responeu.*

- 2291 Diuen que es vent de mestral / socorra ses plantes tendres.
Jo som vengut en divendres, / punt de gendres, punt de gendres,
punt de gendres natural. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *toma ses tanyades tendres.*

- Variants -Biniamar (v. 1): *Es vent que ve de mestral*
 -Bunyola (v. 1): *En venir vent de mestral*
 -Sant Joan (v. 3): *Tu ets vengut en divendres,*
 -Santanyí (v. 3): *I jo venc aquí en divendres,
(i si es mestral ve en divendres,)*
 -Inca (v. 3): *Es festejar en divendres,*

- 2332 A ta mare li diràs / que tenc d'esser nora seva
i de tu esposa teva / per servir-te com voldràs. Artà

Variants -Inca (v. 2/4): *que vui esser nora seva /
tot es temps que tu viuràs.*

- 2374 Jo no sé què pagaria / que mu mareta tornàs:
si no me bastava un braç, / tots dos los me taiaria. Artà

Variants -Santanyí (v. 2): *perque mu mare tornàs:*
 -Sant Joan (v. 3/4): *que si no bastava un braç,
amb tots dos l'abraçaria.*

- 2375 Jo no tenc pare ni mare; / després de Déu som tot sol.
En veure dona dur dol, / és temps de préssecs, com ara. Artà

Variants -Montuïri (v. 2): *llevat de Déu som tot sol.*

- 2401 Si jo tenia mu mare, / quina alegria tendria!
Val més mare sense fia / que no fia sense mare. Artà

Altra variant a Artà: (v. 2): *que tendria d'alegria!*

- 2409 Una cadena amb cent baules, / que és de mala! Ja ho sabeu.
- Mon pare, no us assusteu, / perque, quan vós no pugueu,
jo em carregaré sa creu / damunt ses meves espatles. Artà

Variants -Montuïri (v. 2): *és molt mala; ja ho sabeu.*

-Sant Joan (v. 3): *- Mon pare, no us apureu,*

- 2437 Jo bé pens i torn pensar / i de pensar-hi torn groga:
si se moria sa sogra, / ¿quin dol m'hauré de posar? Artà

Variants -Sant Joan (v. 3): *com se morirà sa sogra,*

- 2447 Ma sogra, si vos moriu, / a l'infern jaureu calenta,
perque donau mal exemple / a un sol fii que teniu. Artà

Variants -Binissalem (v. 1): *Sogreta, si vos moriu,*

-Sant Joan (v. 2): *dins infern, jaureu calenta,*

- 2451 Mirau sa sogra i sa nora / quina escomesa se fan!
per vila s'encontraran / i sa que pot se fa enfora. Artà

Variants -Son Carrió (v. 2/3/4): *quin poc cas sempre se fan!*

P'es carrer s'encontraran, / qui pot primer se fa enfora!

-Montuïri (v. 3/4): *A su-aquí s'encontraran
i qui pot se fa enfora.*

- 2519 Dones, si no teniu pa, / menjau-vos ses figues seques:
això són ses papeletes / que mos donaren ses dretes
quan anàrem a votar. Artà

Altra variant a Artà: (v. 5): *com vàrem anar a votar.*

Variants -Son Servera (v. 1/2): *Dones, en no tenir pa,*

ja menjareu figues seques:

-Manacor (v. 3): *vet aquí ses papeletes*

- 2531 - ¿On vas, escarabató, / que te'n vas de trot de trot?
- Jo me'n vaig a donar es vot / a don Miquel Carrió. Artà

Variants -Galilea (v. 1): *- ¿On vas amb so carretó,*

- 2538 Verge de Sant Salvador, / Vós qui estau en es Putxet;
es partit d'En Ribotet / mos ha buidat es sarró. Artà

Variants -Felanitx (v. 4): *qui mos vol buidar es sarró.*

2542 A sa presó no s'hi plou / ni s'hi fan feines pesades,
i se paguen ses mesades / amb una verga de bou. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 3): *però cobren ses soldades*

Variants -Alcúdia (v. 2): *ni s'hi fan feines sobrades,*

-Valldemossa (v. 3): *però paguen ses mesades*

2557 No desmais, valent homo, / que seràs alliberat:
es presilis de Ciutat / no s'han menjat ningun homo. *Artà*

Altra variant a Artà: (v. 1/2): *No tremoleu, valent homo,
ja sereu alliberat:*

Variants -Sineu (v. 1/2): *No tremoleu, valent homo,
que no sereu castigat:*

-Capdepera (v. 1/2/3/4): *No tremoleu, valent homo,
que no sigueu castigat:/ que sa presó de Ciutat
mai s'ha menjat ningun homo.*

-Llucmajor (v. 1/2): *No tremoleu, valent homo
que teniu es plet guanyat:*

-Binissalem (v. 2): *tu seràs alliberat:*

-Deià (v. 2): *ja seràs alliberat:*

-Santa Maria (v. 3/4): *que a sa presó de Ciutat
no s'han menjat mai cap homo.*

-Bunyola (v. 3/4): *que es presilis de Ciutat
no s'han menjat mai cap homo.*

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Artà

Capítol 1: Infants

- 9 Horabaixa, post el sol, / plorinyava l'infantó.
No ploreu, minyonet, no, / que mumareta no ho vol.
Noninó, noninó, / una engronsadeta / 'n es nin petitó. *Maria*

Variant a Artà (v. 3): *No ploreu, angelet, no,*

- 10 Lo minyó no vol callar / ni en los braços ni en cadira.
Amb la vostra calentor, / jo crec que s'adormiria. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 3/4): *Si li donau calentor,
el minyó s'adormiria.*

- 19 Son, son, soneta, / vine, vine aquí:
Sa meva nineta / no es pot adormir. *Sóller*

Variant a Artà (v. 4): *no se pot dormir.*

- 31 A dins *palàcio* / hi ha una senyora
que pren xocolate / a tres doblers s'unça.
A tres doblers substanci'. / - Nineta, ¿vols venir amb mi?
- Ja ho veurem demà dematí / amb un barral de vi. *Sineu*

Variant a Artà (v. 3/4/5/6):
*qui ven xocolate. / ¿A quant va s'unça
per los circumstans? / Senyoreta, ¿vol venir amb mi?*

- 38 - ¿Això què és? / - Un cabei.
- ¿I això? / Un dit.
- No se pot baratar / fins que serà vermei o podrit. *Maria*

Variant a Artà (v. 2/3/4/5/6):
*Un dit / no ho pots baratar / fins que sigui podrit.
¿Què es això? / Un cabei.
No ho pots baratar / fins que torni vermei.*

- 43 Anda, / morros de gamba,
aquesta bufanda / no t'està bé.
'Nirem a can Lluna / i te'n faran una / i t'estarà bé. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 5): *'Nirem a la lluna*

- 53 Barreta de sucre! / Morrets de confits!
Nasset gaiardó! / uiets atrevits!
Ceietes arcadetes! / Frontet carabassudet! *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3): Nasset garrió!
- 77 En es carrer d'Oliva / olives hi ha.
No ploris, Marieta, / que ta mare al punt vendrà.
Que repiquin, que repiquin, / que ja poren repicar.
Estira, estira la cordeta / i xuxum a dins la mar! *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 1/6/7/8): En es carrer d'Olives /
se posen a repicar. / Un estira la cordeta,
patapum de cap dins mar.
- 79 En es mercat / hi ha brossat.
Tothom que hi va, / l'ha de tastar.
Bruixa manduixa, / jo t'he de matar. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 4): n'ha de menjar.
- 92 Es dia de Sant Miquel / ets àngels pujaven al cel
carregats amb un baül. / Tira na Maria de cul! *Selva*
- Variant a Artà (v. 2): ets àngels pugen al cel
- 98 Ets infants / damunt ells / cabeis daurats,
frontet alt, / ceieta rotja, / uiets blaus,
nasset amunt, / morrets vermells, / barreta de ca,
maneta de cussa, / llombrígol de porcell, / merda per ell! *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3/7/8): cabeiets daurats,
nasset curtet, / oreieta de gírgola,
- 100 Fila, fila barba, / quan ton pare era pastor
que filava un velló / que tenia un pam de barba. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 3/4): i filava un velló
i tenia un pam de barba.
- 102 Gambeta, dóna'm un pelet / o si no, te mataré!
si tu no el me dónes, / fora de s'aigo et trauré. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 3): Si el me dónes, si el me dónes,
- 109 Jaume Pataume / d'es carrer d'es Sol
té una nineta / com un fabiol. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 4): com un bereiol.

- 130 - Martineta, / ¿a on vas?
 - A misseta. / - ¿M'estojaràs una cadireta?
 - Si n'hi ha. / Ajoneia't que ve un combregar. *Campanet*

Variant a Artà (v. 1/2/4/5/6): - *Madoneta,*
 (- *Veietta, / ¿on anau?*) / - *No hi van per aquí.*
 - *Idò, ¿per on?* / - *per aquí deçà.*

- 136 Miquel de la mel / de la xuia pelada,
 amb un cap d'arengada / se'n puja an el cel. *Santanyí*

Variant a Artà (v. 2/3/4): *panxa plomada,*
cul d'arengada, / llépol de mel.

- 165 - Que véns a can Cagadents? / Hi ha una muleta blanca
 i a tu et mossegarà s'anca / i a mi no em mossega gens. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 1): - *¿D'on véns?* – *De can Cagadents.*

- 178 Sant Juan Pelós / va vestit de seda
 amb una candela. / Ajonoiem-mós! Mós, mó, mó, mó! *Maria*

Variant a Artà (v. 1): *Sant Juan hermós*

- 186 Tarrulla, marrulla, / de l'ou de la pulla.
 França, françó, / vés a besar / en aquell cantó. *Inca*

Variant a Artà (v. 5): *aquell capdecantó.*

- 187 - Tenc un bony / a un genoí.
 - ¿Que és molt gros? / - Com un ciuró.
 - ¿Raja molt? / - Un ribelló.
 - Ta mare, ¿on és? / -a Binifaldó.
 - ¿A què fer? / - A trempar riaies.
 - ¿Vols que en trempem tu i jo? *Campanet*

Variant a Artà (v. 5/10): - *¿Te raja molt?* /- *Trempa riaies.*

- 199 Una teringa / de tot es carrer,
 en mitja hora passa / i en mitja hora ve.
 Ve, ve, ve, ve, ve! *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1): *Una filera (Una tilera)*

Capítol 2: Localitat

- 1 A Cabrera he pensat / de vuit dies estar-hí:
cercaré fonoi marí / que és molt bo envinagrat. *Santa Maria*

Variant a Artà (v. 4): *per menjar envinagrat.*

- 8 En Biel devers Maó / deu passar la vida trista
perque ha molt que no ha vista / la vila de Llucmajor. *Sencelles*

Variant a Artà (v. 3): *que fa molt que no ha vista*

- 15 A Espanya hi ha un lleó / antic i fort de barram,
noltros pobres l'engreixam / amb ses gotes de suor;
amb sa contribució / ses nostres forces li dam,
i si un poc mos descuidam / matarà sa nació. *Porreres*

Variant a Artà (v. 3): *i noltros el sustentam*

- 22 Fa temps que sentíem dir / que a Espanya es lleó dormia
i ara de cada dia / no dorm ni deixa dormir. *Sóller*

Variant a Artà (v. 1): *Primer sentíem a dir*

- 24 Napoleó ja ho va dir, / que Espanya un lleó tenia
que descansava i dormia, / i que el qui el despertaria
se'n 'via de penedir. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 4): *que aquell qui el despertaria*

- 26 No et dirien Angelina / si no venguesses d'Alger.
Mira que t'ha caigut bé / es passaport de fadrina! *Petra*

Variant a Artà (v. 1): *No series Angelina*

- 28 ¿Bones Aires vols anar? / Manlleua cinquanta duros.
¿Saps quan seran ets apuros? / Quan los hauràs de tornar. *Ses Salines*

Variant a Artà (v. 4): *En haver-los de tornar.*

- 35 Jo som estat a Liorna / i no hi canten capellans.
N'Esteve manlleua pans / a Na Bet, i no els hi torna. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 4): *a sa dona, i no els hi torna.*

- 64 Noltros venim de matances / de devers La Soledat.
De porc sols no n'hem menjat, / ¿com n'hem de contar alabances?
Marratxí
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*Jo som anada a matances / enguany a la Soledat,
i de porc no n'he tastat; / no en podré contar alabances.*
- 71 A darrere Santa Creu / hi ha En Baltasar Baltraga.
Aquell que la hi fa la hi paga / o sinó sempre la hi deu. *Ciutat*
- Variant a Artà (v. 2): *hi està l'amo En Baldraga.*
- 81 Jo conec dues al·lotes / en es carrer de Ciutat
que faran més bancarrota / que un castell que han bombejat. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 3): *que han feta bancarrota*
- 110 A's Carrer de ses Miseris / mai més m'hi veureu tornar
perque em varen fer passar / la corona amb sos misteris. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 3): *perque me feren passar*
- 132 Fadrins, si voleu fadrines, / no passeu p'es carrer Nou,
perque hi ha una fadrina / qui tots es fadrins batia;
pareix un vicari nou. *Sineu*
- Variant a Artà (v.1): *Fadrins, en anar per vila*
- 133 He menjat una cirera / que no tenia pinyol.
Ses al·lotes de salero / estan en es carrer Nou. *Biniamar*
- Variant a Artà (v. 3): *Ses al·lotes més airoses*
- 141b Plaça real de Sineu, / que de pics t'he travessada
anant a ca s'estimada / prenda del meu cor amada,
cariño de lo cor meu! *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2): *molts de pics l'he travessada*
- 153 Regalo de los meus uis / ¿a on deveu vós esser?
En es Castell de Bellver, / oh, Senyor ¿com no m'hi duis? *Petra*
- Variant a Artà (v. 1): *Oh mirai de los meus uis!*
- 186 Com tu seràs molinera / d'es Molí de Sa Real,
te faran un davantal / de la flor de la roella. *Sant Llorenç*
- Variant a Artà (v. 4): *del color de la roella.*

- 192 Es Molí de s'Hort d'En Vives / està damunt un turó.
Han feta una processó / de banderes i formigues. *Sineu..?*
- Variant a Artà (v. 1/3/4): *Es molí d'En Jordi Vives /
i han fet una processó / d'escarabats i formigues.*
- 195 Moliner de Can Noguera, / que dormiu de descansat!
i mu mare té es llevat / que li surt de sa pastera. *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 1): *Moliner amb sa molinera,*
- 207 A sa muntanya de Randa / trobareu Sant Honorat.
Jo no sé cap ase negre / que abans 'gués estat gelat. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 4): *que mai hagi estat gelat.*
- 212 Dalt es Puig de Galatzó, / que n'hi han seguides tantes,
una guarda de bergantes / encalçaven un pastor. *Banyalbufar*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *se n'hi han seguides tantes,
i conten d'unes bergantes / que encalçaven un pastor.*
- 221 Damunt es Puig de sa Murta / vaig sentir olor de ca;
alerta, banyuda curta, / alerta en so pasturar! *Bunyola*
- Variant a Artà (v. 4): *ves alerta en pasturar!*
- 231 Massanella per enguany / s'han acabades ses vegues:
ses dones no són alegres / com ho eren ses d'antany. *Selva*
- Variant a Artà (v. 1): *Muntanyeta esterangera*
- 272 Ela reina no volgué anar / a Alcúdia a fer paper
perque notícia tengué / que era un poble tan malsà. *Ariany*
- Variant a Artà (v. 1/3): *La reina havia d'anar /
però notícia tengué*
- 274 Ses al·lotes d'Alcudía / diuen a s'enamorat:
- Ja vendràs demà a migdia, / que duré s'emmidonat. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 4): *i duré s'emmidonat.*
- 291 A Andratx, per tocar l'orgue / posen dos porcs dins un sac;
un fa nyic i s'altre nyac, / s'avenen com un rellotge. *Esporles*
- Variant a Artà (v. 1): *A Ariany, per tocar l'orgue,*

- 298 Si dius que a Andratx has d'anar, / ja em duràs una granera
petita, per sa pastera, / per quan seré molinera
per sa farina agranar. *Deià*
- Variant a Artà (v. 3/4-5): *per quan seré molinera,*
per sa pastera agranar.
- 302 Ses al·lotes d'Ariany / totes fan un remolí:
- ¿Que mos hi arremolinam? / - Arremolinem-mos-hi! *Petra*
- Variant a Artà (v. 2): *s'apleguen a un remolí:*
- 303 Ses fadrines d'Ariany / són guapes i no fan planta;
en dur sa gonella blanca / ja tenen pa per tot l'any. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *en dur s'endiana blanca*
- 306 Aquesta jove d'Artà, / que n'és de guapa i curreta!
Duia llenya de sa pleta / per dur a son pare per a cremar. *Petra*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
Oh joveneta d'Artà,
qu e ets de guapa i de curreta! (que és de guapa i de curreta!)
Dugueres llenya a sa pleta (I va dur llenya a sa pleta)
per ton pare anar a cremar. (per son pare anar a cremar.)
- 324 S'escolà de Biniali / amb so rector de Lloseta
menjaven es xocolate / amb pebres de cirereta. *Inca*
- Variant a Artà (v. 1/2/3): *Es rector de Biniali*
i s'escolà de Lloseta /prenien es xocolate
- 359 Es violiner de Búger / i de Búger es violiner,
violinejant vengué, / violinejant que fuja. *Sa Pobla*
- Variant a Artà (v. 1/2/3): *Un violiner de Búger,*
de Búger un violiner, / violinejant se'n ve,
- 365 A Bunyola es bunyolins / varen fer fava parada:
sa primera cuierada / tragueren dos porcellins,
i aficaren més endins, / treuen sa trutja travada. *Valldemossa*
- Variant a Artà (v. 4): *trobaren cent ratolins,*
- 382 Mu mare em diu: - Polissó, / senya't, direm el rosari.
- Tenc un plet a Caimari / i he d'anar a aclarir-ló. *Selva*
- Variant a Artà (v. 2): *senya't i passa el rosari.*

- 389 Bona vila és Campanet, / però no tenen bandera:
la manlleven a Sant Pere / de Búger, que és llogaret. *Biniamar*
- Variant a Artà (v. 1): *Quina vila és Campanet!*
- 390 Bona vila és Campanet, / però no tenen campanes;
tenen l'església de canyes, / i es sants deuen tenir fred. *Selva*
- Variant a Artà (v. 4): *i es sants tremolen de fred.*
- 402 A Campos no rallen clar, / ja ve de gernació:
quan s'homo està moridor, / demanen an es doctor:
- ¿Que tanmateix se morrà? - / I sa resposta que fa:
que, en acabar d'alénar, / ho farà coneixedor. *Campanet*
- Variant a Artà (v. 2): *cosa de gernació:*
- 411 A Capdepera fan corda / i es ciutadans fan cordó.
Per un punt de tocar l'orgue / m'han posat a sa presó. *Vilafranca*
- Variant a Artà (v. 1/2/4): *A Ciutat fan es cordó
i a Capdepera fan corda. / m'han posat dins sa presó.*
- 413 A Capdepera senaies, / senaies i morrions,
i ses dones són llatreres / i ets homos són polissons. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 3/4): *si ses dones són llatreres
ets homos són polissons.*
- 415 Bona estona, gabellins, / pensareu en En Rutina,
que, si ell se determina, / fareu llatra sense brins,
si no deixau es camins / que van quantra la doctrina. *Alcúdia*
- Variant a Artà (v. 1/2): *'Nau alerta, gabellins,
'nau alerta an En Rutina,*
- 442 M'has tirat per injuria / que menjava es pa comprat,
i es cavallers de Ciutat / tots li mengen cada dia. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 1/4): *M'han tirat per injuria /
¿no li mengen cada dia?*
- 453 M'agrada una figa rotja / porque té es capoll vermei.
Jo no vui anar a Consei / porque no tenen rellotge. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *Jo no em vui casar a Consei*

- 461 Si deis que mos sustentam / de ses capulles de gla,
no som com voltros d'es pla, / que veniu devers Deià
com no poreu aguantar, / devers ca vostra, de fam.
I noltros vos abraçam / perquè tots som fiis d'Adam
i Caín matà el seu germà / amb so barram d'un gorà;
per això encara n'hi ha / que se serveixen d'es bram. *Llubí*
- Variant a Artà (v. 2): *de ses campanes de gla,*
- 476 Un jovenet hi ha a Esporles / estufat i ballarí
i va perdre p'es camí / es capell nou amb ses borles. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i em va deixar per coir
es capell qui té set borles.*
- 494 Oh vila de Felanitx, / mira a on ets arribada:
a menjar pa de civada / amb una creueta enmig! *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 1): *Vileta de Felanitx,*
- 500 A Galilea, Senyor, / ses cigales ja no hi van,
perque s'hi moren de fam, / de miseri' i de calor. *Esporles*
- Variant a Artà (v. 3): *per no morir-se de fam,*
- 509 Si a Inca vos casau, / cada dijous fareu fira;
allà estareu a la mira / com a una vila real. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *a una vila real*
- 521 A Llubí diuen "sa rota"; / ¿sa rota, i no hi cuien res?
Si s'apleguen dos o tres, / s'ho mengen amb una coca. *Muro*
- Variant a Artà (v. 3): *Si n'hi ha dues o tres,*
- 524 A Llubí ses llubineres, / com acaben de segar,
llavò van a rossegar / es dits per ses tapareres. *Vilafranca*
- Variant a Artà (v. 2): *es cul per ses tapareres.*
- 530 Jo tenc es paneret ple / de figues alicantines.
A dins Llubí ses fadrines / que se treuen ses espines
abans d'aficar-les-sé. *Maria*
- Variant a Artà (v. 3/4): *A Llucmajor ses fadrines
ja se treuen ses espines*

- 551 Ses dones de Llucmajor / no saben beure amb gerreta,
sinós amb carabasseta / aigordent de sa millor. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2): *no solen beure amb gerreta,*
- 561 Manacor, Manacoret, / una prenda hi he deixada;
hi he deixat mon paret / i mu mareta estimada. *Pla de Na Tesa*
- Variant a Artà (v. 2): *quina prenda hi som deixada!*
- 565 Ses dones de Manacor / tenen sa galera torta;
com tenen sa mare morta, / llavò ploreu de bon cor. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *i just com sa mare és morta*
- 578 A Maria, marians / a cada casa n'hi ha,
i no tenen per estar / a l'esglési' es capellans. *Muro*
- Variant a Artà (v. 2): *considerau si n'hi ha,*
- 580 A Maria són grossers / i a s'Arraval són tontos:
per veure ballar dos onsos / los bitlaren es doblers. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 4): *los guanyaren es doblers.*
(los han pispat es doblers.)
- 586 Una al·lota de Maria / a la cara em va dir "gat":
que, si l'agaf i la mat, / ¿no trobau que ho mereixia? *Llubí*
- Variant a Artà (v. 4): *trob que s'ho mereixia.*
- 614 A Muro tenien ganes / de beure aigo de sa Font.
Dins un mes han fet un pont, / un carrer i dues campanes. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 4): *sa trona i dues campanes.*
- 624 A Orient n'hi ha una / coïda de cap de brot,
i se passeja per tot / en sa nit, quan no fa lluna. *Alaró*
- Variant a Artà (v. 2): *triada de cap de brot,*
- 637 Pels Àngels vaig anar a Petra / per un jubileu guanyar
i me vaig enamorar / de vós, roseta perfeta. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 4): *d'una jove, i era aquesta.*
- 643 A Andratx i a Calvià / ses aigos fresques són poques,
però hi ha unes al·lotes / que ets uis fan espirejar. *Puigpunyent*
- Variant a Artà (v. 2): *ses aigos fresques són fortes,*

- 646 A Ariany, arinanyers, / i a Maria mariandos;
a Sant Juan són marxandos / i a Petra es taconers. *Ciutat*
- Variant a Artà (v. 4): *i a Manacor taconers.*
- 686 D'haver vengut no em sap greu, / enc que tengui malaltia.
Es glosadors de Maria / fan fendis dels de Sineu. *Maria*
- Variant a Artà (v. 2): *enc que en tiri malaltia.*
- 689 Encara que em veis anar / amb una manacorera,
tateix som felanitxera / i habitadora d'Artà. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 1/2/3): *Enc que me vegeu anar
amb brusa manacorera, / me tenc per felanitxera*
- 704 La gent de Llubí braveja / En Jordi de Son Catiu,
i la gent d'Alaró diu / que homo més destre i viu,
amb rodes, no se'n passeja / i sempre du sa corretja
fermada an es darrer piu. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 5/6/7): *que En Roses, no se'n passeja;
i a mi qui em malmanaja, / ja es pot posar sa corretja
cordada an es darrer piu.*
- 717 Ses dones de Manacor, / ses de Petra i Sineu,
duen la Mare de Deu / damunt sa boca d'es cor. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2/4): *ses de Petra i ses d'Artà, /
damunt es call de sa mà.*
- 732 Dues dones de Porreres / que tenien bones dents
menjaven macs de torrents / i amb sos punys feien estelles. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 2/3): *que tenien una dent
menjaven macs de torrent*
- 739 Ses al·lotes de Porreres / duen es monyo estufat
i es davantal ben planxat / amb sa laçada darrere. *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 4): *amb una bagada darrere.*
- 780 A Santa Maria hi ha / canamunts i canavalls.
Com a la Vila fan balls / sa gent d'ets Hostals no hi va. *Inca*
- Variant a Artà (v. 3): *Si a la Vila fan balls*

- 789 A Santanyí em vui mudar / si trob casa de lloguer;
si no n'hi ha, en faré fer, / si trob pedreny per obrar. *Campos*
- Variant a Artà (v. 1/2): *A Santanyí vui anar
a cercar casa a lloguer;*
- 796 A Santanyí tenen toix, / i això ja les ve d'es néixer:
venen es blat i sa xeixa / i se mengen s'ordi broix. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2): *toix que ja los ve d'es néixer:*
- 798 A Santanyí una jaia / qui no tenia cap dent
se passava s'aigordent / com una vaca sa paia. *Ses Salines*
- Variant a Artà (v. 2/3): *que no té queixal ni dent
i se passa s'aigordent*
- 825 A Sant Llorenç dos al·lots / s'esclataren de riaies
i en tragueren set senaies / dins sa panxa, de granots. *Son Carrió*
- Variant a Artà (v. 2): *rebentaren de riaies*
- 829 A Sant Llorenç són devots / d'anar molt a sa taverna
perque s'aigo de cisterna / los fa congriar granots. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *d'anar molt a sa taverna.
Diuen: - S'aigo de cisterna / mos fa congriar granots.*
- 853 Fadrina hi ha dins Sa Pobla / que s'és arriscada a dir
que cada pèl de fadrí / per temps valdrà una dobla. *Llubí*
- Variant a Artà (v. 2): *que s'és avesada a dir*
- 856 Sa Pobla no té igual / de cànyom, fesols i bova
i qualche gavella bona / que treuen de sa Marjal. *Alcúdia*
- Variant a Artà (v. 2): *de cànyom, lluguets i bova*
- 863 Fadrins de Seuva, mirau / que la mort no té peresa:
avui moren de veiesa, / l'endemà un jove hi cau. *Campanet*
- Variant a Artà (v. 3/4): *vui se'n mor un de veiesa
i demà un de jove hi cau.*
- 872 Anit passada era a L'Horta / i anit ja som aquí.
Al·lotet, ¿me vols obrir / un petit sa teva porta? *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 3): *Al·lota, ¿me vols obrir*

- 874 Ses al·lotes de vorera / de L'Horta de Fornalutx
quan tenen es cap romput / se posen sa cervellera. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Ses dones de Son Servera
ballen es tut-turu-tut;*
- 881 A Sineu hi ha villar / i confiteria nova:
això no és bo per un pobre / que sols no té per menjar. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 4): *qui no té pa per menjar.*
- 895 Plaça real de Sineu, / quants de pits t'he travessada
per anar a ca s'estimada / *cariño* del coret meu! *Selva*
- Variant a Artà (v. 2/4): *que de pics t'he travessada /
regalo del coret meu!*
- 908 A dins Sóller, com entram, / trobam un convent de monges.
Si no fos per ses taronges, / se moririen de fam. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 2): *hi ha un convent de monges.
(vaig veure un convent de monges.)*
- 910 A Sóller és un lloc endins; / si hi voleu venir, estimada,
allà estareu regalada / de taronges i poncins. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 1): *A Sóller, que és lloc endins,*
- 911 A Sóller hi ha una jaia / que només té una dent
i s'agrada d'aigordent / més que una vaca de paia. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 3/4): *se passava s'aigordent
com una vaca sa paia.*
- 915 A Sóller, que és vila gran, / hi ha capellans i canonges.
Si no fos per ses taronges / se moririen de fam. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 2): *té capellans i canonges.*
- 918 A Sóller són ses taronges, / per una que n'he mester.
¿Com pot ser que amb un dobler / facen un convent de monges?
Puigpunyent
- Variant a Artà (v. 3/4):
*Jo no crec que amb un dobler (¿Que et penses que amb un dobler
es fes un convent de monges. (es fes un convent de monges?)*
- 927 Jo estic a Son Carrió / i no faré cosa bona
perque sa meva madona / me pega amb un rabassó. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 2/3): *i no faré cosa bona;
qualque pic sa meva dona*

- 928 Per devers Son Carrió / ses dones fumen amb pipa:
i, si és madona rica, / usa de plata es canó. *Sant Llorenç*
- Variant a Artà (v. 3): *i, quant és madona rica,*
- 934 He trescat tot Son Servera, / Son Sants i Son Pau Salat,
i p'enlloc no he trobat / rossinyol ni cadenera. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 1): *He cercat per Son Servera,*
- 936 M'en vaig vorera vorera, / cercant llavor d'escaiola.
Ses dones de Son Servera / totes duen camissola
i ets homos faldar defora / de davant i de darrera. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 6): *per davant i per darrere.*
- 938 No em vui casar a Son Servera / perquè tots són badolins
i pareixen ratolins / que surten de lloriguera. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *perquè tots són beduïns;
ell són com a ratolins / quan surten de lloriguera.*
- 941 Ses dones de Son Servera / ballen es tut-turutut:
en tenir es cap romput / se posen sa cervellera. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 3): *com tenen es cap romput*
- 942 Ses dones de Son Servera / se'n van i fan remolí:
- ¿Que mos hi arremolinam? / - Arremolinem-mos-hi! *Manacor*
- Variant a Artà (v. 2): *totes ne fan remolins:*
- 950 A Valldemossa es jovent / du sa roba ben posada,
planxada i emmidonada, / però es reol, tal vegada,
s'engronsa sense fer vent. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1/4): *A Valldemossa sa gent /
i es reol, molta vegada,*
- 952 Cada dia vaig i vénc / p'es camí de Valldemossa
i enquantr una al·lota rossa / que em torba s'enteniment. *Deià*
- Variant a Artà (v. 3): *per veure una al·lota rossa*
- 972 De suaquí veig Aireflor, / ses cases i es fasser,
però no veig lo meu bé / que té ses claus del meu cor. *Sencelles*
- Variant a Artà (v. 4): *qui encativa lo meu cor.*

- 998 Jo vaig sembrar l'any coranta / faves a Binifaldó:
d'aquí me ve, bona amor, / sa meva riquesa tanta. *Llubí*
- Variant a Artà (v. 2): faves a Son Peretó:
- 1001 Un temps a Binifalet / hi havia un Sant Antoni
i ara hi ha un dimoni / retratat a sa paret. *LLubí*
- Variant a Artà (v. 3/4): i ara hi tenen un dimoni
estampat a sa paret.
- 1015 Fadrins, si anau a Canet, / no pugeu a ses lliteres
que hi ha puces satgeteres / que duen picarolet.
N'hi ha una amb una esquella / que no té por de ningú.
¿Voldràs que hi anem jo i tu / i la duren a bè-xella? *Esporles*
- Variant a Artà (v. 5/6-8)): I si anau més amuntet,
n'hi ha que duen esquella.
- 1026 Es sostre de Can Serralta / anit ha desbarrancat
i n'ha ferit s'estimat / i du es senyal a sa galta. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): i m'ha ferit s'estimat
- 1034 ¿Aqueixa no coneixeu / que va vestida de gala?
Deu esser sa majorala / dins es lloc de Ca s'Hereu. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 3/4): Deu estar de majorala
en es lloc de Ca s'Hereu.
- 1035 Com espigolau es blat / de dins s'Hort de Ca s'Hereu,
al·lotes, ja pensareu / cadascú en s'enamorat. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 4): cada una en s'enamorat.
- 1044 L'any coranta-dos tenia / una rota a Cugulutx
i em va causar més enuig / que una llarga malaltia. *Ariany*
- Variant a Artà (v. 1): L'any coranta jo tenia
- 1059 Anant a Lluc som estat / a damunt s'Era d'Escorca.
Es veritat que la forca / és feta pel desdixat. *Selva*
- Variant a Artà (v. 1/2): Anant a Lluc he passat
per damunt s'Era d'Escorca.
- 1066 En es Morro t'has llogada, / qui és un lloc qui és tan mal pla:
perillós de redolar / cap avall qualche vegada. *Muro*
- Variant a Artà (v. 1): Si en es Morro t'ets llogada,

- 1077 Tu qui vius en es Racó, / te diran n'Arraconada.
Quan visques més retirada, / llavò anirà millor,
que no hi ha cosa pitjor / que guardar sa cantonada. *Vilafranca*
- Variant a Artà (v. 6): *que aguantar una cantonada.*
- 1082 Jo vaig passar p'es Rafal, / Juan, i no hi ha madona:
una casa sense dona / és pitjor que un hospital. *Sineu*
- Variant a Artà (v.1/2): *Som estada en es Rafal;
l'amo, i no hi ha madona:*
- 1088 S'escaradera major / que hi havia en Es Rafal
va perdre un mig jornal / per descavar un dragó. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1): *S'espigolera major*
- 1105 Sa madona de Galdent / el dimoni la se'n duia
perque no posava xuia / a s'olla corresponent. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *a s'olla, suficient.*
- 1118 Voldria esser oronella / quatre mesos en s'estiu.
¿Saps a on faria es niu? / A ses finestres d'Hortella. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1): *Voldria tornar oronella*
- 1137 De branques de tamarell / n'haurien de fer un bres.
Ses al·lotes de Morell / són garrides totes tres. *Sa Pobla*
- Variant a Artà (v. 3): *Ses bergantes de Morell*
- 1282 Si jo tenia moneda / així com el rei la té,
compraria Son Sureda / veinat de Son Cotoner. *Establiments*
- Variant a Artà (v. 4): *Can Canals i així com ve.*
- 1301 Tumtam, Marieta, etxèm! / Tumtam per sa de Vernissa,
tumtam per sa de Païssa, / tumtam per sa de Betlem. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*Tantam, Na Marieta, etxèm! / Tantam a sa de Vernissa,
tantam a sa de Païssa, / tantam a sa de Betlem.*
- 1371 Es segadors de sa Torre, / enguany seran es darrers,
perque en veure cirerers / tot d'una arranquen a córrer. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2): *brevegen que són d'es bons:*

- 1374 Segar a sa Torre, germans, / és com qui anar en galera:
jo n'he trescada més terra / que un caçador en dos-cents cans. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 3/4): *Saps que he trescada de terra!*
Més que un caçador amb cent cans!
- 1393 Una n'hi ha a s'Erissal, / una guilant joveneta:
jo per ella pos forqueta / com un carreter a s'hostal. *Sencelles*
- Variant a Artà (v. 4): *com fa un carreter a s'hostal.*
- 1404 Ses Rotges de Capdepera / n'és un lloc desventurat.
no vol fer xeixa ni blat / ni herba de cap manera. *Capdepera*
- Variant a Artà (v. 3): *no fa xeixa ni fa blat*
- 1408 Aquest putxet tan redó / diuen que és de S'Estremera,
i jo, que hi tenc sa quimera, / mai me cans de mirar-ló. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i jo allà hi tenc sa quimera*
i no em cans de mirar-ló.
- 1447 L'amo de Son Comte té / un cortó de cols sembrades:
totes han d'esser passades / per ses mans d'es ximbomber. *Vilafranca*
- Variant a Artà (v. 3): *i totes les s'ha passades*
- 1476 Son Jusep és lloc tot sol / si Son Fortesa no hi era.
Sa meva amor vertadera / habita allà on Déu vol. *Alcúdia*
- Variant a Artà (v. 4): *habita allà on vol.*
- 1485 A Son Gil, que estan de bé!, / perquè hi ha bona mirada.
Na Margalida m'agrada / per pastar i per fer bugada
i per com l'haurem mester. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3/4/5): *Na Margalida m'agrada:*
sap pastar, sap fer bugada / i remena Na Pelada
com ve que l'hem de mester.
- 1490 Da-li fondo, da-li fondo, / da-li fondo, Mateuet.
Dins es camp de Son Huguet / segant trobareu un bombo. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *llaurant trobaren un bombo.*
- 1499 Si vols beure aigo estil·lada, / cerca-la de degotís.
Es camp gran de Son Lluís / fa garba per corterada. *LLucmajor*
- Variant a Artà (v. 3): *Es camp gran de Sant Lluís*
(En es camp de Sant Lluís)

- 1549 A Son Pou donen truitada / a s'escarader major
i an ets altres gerretó / que han tret de la mar salada. *Vilafranca*

Variant a Artà (v. 4): *que han duit de la mar salada.*

- 1595 Son Sureda regalat / jo no m'hi enyoraria,
endemés si jo sabia / que mon bé hi està llogat. *Manacor*

Variant a Artà (v. 4): *s'amor que hi està llogat*

- 1597 A Son Taixequet hi ha / un abre qui fa mentides
i les té tan compartides / que a cada brotet n'hi ha. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 1): *En es carrer Nou hi ha*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 14 Sa barca d'En Gal·lerí / sempre va per ses voreres.
Ses formigues carnisseres / l'han arribada a rendir. *Ariany*

Variant a Artà (v. 1): *Sa barca d'En Gomandí*

- 19 Sou patró de barca nova / feta de llenyam corcat.
Jo mai m'ho hauria pensat / que tal barco anàs a prova. *Santa Margalida*

Variant a Artà (v. 1): *Som patró de barca nova*

- 23 Una barca veig venir. / ¿Que deu esser la balandra?
Ja s'acosta, ja s'arramba; / ell ja hauria d'esser aquí. *Deià*

Variant a Artà (v. 4): *i dins poc temps serà aquí.*

- 54 De Mallorca fins Alger / no s'enquantra cap barrera,
només una carretera / d'aigo qui tota se té. *Sa Pobla*

Variant a Artà (v. 1/2): *En es camí que va a Alger
no se troba cap barrera, (no hi enquantren cap barrera,)*

- 90 Si dius que som malfenera, / ja tenc ane qui semblar:
que mu mare era torrera, / mon pare guarda de mar,
i sa padrina ja ho era / i es padrí encara hi fa. *Capdepera*

Variant a Artà (v. 1): *Si me trobau malfenera,*

- 102 Alerta, mariner jove, / alerta en so navegar,
que la teva sepultura / és el fondo de la mar. *Santanyí*
- Variant a Artà (v. 1): *Vés alerta, mariner,*
- 103 Bons mariners, robau-lè / an aquesta Peretona,
que la voleu fer senyora / i ella no ho vol esser. *Deià*
- Variant a Artà (v. 1/3): *Bon mariner, robau-lè /
vós la voleu fer senyora*
- 131 Quan es patró m'avisava: / "Arriau aquest triquet",
jo deia baixet, baixet: / "Malhaja s'aigo saladada!" *Valldemossa*
- Variant a Artà (v. 1): *Es patró de dalt cridava:*
- 155 Es dia de Sant Jaume era / quan sa nova va arribar
que s'havia d'embarcar / es floret de Son Servera. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 4): *es jovent de Son Servera.*
- 162 Quan s'estimat s'embarcà, / estava a la flor del món.
Ja no hi ha temps que no torn, / però aquest no tornarà. *Maria*
- Variant a Artà (v. 3): *Si no hi ha temps que no torn,*
- 183 Com sé que és un pescador / molt sortat en pesca encesa,
vaig dir: - No tindrà peresa, / si agafa peix, de dur-ló. *Campos*
- Variant a Artà (v. 2): *sortat en pescar a l'encesa,*
- 203 ¿No vos és seguit a vós / tenir amor i patir fam?
N'hi ha que pesquen sense ham / i altres que pesquen amb dos. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1/4): *¿No vos és seguit, senyora, /
i jo pesc amb dos i fitora.*
- 205 Pescador desgraciat, / que vas carregat de canyes,
'gafes es peix per ses ganyes; / quan te'n tems, tens enrocat. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 2): *sempre carregat de canyes,*

Capítol 4: Narratives

- 20 L'any dotze sa fam rodava / Mallorca de cap a cap:
qui volia comprar blat, / de sis aumuds arrasat
dos duros i mig pagava. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 5): *deu duros i mig pagava.*

- 36 ¿Que no saps, Jordi Catiu, / ses noves que s'han passades?
Que a Ciutat, per ses murades, / hi ha banderes posades
que et demanen mort o viu. Llucmajor

Variant a Artà (v. 2): *ses noves que m'han contades?*

- 61 Dia deset de gener / es moros mos varen prendre
i mos dugueren a vendre / dins una plaça d'Alger. Capdepera

Variant a Artà (v. 4): *a dins sa plaça d'Alger.*

- 86 A dia vuit de gener / fé sa primera nevada:
Mallorca quedà adornada / tan blanca com un paper. Sant Joan

Variant a Artà (v. 4): *tan blanca com un blanquer.*

- 91 Es dia de Sant Rafel, / a les vuit de sa vetlada,
va sortir una ennigulada / i una vermeior en el cel. Ariany

Variant a Artà (v. 3/4):

*sortí a sa tramuntana / una gran vermeiorada;
serà més amarga que fel / de Déu una corretjada.*

- 96 N'era l'any coranta-tres, / a tretze de juriol:
a migdia es tapà es sol, / trons i aigo ben espès. Sant Joan

Variant a Artà (v. 4): *trons i ruixat ben espès.*

Capítol 5: Noms personals

- 2 "Aina" vui, "Aina" reclam. / "Aina" tota sa setmana,
"Aina" ton pare i ta mare. / N'Aina sempre davant va! Felanitx

Variant a Artà (v. 3/4): *Jo estic, com sent es nom d'Aina,
més content que un xerafi.*

- 3 De ses Tonines reneg / perque de cop són casades:
dues que n'he festejades, / les m'han posades en plet. Galilea

Variant a Artà (v. 3): *ses dues que he festejades*

- 6 Tan de bé vui an es Tonis / com an es moros d'Alger.
Ses pedres d'es meu carrer / totes faran testimonis. Llucmajor

Variant a Artà (v. 4): *me faran de testimonis.*

- 15 Catalina, lo teu nom / és com un planter de vinya.
Si s'enveja feia tinya, / prompte en tendria tothom. *Campanet*

Variant a Artà (v. 3/4): *Que, si s'enveja fos tinya,
duria barret tothom.*

- 17 Diuen que ses Catalines / totes tiren a una rel:
que a sa boca tenen mel / i en sa mà esquerra fel
i en sa dreta metzines. *Galilea*

Variant a Artà (v. 1/2): *¿No saps que ses Catalines
ja vénen d'aquesta arrel?*

- 25 Si és Catalina, voldria / es nom porer-li mudar,
que una que en vaig festejar / set anys i vint-i-un dia,
i com la vaig demanar / per a comptes de casar
va dir que no em coneixia. *Algaida*

Variant a Artà (v. 3): *perque una en vaig festejar*

- 30 Molt m'agrada es nom Francesc: / com qui menjar mel en bresca.
Me diuen que l'avorresca, / i jo més l'encobeesc. *Sineu*

Variant a Artà (v. 1/2): *Tant m'agrada es nom Francesc
el trob més dolç que la bresca.*

- 31 No conec nom més hermós / que s'anomenar Francisca.
Una sabata, quan gisca, / fa el caminar curiós. *Montuïri*

Variant a Artà (v. 4): *fa es caminar generós.*

- 38 En anar per sa garriga, / tenc una alegria gran.
En sentir nom de Juan / no puc estar que no riga. *Algaida*

Variant a Artà (v. 3): *Com sent es nom de Juan*

- 46 Anant de ronda en sa nit / són malsanes ses serenes;
i per jo, ses Magdalenes, / sainat de totes ses venes
m'aixecaria d'es llit. *Sineu*

Variant a Artà (v. 4): *sainat de totes mes venes*

- 51 - Al·lot, ¿de qui ets al·lot? / ¿Me vols dir que és ton pare?
- Jo som fii d'En Bernat Frare, / aquell qui és tan aubercoc. *Sineu*

Variant a Artà (v. 4): *d'aquell qui té bon bisbot.*

- 53 - ¿A on ets, Andreu Castell? / - No som massa lluny, Bartola.
En Jaume Racó redola / i tu et fas enfora d'ell. *Deià*

Variant a Artà (v. 1): - ¿A on és N'Andreu Castell?

- 68 En Tomeu Golluro té / ses comes tortes i molles,
i li diuen En Timbolles, / i En Timbolles li diré. *Sineu*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4):

*En Miquel Moleta té / ses comes curtes i tortes;
li diuen En Banyes-tortes / i jo també li diré.*

- 89 Menjaria xinxes frites / amb saïm d'escarabat;
jo mai m'hauria pensat / que et diguessen Torrapipes. *Felanitx*

Variant a Artà (v. 3/4): *Me diuen En Torrapipes
a jo que mai he fumat.*

- 93 Na Maria Camaïot / se casà amb En Sobrassada
i a sa fia major / li diuen Na Botifarra;
festeja En Botifarró / fii de Na Xuia-torrada.
A sa fia més petita / l'anomenen Na Vin-blanc,
l'enrevolta En Pep Freixura / es porquer de Son Pa-blanc. *Sineu*

Variant a Artà (v. 10): *que és porquer de Son Pa-blanc.*

- 104 S'al·lota que tu me dius, / m'agrada perquè és curreta;
de nom és Margalideta, / i de malnom Reülleta.
També li diuen Na Nius. *Santanyí*

Variant a Artà (v. 5): *i n'hi ha que li diuen Rius.*

- 120 Vós sou "Poma" i teniu poma; / cara de poma teniu;
poma d'hivern i d'estiu; / tot quant teniu és de poma. *Felanitx*

Variant a Artà (v. 3/4): *sou poma d'hivern i estiu
i tot quant teniu és poma.*

- 126 Margalides he cercades / per voreres i camins,
emperò no n'he trobades / com ses que hi ha aquí dedins. *Galilea*

Variant a Artà (v. 3): *emperò no n'he trobades
de tan bones i encertades*

- 127 Plena de murta florida / estarà vostra finestra;
estimada, vós feis festa / perquè és Santa Margalida. *Santa Maria*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4):

*Margalida, vós feis festa / perquè és Santa Margalida;
plena de murta florida / jo veig la vostra finestra.*

- 135 Tant m'agrada aquest nom teu / que un hortet ne sembraria.
Tens es nom més do Maria, / nom de la Mare de Déu. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3/4): *És el teu un nom, Maria,
es de la Mare de Déu.*
- 141 De Peres i de Jeronis / n'hi sol haver de grossers;
es noms que m'agraden més / són es Juans i es Tonis. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 1/2): *De Peres i Pere-Antonis,
n'hi ha molts qui són grossers;*
- 143 El Bonjesús d'es Molí / diuen que té una nina
i nom Úrsula Cristina, / però sa seva padrina
aqueix nom no li sap dir. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 4/5): *i té sa seva padrina
que aqueix nom no li sap dir.*
- 151 Juan, Juan lo volia / i Juan lo m'ha dat Déu;
si el m'hagués dat Bartomeu / o Pere-Antoni o Andreu
més tost me n'afluixaria. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 4/5): *Pere, Juan o Andreu,
un poc més m'agradaria.*

Capítol 6: Religioses

- 146 Me'n vaig anar a confessar / amb el Pare Femenia;
lo primer que em preguntar, / quants d'enamorats tenia;
i jo li vaig contestar / que sols un me convenia. *Capdepera*
- Variant a Artà (v. 5/6): *jo li vaig dir que no cap.
Digué que me'n cercaria. / Jesús, Jusep i Maria!
Bon Jesús crucificat!*
- 336 Santa Bárbara va pel camp / amb llum de l'Esperit Sant.
- Bàrbara ¿què fas aquí? / - Tres tempestats veig venir:
una de trons, una de llamps / i una de mala ventura.
- Bàrbara, no em toqui a mi / ni a ninguna criatura. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4-8):
*Santa Bàrbara va p'es camp / tota vestida de blanc.
Un àngel li aparegué: / - Bàrbara, ¿què fas aquí?
- Guard de trons i llamps / i de divins espants.*

665 Deixem lo dol! / Cantem amb alegria
i anirem a donar / los Pascos a Maria.

. . .
De Sant Gabriel / rebéreu l'ambaixada
del Rei del cel / que havíeu de ser Mare.
Humiliada, / vet-me't aquí serventa;
pariré contenta / per fer lo que Ell vol. Deixem lo dol...
A mitjanit en punt / paríreu, oh Regina,
dins una establia / vostro Jesús amat
qui el cel ha creat, / la lluna i el sol. Deixem lo dol...

. . .
Quan de l'Orient / de lluny l'estrella veren
i l'Omnipotent / a adorar vengueren,
present li feren / de mirra, encens i or
a lo bon Senyor / qui fa tot quant vol. Deixem lo dol...

. . .
Quan l'hortolà / anà a la Magdalena,
la va trobar / de greu dolor plena.
Però la pena / en goig se tramudà
quan se mostrà / més resplendent que el sol. Deixem lo dol...

. . .
Quan va traspasar / del món la Senyoria,
al cel la pujà / son Fill per Maria.
Oh, Emperadora / del cel preelegida,
rosa florida / més resplendent que el sol. Deixem lo dol...

. . .
Vostros goigs havem cantat, / Regina celestial;
dau-mos goig i alegria / i bones festes enguany.
Bones Pascos, bones Pascos, / bones Pascos mos do Déu:
aquestes i moltes altres / les vegem en favor seu. *Manacor*

Variant a Artà (v. 14/15/16/17):

*A mitjanit / paria la Regina
Déu infinit / a dins un establia.*

722 Grosses les mos heu de dar, / de taiades atapides;
i, si no són beneïdes, / noltros menam s'escolà. *Algaida*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4-5):

*Panada mos heu de dar / grossa i afavorida;
i si no està beneïda, / noltros menam s'escolà
i la mos beneirà.*

Capítol 7: Vida humana

- 10 Catalina, Catalina! / Que t'has feta de grandota!
L'any passat eres al·lota / i ara ja ets fadrina. *Felanitx*
Variant a Artà (v. 2): *que has tornada de grandota!*
- 13 Es molí mol en fer vent / i fa farina i segó.
Al·lotetes, voleu-ló, / que n'és petit i valent. *Sencelles*
Variant a Artà (v. 4): *que si és petit, és valent.*
- 15 Homo petit no fa vasa; / sa grandàri' no fa ric.
No n'hi cap de presumit, / tant si és pobre com si és ric,
que no tenga cara d'ase. *Sineu*
Variant a Artà (v. 3): *Un homo que és presumit,*
- 17 No som petita petita / ni tampoc som massa gran;
no som blanca ni son negra: / som an es teu gust, Juan. *Capdepera*
Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
No sou petita petita / ni tampoc sou massa gran;
no sou blanca ni sou negra: / jove sou de bon tamany.
- 19 Qualsevol homo menut / qui en so xerrar és voluntari,
lo que no té de grandàri' / ho posa de llenguerut. *Felanitx*
Variant a Artà (v. 4): *ho tindrà de llenguerut.*
- 30 Ella se posa ensensada / drete davant es mirai
i diu: "Ja no seré mai / tan guapa com som estada". *Felanitx*
Variant a Artà (v. 1/2/3): *Ella se posa enjoiada*
drete davant es mirai: / ella diu: "No seré mai
- 34 Perque és guapo i ben posat, / pot anar a ses cases riques.
¿A on són ses seves finques? / Que jo sapi, no en té cap. *Llucmajor*
Variant a Artà (v. 3/4): *¿A on són ses teves finques?*
Que tu en tenses, no en sé cap.
- 37 Tothom me diu: "Lletja, lletja", / i de lletja no hi puc res.
Tan bon mestre a mi m'ha feta / com la qui més gallarda és. *Sineu*
Variant a Artà (v. 2): *i de lletja no hi culp res.*
(jo de lletja no en culp res.)

- 39 A jo em diuen: “Negra, negra!” / Malhaja tanta negror!
Mon pare i mu mare ho eren; / no és cap miracle esser-hó! *Capdepera*

Variant a Artà (v. 4): *no faç miracle esser-hó.*

- 41 Dalt ses cisternes majors / jo et vaig veure, Margalida;
quedares empegueïda / i mudares ses colors. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 4): *i no mudares de colors.*

- 43 Grogada de la grogada, / de la grogada mala:
si groga era ta mare, / tu ets més groga, per ventura. *Selva*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
Groga, groga és s'estimada, / de la mala grogada:
que si era groga sa mare, / és més groga, per ventura.

- 45 Per tenir ses colors sanes, / de blanquet i vermeior,
si l'hi has promès, da-le-hi, / que no romanga amb ses ganes. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1/2):
Tenen ses colors més sanes, (Per tenir sa color sana,)
ses que tiren en vermei. (millor si tira en vermei.)

- 46 Sa cara d'us tramudada / han de tirar en vermei.
¿No us agrada sa color / que Déu del cel vos ha dada? *Petra*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
Sa cara d'us tramudada / amb polvos i vermeió.
No t'agrada sa color / que el Bon Jesús t'ha donada?
(que el Bon Jesús vos ha dada?)

- 47 S'altre dia en va tirar / per sa cara, que era negra.
No som blanca que ho valega / ni negra per mascarar. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 2): *a la cara, que era negra.*

- 50 Si tenc s'estimat moreno, / tot això no vol dir res.
Sa santa de Lluc ho és, / i porta tant de *salero!* *Binissalem*

Variant a Artà (v. 4): *que porta tant de salero!*

- 65 Que el te fregues, que el te fregues! / Ta mare ja ho feia així.
No sé si ho has sentit dir, / Margalida Morros-negres. *Deià*

Variant a Artà (v. 1): *El te fregues! el te fregues!*

- 66 Sa madona se congoixa: / sa desgràcia l'hi fa fer:
de dues fies que té, / una és torta i s'altre és coixa. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 2): *sa desgràci' d'on li ve:*

- 68 Som cego de nin petit, / de com mu mare em bolcava.
Considerau, estimada, / de pena si n'he passada,
de trebai, si n'he patit! *Sineu*

Variant a Artà (v. 2/3): *des que mu mare em bolcà.
Ja poreu considerar*

- 75 El sen Ferriol / té ses comes primes
com a llenderines, / perque Déu ho vol. *Lloseta*

Variant a Artà (v. 2): *és de comes primes*

- 78 Sa llengo és un instrument / que no n'hi ha de més fi.
Si no el saben corregir, / cap n'hi ha de més dolent. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 2/3): *que no n'hi ha de millor,
però en no corregir-ló*

- 83 Com jo era petitó, / qui mu mare bé em volia,
m'enviava cada dia / a escola, i jo aprenia
sa lletra d'un polissó. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 2): *a mu mare bé volia:*

- 85 No duia pus interès, / de petit, més que a jugar,
i, si poria abastar / a mu mare an es doblers,
estampetes de papers / de prompte anava a comprar. *Sineu*

Variant a Artà (v. 1/2): *No duia més interès,
de petit, sinó jugar,*

- 89 A quinze anys, fadrina hermosa / ja se comença a estufar;
a vint, ella a punt està, / i a vint-i-cinc ja se'n va,
i a trenta ja és tirosa. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 3): *i a vint, a punt està,*

- 91 Com jo era gallaroto, / duia foc en es capell;
ara ja som tornat vei / i es meu cavall ja no trota. *Felanitx*

Variant a Artà (v. 3/4): *i ara que ja he tornat vei
es meu cavall ja no trota.*

- 92 De vint fins a vint-i-quatre / sa fadrina està en es punt,
i, si arriba més amunt, / ja se fa monja o beata. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i, si puja més amunt
i no té qui la pregunt, / se sol fer monja o beata.*
- 93 D'onsevuia es vent vénga, / sempre ve arremolinat.
De ses dones he afinat / que en tenir quinze anys d'edat
duen es llatí embuiat, / i el dimoni qui els entenga. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1/2/6): *Véngui d'onsevuia véngui,
es vent ve arremolinat. / i el dimoni que els entengui.*
- 96 Una fadrina a son temps, / com és jove, se regala;
com és veia, abaixa s'ala / i la rossega p'es fems. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *més d'edat, abaixa s'ala*
- 98 A deu anys començ la planta / i a quinze es coneixement;
se pensa viurer-ne cent / i només en viu cinquanta.
El qui arriba an es setanta, / tot és dolor i turment.
Mirau aquest testament / de quina manera canta! *Campanet*
- Variant a Artà (v. 7): *Vet aquí aquest testament*
- 102 Fii meu, com jo vei seré, / que no em podré aguantar dret,
m'armaràs un gaiatet, / una cabra i un xotet
travats, i los guardaré. / D'es cap d'un any et daré
lo que hauré tengut de net. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 4): *una cabra o un xotet*
- 104 I se'n riu la bergantella / de la padrina ruada!
No pensa que també ella / tornarà ruada i veia
com la padrina és tornada. *Montuiri*
- Variant a Artà (v. 1): *Ja se'n riu la bergantella*
- 105 Jo ja som tornat veiet, / hi veig poc i no tenc dents;
en veuen molts d'es meu temps / que duen un gaiatet. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3/4): *n'hi molts que, d'es meu temps,
passegem un gaiatet.*
- 107 Mon avi, vós ja sou vei / i teniu l'art furiós;
bo seria escorxar-vós / i fer varques de sa pell. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 4): *fer-ne varques de sa pell.*

- 108 Qui no té coneixement / ha de menester mesura.
¿Que no saps que la ternura, / per arribar a la veiura,
‘ximateix costa turment? *Pollença*
- Variant a Artà (v. 5): *ha de passar gran turment?*
- 109 Reparen en voler-mè / perque diuen que som vei,
i jo em trob com un clavell / que està a punt de badar-sè. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Reparau a voler-mè
perque em trobau massa vei,*
- 110 Sa jaieta a s’hort anava / a dur móres de batzer,
i es jaiet qui l’encalçava, / ja l’agafa, ja la té! *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 4): *que l’agafa, que la té!*
- 111 Salomó va deixar escrit / es tornar vei lo que costa:
perdre enteniment i força, / sa memòria i es sentits,
i llavò sou avorrits / de la mateixa sang vostra. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1/2): *¿Vols que et digui per escrit
es tornar vei lo que costa?*
- 116 Un temps, com jo era jove, / passava es temps fent cançons,
i ara, amb dos esperons, / es cavall no puc fer córrer. *Santanyí*
- Variant a Artà (v. 2): *perdia es temps fent cançons,*
- 124 Dins l’infern hi ha un forn / per cremar un tenral petit.
Ell quinze vespres fa anit / que se’n va a colgar dejorn! *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *que se’n va a dormir dejorn!*
- 129 Horabaixa es sol se pon. / Catalina, ¿que estàs bona?
Jo no m’agrad d’una dona / que, en rallar amb ella, s’adorm. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2): *Catalina, ¿no estàs bona?*
- 133 Marieta, Marieta, / Marieta de Sineu:
tant si plou com si fa neu, / has de jeure amb camieta. *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Marieta, adéu, adéu!
Adéu, adéu, Marieta!*
- 136 Mon cor no dorm ni reposa / ni té gens de quietud.
¿Me vols dar es bou que he perdut / i que està malalt de rosa? *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 3): *¿No has vist un bou que he perdut?*

- 140 No em voldria morir mai; / sempre estar així com estic:
ni més pobre, ni més ric; / ni més jove, ni més jai. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): *Voldria no mudar mai;*
- 144 Sa mare, perque és sa fia, / no la gosa contradir,
i la sol deixar dormir / fins a les deu, cada dia. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 4): *fins a les onze o migdia.*
- 145 Sa meva dona m'enyora; / no vol que estiga llogat;
ella jeu a llit parat, / i jo dins sa menjadora. *Marratxí*
- Variant a Artà (v. 4): *i jo damunt s'empedrat,
su-baix de sa menjadora.*
- 149 Toniet, ¿que dorms, o beques? / Què és això, tant de dormir!
Cada pic que em veus venir, / no sé per què no t'aixeques. *Campanet*
- Variant a Artà (v. 4): *jo no sé com no t'aixeques.*
- 154 Al·lotes, voltros teniu / sa pipa i es tabac meu.
Dau-lo'm prest, per 'mor de Déu! / Tanmateix no us ne serviu! *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 4): *Tateix no vos ne serviu!*
- 170 Es mistos, en temps primer, / molts los duien de pelleta,
i me deia mu mareta / que los feia un artiller. *Maria*
- Variant a Artà (v. 2): *los feien tots de pelleta,*
- 178 - ¿No saps tu que un fumador / ha mester moltes cosetes?
Si les me dius en cançó / te daré quatre pessetes.
- Es foc i ses esmolletes, / pipa, broquet i canó,
s'anella i es corredor, / es clau i s'atacador,
tabac i ganivetó / i bossa per posar-ló.
Acabem sa qüestió / i paga ses tres pessetes. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 3/4/5/6):
Jo et daré quatre pessetes / si les me dius en cançó.
-Tenc foc i ses esmolletes, / tenc sa clau i atacador
- 198 Ara que som tornat gran / mon pare em comprà una eina,
i em digué: - Fii meu, fé feina, / com jo i molts d'altres en fan. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4): *De petit he tornat gran
mon pare me dóna una eina (i mon pare em dóna una eina)
i me diu: - Fii meu, fé feina, (i diu: - Vés-te'n a fer feina,)
faràs lo que ets altres fan. (i fé lo que ets altres fan.)*

- 200 Carta, com arribaràs, / diràs a sa meva dona
que si sa bossa no sona, / que faci lo que jo faç. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2/3): *en mans de sa meva dona,
ja li diràs si està bona,*
- 210 Madona, es carro ja passa, / ja és hora d'anar a dinar.
Sa tasca que m'heu donada, / ja l'acabaré demà. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *Sa tasca no l'he acabada,*
- 212 - Mestre Arnau, si anau d'això, / 'ximateix puc estar amb vós,
que jo vaig tot desitjós / de tractar amb un mestre bo. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1): *- Mestre Arnau, si anau de jo,*
- 214 Qui té tasca, bé pot jeure, / però en haver-la acabada,
i si la hi donen sobrada, / d'es braços s'ho ha de treure. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 3): *i si és un poc sobrada,*
- 217 Ses al·lotes de ca's Sastre / només guanyen un velló:
com ve a's cap de setmana, / no les basta per sabó. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 1): *Ses al·lotes de Sos Sastres*
- 230 ¿Feina per mi no vols fer? / Tampoc no menjaràs pa.
Toca, ja te'n pots anar; / cap miqueta t'he mester! *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2): *Tampoc no et donaré pa.*
- 240 Persona que du bona eina, / convé a qualsevol preu.
Alça un peu i altre peu; / ¿com ha de retre sa feina? *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3): *Com un jeu i s'altre seu,*
- 248 Una figa paratjal / madurada a sa figuera.
Una dona malfenera / sempre surt en es portal. *Calvià*
- Variant a Artà (v. 4): *sempre està dalt es portal.*
- 253 Ai comare, comareta! / Sabeu que em trob d'arrendit!
Jo me trob dins aquest llit / i vós aquí davant, dreta. *Selva*
- Variant a Artà (v. 1): *Veniu ençà, comareta!*
- 255 - Al·lotes de can Marines, / ¿em voleu dir a on anau?
- A cercar salut i pau / per conservar ses doctrines. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 3): *- 'Nam cercant salut i pau*

- 256 Al qui passa mal de ventre, / jo sé què és bo donar-lí:
un poc de fenoí marí / mesclat amb aigo calenta. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1): *An es qui té mal de ventre,*
- 258 Aquella mà tan inflada / de s'estimat, ¿què deu fer?
Si a mi m'estava bé, / hi faria una passada. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 4): *en faria una passada.*
- 261 Cada dia dematí / tots los malats visitau.
Feis la volta i me deixau. / ¿Ja no hi ha remei per mi? *Selva*
- Variant a Artà (v. 4): *Amb això me demostrau
que no hi ha remei per mi.*
- 264 Comareta, sa salut, / com la teniu, guardau-lè,
que es mal, en encarnar-sè, / sabeu que hi juga, de brut! *Andratx*
- Variant a Artà (v. 4): *sabeu que juga de brut!*
- 265 Com es dengue començà, / tothom corria an es metge,
i ell posava a sa recepta / flor de vauma per suar. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2): *tothom avisava es metge,*
- 266 Com me vaig trobar millor, / qui dà tomb sa malatia,
bé pensava i no sabia / ane qui agrair es favor. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *jo pensava i no sabia*
- 270 De veure't tenia ganes, / però mes forces no hi són.
El més arrendit del món / se troba el qui fa cortanes. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 2): *però ses forces, ¿on són?*
- 274 El qui no sap confegir, / s'erra amb so llibre davant.
Vine tu qui pretens tant / i m'aniràs explicant
pesta rotja què vol dir. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1): *Un qui no sap confegir,*
- 275 El qui té mal a un genoi / no hi ha pena que no senta,
i pel qui té mal de ventre / a sa vinya hi tenc fonoí. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 4): *en es trast hi ha fonoí.*

- 280 En arribar, es metge diu: / -¿Que sou casada, o fadrina?
Per tot hi ha medecina; / digau-me lo que teniu. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1): *Com arriba, es metge diu:*

- 283 En sortir de la Calenda / a dur fonoí aniré
per la gent del meu carrer / que té tant de mal de ventre. *Felanitx*

Variant a Artà (v. 1): *En venir de la Calenda*

- 284 En tenir salut i pa, / dobles de vint a voler
i el cel en morir-mè, / no hi ha més que desitjar. *Felanitx*

Variant a Artà (v. 1): *Déu me do salut i pau,*

- 285 En veure fadrina groga / que menja terra o sal,
medecina p'es seu mal / dins Mallorca no se'n troba. *Sencelles*

Variant a Artà (v. 1): *Qualsevol fadrina groga*

- 286 Es dengue és un mal dolent / perquè pega com espauma.
De sucre i de flor de vauma / me n'han dat a bastament. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 4): *n'hem beguda a bastament.*

- 295 Hi ha febre correntina / que és molt mala de curar.
D'una altra casta n'hi ha / que, amb sis dies de purgar,
està bona una fadrina. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 2): *que és molt mala de taïar.*

- 297 Ja ho val, no ho val, massa ho val; / a tu te n'enviaré!
Sabràs que ton germà té / cortanes dins un celler:
dos dies bons i un de mal. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 2): *ja ho val, i jo massa ho sé!*

- 300 Jo m'és seguit bullir vaumes / per reblanir duraions.
Per falta de garbaions, / estimat, roegam paumes. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 2/4): *per reblanir es duraions. /
estimat, roegau paumes.*

- 301 Jo n'he pres tan bon conhort / com no l'haja cap persona.
Qui té trebais i s'hi dóna, / el mateix se du a la mort. *Santanyí*

Variant a Artà (v. 1): *Jo hi he pres tan bon conhort*

- 302 Jo no trob altre llivell / per curar el mal de ronyó
que jeure dalt una pell / grossa, d'euveia o moltó. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *o d'oveia o de moltó.*
- 305 Jo tenc s'esquena malalta, / i es braços, es coll i es cap.
Per dir-vos sa veritat, / no tenc cap os que m'aguanta. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *I, per dir sa veritat,*
- 306 Jo tenc un peu espanyat; / sabeu que me fa de mal!
En mirar devers Son Gual / no me'n fa de la mitat. *Ariany*
- Variant a Artà (v. 1): *Tenc aquest peu espanyat;*
- 307 Jugant a estira i amolla / jo me vaig espanyar un peu
allà devers can Goleu, / ben prop de ca Na Perloia. *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 4): *a fer visita a Na Molla.*
- 310 Me'n vaig i li dic: - Amor, / ¿de què teniu sa ponsonya?
Es qui grata i té sa ronya, / com més grata, més picor. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *de què d'uis tanta ponsonya?*
¿No sabeu que el qui té ronya / com més grata, més picor?
- 313 Na Maria nostra té / una puça a cada oreia
i en es nas té una beia / i en es front té un vesper. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *i en es nas un pic d'abeia*
- 317 - Pujol, si vols davallar / d'es mul, seuràs una estona.
- No puc, Maria Racona; / me'n vaig a mar, que tenc ronya.
Ja mos veurem en tornar. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 5): *Ja m'aturaré en tornar.*
- 318 Qualsevol fii de pagès / que son pare l'abandona,
quan ha curat de sa ronya, / ja li pega es mal francès. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 3/4): *si un dia cura sa ronya,*
llavò li surt mal francès.
- 320 Sal, pebre bo i canyella, / tot és d'un mateix color.
Vaig anar a tocar es filó / i em vaig rompre una costella. *Selva*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *ve a ser d'un mateix color,*
i com vaig tocar es filó / me vaig rompre una costella.

- 321 Sa mare li va davant: / - Roseta, ¿que estàs millor?
Ella diu: - Mu mare, no; / de febre vaig augmentant. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 4): *sa febre me va augmentant.*
- 324 Sempre peg per sa paret, / com a Lluc es temporal;
acorat a un puntal / no em farien 'guantar dret. *Petra*
- Variant a Artà (v. 1): *Jo ja peg per sa paret,*
- 325 -Senyora, bon dia tenga; / ¿la seva gana, què fa?
-Més de dues hores ha / que aquí esper que vostè vénga. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 2): *la seva gana, ¿com va?*
- 331 S'estimat m'envià a dir / que tenia sessions.
Quines comandacions / foren aquelles per mi! *Selva*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Tu m'enviaries a dir
que tenies sessions.*
- 333 Tenies ses colors sanes, / Catalina, i has mudat:
que ho diga el qui n'ha passat, / si juguen brut ses cortanes. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Tu tenies colors sanes,
garrideta, i heu mudat:*
- 337 Un meló de mare morta / ja no té es gust natural.
Al·lota, tu dus més mal / que aquella boira mortal
que puja de s'Arenal / i s'escola per dins l'Horta. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3/4/5/6):
*Garrida, tu fas més mal / que un malalt de l'hospital
o boira de s'Arenal / que és passetja per dins l'Horta.*
- 339 Voldria lo que voldria, / lo que voldria ja ho sé:
sa salut tant com viuria / i el cel com me moriré. *Estellencs*
- Variant a Artà (v. 2): *voldria lo que jo sé:*
- 340 - ¿Vols-me dir per què no cantes? / ¿o tens es viure avorrit?
- ¿Vols que et diga que no estic / tan bona com estava antes? *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3/4): *Me pareix que ja no estic
tan bona com estava antes.*

- 348 - Més me valdria morir / que amb tan mala ombra viure.
 - Així que pugues escriure / lo que ara acabes de dir! *Llubí*
- Variant a Artà (v. 2): si amb tan mala ombra he de viure.
- 350 Perque vaig dir “que el se’n duguin”, / me volien agafar.
 Ara sí que ho diré clar: / “que el se’n duguin, que el se’n duguin,
 que el se’n duguin a enterrar!” *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 5): que el se’n duguin a matar!”
- 352 Qui està malalt i s’hi dóna, / el mateix se du a la mort:
 això és sa més trista sort / que pot tenir una persona. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): és sa més trista dissort
- 357 Aigo d’aqueixa cantina / jo en beuria sense set.
 ¿Vols-me’n dar un poalet / amb ses teves mans, Tonina? *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2): en beuria sense set.
- 374 Bona veritat dius, Toni; / qui no té doblers no beu.
 Es meus doblers tenen creu / i no s’hi acosta el dimoni. *Campos*
- Variant a Artà (v. 4): no en farà festa el dimoni.
- 383 En veure escudella bruta / la duc en es rentador.
 Dau beure an aquest bufó, / que ja té sa boca eixuta. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 1): En tenir escudella bruta
- 386 Ho mir i ho torn mirar, / i ho veig i ho torn veure,
 Senyor, quan vàrem anar / a Ses Piquetes a beure. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 1): Jo qui mir i torn mirar,
- 390 Pare nostro, jo no crec / que es beure a mi m’impedesca;
 perque trob que com més bec / tenc sa potència més fresca. *Estellencs*
- Variant a Artà (v. 3): trob que es dia que més bec
- 392 Qui vol beure amb una aixeta, / ha de pagar dos doblers.
 Dos animals forasters / tancats dins una caixeta. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 1): Qui vol beure de s’aixeta,

- 409 N'hi ha de grans i petits / i no volen aigordent;
per tenir tothom content, / els has de donar confits. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 3/4): *si les vols tenir contents,
les has de donar confits.*
- 410 Un ramell vui enviar / a la vista de la gent:
duc confits i aigordent / i xigarros per fumar. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 1): *Un present he d'enviar*
- 417 No trob cap eina plaent / que ningun menestral faça
sinó un brocal i una tassa / i es flasco de s'aigordent. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): *No trob cap eina prasant*
- 420 Madò Bet, s'altra diassa, / tot lo dia va plorar
perque no pogué aficar / es cap dins sa carabassa. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3/4): *perque no pogué llevar
es tap a sa carabassa.*
- 424 "Bono", va dir es sedasser / quan tengué sa tassa plena;
"aquesta i mitja dotzena / ja comencen a estar bé". *Porreres*
- Variant a Artà (v. 4): *i començaré a estar bé".*
- 426 'Guesses sembrat ametlers / i ara coïries metles,
així com molts de pics vetles / tasses an es taverners. *Puigpunyent*
- Variant a Artà (v. 1/3/4): *Fosses sembrat ametlers /
així com molts de pics cerques / copes es dies feners.*
- 438 Aixecau-vos, tavernera, / vendreu vi i aigordent
si no heu tret s'esturment / i vos compix sa carrera. *Calvià*
- Variant a Artà (v. 3/4): *treis defora s'esturment
o vos compix sa carrera.*
- 446 Senyor batle, ja pot veure / que es menaçar és per demés:
que mentres hi hagi tassers / i a sa butxaca doblers,
mal de fer és aturar es beure. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 5): *és mal de fer aturar es beure.*
- 448 Tavernera, feis-me un pler, / d'afavorir-me sa mida:
posau suc o llevau vidre, / que se fon sa meva vida
com bec i no el me dau ple. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 5): *com veig que no el me dau ple.*

- 462 Sa sogra em va dir, un dia, / que jagués, si estava gat.
I jo em 'via embriagat / d'es vi que em 'via donat,
d'amagat, sa seva fia. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3/4-5): *I jo estava embriac
bequent amb sa meva fia.*
- 468 Aigordent, que ets de polida, / com te veig dins es barral!
A quants d'homos has fet mal, / i ninguns t'han avorrida! *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *Ets guapa i ets lleial*
- 471 Ai, Solanda! ai, Solanda! / tu estàs allà i jo aquí.
Tant s'aigordent com es vi, / en esser dedins, comanda. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Puig de Randa! Puig de Randa!
Tu ets allà i jo som aquí.*
- 472 Ara torn caminant, / sa darrera serà aquesta.
Quina aigordent tan xalesta! / ¿Que serà com s'altre vespre,
que l'endemà vaig fer festa / sense sebre de quin sant? *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4/5/6): *En vaig beure s'altre vespre
i lo endemà vaig fer festa / sense sebre de quin sant.*
- 496 Bona amor, si tu sabesses / sa gravetat que té es vi,
sense escriure ni llegir / aprendries de fer esses. *Selva*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Aigoder, si tu sabesses
s'habilitat que té es vi,*
- 502 Jo vaig fer vi de giró, / de moscatell i muntona
i ara tenc sa meva dona / que no se mou d'es grifó. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 3/4):
*i tenim Na Melciona (i ara jo i sa meva dona)
que vetla es roi d'es grifó. (no mos movem d'es grifó.)*
- 504 - M'estranya que tu no et sentes, / nit i dia, de mon dol. –
Respongué sa d'es Forn Nou: / - Amb una quarta perhom
ja porem anar calentes. *Llubí*
- Variant a Artà (v. 2): *nit i dia d'es meu dol.*
- 530 Jo menjaria meló, / maldament fos carabassa;
jo me'n beuria una tassa, / d'aigordent de sa millor. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3): *també beuria una tassa*

- 532 Jo voldria que plogués / quatre mesos de panades,
bótes de vi congrenyades / correguessen p'es carrers. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 3/4): *confits i metles torrades
i taleques de doblers.*
- 533 L'amo En Pere-Juan Coc / també en va voler menjar,
i dins s'olla hi va trobar / sa coa i es caparrot. *Deià*
- Variant a Artà (v. 1): *El sen Pere Caparrot*
- 534 M'agrada coir magranes / a un magraner petit.
Oh, que és de dolç un confit / per un golós que en té ganes. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): *Pas gust de coir magranes*
- 541 Mon marit jeu en es llit; / ha set anys que fa cortanes,
i li han vengudes ganes / de menjar carn de cabrit. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 3): *i n'hi ha entrades ganes*
- 543 No hi ha com llet i fideus, / per un homo prim de barra;
ja no hi ha com suc de parra / per anar calent de peus. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 4): *per fer fugir es fred de peus.*
- 552 S'escolà de Biniali / amb so rector de Sencelles
se menjaren, dali-dali, / devuit roves de cireres. *Campanet*
- Variant a Artà (v. 3): *s'engoliren, dali-dali,*
- 557 Al·lota, ¿què vols venir? / Menjaràs figues de moro,
duràs sa marilla d'oro, / jugarem un escambrí. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 1): *Al·lota, ¿que véns amb mi?
(Al·lota, si vols venir,)*
- 559 Ara vos som convidada; / si voleu venir, vendreu.
¿Sabeu de què sopareu? / De quatre caps d'arengada. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 4): *De sobrassada torrada.*
- 572 Mal te caiga, mal te caiga / mal te caiga, ja ho he dit:
mal te caiga un confit / dins sa boca, Juana-Aina! *Ariany*
- Variant a Artà (v. 1/2/3): *Que mal caiga, que mal caiga,
que mal caiga, ja ho he dit: / que mal caiga un confit*

- 575 Mariana, escura s'olla; / fé tot quant hi ha, lluent,
perque hem de convidar es batle / i tota s'Ajuntament. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): Juana-Aina, frega s'olla;
- 586 De Tots Sants fins a Nadal / passam es ventre amb raons:
quatre nesples, dos murtons... / Ja ho val, ja ho val, massa ho val!
Binissalem
- Variant a Artà (v. 3): dues nesples, dos murtons...
- 591 Enguany no és any de roïssos; / tot ho hem de trobar bo.
De senyors més rics que jo / van p'es camp cercant colissos. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 3): De majors barbes que jo
- 593 Es meu oli no fa maies, / perque no tenc olivar.
Es qui m'ha d'acompanyar / ja pot aguiar ses faies. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3/4): Es qui m'han d'acompanyar
poden aguiar ses faies.
- 594 Es Paborde ja és vengut / de les Indies, de dur plata,
i ha duit una fam que el mata, / ronya per sa pell, i grata.
Quin viatge més perdut! *Capdepera*
- Variant a Artà (v. 1): En Caparrot és vengut
(En Papaió ja és vengut)
- 595 Es qui té cases a plaça, / està bé, si té doblers;
si no en té, és al revés, / perque sent olor de peix
i sa talent no s'espasa. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 3): si no en té, a s'enrevés,
- 599 Ja teníem fam canera / abans d'arribar a s'estiu.
Jo em menjaria un tord viu, / encara que fes piu-piu
en esser a sa gargamella. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 2/5): i n'hem d'arribar a s'estiu. /
en passar sa gargamella.
- 604 Madona, jo dijun 'vui; / tenc sa talent que em rodetja.
¿No heu afinat sa corretja / qui m'és passada per ui? *Capdepera*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): i sa talent me rodetja.
Bé ho diu sa meva corretja, / que m'és passada per ui.

- 610 Pere, es coneixement / m'acaba de trabucar
per no porer menjar pa / i haver de patir talent.
Jo n'he arribat a un punt / que no me puc sostenir;
ràbi' tenc de pensar-hi, / i tot quant tenc duc damunt. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): de no poder menjar pa
- 616 Tenc sa panxa que em fa mal / i s'esquena que em fa rues:
ses sopes, dues en dues, / se farien ben avall. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 4): les faria ben avall.
- 617 ¿Te recordes, l'any passat, / que arròs sec sols no volies?
I ara te menjaries / un ase vei refuat. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): ¿No et recordes, l'any passat,
- 624 Jo crec que li quedarà / a dins es cor ben escrit;
si li diuen altre pic / en matar es porc, de ballar,
a jeure els enviarà / d'es gran fins an es petit. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v.2): a dins es cor, per escrit;
- 625 Toni, si tenc un porc gras, / és per mi i N'Antonina
i qualche poc per sa nina; / si tu en vols, ja en compraràs. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 2): el tenc per mi i N'Antonina
- 627 - Matancera / culera, / culot.
Mal menjasses arròs groc / amb carn de somera.
- Emperò menjam taiades / i voltros faves corcades. *Sencelles*
- Variant a Artà (v. 3): culot, / cul d'endiot.
- 628 Matanceres, l'any que ve / quedau totes convidades.
Si feis moltes sobrassades / ben plenes i ben pitjades,
trob que quedareu molt bé. *Biniamar*
- Variant a Artà (v. 3): I, si feis ses sobrassades
- 634 Es porquet fortament grunyia / quan colava sa sanqueta,
per mor de sa guinaveta, / o per mor d'es qui el punyia. *Biniamar*
- Variant a Artà (v. 2): com donava sa sanqueta,
- 644 Tres anys fa que som casat / i cada any he mort un porc,
manco l'any passat i s'altre / i enguany que no n'he mort. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 1/3/4): Quatre anys fa que som casada /
llevat d'antany i de s'altre / i enguany que no n'he mort.

- 648 Un pic cada any solen fer, / a moltes cases, matances.
Són poques ses alabances / que puc dar d'aquest carrer. *Alcúdia*
- Variant a Artà (v. 3/4): *Cont molt poques alabances
de sa gent d'aquest carrer.*
- 658 El pobre del sen Naiot / enguany correrà fortuna:
es gendre ha venut sa xuia, / sobrassada i camaïot. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1): *Es pagès que està a Son Not*
- 680 Penjau-mos sa llengonissa / a sa colga d'es calçons;
p'es coll es botifarrons, / i es corters per sa pellissa. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *i p'es coll botifarrons*
- 681 Porc fresc amb esclata-sangs / just ne mengen es senyors:
un homo pobre com vós / se conforma amb pixacans. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2): *no en mengen més que es senyors:*
- 682 Quan sa carn han capolada, / trempen bé tots es pastons,
vol dir: blanc, botifarrons, / botifarra i sobrassada. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2/3): *llavo trempen es pastó:
blanquet i botifarró,*
- 684 Qui vol comprar xuia blanca, / que vagi a can Pep Parpal,
que la venen a real / per fer roba a sa berganta. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2): *que vagi a can Caminal,*
- 703 Matances vaig anar-hí / a una casa renegada:
no menjàrem sobrassada / ni beguérem gens de vi. *Campanet*
- Variant a Artà (v.): *A matances era ahir*
- 710 Vet aquí un plat d'arròs / que per vós ara he aguiat;
mai del món n'haureu menjat / que sigui més bo p'es cos! *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *mai per mai n'haureu menjat*
- 736 Hala, hala, Pere Sans, / que enguany no hi ha greixonera!
A davall una lletera / feren es niu dos milans. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3): *Davall una carritxera*

- 748 - Galindaina, ¿què cuinau? / - Galindaina, una coleta.
 - Galindaina, ja és cuiteta, / - Galindaina, ¿i no me'n dau? *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4):

Tral·lerera, ¿què cuinau? / Tral·lerera, una coleta.

Tral·lerera, ja és cuiteta. / Tral·lerera, ¿i no me'n dau?

- 757 Garrida, ¿formatge em dau / en temps de botifarrons?
 Ja vendran ocasions / que us donaré lo que em dau. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1): *Mu mare, ¿formatge em dau*

- 761 A mi em diuen En Canari; / no vui que m'ho diguin pus.
 En haver-hi raïms madurs / m'agrada passar el rosari. *Santa Margalida*

Variant a Artà (v. 3/4): *No em sap greu passar el rosari
 com sé que hi ha réms madurs.*

- 763 -Anem-hi, Catalineta, / si en vols menjar un penjoi! –
 i ella va dir: - Idoi, / encara la traurem neta! *Sineu*

Variant a Artà (v. 2): *i te'n donaré un penjoi!*

- 777 Ja li diràs a ton pare / i a ta mare, si vols,
 que no m'agrad de fesols / perque no es miren de cara. *Algaida*

Variant a Artà (v. 1/2): *Ja li pots dir a ta mare
 i a ton pare, si vols,*

- 779 Jo ja n'estava cansat / de menjar tanta de fava:
 es matí per berenar, / es migdia per dinar,
 i llavò es vespre en sopava, / qualche paner que en robava
 i sols no me'n confessava / ni ho tenia per robat. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 7-8): *sols ne me'n som confessat.*

- 780 Jo me'n vaig amunt i avall / i ningú me posa traves.
 En estar sadoll de faves, / m'afluix d'arròs sec amb gall. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 4): *m'afluix d'un arròs amb gall.*

- 784 Pots escaufar s'escudella / per com mon pare vendrà:
 sa talent que mos durà, / mos farà tremolar es pa
 que hi haurà dins sa pastera. *Muro*

Variant a Artà (v. 4/5): *pens que farà tremolar
 es pa de dins sa pastera.*

- 786 Sa madona diu: - Anem, / que tenc ses faves cuinades! –
Emperò ses sobrassades / a sa perxa estan penjades
per quan noltros no hi serem. *Luc...?*
- Variant a Artà (v. 4): *les té a sa perxa penjades*
- 813 Com més valdria “pa”, “pa”, / que en es peu sabata blanca;
que, si ara no te’n manca, / per ventura temps vendrà. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 1): *Més mos valdria “Pa”, “pa”,*
- 830 Noltros tenim En Miquel / i encara és manllevat,
que, en tocar pa de blat, / foc de ses barres se treu. *Bi...?*
- Variant a Artà (v. 3): *que, com menja pa de blat,*
- 834 Qui agarrota allà on cau, / es viatge va alambor.
¿No trobau es pa millor / es dia que el menjau blan? *Maria*
- Variant a Artà (v. 3/4): *¿No trobau que és molt millor
es pa quan el menjau blan?*
- 835 Sa mare diu: “Compren pa”, / i sa fia: “Compren vel”;
si duim sa panxa ruada, / mu mare, ningú la veu”. *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 3/4): *“Si duc sa panxa ruada,
mu mare, ningú la’m veu”.*
- 840 Si no en tens de pa, cerquè’n, / que jo no vui dijunar,
que quan mos vàrem casar, / tu t’hi vares obligar,
estimat meu, a dur-me’n. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4/5): *que tu et vares obligar,
estimat meu, a dar-mè’n.*
- 844 Val més un bocí de pa / sense companatge, eixut,
i menjar-lo amb quietud, / que quant d’interés hi ha. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *si el menges amb quietud,*
- 856 Aixeca’t, berenarem / i beurem un glop de vi,
i com serem p’es camí / d’es fred no mos temerem. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*Aixeca’t, berenaràs / i beuràs un glop de vi,
i, en esser p’es camí, / d’es fred no te temeràs.*

- 866 Ja havien tocat migdia / i no havia berenat:
una estona he esterrossat / i s'altra he guardat sa nina. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 3): una estona he entrecavat
- 868 Jo m'és seguit berenar / d'un parlament amorós,
i dinar d'un "adiós", / i sopar d'un "¿com te va?". *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2): d'un badai dificultós,
- 872 Noltros ara hem berenat; / ja ho veis, vet aquí sa pella,
es ganivet, s'escudella, / es cadafet i es plat. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2): mirau, vet aquí sa pella,
- 876 Un homo que està dejú / sempre el veuen desganat.
Si jo no hagués berenat, / prompte estaria ajustat
de seure i menjar amb tu. *Deià*
- Variant a Artà (v. 5): a seure i berenar amb tu.
- 880 En venir devers migdia / don una uiada an es sol
i dic, mirant es reol: / - Déu meu, jo ja dinaria. *Ariany*
- Variant a Artà (v. 1): Com se fa devers migdia
- 889 Dos doblers de peix per ella / li basten bé per sopar,
i es vespre, com s'homo hi va, / un poc de brou d'escudella.
I ella, sa gran guitzera, / no se pot atxefegar. *Llubí*
- Variant a Artà (v. 2/5/6): ja li basta per sopar, /
Més grassa està sa guitzera, / que no es pot atxefegar.
- 903 Devertiment ja no n'hi ha / en el món, que em faça riure;
tant m'estim morir com viure, / si Déu no hi alça sa mà. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1/2): Cap cosa en el món no hi ha
que m'alegr ni em faça riure;
- 908 Es meus sentiments són grans; / los duc escrits a sa cara,
quan jo veig plorar mon pare / i mu mare i es germans. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 4): mu mareta i es germans.

- 913 Jo pas pena per un porc. / - I jo en pas per una trutja.
- I jo la pas per sa butza. / - I jo la pas per un mort. *Vilafranca*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4):

*Jo pas pena per un porc / i tu en passes per sa trutja,
ella en passa per sa butza / i ell ne passa per un mort.*

- 914 La força es camí m'obliga / a guardar per tu es secret.
Lo meu cor tenc tan estret / que s'ofega de fatiga. *Binissalem*

Variant a Artà (v. 1): *Sa força es callar m'obliga*

- 920 N'hi ha que just deixen plors, / i ell va deixar alegria:
bons fideus per a migdia, / i p'es vespre carn i arròs. *Alcúdia*

Variant a Artà (v. 3): *tenc fideus per a migdia,*

- 921 Oh campanaret vermei / de dins la vila de Campos!
¿Ara plores -antes, antes! - / com veus que no hi ha remei? *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 3/4): *Ella plora "santo santo"
com veu que ja no hi ha remei.*

- 922 Oh Puig de Sant Salvador! / No vos han posat bandera.
A dins Mallorca s'espera / una manta de tristor. *Felanitx*

Variant a Artà (v. 3): *Perque a Mallorca s'espera*

- 924 Quan jo poria cantar / que en tenia, d'alegria!
I ara, de cada dia, / mon consol és de plorar
quan jo pens i torn pensar / que no tenc lo que tenia:
jo no tenc cap fii ni fia / en sa meva companyia
que lo pugui comandar. *Sineu*

Variant a Artà (v. 4): *per consol he de plorar*

- 932 Si sabies lo que et duc, / ja ploraries, salada:
es ganivet d'es compare; / m'ha caigut a dins s'aujub. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 4): *que era caigut dins s'aujub.*

- 939 Vaig tenir molts de disgusts; / passava males estones;
navegant a totes ones / se perden pilots sabuts. *Deià*

Variant a Artà (v. 1/2): *Que en vaig tenir, de disgusts!
Disgusts i males estones;*

- 940 Vida trista, vida trista / passa el qui està en el desert.
Ajuda-me, que jo perd / la tramuntana de vista. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3/4): *Jo també la hi pas, de cert,
a lluny de la teva vista.*
- 946 Voltros que sempre plorau / i voltros que maleïu,
veniu aquí i escoltau / lo que mestre Pere diu. *Selva*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Veniu, los que plorau,
veniu, los que maleïu,*
- 952 Amigues, no vui amiges; / tota sola vui anar;
una amiga que tenia, / amb traidoria em va anar. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*Tota sola vui anar / i no vui més companyia,
perque una amiga que tenia / traidora me va enganar.*
- 954 Bona amor, surt i vinè / en aquesta lluna clara.
Dos germans, cara per cara / estan per a pegar-sè. *Santanyí*
- Variant a Artà (v. 1): *Mon amor, surt i vinè*
- 955 - ¿Com te va, tun-tam, tun-tena? / ¿com te va es temps que ha passat?
- M'enviaren a dur llenya / amb un tronc mal esporgat. *Capdepera*
- Variant a Artà (v. 2): *¿com t'anà aquest temps passat?*
- 957 De mu mare no en faç cas, / porque, com me renya, riu;
però mon pare me diu: / - Si vénc, te'n recordaràs! *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4): *Si em fas venir, ja veuràs!*
- 958 De ses portes d'es corral / tot quant li deien sentia:
tant sa mare com sa fia / haurien mester cimal. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2): *tot quan deien ho sentia:*
- 964 Empara't d'aquest ventai; / que te n'han pegades dues.
Si amb aquesta no t'agües, / ja no t'aguaràs mai! *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3): *Si amb una altra no t'agües,*
- 965 En Bernadet és caigut / porque em volia atupar:
ell me va acabussar es ca / de l'amo de Son Gurgut. *Ariany*
- Variant a Artà (v. 3/4): *un pic m'acabussà es ca
d'es pastor de Son Cucut.*

- 972 Jo estava treu-cap treu-‘maga, / a darrera una paret.
Da-li cebes, Mateuet, / que a mi, qui la’m fa, la’m paga. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Jo tenia un moixet magre
que se moria de set.*
- 978 Magdalena, panxa plena, / rompedora de plats fins.
Sa mare la batculava / a davant tos es fadrins. *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 2/3): *rentadora de plats fins.
Ta mare te batculava*
- 979 Margalida, Margalida, / sempre vas portant raons.
Més valdria que filasses / i te fesses uns faldons. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *llana per fer uns faldons.*
- 980 M’han de pegar amb un punyal; / mu mare, ¿que no ho sabeu?
I ara vui que me faceu / es llit, per si me fan mal. *Estellencs*
- Variant a Artà (v. 3): *I convé que me faceu*
- 983 Mu mareta, no em pegueu; / jo seré bona al·loteta:
vos ‘granaré sa caseta / cada pic que m’ho maneu. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 1/4): *Maridet meu, no em pegueu; /
quan voltros m’ho manareu. (cada pic que vós vulgueu.)*
- 986 Na Maria de s’Hort diu / que En Bernat no l’atupada
i que es beneit de son pare / li pega sense motiu. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *i es beneit de son pare*
- 987 Na Morta mereixeria / d’un calàpet fer-li brou,
perque va posar renou / allà on no n’hi havia. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 2): *de calàpet fer-li brou,*
- 993 ¿Que coneixeu sa pagesa / que està devora es molí?
Diuen que té un fadrí / qui pega amb sa clau inglesa. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 2/3): *que ha anada a estar an es molí?
Diu que festeja un fadrí*
- 994 Sa mare, com la va veure / amb so cap tot arrissat,
li va fotre una pallissa, / que jamai se n’ha aixecat. *Alcúdia*
- Variant a Artà (v. 2): *amb so cap tan estufat,*

- 998 Ses mates, a mi, em pareixen / més altes que una ciutat.
Jo vivia confiat, / i ets amics me traeixen. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 4): i ara ets amics me traeixen.
- 1019 Des que som tornat més gran, / m'he posat dins s'interés
creguent replegar doblers; / i es pocs que he tengut, se'n van. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 2): m'he tirat dins s'interés
- 1023 Jo no vui que res me dons / en no venir-te de grat;
jo sempre t'he demanat / que sa lletra clara em conts. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 2): si no te ve de bon grat;
- 1029 No ho vaig fer per s'interés / es temps que jo el vaig tenir;
per tres duros cada mes / trob que no hi ha res que dir. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1): Jo no ho faig per s'interés
- 1034 Anem, al-lots! anem-hí, / a veure Na Malacara.
Ell fa tornes a sa mare! / Veiau què m'ha de fer a mí! *Orient*
- Variant a Artà (v. 4): veurem que me farà a mí!
- 1039 En Barbut i En Climent / compongueren sa pillada:
perque ve sa mala anyada / volien penjar sa gent *Campos*
- Variant a Artà (v. 3): quan vengué sa mala anyada
- 1041 En veure fadrí atrevit, / si té vergonya, és molt poca.
També hi ha qualche soca / que és verda i té es cor podrit;
i llavó qualche cabrit / que se'n va de roca en roca,
i jo encara som al-lota / i no tenc es sent complit. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 6): que bota de roca en roca,
- 1044 Gran cosa és tenir bondat / i sebre de picardia.
Pot ser que vèngui algun dia / que en passis necessitat. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3/4): Per ventura vendrà dia
que en tengues necessitat.
- 1046 Homo ingrati i dolent! / Mira, que m'has deshonrada!
Es estat una galtada / tan forta i tan granada,
que em vendrà madurament. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 5): que me'n ve madurament.

- 1053 Mu mare, que en glòria sia, / com se morigué, em digué
que el qui se tractava bé, / a onseuia cabia. *Inca*
- Variant a Artà (v. 1/2/3): *Mon pare, que en glòria sia,
com se va morir, digué / que el qui se portava bé*
- 1054 No em tocs. No som cap guiterria / ni tampoc cap guiterró;
només que som polissó / i es més dolent de la terra. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *¿Saps que som? Un polissó*
- 1057 Per esser alabada en tot / pensava com ho diria
per anomenar en un mot / tot lo que tens bo, Maria. *Estellencs*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i saludar en un sol mot
lo vostro bon nom, Maria.*
- 1061 Posau llevat i pastau, / que a un altre lloc ja tova.
Tan bon jove, tan bon jove.. / No ho és tant com vos penseu! *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3/4): *Cada volta que pastau,
refrescant es llevat tova.*
- 1064 Si per lo que vaig a dir / prens candela i mostres cara,
tu mateix te fas confrare: / no me dons sa culpa a mi. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): *Si per lo que vénc a dir*
- 1066 Es qui no se cansa, alcança / i viu amb opinió.
¿Vós que no sabeu, amor, / que després d'una maror
sol venir una bonança? *Sineu*
- Variant a Artà (v. 2): *tenc aquesta opinió.*
- 1077 Jo estic a la descoberta / a l'Horta de Biniaraix,
però no m'enganyaràs, / perquè sempre estic desperta. *Pollença*
- Variant a Artà (v. 4): *perquè te vaig molt alerta.*
- 1082 Mon pare sempre, m'ho deia: / - El món està ple de pops,
ases, porcs, endiots, llops / que duen sa pell d'euveia. *Manacor*
- Variant a Artà (v.1): *Mon pare, siga al cel, deia:*
- 1084 No m'agrad de dir mentides, / només quan tenc raó ferm.
Si voleu que mos n'anem, / ja porem esser partides. *Ariany*
- Variant a Artà (v. 2): *enc que tengui raó ferm.*

- 1093 Llibertat! Oh, llibertat! / Oh, llibertat! que ets de bona!
Sa llibertat d'una dona / fa viure s'homo en pecat. *Ciutat*
- Variant a Artà (v. 4): *fa viure s'homo apenat.*
- 1103 Voltros, mares, que sou veies / i sabeu això com va,
si teniu fies en là, / cosiu-les a ses gonelles. *Montuïri*
- Variant a Artà (v. 3): *i teniu fies en là,
en anar a passejar*
- 1110 El qui de mi s'aconhorta, / jo també d'ell m'aconhort,
i al qui em desitja la mort, / jo desig fer-li sa fossa. *Biniamar*
- Variant a Artà (v. 4): *desig veure'l dins sa fossa.*
- 1117 Ja hi vas fuit! Si tu sabesses / lo que t'espera en venir,
no crec jo que per ací / vuit dies hi romanguesses. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2): *lo que te pot pervenir,*
- 1121 Jo som bon al·lot, mon pare, / i vós no m'estimau gens.
Ja començ a treure dents / i mossegaré mu mare. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 3): *Som petit i trauré dents*
- 1122 - Jo tenc sa batalla armada / per aquell qui ha parlat.
Mal li toc un llamp forcat / de cent llegos de flamada!
- ¿Qui és aquest filigrès / que em desitja tant de mal?
Mal li toc gota coral / si no pesta, qui és més mal,
i es muira de ràbia encés! *Galilea*
- Variant a Artà (v. 2): *amb aquest que ara ha cantat.*
- 1133 Molt bé sies arribat; / i ara vos diré a on:
a's cap d'allà d'aquest món / i a unes forques penjat,
i es cap desseparat / i es budells a dins es forn. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 6): *i es budells a un torn.*
- 1134 N'he comprada una cadena / tan gruixada com es braç.
Si jo t'enquantr, Magdalena, / de mi no t'escaparàs. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 1): *M'he comprat una cadena*
- 1141 Si es setrí li vaig trencar, / sé cert que s'ho mereixia,
perque em deia cada dia: / - Tòfol, jo et tenc d'escorxar! *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *m'enflocava cada dia:*

- 1143 Si me pensàs guanyar-vós, / amb vós me baraiava ara,
que ja és en el cel mu mare / i en sabia més que vós. *Pollença*
- Variant a Artà (v. 1): *Ai! Si em pensàs guanyar-vós,*
- 1146 Tenc d'arribar a debanar / es teus budells a un torn
i a cada cap del món / los he fer arribar. *Búger*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i a's cap d'allà del món
jo else faria arribar. (jo les tenc de fer arribar.)*
- 1153 A mi no m'han dit: - "Ves-te'n", / però ho han fet de manera.
Persona que no és grossera, / de ses punyides se'n tem. *Bunyola*
- Variant a Artà (v. 1/2): *No, tu no m'has dit "Ves-tè'n",
però ho has fet de manera.*
- 1155 Bona olor llança la murta; / millor és sa de geramí.
Qui no té feines aquí, / que prenga foc i que surta! *Campanet*
- Variant a Artà (v. 4): *pot prendre foc, i que surta!*
- 1161 Si trobeu ses cançons fades, / un altre ho farà salat.
Entre un gat in un altre gat / no hi sol haver sinó arpades. *Maria*
- Variant a Artà (v. 4): *¿què hi ha d'haver sinó arpades?*
- 1169 Jo voldria que et picasses / d'aranya o d'escorpi,
i en tornar xerrar de mi, / dins un avenc te n'entrasses. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): *Voldria que te picasses*
- 1175 Ralla el qui té què rallar / i mermula el qui és mermulat.
Ramellet agraciat / ¿que no havíeu reparat
per on vos poren clavar? *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4): *¿vós que no havíeu pensat*
- 1176 Sa saliva tens amarga / com es vinagre de vi.
Sempre veim i sentim dir / que "homo petit, llengo llarga". *Maria*
- Variant a Artà (v. 1): *Sa seva saliva amarga*
- 1185 Si noltros poríem fer / ses coses dues vegades,
no n'hi hauria d'errades: / totes anirien bé. *Sencelles*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*Si ses coses d'aquest món / se fessin dues vegades,
no n'hi hauria d'errades / com ara moltes ho són.*

- 1197 - Estimat, perseverau; / feis jugar es carabassot.
- Encara que sia al·lot, / dins sa bossa d'es cassot,
d'es pern del món duc sa clau. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v.1/5): *Mon pare, perseverau, /
d'es pes del món duc sa clau.
(d'es pany del món duc sa clau.)*
- 1198 Hi ha dona que farà / de pedaços un vestit,
i una altra, ramell florit, / roba nova tudarà. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *d'un pedaç, una camia,
i una altra, vida mia, / roba nova espenyarà.*
- 1199 Jo fris que siga migdia / o es sol post, per anar-mè'n;
sa gent jove no té seny / i sa veia és malsofrida. *Establiments*
- Variant a Artà (v. 1): *Ja fris que vénga es migdia*
- 1202 Manya mai n'he tengut poca / i dir-te vui, amb raó,
que faç s'obligació / en tot lo que me pertoca. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *en tot i quant me pertoca.*
- 1208 Segons es sant, pos sa murta; / segons es corredor, es cós.
Fugiu de lloc perillós / si el dimoni vos insulta.
Garrot llarg i corda curta / fa dur es llum més generós.
Si ho trobau dificultós, / reparau lo que resulta. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1): *Segons es sant, posen murta;*
- 1211 S'enteniment no és igual; / es sebre és es qui fa vasa.
Tu ja vèns de bona casa, / però tens es parlar d'ase,
i no en curen, d'aquest mal. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 2): *és es sebre qui fa vasa.*
- 1215 Ten esment a sa bugada, / que no escampis es lleixiu.
Fadrina qui sempre riu, / no té s'enteniment viu
ni acaba de ser acertada. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 1/2): *¿Que no sabeu, estimada,
que fa bon sol en s'estiu?*
- 1224 Jo venia de sa rota / per un camí ben estret,
i darrere una paret, / amb una pedra em va fotre. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 1/3): *Com venia de sa rota /
de darrere una paret*

- 1235 Es diumenges, per dinar, / porem aguiar burbaies.
Trebaies presos amb riaies / són molt més bons de passar. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4): *no són tan mals de passar.*
- 1239 Que és estat de diferent, / amor, de lo que em pensava!
Com més bonança esperava / més fortuna vaig corrent. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 2): *d'així com jo me pensava!*
- 1251 Ella se renta sa cara / amb un pedaç de drap nou,
i, com sa cara li cou: / - Duis-me sa cotna, mu mare! *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1/3): *Jo me rentava sa cara /
tenc sa cara que me cou:*
- 1281 En Pere Gelat tenia / un rosari amb sos caps d'or;
sa mare va dir: - Emperò / ja n'és de N'Aina-Maria. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *¿què n'és de N'Aina-Maria?*
- 1293 Germanet meu més petit, / si veies sa meva dona!
De s'or i plata que sona / quedaries atordit. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2/4): *si trobes sa meva dona, /
ne quedaràs atordit.*
- 1299 Jo som rica de germans, / i de roba una mudada,
i d'hasienda escampada / en es fossar hi tenc nou pams. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *i de terra ben conrada*
- 1313 Pobres, aconhortau-vós; / en aquest món no és res nou:
aquell qui és nat per un sou, / mai per mai 'ribarà a dos. *Selva*
- Variant a Artà (v. 4): *jamai arribarà a dos.*
- 1323 Sabeu que estic de content! / perque tenc ses ales netes:
he acabades ses pessetes, / es moneiots, ses tressetes,
vuit mesos fa que no en tenc. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 5): *mig any just fa que no en tenc.*
- 1324 Sa caixa d'es fondos diu: / - Saps que estic de regalada!
No importa estar tancada / ni en es pany tenir-hi piu. *Bunyola*
- Variant a Artà (v. 3/4): *Sols no me tenen tancada
i en es pany sols no hi tenc piu.*

- 1328 Si és senyor, que duga guants, / i si és amo, mocador;
i si és fii d'arrendador / o amo de possessió,
que duga calls per ses mans. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 2/3-4): *i si és capellà, també;
i si és fii de jornalier,*
- 1329 Si jo era com vostè, / que fes ofici de ric,
hi hauria qualque pic / que dormiria a voler. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3/4): *vendria bé qualque pic
porer dormir a voler.*
- 1332 Si som negra per sa pell, / ja tenc qui em fa tornar blanca:
mon pare em deixa sa tanca, / sa truja i es porcell
i quatre sous de figueres / i llavoneses cent corteres
de blat i ordi novell. *Deià*
- Variant a Artà (v. 3/4/5): *una somereta blanca
una trutja i un porcell, / una clova de figueres*
- 1333 Si som pobre, ja hi som nat, / i mai acab s'alegria;
jo amb ningú em barataria / mentres visca en sanitat. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 1): *Jo som pobre, i hi som nat,*
- 1335 Som pobre perque som pobre / i de pobre vaig vestit;
me treu tant aquesta roba / com es domàs an es ric. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *i em remunta aquesta roba*
- 1338 ¿Tu que has tornada traidora / que has avorrit es gipó?
Si tu vols esser senyora, / jo també vui ser senyor. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Que heu tornada de traidora,
ara, avorrint es gipó!*
- 1343 Un poi entrat en costura, / sabeu que pica de fort!
Després de la seva mort, / la gent encara murmura. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 1): *Un poi entrat en pastura,*
- 1344 Un temps tenia criada / que em duia ets infants a's llit,
i ara, per pa florit, / rentaria una bugada. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 3): *i ara, per un pa rostit,*
- 1352 Enguany, consum i patent; / passarem p'es lloc estret:
poca aigo i molta de set, / poc pa i molta talent. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2): *ves com m'he d'aguantar dret!*

- 1357 Jo som estat a Liorna, / que no hi canten capellans.
Na Paula manlleva pans / de blat, i d'ordi else torna. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1/4): *Jo som estat a Girona, /
i com pasta, no les torna. (a Na Bet, i no els hi torna.)*
- 1366 Sa meva dona, com pasta, / fa nou pans i en deu deu;
sa meva llavor no treu: / hauré de mudar de casta. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2): *si fa nou pans, en deu deu;*
- 1367 Sa romana grossa treu / quatre roves per quintar.
Ell n'haurien de matar, / d'aquests qui mos fan pagar,
de cada dotzena, deu. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 1): *Sa romana nostra treu*
- 1368 Si a Amèrica vols anar, / manlleva cinquanta duros.
¿Saps quan tendràs ets apuros? / En haver-los de tornar. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3/4): *Però tendràs ets apuros
en haver-los de tornar.*
- 1369 Si em parlaven de cobrar, / menjant i tot, deixaria,
i ben content que estaria / de cabals poder quedar! *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 2): *es menjar i tot deixaria,*
- 1371 Si véns camí de Jesús / o bé per sa part de l'Horta,
no ets encara a sa porta / i et punxen tot lo que dus. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3/4): *com arribes a sa porta
te punxen tot lo que dus.*
- 1373 *Amigo*, jo ja l'he feta. / Cosa feta, consei dat.
Si jo m'ho hagués pensat, / an es ball no hauria anat
enc que em 'guessen dat tot Petra. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): *Amic meu, jo ja l'he feta.*
- 1374 El qui m'envia m'ha dit / que et retirs, Tòfol; no surtes,
que això d'anar a les hurtes / no pot dur bon fi a la nit. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1): *La que t'adora, m'ha dit*
- 1379 A Ciutat venen estores / per carros i carretons.
Jo vénc carregat a fons; / no és de llenya ni tions:
tot són comandacions / de ses vostres segadores. *Petra*
- Variant a Artà (v. 5): *sinó comandacions*

- 1390 Jo aquí t'he de retratar / dins sa lluna d'es mirai,
perque es qui no t'ha vist mai / encara et pugui mirar. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1): Jo aquí te vui retratar
- 1410 Aquesta dona és venguda: / - Daça, daça aquest paper. –
P'es meu negoci anar bé, / n'hauria de tornar muda. *Porreres*
- Variant a Artà (v. 3): I p'es negoci anar bé,
- 1425 Com bombegen un castell, / sa musica i tot sona.
Tant si és mula com si és dona, / si voleu que sigui bona,
cinglades a taïar pell! *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): cinglades tai de sa pell!
- 1426 El qui ralla i diu ver, / a ningun lloc se desdiu.
Vós sou dona i teniu / paraula d'homo sencer. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 2): mai per mai s'ha de desdir.
- 1427 Jo em pensava que ses dones / eren com Sant Honorat,
que cura de mal de cap, / i elles per dar-ne són bones;
homo qui se posa amb dones / sempre en surt escalabrat. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4): i just per fer-ne són bones.
- 1448 Quantes vegades t'he dit: / - No vagis a sa taverna.
No juguis, si no vols perdre, / i no estaràs mal sofrit! *Maria*
- Variant a Artà (v. 4): no estaràs tan mal sofrit!
- 1456 ¿Vols que et diga, Ferreret, / sa vida d'un jugador?
Una hora ne té baldor; / s'altra, escanya de set. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 3/4): Si té una hora de baldor,
ne passa dues de set.
- 1460 Bona amor, ell som parents / i no mos porem casar:
a Roma haurem d'enviar / perque el Papa mos dispens. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 3): Si no, a Roma haurem d'anar
- 1462 Déu ho ha posat tan bé: / el Papa per dispensar
perque se puguin casar / parents qui se volen bé. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4): parets, en voler-se bé.

- 1467 Es dia de la diada, / vés a treure es teu titlet.
Jo casi casi no crec / que tan prest t'hagen ginyada. *Selva*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
¿Això és ver, que anit passada / tragueren es teu titlet?
Potser ver, però no ho crec, / que ja la m'hages pegada.
- 1470 - Jo me'n vaig d'ací i d'allà / per divertir-me, estimada,
i a tu te tenc reservada / per quan me voldrà casar.
- Si tu me tens regordada / per quan te vulgues casar,
si vols confits, te'n puc dar / d'es titlet d'anit passada. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 6): *per quan te voldràs casar,*
- 1474 M'han dit que estàs publicada / dalt sa trona d'Alaró.
¿Això és veritat, o no? / Tu ho deus sebre, Foguerada. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 3/4): *¿Me voldríeu dir, estimada,*
si això és veritat o no?
- 1477 Pagar dispensa no planc; / es meu casar és per reprendre.
M'estim més comprar sa sang, / amor, que si l'he de vendre. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4): *antes que haver-la de vendre.*
- 1483 Sa padrina està contenta / d'es matrimoni tractat:
desig veure'l acabat / i que, amb molta d'amistat
i alegria, duri sempre. *Pollença*
- Variant a Artà (v. 3/4/5): *el vós desig acabat;*
llavò que en bona amistat / el vegem que duri sempre.
- 1519 Això és sa darrera planta / que essent fadrina faràs:
demà, com t'aixecaràs, / a ses amigues diràs:
- Al·lotes, ja han fet es fas / de sa meva casa santa. *Campos*
- Variant a Artà (v. 1): *'Vui és sa darrera planta*
- 1535 A Nadal diuen tres misses / tots los ministres de Déu.
Si et cases amb En Mateu, / valdria més te morisses. *Selva*
- Variant a Artà (v. 4): *Voldria que te morisses.*
- 1546 Ara qui ve s'hivernada, / t'ets casat, germanet meu?
Sense tenir cotonada / s'enredarà es cosset teu. *Estellencs*
- Variant a Artà (v. 1): *Si no teniu cotonada*

- 1559 Bona vida té un fadrí, / si s'amor no el castigava;
millor es casat, si estava / en el món sense cap trava,
ni dona que mantenir. Sineu
- Variant a Artà (v. 3): i millor casat, si estava
- 1567 Cara d'encarnat clavell, / si anau darrere casar,
jo en sé un qui també hi va / i diu que no vol pegar
dos cops en es rabassell. Sineu
- Variant a Artà (v. 1/4/5):
Cara de polit clavell, (Cara d'encarnat roser,) i si vols, no pegarà / tres cops en es rabasser.
- 1596 Com seràs damunt l'altar, / que te posaran s'anell,
ja pensaràs en aquell / qui deu anys te festejà. Campanet
- Variant a Artà (v. 4): qui per temps te festejà.
- 1597 Com serem davant l'altar, / tu a l'esquerra i jo a la dreta,
i es Vicari qui sa lletra / davant la mos llegirà! Binissalem
- Variant a Artà (v. 1): Com estarem a l'altar
- 1599 Com som, que me casaria / amb un homo que no hi ves,
i li prendria es doblers / i llavò li fugiria. Estellencs
- Variant a Artà (v. 4): i llavò li fugiria.
¿Sabeu quan hi tornaria? / En sebre que ne té més.
- 1610 D'estiu, en haver segat, / mos casarem, amor meva;
veurem la gent de ca teva / si de rallar haurà acabat. Selva
- Variant a Artà (v. 3): veuràs sa gent de ca teva i llavò sa de ca meva
- 1618 Diuen que en haver dit "sí" / ja no poren tornar arrera,
perque hi ha una barrera / que tanca fins a morir. Montuïri
- Variant a Artà (v. 1/4): ¿No saps que en haver dit "sí" / que tanca fins al morir?
- 1623 Diuen que un viudo val més / porque té casa parada.
- Mu mare, jo el vui fadrí; / jo no som interessada. Santanyí
- Variant a Artà (v. 1): Diuen que viudo val més

- 1626 Duc un feix damunt s'esquena / que em fa caminar acalat.
Vénc de cercar un sac de blat / per menjar amb na Magdalena.
Estellencs
Variant a Artà (v. 3/4): *Gracis que és un sac de blat
i me'n duc Na Magdalena.*
- 1629 D'un estiu surt un hivern, / s'ennigula, plou i trona.
Quin cor fort que té una dona / qui deixa sa mare bona
per servir un homo extern!
Manacor
Variant a Artà (v. 3): *Vaja un cor que té una dona*
- 1655 En tenir vint-i-un any, / ses fadrines, casau-lès,
que en tenir-ne vint-i-tres / ja prenen es capavall.
Inca
Variant a Artà (v. 2/3/4): *ses al·lotes, casau-lès,
que, com fan es vint-i-tres, / ja tenen es capavall.*
- 1659 Es casar hauria d'esser / com mudar-se sa camia:
si no agrada sa novia, / el sendemà a migdia,
corrents a baratar-lè.
Bunyola
Variant a Artà (v. 3/4-5): *i, si no agradava, un dia,
anem a baratar-lè.*
- 1670 Es dia que em vaig casar / vaig treure sa loteria:
fos ara no hi posaria / per no treure ni guanyar.
Sa Pobla
Variant a Artà (v. 2): *vaig jugar a sa loteria:*
- 1677 Es sol dóna es raïos baixos, / de cop mos n'haurem d'anar.
Tu m'agrades per casar / perquè saps treure es biaixos.
Llucmajor
Variant a Artà (v. 2): *noltros mos n'haurem d'anar.*
- 1681 Estimat, això està enrere, / es voler-me governar.
Com es vicari dirà: / - Vaja, donau-vos sa mà -,
jo encara puc tornar arrere.
Binissalem
Variant a Artà (v. 1/2/4): *Saps que covalques d'enrere
per voler-me comandar! / - Al·lots, donau-vos sa mà, -*
- 1695 Garrideta, pensau-hí / un any, si no basta un dia,
perquè com sereu amb mi / jo no vui que pugueu dir:
- Estimat, jo no us volia.
Deià
Variant a Artà (v. 4): *jo no vui que hàgeu de dir*

- 1699 Homo casat i festeja / i fadrina l'entretén
és com un forner que cern / sense farina i braceja. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2): *o fadrina l'entretén,*
- 1703 Ja diràs an es llorer / que s'afany a treure branques
enguany que se'n casen tantes, / per fer es fiol l'any qui ve. *Biniamar*
- Variant a Artà (v. 2/3): *que enguany, que se'n casen tantes
s'afanyi a treure branques*
- 1705 Ja he comprada sa pastera, / es fenyedor i es sedàs;
així contenta estaràs / i no tornaràs arrere. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): *i tu estaràs contenta*
- 1713 Jo deixaria d'esser / reina o governadora,
solament por porer esser, / Juan, sa teva senyora. *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 1/2): *M'afluixaria d'esser
la reina governadora,*
- 1725 Jo la festeig tavernera / per ses tasses que em pot dar,
i en parlar-me de casar, / me'n torn a s'amor primera. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 4): *no hi ha com s'amor primera.*
- 1741 Jo, si fos del rei, faria / un castell enrajolat
per posar'hi Na Maria / i En Mateu an es costat. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v.1): *Si fos rei, faria fer*
- 1743 Jo som un homo cortès; / no ho és el que t'ha alcançada.
Garrida, ja t'has casada, / de tu no en puc haver res. *Bunyola*
- Variant a Artà (v. 3): *Amigo, ja t'has casada,*
- 1750 Juanet, no tenguis son, / que sa teva fia es casa
a s'ombra d'una portassa, / a la vista de tothom. *Montuïri*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Juanet, no tenguis son!
Sa teva fia se casa*
- 1752 Juan, si véns a veurè'm, / t'aprecii molt sa visita;
però no mos casarem / perque ets gran, i jo petita. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 4): *tu tan gran i jo petita.*

- 1756 L'amo En Pere es vol casar / però es vicari no ho vol:
i, el fan estar tot sol, / de pena se morirà. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 3): *i, de tant d'estar tot sol,*
- 1759 L'any qui ve no segaré / ni a jornal ni a escarada,
perque ja seré casada / i es pa de s'homo tendré. *Llubí*
- Variant a Artà (v. 3/4): *perque ja m'hauré casada
i s'homo em donarà pa.*
- 1779 Mena sa carrera neta / i no te'n penediràs,
perque com te casaràs / no t'empararan sa lletra. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i com novia seràs
no t'empararà sa lletra.*
- 1788 Miquela, ¿vols En Miquel / i seràs cunyada meva
i tu estaràs a ca seva / com els àngels en el cel? *Estellencs*
- Variant a Artà (v. 3): *i estaràs bé a ca teva*
- 1794 Molts me diuen que ell és vei; / jo dic: - No l'he de cuinar!
I en haver-me de casar, / no en vui d'altre sinó ell. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1): *Molts me deien que era vej;*
- 1796 Monjeta voleu que sia / d'es convent de l'Olivar,
i jo més m'estimaria / que em parlàsseu de casar. *Santanyí*
- Variant a Artà (v. 4): *casar-me amb so teu germà.*
- 1806 Mu mare, casar, casar! / Casar, casar, que ja és hora;
que se'n casen a setze anys, / i jo en tenc setze i una hora. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *- Ma fia, encara jo és hora.
Ja se'n casen a dotze anys, / jo ja en tenc dotze i una hora.*
- 1812 - Mu mare, ¿em voleu casar / per interès, que poc dura?
- Oh, ma fia, que ets de pura! / Qui té diners, sempre sura;
i tu ¿que no vols surar? *Montuïri*
- Variant a Artà (v. 2): *per l'interès, que poc dura?*
- 1831 Na Maria Tupatup / diuen que se vol casar
i sa mare li vol dar / sa rutlana de s'aumud. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2/3): *sa mare la vol casar
i per dot li ha de dar*

- 1841 No em vengues amb perendengues; / enguany no és any de casar.
Jo en sé una que va dar, / perque la fessen ballar,
ses sabates d'es diumenges. *Santa Margalida*

Variant a Artà (v. 3-4/5): *Qui té puput a sa feina,
quan té talent, no té pa.*

- 1844 No hagués trobat es camí / es dia que em vaig casar;
perque ara no puc anar / aquí on va un fadri. *Sineu*

Variant a Artà (v. 4): *on anava de fadri.*

- 1866 Pecat és que aqueixa viuda / s'haja de tornar casar;
es seu homo li deixà / que li bastava per viure. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1/2): *Greu me sap que aqueixa viuda
se vulga tornar casar;*

- 1878 Per veure't i perque em vesses / mos hauríem de casar
un poc abans de segar, / i cobraríem ses messes. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 1/2/4): *Per veure't i tu que em vesses
si me venies a aidar / tendries part a ses messes.*

- 1891 Quantes vegades t'he dit: / - Mon bé, ¿vols que mos casem? –
I sempre em dius: - Ja ho veurem! - / ¿O esperes altre partit? *Binissalem*

Variant a Artà (v. 3): *Sempre dius:- Sí, ja ho veurem! -*

- 1892 Quan tots farem un llinatge / tendrà alegria el cor meu.
L'amo, per amor de Déu, / devertiu s'estimat meu,
vós que el teniu per missatge. *Sineu*

Variant a Artà (v. 2): *alegre anirà el cos meu.*

- 1893 Quan ve que és de dia clar, / veig un estel que se posa.
Ara vénc, cara de rosa, / i te deman per esposa;
ja et basta tant de penar! *Sóller*

Variant a Artà (v. 5): *ja basta tant de penar!*

- 1900 Quina sort posseiria / si mos casàvem jo i tu!
Com un general que du / bandera d'artilleria. *Ariany*

Variant a Artà (v. 1): *Ai, quina grossa alegria*

- 1913 Sa creu d'es casar m'empata / perque no puc desfer es nuu.
Val més En Toni ben nuu / que un altra vestit de plata. *Galilea*

Variant a Artà (v. 2/4): *perque es mal de desfer es nuu. /
que En Tomeu vestit de plata.*

- 1949 Ses Catalines reneg, / perque de cop són casades:
dues que n'he festejades / les m'han posades en plet. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1): *De ses pobiles reneg,*

- 1950 Ses dones són el dianxa / en parlar-les de casar;
ell s'afluixen de menjar / i sempre les veuen anar
amb sos peus a la gardanxa. *Petra*

Variant a Artà (v. 1/4-5): *Ses dones són el dimoni /
per acabar es matrimoni.*

- 1955 Si us diuen que som casada / amb viudo, no seré jo:
mai m'ha agradat una flor / que altri l'haja olorada. *Llubí*

Variant a Artà (v. 4): *que un altre l'haja olorada.*

- 1972 Si no en tens, de mocadors, / per plorar en esser casada,
ja passaràs per sa casa; / de tres, te'n donaré dos. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1): *Si tu no tens mocadors,*

- 1983 Si us casau, esperaré, / amor, que tengueu infants;
si són petits, tornen grans, / sols que lo meu cor alcanç
branques d'aquest claveller. *Ariany*

Variant a Artà (v. 1/2/3-4): *Si et cases, esperaré
que tenges ets infants grans, / solament mon cos alcanç*

- 1984 Si us casau per interés, / no vos casareu amb mi
perque n'hi ha un per aquí / qui té terra i té doblers.
I jo, amb sos braços només, / ¿com vos he de mantenir? *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1): *Si vós mirau s'interés,
(Si just mirau l'interés,)*

- 1985 Si voleu que monja sia, / deixau-me casar primer:
llavò, si no me camp bé, / per monja professora. *Muro*

Variant a Artà (v. 3/4): *i llavò, si no em camp bé
jo per monja em tancaria; / tot lo dia resaria
per mon amor vertader.*

- 2014 Un fadrí festejarà / dos, tres anys una fadrina,
i si viudo es determina / en un mes la se'n durà. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 4): *dins un mes ma se'n durà.*

- 2023 Un temps casar-me volia / amb fia d'arrendador,
i ara he mudat s'amor; / sa mare que guard sa fia. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 3): i ara n'he mudat s'amor;
- 2025 Un temps me pensava esser / la reina governadora,
i ara m'han dit que he d'esser, / Juan, sa teva senyora. *Campos*
- Variant a Artà (v. 3): i ara veig que n'he d'esser,
- 2031 Viuda sou i no us casau, / i teniu sabiduria.
Viudeta, jo em casaria / amb vós, perquè m'agrada. *Ariany*
- Variant a Artà (v. 3/4): Amb vós jo me casaria,
viuda, perquè m'agrada.
- 2036 ¿Vols que mos donem ses mans / i no mos casem per ara?
Jo em faré monja i tu frare, / sols que ningú mos alcanç. *Montuïri*
- Variant a Artà (v. 3): Fé't monja i jo em faré frare,
- 2048 Cansada estic de dir-vós / que no vui medianeres,
que un fadrí qui té quimeres / no ha de mester intercessors. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 3/4): si és que amb mi tengueu quimera,
no heu mester d'intercessors.
- 2056 'Cabaré sa paciència, / al·lota, i te robaré,
i llavonses ja faré / examen de consciència. *Montuïri*
- Variant a Artà (v. 1/2): Jo perdré sa paciència,
garrida, i vos robaré,
- 2077 A mon gust me vaig casar / i mu mare no ho volia.
Si m'atupa cada dia, / me n'hauré d'aconhortar. *Vilafranca*
- Variant a Artà (v. 1): A gust meu me vaig casar
- 2087 Bon Jesús, que sou de bo! / Quina dona, que m'heu dada,
tan llesta i agraciada! / No la'm mereixia jo! *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 3): ben llesta i interessada.
- 2088 Bo seria es manllevar / si s'espera no venia.
Millor seria es casar / si un altre la mantenia. *Selva*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
Guilant n'és es manllevar / si l'espera no venia.
¿Saps jo que manllevaria? / Una dona, a no tornar.

- 2092 Com s'homo ve de jornal / amb una fam que el trabuca,
troba sa seva faluca / asseguda en es portal;
per no parlar-li més mal: / - Entra endins, cara de ruca! *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 5): *i, per no parlar-li mal,
ell li diu moral-moral:*

- 2095 D'aquí endavant he de fer / vida de dona casada:
a un racó retirada / i en es portal no eixiré,
per veure si abraçaré / sa creu que Déu m'ha donada. *Lloret*

Variant a Artà (v. 3/4/5/6):
*dins sa casa retirada / amb ningú me posaré,
Senyor, i abraçaré / sa creu que m'heu enviada.*

- 2096 - De cardenal seràs Papa; / pujaràs de gravitat.
- Amic meu, jo som casat, / i, com ve que estic colgat,
si em destap, sa dona em tapa. *Algaida*

Variant a Artà (v. 1): *- De cardenal m'han fet Papa;*

- 2097 Deies que no mudaries / en esser casada, no.
Veies si mudes o no! / Tu ja no tens sa color
tan fina como la tenies. *Binissalem*

Variant a Artà (v. 4/5): *¿Veus que no tens sa color
tan sana com la tenies?*

- 2100 Des que som casat, vui dir / sa ganànci' que he tenguda:
una nina tota nua / i l'he haguda de vestir. *Ariany*

Variant a Artà (v. 1): *Des que som casat, puc dir*

- 2110 En tenir sa dona lletja, / un homo ja no riu mai;
arriba a podrir-se es fetge / de tant de veure es fregai. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*Un qui té sa dona lletja / no deu riure de gust mai,
perque, de veure es fregai, / arriba a podrir-se es fetge.*

- 2115 Fadrina que guapa va / de mà d'altri ben posada,
ja serà desgraciada / segons ambe qui caurà!
Si cau en sa meva mà, / garrotades i poc pa
i sa feina carregada. *Santa Margalida*

Variant a Artà (v. 5/6/7): *I si cau amb mi, tendrà
bastonades i poc pa, / i sa feina ben sobrada.*

- 2135 No hi ha dissabte sense sol / ni fadrina sense amor,
casada sense dolor / ni viuda sense consol. *Campanet*

Variant a Artà (v. 1): *Ni dissabte sense sol*

- 2138 Per riure vaig dir un dia / a s'al·lota: - Casem-mós! –
Ella respongué amorós: / - Estimat, poreu fer-via!
I ara ja barataria / s'estat, per dolent que fos,
com veig que ja n'hi ha dos / i un altre a mitjan cós,
i que ella perd ses colors, / tan sanes com les tenia! *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 3): *Ella em respongué amorós*

- 2142 Quan jo vaig esser casat / -no l'endemà: es primer dia! –
sa dona se'n penedia, / i jo era s'enganat. *Algaida*

Variant a Artà (v. 1/2/3): *Quan me vaig haver casat,
sa dona em va dir, un dia, / que ella molt se'n penedia;*

- 2155 S'alegria d'es casar / no dura més que vuit dies;
llavò tot són flastomies, / bastonades i poc pa. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 3): *al punt tot són renyines,*

- 2160 S'altre vespre, guilant rosa, / ¿creuràs que et vaig somiar
que jo te tenia ja / a dins es llit, per esposa? *Bunyola*

Variant a Artà (v. 2/3): *creureu que us vaig somiar
com si us 'gués tenguda ja*

- 2161 Sa meva dona, a poc a poc, / se voldrà riure de mi:
m'envia a dur aigo i foc, / i jo som tan aubercoc
que de tot li dic que sí. *Campos*

Variant a Artà (v. 3/4-5): *ella m'envia a dur vi,
i, de passada, a dur foc.*

- 2169 S'amor i sa passió / casi tot és una cosa:
un clavell i una rosa, / un marit i una esposa;
ja no hi ha cosa millor. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 3/4/5): *un clavell amb una rosa,
un marit amb una esposa, / ja no hi ha partit millor.*

- 2180 Ses dones, com son casades, / tenen quinze dies bons;
lo demés són llamps i trons, / esclafits i bastonades. *Son Servera*

Variant a Artà (v. 2/4): *tenen quatre dies bons; /
i, si importa, garrotades.*

- 2181 Ses dones han afinat / que, en caure en falta, l'avenen;
se casen i les mantenen / com si res mai fos estat. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 4): *i tot roman arreglat;
i a l'altre món han trobat / que fan un foc i les cremen.*

- 2182 Si elles menjaven grava / i que altri los ho cavàs,
així no faria cas / de menar-ne una a sa casa. *Llucmajor*

Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*Si fos que ella menjàs grava / i que un altre la hi cavàs,
no faria gens de cas / de posar-ne una a la casa.*

- 2184 Si em 'gués de tornar casar, / creu-me que m'hi miraria;
que sa dona que tenia, / per anar de galania,
me venia sa farina / i qualque vegada es pa. *Galilea*

Variant a Artà (v. 2/3-4/5-6): *creu-me que no em casaria,
perque tot sol guanyaria / per viure, vestir i menjar.*

- 2187 Si et cases a Son Murtó, / sa dona guapa tendràs,
emperò repicaràs / per la vila s'estambor. *Binissalem*

Variant a Artà (v. 1/2/3): *Si se casa a Son Murtó,
sa dona tendra tendrà, / però li repicarà*

- 2205 Tu em deies, essent fadrina,: / "Un disgust no et donaré";
i ara, per un dobler / que gastis que no et cau bé,
tenim un mes de renyina. *Sineu*

Variant a Artà (v. 3/4): *però ara, per un dobler
que gastis quan l'he mester,*

- 2216 Un homo casat calquetja / per sos infants mantenir.
Ben diferent d'un fadrí, / qui tots los du a sa corretja. *Inca*

Variant a Artà (v. 1/2/3): *Un homo casat basquetja
pels seus infants mantenir. / No hi ha vida com fadrí,*

- 2217 Un homo casat no cerca / més que semblar i coir;
i vós, com éreu fadrí, / vetlàveu fins es matí
i sols no sabíeu perque. *Santanyí*

Variant a Artà (v. 3/4/5): *ja és diferent d'un fadrí,
que vetla fins es matí / i sols no sap lo que cerca.*

- 2219 Un homo, en esser casat, / de trebais sempre en té dos:
si és guapa, n'està gelós, / si és lletja, està enfadat. *Sant Joan*

Variant a Artà (v. 2): *trebais no en té sinó dos:*

- 2221 Un homo, en esser casat, / ja no l'alegren ses juguetes:
tot són draps i gonelletes / i mai té res avançat. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 4): *i no haurà res avançat.*
- 2230 Un temps, com era fadrí, / fent gloses me devertia,
i ara, de cada dia, / lo que em lleva s'alegria
és es talec d'es molí, / perque tenc de mantenir
ets infants que Déu m'envia. *Capdepera*
- Variant a Artà (v. 4/5): *¿saps que em lleva s'alegria?*
Dur es talec en es molí,
- 2238 Voltros no sabeu com ve / sa vida d'es matrimoni:
n'és com una bassa d'oli; / però alerta no s'hi posi
temporal, que és bo de fer!, / perque llavonses ja té
congriat un purgatori. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 1/2): *Si ses coses vénen bé,*
sa vida d'es matrimoni
- 2240 Aqueixa cara de sol / an es meu germà agrada;
tot això serà cunyada / que tendré, si Déu ho vol. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 3/4): *això és modo de cunyada*
que tendré, si Déu ho vol.
- 2244 Madò Bet i madò Mir / totes dues són cunyades.
Ja en farien de gambades / si tenien ambe qui! *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *Que en farien, de gambades,*
- 2245 No vui que em digues "cunyada", / que es teu germà ja no ve.
Saps que ha d'estona que sé / que m'ho dius per fisconada! *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 1): *No em digues mai més "cunyada",*
- 2246 Quan jo i tu serem cunyades, / no mos hem de baraiar;
la gent d'es carrer dirà: / - Pareixen dues germanes. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *jamai mos baraiarem;*
i la gent que trobarem / dirà: - Que són de callades!
- 2247 Quan jo i tu serem cunyades / sempre cunyadejarem:
cada dia mos traurem / es rebosillo a grapades. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 2/3): *qui cunyades mos direm,*
qualque dia mos traurem

- 2250 Que vols que et diga, cunyada, / que és dolent es meu germà!
S'altre dia un plat trencà / i mu mare l'afinà
que duia es tests a amagar, / i encara l'hi negava. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1/2): *¿Voleu que us digui, comare,
si és dolent es meu germà?*
- 2253 Una cunyadeta tenc / qui amb so mirar dóna vida:
no n'hi ha de més garrida / en tot lo món junt, pretenc. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *no n'hi ha d'altra més garrida*
- 2258 A's papai i sa mamai / els han duit una nineta.
Vés-la a veure, Francisqueta, / que du es vestit d'escambrai. *Valldemossa*
(Vegeu cançó núm. 8, pàgina 1)
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*A's papà i sa mamà / els han duit una nineta
que li diuen Francisqueta / i sap parlar en castellà.*
- 2261 De sa soca surt recobro / i per ses rels va cresquent.
De sa dona sur l'augment / per sa virtut del bon homo. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1/2): *De ses rels surt es recobro
i sa soca va cresquent.*
- 2265 L'amo En Miquel, de s'al·lot, / que Déu vos ne do alegria,
i, si un nin ho trobau poc, / que vos duguin una nina. *Santanyí*
- Variant a Artà (v. 4): *en tornar, serà una nina.*
- 2268 - Madona ¿no hauríeu vista / sa meva fia estimada?
Ell se'n va anar anit passada / i encara no la som vista.
- Patrona, sa vostra fia / no la m'heu dada a guardar.
Si no és a sa Gerreria, / a qualque altre lloc serà. *Santa Maria*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*- Madona, ¿no hauríeu vist / sa fia meva estimada
que se'n va anar anit passada / i no és tornada encara anit?*
- 2269 Madó Torres torna tonta / per una fia que té.
La passeja p'es carrer: / - Hala, fadrins, ¿qui la compra? *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 1): *Sa mare tornarà tonta*
- 2270 Mares, si teniu infants, / donau-los bona carrera;
no sigueu com sa poblera / que los cria p'es milans. *Maria*
- Variant a Artà (v. 3/4): *no sigueu com Na Pollera
qui los cria com a cans.*

- 2272 Mu mare, vos quedareu / tal com va quedar Maria:
Ella un sol fill ne tenia, / i d'altre vós no en tendreu. *Campanet*
- Variant a Artà (v. 2/3): *així com quedà Maria:
perque ella un sol fii tenia,*
- 2278 Sa mare, perquè és sa fia, / no la gosa contradir
i la me deixa dormir / fins a les deu, cada dia. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 4): *fins a les deu, qualche dia.*
- 2279 Sa veia, de s'alegria, / casi va perdre ses dents
i estaven tots dos contents / veient es niu qui s'omplia. *Capdepera*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i quedaven tots contents
de veure es niu qui s'omplia.*
- 2281 Si tenies tants d'infants / com fuies sustenta un pi,
ell hauries de tenir / una dona per cosir
i s'altra per fènyer pans. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2): *com copinyes té un pi,*
- 2289 Catalina, cui un brot / de sa murtereta tendra.
Ta mare no em vol per gendre / ni sa tia per nebot. *Manacor*
- Variant a Artà (v. 1/2): *¿Me'n vols deixar coir un brot,
de sa murtereta tendra?*
- 2292 En arribar ja 'hi pos / an es costat de sa mare,
i li dic: - Digau-me ara: / ¿voleu per gendre es meu cos? *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3): *i li dic: - Ara vós, ara,*
- 2301 Mu mare, ¿què li trobau / an aquest gendre que ve?
Tateix hi conversaré; / si no us agrada, callau. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 3): *Jo tateix m'hi casaré;*
- 2303 No et penses que per això / ja no t'hagi d'escometre:
bé te pots casar, fieta, / i tenir una nineta
i jo per gendre esser bo. *Llubí*
- Variant a Artà (v. 2): *no mos hàgem d'escometre:*
- 2305 Oh, brotet de murta tendra, / que t'estorbes a florir!
Al·lota, tu m'has de dir / si ton pare em vol per gendre. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 1/3): *Ramellet de murta tendra, /
A ta mare li he de dir*

- 2309 Sa vostra fia fa cendra / d'ençà que jo me'n depart.
I ara que duc es jac llarg / deis que no em voleu per gendre. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *cada pic que me'n depart.*
D'ençà que duc es jac llarg / vós no me voleu per gendre.
- 2311 Teniu una fia tendra / amorosa i elegant:
madona, d'aquí en envant / voldria esser es vostro gendre. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i llenegant llenegant*
desig esser vostro gendre.
- 2315 Un temps me pensava esser / gendre d'En Miquel de N'Aina;
no vàrem estar per gaire: / s'al·lota no em va voler. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 2/3): *gendre de madò Catoia;*
llavò, per una micoia,
- 2322 Si la mar tornava tinta / i los peixos escrivans,
no bastaria per escriure / s'amor d'aquests dos germans. *Deià*
- Variant a Artà (v. 3): *no hi hauria per escriure*
- 2324 Un temps era ca mon pare / i ara n'és ca es meu germà,
i no m'hi puc aturar / perque me fa mala cara. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3/4): *ja no m'hi veuran anar*
en no ser en ser morts, i encara!
- 2343 Mu mare me diu: - Fii meu, / quan me duràs una nora?
- Mu mare, encara no és hora. / Jo esper que vénga de Déu. *Sóller*
- Variant a Artà (v. 3): *- Deixau fer, ja vendrà s'hora.*
- 2372 Jo no n'he tenguda amor / a ningú del món encara,
només un poc a mu mare / com era al·lot petitó. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): *Jo mai he tenguda amor*
- 2386 Mu mare em deu esperar, / que sa porta veig oberta.
Ella ja pot estar certa / que, per anit, no em veurà. *Maria*
- Variant a Artà (v. 1/3): *Sa mare em deu esperar,*
I ja pot estar ben certa
- 2392 No hi ha nom més amorós / que és anomenar sa mare,
però, si us casau, mon pare, / i me dui una altra mare,
no m'ho sentireu dir vós. *Sa Pobra*
- Variant a Artà (v. 1): *No hi ha res més amorós*

- 2394 ¿No trobau això que és poc? / Es que ell mateix s'enganava:
se pensava esser son pare / i llavò va esser es didot. *Puigpunyent*
- Variant a Artà (v. 3/4): *i pensant que era son pare,
llavò va ser es seu didot.*
- 2395 Oh infant tan desgraciat / el que passa sense mare,
perque en ets uis de son pare / mai és gaire ben mirat. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 1): *Quin infant desgraciat*
- 2397 Quan jo mu mare tenia, / amb ella solia anar,
i ara m'hauré de banyar / ets uis plorant cada dia. *Santa Margalida*
- Variant a Artà (v. 2): *alegre poria anar,*
- 2399 Qui barata es cap se grata, / i mon pare el se gratà,
perque volgué baratar / mu mare amb una més guapa. *Sencelles*
- Variant a Artà (v. 3): *quan va voler baratar*
- 2405 Si per algun temps o ara / anau perduda pel món,
veniu allà on jo som, / podreu dir: "Aquí tenc mon pare".
Perque Déu no desempara / aquells qui bon joves són. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 3): *i veniu allà on som,*
- 2407 Tot lo dia sent cridar: / "Mu mare, mu mare meva!"
Jo no puc cridar sa meva / porque no me respondrà,
i, si em respon, no serà / aquella tan vertadera
que en el món me va posar. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 5-6/7): *i si em respon, me dirà:
- Adiós, fieta meva!*
- 2428 Diuen que ta mare et renya / cada pic que vèns aquí.
¿No saps què li has de dir? / Que es renyar tot sol no espenya. *Llucmajor*
- Variant a Artà (v. 1/2/3/4):
*Ja sé que ta mare et renya, / no vol que rallis amb mi.
Tu, ¿saps què li has de dir? / Que rallar amb mi no espenya.*
- 2435 Ja li he enviat a dir / a sa mare d'En Tomeu,
si no l'ha bolcat per mi, / no em rent sa cara per ell. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 1/2/3): *Juan, diràs a ta mare,
a ta mare l'hi has de dir: / si no t'ha bolcat per mi*

- 2442 Juan, ta mare s'avana, / p'es carrer diu que no em vol.
Si se mor, em posaré dol / d'una vermeia endiana. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 2): *perque diu que no me vol.*
- 2463 Sa mare de lo meu bé / diuen que ja m'ha avorrida,
i jo no l'avorriré, / porque no l'he encobeïda. *Vilafranca*
- Variant a Artà (v. 2/3/4): *diuen que me té avorrida,
i jo mai l'he encobeïda; / veiam com l'avorriré!*
- 2487 Sa sogra, mal llamp la mat! / Cada pic que ralla, ment,
perque diu davant la gent / que no m'haguera trobat
condret ni afortunat / de poca manya que tenc. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 1): *Sa sogra, mal llamp sa sogra!
Sa sogra, mal llamp la mat!*
- 2500 Sogra meva escandalosa, / no vos doneu que sentir.
Jo vos he de fer morir / com una serp verinosa. *Sineu*
- Variant a Artà (v. 4): *com una serp rabiosa.*
- 2502 Sogra, quan vos morireu, / enviau-me a demanar,
que una carta he d'enviar / a infern, i la hi dureu;
bon passatge que sereu, / porque sé que hi heu d'anar. *Algaida*
- Variant a Artà (v. 3/4): *que un present he d'enviar
a l'infern, i lo hi dureu;*
- 2504 Sogreta, jo no tenc res; / vaig a l'aire com el vent,
perque es meu enteniment / es vostro fii el m'ha pres. *Sant Joan*
- Variant a Artà (v. 1): *Sogreta, no vui res;*
- 2511 Vós teniu dues fadrines / i una altra darrera en ve:
si ho voleu, m'hi casaré / amb una que li vui bé,
i almanco de vós sabré / si sabeu fer pastes fines. *Montuïri*
- Variant a Artà (v. 6): *si fareu ses pastes fines.*
- 2518 Dona'm es vot a mi, Pere, / es vot, i es batle et faré.
Es vot, i em volien fer / cosa poca, i ja ho era. *Son Servera*
- Variant a Artà (v. 4): *poca cosa, i jo ja ho era.*
- 2522 En Pep Serra diu: - Figuera, / si es meu partit torna entrar,
et tenc d'arribar a posar / per bubota a sa garbera. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 3): *faç comptes fer-te posar*

- 2533 Per Calonge i Carritxó, / per s'Horta i Sa Marina
cerquen vots, i és sa ruïna, / i creuen estar millor. *Santanyí*
- Variant a Artà (v. 1): *Per Cas Concos, Carritxó,*
- 2535 Regalista, regalista, / regalista, regalè't.
Ja fa estona que conec / ses mates que fan llenrisca. *Sa Pobla*
- Variant a Artà (v. 1/2/3): *Enagista, enagista,
enagista, regalè't; (enagista, passegè't?)
Jo, qui som més vei, conec*
- 2540 A ca Na Mena fan corda / i a Ciutat venen sabó.
Per un punt de tocar l'orgue / m'han posat dins sa presó. *Banyalbufar*
- Variant a Artà (v.1): *A Capdepera fan corda*
- 2544 Bartomeu, Bartomeuó, / ets estat de cama curta.
Per una branca de murta / t'han tancat a sa presó. *Galilea*
- Variant a Artà (v. 2): *tu qui ets de cama curta,*
- 2564 Si em vols veure, vida mia, / has de venir a sa presó.
No hi estic per polissó, / ni per lladre ni traïdor;
tot n'és causa, bona amor, / una mala companyia. *Binissalem*
- Variant a Artà (v. 3/4/5): *No és que sigui polissó
ni lladre, ni traïdor; / n'és la causa, bona amor,*
- 2565 Si he estat a sa presó, / no hi som estat per robar,
sinó perquè vaig jurar / a pòls dins un carreró. *Felanitx*
- Variant a Artà (v. 1/2/3): *Som estat a sa presó
i no perquè haja robat, / sinó perquè he jugat*
- 2566 Tres anys vaig estar tancada / dins una torre d'un fort:
si no hagués tengut conhort, / m'hauria presa la mort,
però Déu sempre ajudava. *Ciutat*
- Variant a Artà (v. 5): *però en Déu jo confiava.*

* * * * *

T O M I V

1) Cançons recollides a ARTÀ sense variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

18. PROP DE DEVUIT ANYS TENIA

- Prop de devuit anys tenia / quan me vaig enamorar,
a llivell de no mudar, / fins que forçat me seria.
- 5 Veient que no em convenia, / estrella clara del dia,
que amb tu m'hagués de casar, / me va esser precis mudar.
Si amb aigo d'ets uis poria / lo teu cor mortificar, 10
me tiraria a plorar, / faria créixer la mar
devuit passes cada dia. / I així content estaria
- 15 que, com la gent no ho veuria, / em venguesses a matar. Artà

42. LES MATINES DELS ENAMORATS

- Si em convida per anar / a matines, s'estimada,
ja pot estar preparada / que sa coca vui tastar,
- 5 i vi que m'ha de donar / de sa bóta congrenyada.
Si em promet de dar-me vi / s'al·lota, i coca amb taiades,
no haurà de dir tres vegades: / 'Nem a Matines amb mi', 10
sinó que antes de partir / ja les vui haver tastades. Artà

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

1. A DINS MON HORT (I)

- A dins mon hort hi ha / dues pomes entre-xeques,
tres melicotons en flor, / quatre magranes acoronades,
- 5 cinc uis de col acopades, / sis aubergínies avantatjades,
set tomàtigs acolorides, / vuit olives pansides,
nou taronges agraciades, / deu figues flors crivellades, 10
onze motes de juavert estufades / i dotze metles badades. Artà

2. A DINS MON HORT (II)

Dins mon hort, tenc un aubercoc, / dues primeques entre-xeques,
tres magranes coronades, / quatre olives pansides,
5 cinc melicotons en flor, / sis tomàtiques acolorides,
set taronges agraciades, / vuit metles ben badades,
nou figues flors ben crivellades, / deu aubergínies avantatjades. 10
Artá

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

1. A CAPDEPERA

A Capdepera, / una n'hi ha
qui cada dia / va a confessar.
5 Ella fa veure / que hi va per Déu,
i hi va per veure / s'estimat seu.
Li dóna consol, / li tira polvos 10
davall es llençol. / Davall es llençol
li varen trobar / unes beaces
15 i un aubardà. *Artà*

31. PÍSTOLA, PÍSTOLA

Pístola, pístola, / pístola de la romana.
Cabra coixa no viu sana. / Mardà sull no porta banyes.
5 La cabra viu al putxol, / suabaix del planiol.
- Cabra, cabra, vine aquí, / jugarem a la guyeta.
- No, perquè me menjaràs. / Jo no puc menjar mai carn 10
en divendres ni en dijous. - / En Tià d'es Bous
me deu cent i vint sous / i una mula rotja. *Artà*

33. S'ALTRE DIA JO LLAURAVA

S'altre dia jo llaurava / de cap a un empedrat
i tot lo dia passaren / cavallers tirat tirat.
5 Com prou n'hagueren passats, / a un d'aquells demaní:
¿A on anau per aquí, / tants de cavallers plegats?
Ells anaven a dur un pi / que hi havia, gros sense fi, 10
darrere Son Montserrat, / i diu: - Perquè Déu ho vol,
un mot me vui explicar: / aquest pi se va taïar
15 per fer un tap de fabiol. *Artà*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

18. EN MIQUEL FERRER (II)

- Per estar enamorat, / amb mon pare em barai.
Aquí em vaig determiní (*sic*) / d'anar-me'n a fer soldat.
- 5 M'en vaig anar a Ciutat / a casa del capità:
- Senyor, jo som un paísà / que vénc a fer-me soldat. –
Amb la cara conegué / que no n'havia dinat. 10
- Vine aquí, Miquel Ferrer, / vet aquí peix dins un plat
i llavó pa recolat: / menja fins que estaràs bé. –
- 15 Com vaig estar ben atapit, / que pus menjar no volgué:
- Vine aquí, Miquel Ferrer, / t'assatjaré aquest vestit -,
que me va estar tan bé / com si per jo fos cosit. 20
A dins un *cuarto* tots sols, / no hi havia més persones,
ell agafà ses tisoires / i m'escapça es reganyols.
- 25 - Senyor, ¿per què fa això, ara? / - Miquel Ferrer, el Rei ho mana:
a tots los hem d'escapçar. - / Me'n vaig anar a passejar
per tota l'artilleria, / i la gent qui em coneixia 30
no feia sinós mirar. / Com vaig esser en es mercat,
un amic meu vaig topar. / Lo prompte em va demanar:
- 35 - Miquel Ferrer, ¿què és estat? / - En aquest punt m'he assentat.
Si ho voleu esser, estimat, / vestit per vós també hi ha. –
Com vaig esser en es Moll, / qui estava a punt d'embarcar, 40
- Mal me fessen ses pessetes, / com a plaça em vaig 'sentar. –
Com vaig esser enmig de mar, / que ja no veien cap porta
- 45 vaig dir: - *Adiós*, Mallorca! / Ditxós qui hi porà tornar! –
Com vaig esser enmig de mar, / qui partien es bescuit,
- Bona mort me n'hagués duit, / com a plaça em vaig 'sentar. 50
Daràs comandacions / a mon pare i a mumare,
a germans i a gemanes, / a cunyats i a cunyades
- 55 i a Na Francina Aguiló / que és sa que més estimava. Artà

Capítol 1.5: Glosades Religioses

10. I NA CATALINA, ¿ON ÉS?

- I Na Catalina, ¿on és? / - És sortida i no sé on.
- Tot això és culpa vostra. / - Fiet, sa culpa no és meva.
- 5 Jo la volia casar / però no la puc ginyar
per ningun caire, a ma fia. / - Oh, mal fésseu mala via
voltros i el qui mirarà, / i que anàsseu més enllà 10
que es reinat de Barbaria, / i al *menos*, jo no sabia
noves de tal gent que es fa! / Cada hora i cada instant

15 puja la meva agonia: / an el dimoni em daria
 enc que vengués flamejant! / - ¿Què és lo que heu dit, mon germà?
 - Que an el dimoni em daria / i amb ell em fésseu casar! (sic) 20

. . .

(Aquí, pareix que hi intervé i parla el dimoni:)

- Tres gotes de sang me basten / si em cauen dins es tinter.
 - Jo no trob que és mal de sofrir / haver d'encetar sa pell!
 25 - Ja seria un bon bordell / que ara fesses de sentir!
 ¿D'un tai tan petit fas cas? / Això no és coneixedor.
 Més fort serà aquell dolor / que dins l'infern patiràs. 30
 Jo veig frares per aquí; / no solen dur ombra bona;
 si dugués una pistola, / no li planyeria es tir.
 35 Si a cas et vol predicar, / no el t'escolts, que no et convé.
 - Mal fos Sant Vicenç Ferrer / i encara no em girarà:
 massa ell vaig darrera casar. / Bon gust tens i no ets grosser. 40

. . .

(Aquí, pareix que intervé un pare confessor:)

- Me voleu dir, bon germà, / que an el dimoni us sou dat:
 ¿que no voldríeu tornar / an aquell estat primer?
 45 - Sí pare, si es pot fer. / Jo ara hi voldria tornar;
 però, aquell albarà / que an el dimoni vaig fer!
 - Deixa fer s'ansi' per mi, / que amb ses mans el te darà. 50

. . .

(Altra vegada intervé el dimoni:)

- Gès! Vet aquí els papers; / ja no vui tal albarà!

. . .

(Ara el Pare confessor:)

- Amb ses mans l'hi has de dar, / o, si no, no sé què he de fer.
 55 Saps quin ball te seguirà / sense haver-hi guitarrer!

. . .

(El dimoni:)

- Ja ho sap sa meva espinada, / de quin modo la'm posau!

. . .

(El Pare confessor:)

- Ja saps que et faré de blau / amb aquesta marejada! - 60
 Jo en tenia més de mil / a un paper apuntades,
 altres tantes de guanyades, / i no puc trobar es cap d'es fil. Artà

19. NA MAGDALENA REAL (I)

Dia devuit vaig anar / a veure't, tan ben servida,
 alegre i tota polida, / com una rosa florida,
 5 tenies salut complida / quan de tu em vaig departar.
 I cinc dies més enllà, / es mal ja t'havia rendida,
 i aquí sa meva vida / se començà a trastornar 10

En es dia vint-i-tres, / vaig tornar altra vegada
 a veure't, prenda estimada, / i, per estar incomodada,
 15 jo vaig passar sa vetlada / sense porer-te dir res.
 I deia: - No sé com és / que una creu amb gant de pes
 damunt jo s'és carregada. / D'es dia vint-i-tres parl 20
 tan llamentable per mi, / que vaig començar a descobrir
 principi d'un mal camí: / mirau si jo vaig tenir
 25 bones festes de Nadal. / No ho mirava per tan mal
 que es meu tresor principal / tan prest hagués de finir.
 En es dia vint-i-quatre, / ja se comença a agravar. 30
 Si Déu no alça la mà, / sa medicina és en va,
 no hi val ni s'or ni sa plata. / Déu mos cria i mos mata.
 35 Sis anys per ella vaig batre / i no he coït gens de gra.
 Però em puc apreciar / que no la'm prengué cap pillata.
 A vint-i-cinc, esperava / que s'enfermedat tombàs 40
 i que Déu li ajudàs / i amb lo seu poderós braç
 detengués i aturàs / es *golpe* que amenaçava.
 45 Per la mort no hi ha cap trava, / ni paret que l'embaraç,
 ja m'ha pres de dins es braç / sa prenda que més amava.
 En es dia vint-i-sis, / sa pena ja em consumia. 50
 Jo deia, de nit i dia: / - Si aquesta jove moria,
 tota sa vida seria / en el món un infeliç.
 55 I prompte va esser precis / dispondre i fer obra pia.
 Oh, Déu meu, lo que voldria / que, amb sa vostra companyia,
 visqués en el paradís! / A vint-i-set, més envant, 60
 sa vida se conservava, / emperò no millorava,
 de cada hora s'agravava, / i jo trastornat estava,
 65 ple de *llanto* i espant, / i, ajonoiat, plorant,
 cent vegades cada instant / cap a Déu me comanava.
 En es dia vint-i-vuit / tampoc no campa millor. 70
 Oh, tresor de gran valor, / jo, traspasat de dolor,
 bé puc exclamar amb raó / que el món per mi és quedat buit!
 75 En Déu no hi ha cap descuit / i qui d'Ell vol anar fuit
 navega sense timó. / Dia vint-i-nou va entrar
 la mort en el món estesa, / a Son Hortorell fé presa 80
 d'una jove de bellesa. / Per mi tot serà pobresa;
 no tenia altra riquesa / en el món que apreciar.
 85 Sa pena que em va deixar, / per porer-la declarar,
 no hi ha enteniment humà / ni ciència ni llestesa.
 Na Magdalena Real / era sa meva alegria. 90
 Jo no tenia un mal dia / ni tampoc no m'entristia
 amb la seva companyia, / encara que em fessen mal.
 95 De sa mare natural / puc trobar consol tal qual,
 ni puc veure altre portal, / no esser es lloc de on vivia.

. . .

	Oh, dolça Verge Maria, / consol de los pecadors,	100
	que de penes i dolors, / com vòstron Fill preciós,	
	enclavat a sa creu moria! / Jo, una jove que tenia,	
105	oh, Déu, lo que jo voldria, / que amb sa vostra companyia	
	visca eternament amb vós. / Es Dijous Sant de la Cena,	
	es vostro Fill excel·lent / vos va dar el despediment	110
	quan tan amorosament / de dolors quedàveu plena.	
	I jo no tenc cos ni vena / que no patesca turment.	
115	Vós, Senyor omnipotent, / heu trobat convenient	
	dur-vos-ne Na Magdalena. / Vos n'heu duit Na Magdalena	
	an es denou anys d'edat, / i jo viuré retirat	120
	en la trista soledat; / que som de desgraciat!	
	hauré de fer corentena! / Jonàs dins una balena	
125	per Déu va esser conservat / i, a casa de Pilat,	
	Cristo a sa creu enclavat / sofria assots per s'esquena.	
	En vuit dies i no més / es meu cor va fer mudança,	130
	esperant sa millorança, / però va esser al revés.	
	Si em daven Espanya i França, / sa tristor i s'enyorança	
135..	no crec que me fugigués. / De Son Odre a Son Hortorell	
	no me cansava es camí / pe veure aquell xerafi	
	que valia més per mi / que Son Cosc i Son Marí,	140
	Son Sales de Marratxí, / Barcelona i Es Castell.	
	Si hagués estat coronell / o comandant de vaixell,	
145	sa carn i sa meva pell / tenia per donar-lí.	
	Uns pateixen més envant / i uns altres mé enrere,	
	però, de tota manera, / hem de fer aquesta carrera,	150
	sigui heretge, sigui sant. / Jesús és el comandant	
	de l'Església triomfant; / qui se vol salvar, que es 'guant	
155	amb sa divina bandera. / Sa bandera més divina,	
	per salvar-nos és sa creu. / Madona, l'abraçareu	
	i de Dèu no vos queixeu / si vos ha pres una fia.	160
	Ell fa lo que es determina / i, en voler, pot pegar arreu.	
	Ja queda desempenyada / sa meva comissió	
165	de fer gloses de tristor / d'una jove de honor	
	que un tal Toni Rosselló / li tenia passió,	
	més voluntat i amor / que si haguera estat son pare,	170
	i per això pateix ara / tan crudelíssim dolor.	
	Mandau a N'Andreu Tambor, / si sa feina vos agrada.	Artà

20. NA MAGDALENA REAL (II)

	Dia devuit vaig anar / a veure't tan ben servida,	
	com una rosa polida, / tenies salut complida	
5	com de tu em vaig departar. / I cinc dies més enllà,	

	es mal ja t'hagué rendida, / i aquí sa meva vida	
	se comença a trastornar. / En el dia vint-i-tres,	10
	vaig tornar altra vegada, / a veure't, prenda estimada,	
15	i, per estar incomodada / jo vaig passar sa vetlada	
	sense porer-te dir res. / I deia: - No sé com és	
	que una creu amb tant de pes / damunt jo s'és carregada.	
	Del dia vint-i-tres parl, / tan llamentable per mi,	20
	vaig començar a descobrir / principi d'un mal camí:	
	mirau si jo vaig tenir / bones festes de Nadal.	
25	No ho mirava per tan mal / que es meu tresor principal	
	tan prest hagués de finir. / En el dia vint-i-quatre,	
	ja se comença a agravar. / Si Déu ni hi alça sa mà	30
	sa medicina és en va / i no hi val s'or si sa plata.	
	Déu mos cria i mos mata. / Sis anys per ella vaig batre	
35	i no hi vaig coir es gra. / Però em puc apreciar	
	que no la m'ha pres cap pirata. / A vint-i-cinc esperava	
	que tombàs l'enfermedat / i que Deu li ajudàs	40
	amb so seu poderós braç, / del cop que li amenaçava.	
	Amb la mort no hi ha cap trava / ni paret que l'embarç:	
45	ja m'ha pres de dins es jaç / sa prenda que més amava.	
	En el dia vint-i-sis, / sa pena ja em consumia,	
	i deia de nit i dia: / - Si aqueixa jove moria,	50
	tota sa vida seria / en el món un infeliç. –	
	I prompte va esser precís / dispondre i fer obra pia.	
55	Jesús meu, lo que voldria / amb vostra sa companyia	
	visqués en el paradís. / A vint-i-set, més envant,	
	la vida se conservava / i jo trastornat estava	60
	ple de llanto i espant. / I ajoneiat, plorant,	
	cent vegades cada instant, / an el cel la comanava.	
65	En el dia vint-i-vuit, / tampoc no campa millor.	
	Oh, tresor de gran valor, / i jo, traspasat de dolor,	
	bé puc exclamar amb raó / que el món per mi és quedat buit.	70
	En Déu, no hi ha cap descuit, / i qui d'Ell vol anar fuit	
	navega sense timó. / Dia vit -i- nou va entrar	
75	la mort pel món estesa: / a Son Hortorell fé presa	
	d'una jove de bellesa. / Per mi tot serà pobresa,	
	no tenia altra riquesa / en el món que apreciar.	80
	Sa pena que en va deixar, / per porer-la declarar,	
	no hi ha enteniment humà / ni ciència ni llestesa.	
	. . .	
85	La mort entrà a Son Hortorell / amb un domini antic:	
	matà la jove Judit / i Salomó i David,	
	ningú hi ha existit (sic) / ni murada ni castell.	90
	A mi m'ha pegat bon pastell, / no m'ha llevada sa pell,	
	emperò m'ha destruït. / Madona, vós sou sa mare,	

95 de plorar teniu raó, / i jo, En Toni Rosseió,
 li tenia més amor / que si hagués estat son pare,
 i per això patesc ara, / ausent de sa seva cara 100
 tan cruelíssim dolor. / Oh, dolça Verge Maria,
 consol de los pecadors / què sentiments i dolors
 105 com vostro Fii preciós / clavat en la creu, moria.
 Jo, una jove que tenia, / amb sa vostra companyia
 visca eternament amb Vós. / Convé que donem passada 110
 a ses coses que Déu fa; / sabem que no pot errar,
 tot ho té en sa seva mà / i, com vol, mos pot llevar
 115 sa vida que mos ha dada. / Magdalena, prenda amada,
 ja ets morta i enterrada, / i encara et vui adorar.
 En Rosseió no s'olvida / de tu, i te vol adorar. 120
 Si poria dispensar / per fer-te ressuscitar,
 no faria cas de dar / la mitat de sa meva vida,
 125 i Vós, bondad indefinida, / en el Cel l'haureu 'collida,
 perquè Vós l'heu redimida; / ja sabeu lo que us costà. *Artà*

22. ORACIONS EN COLGAR-SE

I

Me colg en aquesta nit: / Vós sabeu si em llevaré.
 amb Vós me confessaré / ses meves culpes i pecats.
 5 Cridaré per testimoni / Sant Francesc i Sant Jeroni
 i la mort i passió. / Si em moria aquesta nit,
 que me valga per confessió.

II

10 Àngel de la guarda mia, / vós qui sou mon defensor,
 defensau-mos d'aquest traïdor / que mos persegueix nit i dia.

III

Mare de Déu del Roser, / si aquesta nit me moria 15
 sa meva ànima vos entrec / que la'm confesseu,
 que la'm combregueu, / que la m'extremuncieu
 20 que la m'enterreu / a lloc sagrat
 que me perdoneu / ses meves culpes
 i els meus pecats.

IV

(Senyen el llit fent dues creus. A la primera diuen:)

Sant Antoni, / feis fugir el dimoni.

(A la segona:)

Sant Matgí, / feis fugir el verí.

Artà

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

15. ENTRE GLOSSADORS

- ¿Que veniu de Felanitx? / - I sempre per sa carretera.
- ¿No heu enconrat una somera / amb una ruca a darrere
5 de devers un any i mig? / M'ha fuita de damunt s'era
sense fer gens de trepig. / Jo, de trobar-la, tenc desig
an aquesta pussetera, / perque, amb sa força de s'era, 10
l'he de xapar per mig. / - Un ase gros hem trobat
avui, de bon dematí, / i res li hem pogut dir
15 de lo que mos ha preguntat. / - Jamai més me torn posar
amb bestiar que no conec, / perque qualcuna me'n bec
que p'es coll no em pot passar. / I ara, per acabar, 20
de voltros me despedesc. Artà

18. FACÉCIA UN POC CRUA

- Una jovençana i bella / va sentir un pet rument.
Li donaren entenent / que l'havien fet per ella.
5 A ca's Batle se'n va anar / carregada de malícia:
- Senyor Batle, feis justícia: / que aturin es petejar. –
És batle li diu: Grossera, / veiam com l'aturaràs! 10
'No ser que possis es nas / en es forat de darrere! Artà

23. JO TENC UNA SOGRA

- Jo tenc una sogra / molt endimoniada
d'aquelles qui dormen / i resen sense fi.
5 A sa seva fia / jo l'he festejada
i la vaig a veure / cada dematí.
Un pic, molt enrabiada, / me va pitjar darrere 10
i me'n va entaferrar una, / i, així com no feia lluna,
me'n vaig porer escapar. Artà

Capítol 1.7: Glosades Vària

5. DE VERMAR

- No vos poseu a vermar / fins que sia Sant Mateu,
No, per la Mare de Déu, / i així es vi podreu guardar.
- 5 - Si vui vi bo el compraré / i el beuré sempre a mon gust,
que si el faç jo, me surt brut / i això trob que no em convé.
Acabat el mes d'agost, / ja és hora d'anar a vermar. 10
Llavò es raïm se podrà / i no farà gust de most.
Anau a vermar depressa, / abans que es sec sa llecor.
- 15 Vermau arreu, Llorençó; / dur-ne molt és que interessa.
Jo ja tenc experiència / amb tants d'anys de vermador:
si he tengut es vi millor, / no m'han fet sa diferència. 20
Es ceps de devers Sa Cova, / trob que han feta molta via.
Si no verm prest, cada dia / minvaran més d'una rova.
- 25 Llorençó, si puc tenir / cent cortons de vi xerec,
més pessetes d'ell ne trec / que de trenta de vi bo.
De trascolar ja n'és hora; / amolla es grifó an es cup, 30
que és tan gran com un aujub, / i es vi sortirà defora. Artà

Capítol 2.2: Codolades Enumeratives

6. SURT MESTRE ANDREU

- Surt mestre Andreu / amb ses senaietes.
Surt En Corb / va-mos-t'aquí.
- 5 Surt En Jaumí, / dau-li sa mà.
Surt s'escolà / amb un piulo.
Surt En Melindro / menjant cocarroi. 10
Surt N'Eloi, / menjant bistec.
Surt En Juan Quec / fent-li la boa.
- 15 Surt sa madona / coixeu-coixeu.
Surt En Grameu / mirant per amunt.
Surt En Pujament / amb sos potets. 20
Surt En Fiolet / i sa Felanitxera.
Surt En Pere Cervera / amb so penjoi.
- 25 Surt N'Eloi / amb so paper.
Surt es d'es Claver / amb so setrí.
Surt En Suatgí / amb sa quissona. 30
Surt Na Piconà / amb so trinxet.
Surt en Juan Xinet / amb sa panera.
- 35 Surt En Cabrera / amb so garbell.
Surt es Rei / beguent tè.

	Surt En Café / amb ses planxes.	40	
	Surt Na Maria Àngela / amb sa roncadora.		
	Surt Na Molinera / amb sa granera.		
45	Surt Na Metxa / amb sos xoquins.		
	Surt En Pere Mongí / fent un badai.		
	Surt En Canai / menjant magrana.	50	
	Surt Na Quintana / amb sos platets.		
	Surt En Biel Pelat / amb sa rabassa.		
55	Surt Na Tenassa / amb sa beca.		
	Surt Na Francisca Nyeca / amb so porc.		
	Surt En Toni de Sa Font / amb so cavall.	60	
	Surt es d'es Rafal Pai / amb sa panera.		
	Surt Na Monera / amb sa gerreta.		
65	Surt Na Mengueta / amb un paner.		
	Surt es Rater / i Sa Ratera.		Artà

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

7. DINS UN PINAR DESOLAT

	Dins un pinar desolat, / cinc carboners per guanyar quatre doblers / solen fer càrritx.		
5	En es carrer de Fartàritx / hi ha una rossa qui va entaferrar una coça / an En Daurat.		
	Va sortir un escaravat / qui, amb gran pena, es rostoi li feia créixer / amb una alena.	10	
	Un barco fa corentena / a dins es port aturat.		
15	Si va carregat de blat, / fora por, no patirem: coques i rellius farem / i menjarem tot lo dia,		
	i, en venir devers migdia, / un poquet descansarem,	20	
	i llavò tendrem repòs. / A un brosat bo i ben gros m'agrada fer-li renyines. / Ne surten dues formigues		
25	darrere un bou, / cap avall, p'es carrer nou per Na Batlessa / fins que sortí sa mestressa		
	de can Ranxer: / - Rebota! Deixau-los fer	30	
	i los duren a Ciutat / a casa d'un carnisser, o si no, d'un cavaller, / i en faran un estofat.		Artà

31. SANT VICENÇ FERRER (III)

	Sant Vicenç Ferrer / treia aigo amb un paner i no en vessava cap gota. / Set monges dins una bóta		
5	que pareixien vellanes. / "Vellanes" vol dir castanyes de sa roca d'es cocó. / Hi havia un sol eriçó		
	que cantava s'evangeli: / "Patris nostros, patris fèlis".	10	
	Hi havia un plat de confits; / sa senyora, molt fellona,		

15 hi va posar los cinc dits. / Se'n va anar a Barcelona,
 va comprar un gran salari. / "Salari" vol dir armari,
 que no hi toca sol ni vent. / Només toca un eriçó.
 Eriçó deixa'm passar, / que jo vénc de bon llinatge, 20
 que som parent d'es formatge, / cosí d'es botifarró. Artà

39. UNA GROSSA TRACALADA (II)

Un dia ben dematí, / devers les deu,
 vaig sentir un gros remeu / o so de flauta.
 5 Jo vaig sortir amb sa beca alta / i s'estirapeu.
 Me pos just davant la Seu / de Sant Matgí,
 i al punt vaig veure venir / gran quadrillada: 10
 una grossa tracalada / o processó.
 Darrere hi 'nava es penó / d'es taconers
 15 amb cinc cavalles cotoners / i sis mussols.
 I a darrere En Robacols / i dos cappares.
 Seguien-se es confreres / d'es seus oficis, 20
 un regiment de milicis / de cos present.
 Seguien molta de gent / com gats i rates;
 25 un carro ple de patates, / dos de castanyes.
 Sis obrers amb dues canyes / just com a pins.
 En Mosson amb uns xoquins / i dos barbers, 30
 dos ases de femeters / i un d'En Guixer,
 una abeia amb un paner / ben abrigada,
 35 una moneia escoada / i un alicorn.
 Venia tocant un corn / una vedella,
 un coc amb una gran pella / ben perfumada. 40
 També sa jaia serrada / i En Massot,
 un traginer amb garrot / i En Capa-Blava,
 45 un cavall vei qui es bolcava / a cada passa,
 i llavò es Jai Llampassa / amb so peu mengo,
 i, a darrere, dengo-dengo, / venia En Noles 50
 qui tocava unes macoles / amb cascavells.
 Un exèrcit d'estornells / llavò venien.
 55 Dotze ties los seguien / sense nebots;
 set beates qui fent rots / espirituals,
 perderen tots es queixals / passant rosaris. 60
 Vint-i-quatre estraforaris / després se'n vénen
 cuidant-se d'es qui pretenen; / un gros gorà,
 65 un reverend escrivà / i dos boters,
 i vint-i-cinc mil forners / i un notari;
 amb sos pots un potecari / i el sen Pau. 70
 Molts d'al·lots vestits de blau / fan cabrioles
 i repiquen castanyoles / deu geperuts.
 75 Canten vint-i-quatre muts / re-mi-fa-sol,

lo que escoltava un mussol / i quatre sords,
 perseguits de deu mil tords / i dues egos. 80
 Més de deu millions de cegos / tot ho guiaven,
 i altres tants s'ho miraven / just davant mi.

. . .

85 Vegent-ho parat així, / tant d'esbordell,
 vaig cridar: - Fora capell! / fora emblavins! –
 Tothom prengué ets atapins / i jo també. 90
 I aquí tot finí també; / tot s'espargí. I no digau
 que tot és re-ta-pla-plau, / i no és per riure.
 95 Que no es muira qui vol viure. / Tot ja està dit.
 Idò, germans, bona nit. Artà

44. UN DIA FENT UN OÍS (IV)

Un dia fent un oís, / vaig veure el cel
 cobert de gel, / cobert d'estrelles.

5 Vaig veure les meravelles / del meu gran nas.
 Altre temps, no em pensava / tenir tal pinyota.
 Era com sa muntanyota / de Calicant. 10
 Pos peu enrere i envant / i el me mir bé.
 Vaig afinar un sequer / dins cada aranell.

15 Cent homos sense capell / qui guardavan beies,
 se tapaven ses oreies / amb un llençol
 per por que qualche bereiol / no else picàs. 20
 Vaig escampar un poc es nas / per ses voreres.
 Vaig trabucar ses calderes / d'es tremolor.

25 Ses bresques de mollerí / molt s'espanyaren;
 n'hi hagué bresques que redolaren / cinc-centes passes.
 I jo, amb ses meves traces / i trapasseries, 30
 vaig aplegar per quinze dies / d'aquell trossam. Artà

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

23. ESCRIVANETA

Petiteta l'han casada, no es sap calçar ni vestir.
 L'han enviada a dur aigo en bon dilluns dematí.
 L'han encativada moros en el Pou del Torrentí.
 Son marit, qui sent tal nova, s'és vestit de pelegrí.

5 per anar de porta en porta; - Una caritat per mi!
 - ¿Qué és això, Escrivaneta? ¿Què és això que sent aquí?
 - Senyor Rei, és un pobre homo, tot vestit de pelegrí,
 que caritat em demana, i n'he de mester per mi!
 - Fé'l pujar, Escrivaneta, i berenarà un bocí;

10 en les mans dóna-li aigo amb lo pitxeret d'or fi. –

. . .

Mentres les mans se rentava, l'anell del dit li botí.
 - ¿Què és això, Escrivaneta? ¿Qué és això que veig lluir?
 - L'anell de mos desposoris, de vostè, també de mi.
 - Baixa, baixa, Escrivaneta; de pressa vés-lo a coir. –
 15 Mentres que l'anell coïa, ells pactaren de fugir.
 El Rei se posa a cavall per anar-la a perseguir.
 Quan són en el Pont de Vidre, el pont se va migpartir.
 - En bona hora, Escrivaneta; en mala hora, pelegrí!
 La camia que tu portes cent escuts me costa a mi. Artà

153. POBLE MEU, ¿QUÈ ÉS LO QUE HAS FET?

Poble meu, ¿què és lo que has fet? Poble meu, ¿com has quedat?
 Has ferit amb una llança aquell Cor qui t'ama tant!
 Aquell cor qui mai se cansa cap al cel mos va cridant.
 Jesús està en el sagrari, plora en trista soledat,
 5 de dia i de nit espera les visites d'amistat.
 Escoltau la veu qui crida, la veu dels llibres sagrats,
 que la vida, curta o llarga, en el món tot és vanidat.
 - ¿Què n'has fet de l'hermosura i d'aquell color pintat?
 ¿Que n'has fet de l'hermosura de clavellet encarnat? Artà

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

259. YO TENIA SIETE PERROS

Yo tenía siete perros. Uno me lo pilló el tren.
 No me quedan, no me quedan no me quedan más que seis.
 De los seis que me quedaban uno se fue de un brinco.
 No me quedan, no me quedan no me quedan más que cinco.
 5 De los cinco que quedaban, uno se fue de un salto.
 No me quedan, no me quedan, no me quedan más que cuatro.
 De los cuatro que quedaban, uno se murió de sed.
 No me quedan, no me quedan, no me quedan más que tres.
 De los tres que me quedaban, uno se murió de tos.
 10 No me quedan, no me quedan, no me quedan más que dos.
 De los dos que me quedaban, se llevó uno el tío Bruno.
 No me quedan, no me quedan, no me quedan más que uno.
 El uno que me quedava, se le salió a la portera,
 y le dió un palo mortal por cagarle en la escalera.
 15 Aquí acaba el cantar. Artà

* * * * *

2) Cançons recollides a ARTÀ amb variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

3. AL PUNT QUE VOLTA CANTÓ

- Al punt que volta cantó, / si puja cap jovenet,
ja li diuen: - Aturè't; / ¿i com dus tanta frissor? –
5 Encara no està aturat, / ella li dóna cadira:
- Seu, me faràs companyia; / reposa, si estàs cansat.
- Me n'hauré d'anar aviat / que tenc d'anar a foravila. 10
- ¿A foravila has d'anar? / No hi deus tenir res que fer!
- Mon pare hi és i m'ha mester / per mor d'es bestiar.
15 - Fé'l guardar an es teu germà, / que el guarda en dia fener!
- Jo es dematí hi aniré, / i ell es capvespre hi 'nirà.
Si un altre dia ets aquí / i lleu, poreu conversar. 20
Si el jove diu que no, / ella ja no li contesta.
25 Quina pena no és aquesta! / Que ho consider qui té amor! Artà

Variants -Son Servera

- (v. 4): *¿de què dus tanta frissor?*
(¿per què dus tanta frissor?)
(v. 6): *ella li du una cadira:*
(v. 9): *jo me n'he d'anar aviat,*
(v. 10): *que he d'anar a foravila.*
(v. 16): *que el guarda els dies feners!*
(qui el guarda cada dia!)
(v. 17): *- Jo hi 'niré fins a migdia,*
(v. 21): *- ¿Vendràs avui decapvespre.*
(v. 22): *per anar a Sant Salvador?*
(v. 24): *ella ja està picada.*
(v. 25): *Quina pena tan sobrada!*

19. EL DIUMENGE DE MATÍ

- El diumenge de matí / me'n vaig a missa, endolada,
de mu mare acompanyada, / uis baixos tot lo camí.
5 I de darrere sent dir: / - La jove ¿què deu tenir
que va tan mortificada? / - Sa prenda més estimada
que tenia se morí. / Déu ho ha volgut així; 10
ai de mí, desgraciada! - / - ¿Que no sabeu, estimada,
que fadrina enamorada / i s'estimat l'ha deixada,
15 dins poc temps, molta vegada, / tal és el seu poceir? Artà

Variants

- Sant Joan (v. 1): *El diumenge en bon matí*
(*Es dilluns, ben dematí,*) (*Cada dia dematí*)
(v. 2): *vaig anar a missa, endolada,*
(v. 4): *uis baixos tot es camí.*
(v. 5): *I sent, de darrere de mi:*
(*I si trob qualque fadrí, / a darrere ja sent dir:*)
(v. 6): - *Aqueixa, ¿què deu tenir,*
(v. 7): *que va tan atribolada?*
(v. 12): - *¿Que no ho sabeu, estimada?*
(v. 13): *Fadrineta enamorada*
(v. 14): *que s'estimat l'ha deixada,*
(v. 15-16): *ho deu haver de fer així.*
- Sineu (v. 10): *Déu m'ho ha enviat així;*
(v. 11): *vet-me-t'aquí aconhortada.*
- Campos(v. 15-16): *ha de fer aquest poceir.*
(*llavò fa aquest poceir.*)

20. EL JOVE, VÓS SOU D'ARTÀ

- El jove, vós d'Artà / i jo som de Santanyí.
Si tot vos era un camí, / me podreu acompanyar.
- 5 - Mai som estat a tal banda, / però hi voldria anar,
sols que em deixàsseu tocar / aquest rebossillo amb randa,
i dar-me lloc per romandre, / que no me'n 'gués de tornar. 10
- El jove, ¿qui us ha mostrat / de parlar amb cortesia?
¿Sabeu de vós que voldria? / Veure-vos crucificat,
15 de peus i mans enclavat / veiam qui us desclavaria!
- La jove, si vós voleu / fer sa vostra voluntat,
jo ja estic aconhortat / de morir crucificat 20
si vós me serviu de creu. / - Un bou amb unes grans banyes
voldria que us encontràs / i llavò que us travessàs
- 25 fetge, lleu i ses entranyes. / - Es trebais serien grossos,
però no en faria cas, / sols que un barber me curàs
amb pavora d'es teus ossos. Artà

Altra variant a Artà (v. 8): *El rebossillo de randa,*
(*del rebossillo sa randa*)

- San Joan (v. 1): *En jove, vós sou d'Artà*
(v. 3): *Si tot vos és un camí*
(v. 4): *¿me voleu acompanyar?*
(v. 7): *si me deixàsseu tocar*
(v. 8): *el rebossillo amb sa randa,*
(v. 11): - *Jove, que sou d'esburbat*
(v. 12): *i molt poca cortesia!*

(v. 13): *Jo, de vos només voldria*
 (v. 14): *morísseu crucificat,*
 (v. 15): *de mans i peus enclavat,*
 (v. 16): *i ningú us desclavaria*
 (v. 17): *- La jove, si vós poreu*
 (v. 19): *crucificat moriré*
 (v. 20): *de peus i de mans també*
 (v. 24): *i voldria us travessàs*
 (v. 26): *-Es trebai seria gros,*
 (v. 29): *amb povora d'es teu cos.*

29. FESTEJADA A SON REBOSTET

Al punt que som arribat / i n'he tirades les eines
 sop i faç totes ses feies / així com puc d'aviat.

5 Com som damunt es portal / qui me'n vaig a festejar,
 voldria porer tornar / una àliga o un milà
 per més prest porer arribar / a ca s'estrella coral, 10
 que, per mi, porta més sal / que no congria la mar!
 Com som enmig d'es carrer / per anar a Son Rebostet,

15 Magdalena, per veure't / que de pena passaré!
 Com som en es Pontarró, / que sortia de la vila,
 jo li dic; - Oh, vida mia, / en tu he posada s'amor, 20
 som ton lleial servidor / en qualsevol cosa sia! –
 Com són en es Pla d'es Cós / an es bastiment pos vela.

25 - Ara és hora, Magdalena, / que refermis ses amors. –
 A sa Creu de Na Bernarda / duia trot de peixeter
 per por que s'altre guerrer / no me fes pegar esquenada. 30
 Com som a Sa Guixeria, / allà un pensament vaig fer:
 que, si hi trob altre guerrer, / quin glop més amarg seria!

35 - ¿Hi heu pensat, vida mia, / en una tal cosa fer? –
 Com som davant es portal / d'allà on tots hem d'anar,
 allà me solec senyar / i un parenostro resar 40
 perque Déu me guard de mal. / Me'n vaig amb so cor lleal,
 lo meu bé i tot hi va. / Quan vaig esser en es torrent,

45 en un bot el vaig passar; / quan vaig esser allà dellà,
 feia més via que es vent. / Com som damunt es Collet,
 que descobresc Son Servera, / *adiós* Ca Sa Cuinera, 50
 veïnat de Son Ciriet! / Com arrib damunt es Coll,
 mirant a Son Rebostet, / Magdalena, per veure't

55 feia més via que es sol. / Com som a s'establiment
 de ca l'amo Antoni Sales, / hi pens i dic tres vegades
 que es de ses coses més males / es mal d'enamorament: 60
 es passar tant de turment / perilla batre-hi ses ales.
 Com som en es Rafalet, / la vaig sentir conversar,

65 i en un bot me vaig tirar / a sudavant es Pouet;
 n'estava abrasat de set / i s'aigo no em vaig mirar.

	Més que caminar, corria / en es Pla de Cala Sort	70
	i no tenia conhort / pensant que colgada estaria.	
	Hauria estat, vida mia, / en dissabte matar es porc.	
75	Com som damunt es portal, / toc, i ella me ve a obrir,	
	i ja no esper a tenir / tanta d'alegria mai!	
	A lo punt que vaig entrar, / me dà cadira per seure,	80
	i fins hora d'anar a jeure, / amb ella vaig festejar.	
	I, com me'n vaig voler anar, / que d'ella em vaig despedir	
85	lo darrer que me va dir: / - Ja pensaràs a tornar!	
	- Pena no n'has de passar, / que em fonc quan no som aquí!	
	- Vés alerta, serverí, / a fer-me pegar esquenada,	90
	que et donaré una tupada / que et recordaràs de mi!	
	- Això no se fa a tupades; / cadascú fa lo que pot.	
95	Tu ho tens lluny i jo ho tenc prop; / es córrer serà de bades!	Artà

Altra variant a Artà

- (v. 1): *Totd'una que n'he arribat*
(v. 9): *per més prest porer mirar*
(v. 18): *allà sortint de la vila,*
(v. 19): *allà vaig dir: - Vida mia,*
(v. 20): *en tu n'he posat s'amor*
(en tu som posat s'amor,)

Variants

-Capdepera (v.26): *que redoblis ses amors.*

- (v. 29): *per por de s'altre guerrer*
(v. 30): *que no em fes pegar esquenada.*
(v. 33): *si en esser allà hi trob guerrer,*
(si enquantr s'altre guerrer,)
(que si enquatr s'altre guerrer,)
(v. 34): *quin glop tan amarg seria!*
(v. 35): *- No hi consentis, vida mia,*
(v. 36): *a una cosa tal fer.*
(v. 37): *Com som damunt es portal*
(v. 41): *perque Déu mos guard de mal.*
(v. 47): *jo corria més que es vent.*
(v. 49): *qui descobrim Son Servera,*
(v. 50): *tiritic Ca sa Cuinera,*
(v. 52): *Com vaig esser dalt es Coll,*
(I com som damunt es Pont)
(v. 53): *que afin Son Rebostet,*
(vaig mirar Son Rebostet)
(v. 58): *pens i dic per tres vegades*

-Son Servera (v. 58): *allà vaig dir tres vegades:*

- (jo pens i dic tres vegades:)*
(v. 59): *- És de ses coses més males*
(v. 62): *perilla es batre ses ales.*
(me farà batre ses ales.)

(v. 63): *Com vaig esser en es Pontet,*
(v. 64): *ben de pressa el vaig passar.*
(v. 65): *Saps que en tenia, de set,*
(v. 66): *a su arran d'es Pouet;*
(v. 70): *i en es pla de Cala Sort*
(v. 71): *ja no tenia conhort*
(v. 75): *Com vaig esser en es portal,*
(v. 76): *toc, i ella surt a obrir,*
(v. 77): *i ja no esper veure'm mai*
(v. 78): *tanta alegria a tenir*
(v. 79): *Totd'una que vaig entrar, (Al punt que jo vaig entrar)*
(Com vaig arribar allà,) (Dins ca seva vaig entrar,)
(v. 83): *Com me'n vaig voler tornar,*
(Com me'n vaig 'ver de tornar,)
(Com m'en vaig haver d'anar)
(v. 85): *lo primer que me va dir: (a lo punt ja me va dir:)*
(a lo punt ella em va dir:)
(v. 87): *- Cuidado no t'ha de dar: (Com no hi 'via de pensar,)*
(Gens de pena has de passar,)
(v. 88): *i em fonc com no som aquí!*
(si em fonc com no som aquí!)
(me fonc com no som aquí!)
(v. 91): *que te daré una tupada*
(v. 95): *Jo ho tenc lluny i tu ho tens prop;*
(Tu estàs lluny i jo estic prop;)

37. LA FESTEJADA (I)

Baix d'un uiastre em posí, / me posí a taiar tabac.
Com el vaig tenir taiat, / llavò em vaig adormir.
5 I, com me vaig deixondir, / mitjanit era tocada.
Vaig dir: - Mesquinet de mi, / l'amor ja estarà colgada! –
Vaig dir a mon cos: - Fé't envant / Arribarem prest a casa, 10
que, si la jove em té amor, / m'esperarà d'aixecada. –
Em vaig posar a caminar, / mir i vaig afinar un llum
15 a la casa a on anava. / Alegria ja me'n dava,
però encara n'era lluny. / I, com vaig arribar allà,
tir tres macs a la finestra; / i ella, com a jove llesta, 20
amb so darrer s'aixecà. / Li vaig dar la bona nit
i li vaig dir com campava. / Va dir que se despuia
25 per tirar-se dins el llit. / Li vaig allargar la mà,
pensant donar-li alegria, / emperò més s'entristia
i se va posar a plorar. / - ¿De què plores, amor bona? 30
¿Que no t'he servida bé? - / Me va dir: - No ploraré;
lo que em demanes no és hora. / Lo que em demanes faria
35 si de tu pogués fiar, / però tenc de reparar
si mumareta ho sabia, / quin barreig me donaria;
me'n som bé per afluixar! / - De ton pare i de ta mare, 40

	bé te'n pots aconhortar / que la mort vendrà un dia i a tots dos les se'n durà. / No tendràs pare ni mare	
45	ni ningú que te consol. / Llavò pensaràs un dia en l'amor qui bé te vol! - / La jove tot s'ho escolta i diu: - Al punt som aquí! - / I li va tancar la porta	50
	i no la hi va tornar obrir. / Ja no era per a creure, ni tampoc per a pensar: / tenir sa gerra en sa mà,	
55	tassó i tot quant hi ha, / i set, i no porer beure! El diumenge, hi va tornar, / tot picat de los sis dies, i li diu: - Si bé em volies, / tu sols no repararies	60
	a lo que et vaig demanar. / Cosa de tan poc valor, lo que te vaig demanar, / i no m'ho volgueres dar	
65	ni me digueres que no. - / La jove està enamorada i el jovenet també, / i li va dir: - Fé i desfé del meu cos, si tant t'agrada! - / Com el jove hagué lograt	70
	lo que el seu cos desitjava, / se va demostrar picat i feu altra enamorada. / Es dissabtes hi anava	
75	p'es corral, a poc a poc. / La joveneta trobava que plorava ran d'es foc. / Plora, plora, joveneta, tu motiu tens de plorar. / Encara que te rebentis,	80
	amb tu no me vui casar!	Artà

Altra variant a Artà

- (v. 2): *de colzo, taiat fins baix*
- (v. 26): *Li vaig allargar es braç,*
- (v. 60): *Tan sols no hi repararies,*
- (v. 61): *en lo que et vaig demanar.*
- (v. 69): *de lo meu cos, tant t'agrada!*
- (v. 79): *que tu tens molt que plorar.*

Variants

-Sant Joan (v. 2): *de colzo, taiant a baix.*

- (v. 7): *- Mesquinet de mi!*
- (v. 10): *'Ribarem prest a sa casa,*
- (v. 16): *És cert que content estava,*
- (v. 20): *la jove va ser tan llesta*
- (v. 21): *que amb so darrer s'aixecà.*
- (v. 57): *El diumenge se n'hi va,*
- (v. 76): *Trobava la joveneta*
- (v. 77): *asseguda prop d'es foc.*

-Lloret (v. 2): *de colzo, taiat a baix,*

- (v. 3): *Com lo vaig tenir taiat,*
- (v. 4): *llavò m'hi vaig adormir.*
- (v. 5): *I com em vaig despertar,*
- (v. 6): *mitjanit foren tocada.*
- (v. 7): *I jo mateix me vaig dir:*
- 1(v. 8): *S'amor se serà colgada!*
- (v. 39): *i me'n som per afluixar!*

(v. 69): *de lo meu cos, si t'agrada.*
(v. 79): *que tendràs temps de plorar.*

-Llubí (v.7): - *Mesquinet de mi!*

(v. 18): *Com vaig arribar allà,*
(v. 19): *tir un mac a sa finestra; / la jove no ho va sentir,*
(v. 20): *però com a dona llesta*
(v. 21): *an es segon ja va obrir. (an es tercer va obrir.)*
(v. 26): *Jo li vaig donar sa mà*
(v. 27): *per dar-li un poc d'alegria,*
(v. 28): *i ella més s'entristia,*
(v. 29): *que se va posar a plorar.*
(v. 30): *Garrideta, ¿de què plores?*
(Vida mia, ¿de què plores?)
(v. 32): *i ella diu: - No ploraré.*
(v. 52): *Ell no era per a creure*
(v. 56): *mort de set, no porer beure!*
(v. 79): *que molt tens tu que plorar.*
(v. 81): *amb tu no m'he de casar!*

-Binissalem (v. 74): *El jove se n'hi anava*

(v. 76): *I la troba prop d'es foc,*
(v. 77): *a la jove, qui plorava.*
(v. 78): - *Plora, que tens que plorar,*
(v. 79): *que alegria no et daré*
(v. 80): *Primer passaré la mar*
(v. 81): *que amb tu no me casaré!*

55. SES NINETES

Ses ninetes, / com són petitetes
van a coir floretes / de dins un jardí
5 I, com ve que són més grandetes, / no van de floretes,
sinó d'un fadrí. / Ses al·lotes,
quan van a l'ofici, / perden es judici, 10
davant es mirai. / Se renten sa cara
amb corna de xuia, / i, amb una guya
15 ses piules se fan. / Ses al·lotes,
quan van a ballar / se'n duen un pa
i deixen ses crostes, / i diuen a s'enamorat: 20
- Si no has sopat, / ¿per què no t'acostes?
Menjaràs ses crostes, / si n'ets afectat! Artà

Variants

-Campanet

(v. 1): *Totes ses ninetes*

(v. 4): *a dins un jardí.*

-Llucmajor

(v.1): *Ses al·lotetes*

(v. 3): *cuien floretetes*

(v. 4): *per dins los jardins.*

(v. 5): *Quan són més grandetes.*

(v. 6): *no van de floretes / ni de roselles,*

(v. 8): *només de fadrins.*

(v. 16-24): *Aquestes al·lotes, / quan van a l'ofici,
perden es judici / davant es mirai.*

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

9. CANÇÓ DEL OFICIS (I)

- Carabassa m'han donada, / carabassa menjaré.
La m'han donada molt grossa, / no sé si la'm 'cabaré!
- 5 - No et casis amb tintorer, / perquè duràs ses mans brutes.
Casa't amb un velluter / i duràs bones vellutes.
No et casis amb velluter, / perquè duràs vellutons. 10
Casa't amb un sabater / i duràs bons retalons.
No et casis amb sabater / perquè et tirarà sa forma.
- 15 Casa't amb un escolà / que es campanar fa bona ombra.
No et casis amb escolà / que te tirarà es batai.
Casa't amb un mariner / i et durà bon escambrai. 20
No et casis amb mariner, / perquè et tirarà a la mar.
Casa't amb un taverner, / bons resolis te darà.
- 25 No et casis amb taverner / perquè un dia et jugarà.
Casa't amb un bon ferrer / i ell mateix te forjarà.
No et casis amb un ferrer / si no vols sentir picar. 30
Casa't amb un cavaller / i te durà a passejar.
No et casis amb cavaller, / perquè cauràs d'es cavall.
- 35 Casa't amb un ballador / i aniràs de ball en ball. Artà

Altra variant a Artà

(v. 24): *que te tirarà a la mar.*

(v. 34): *i aniràs a passejar.*

(v. 36): *no caiguesses d'es cavall.*

Variants

-Santa Maria

(v. 5): *Sa fia de sa veinada*

(v. 6): *se casa amb so tintorer.*
 (v. 8): *perque duen ses mans brutes.*
 (v. 18): *que es campanar du bona ombra.*
 (que s'escolà fa bona ombra.)
 (v. 22): *i duràs bon escambrai.*
 (v. 24): *no te tiràs a la mar.*
 (v. 36): *que no caigues d'es cavall.*

-Bunyola

(v. 34): *i be et podràs passejar.*
 (v. 36): *que et deixarà tota sola.*
 (v. 37): *Casa't, idò, amb En Mandola,*
 (v. 38): *tendràs lo que hauràs mester.*

21. LA BONA NOIA DEL CAPELLÀ

	La bona noia del capellà / se va embarcar, se va embarcar!	
	Se va embarcar el dilluns. / El dilluns, comprou llums.	
5	Llums!	
	La bona noia del capellà / se va embarcar, se va embarcar!	
	Se va embarcar el dimarts.	
	El dimarts, comprou calç. / El dilluns, comprou llums!	10
	Llums, calc!	
	La bona noia del capellà / se va embarcar, se va embarcar!	
	Se va embarcar el dimecres.	
15	El dimecres comprou nesples. / El dimarts, comprou calç.	
	El dilluns, comprou llums!	
	Llums, calç, nesples!	
	La bona noia del capellà / se va embarcar, se va embarcar!	20
	Se va embarcar el dijous. / El dijous, comprou ous.	
	Els dimecres, comprou nesples. / El dimarts, comprou calç.	
25	El dilluns, comprou llums!	
	Llums, calç, nesples, ous!	
	La bona noia del capellà / se va embarcar, se va embarcar!	
	Se va embarcar el divendres. / El divendres, faves tendres.	30
	El dijous, comprou ous. / El dimecres, comprou nesples.	
	El dimarts, comprou calç. / El dilluns, comprou llums!	
35	Llums, calç, nesples, ous, faves tendres!	
	La bona noia del capellà / se va embarcar, se va embarcar!	
	Se va embarcar el dissabte.	
	El dissabte cuina i pasta. / El divendres, faves tendres.	40
	El dijous, comprou ous. / El dimecres comprou nesples.	
	El dimarts, comprou calç. / El dilluns, comprou llums.	
45	Llums, calç, nesples, ous, faves tendres, cuina i pasta!	

La bona noia del capellà / se va embarcar, se va embarcar!
 Se va embarcar el diumenge.
 El diumenge tot s'ho menja. / El dissabte, cuina i pasta. 50
 El divendres, faves tendres. / El dijous, comprou ous.
 El dimecres, comprou nesples. / El dimarts, comprou calç.
 55 El dilluns, comprou llums!
 Llums, calç, nesples, ous, faves tendres, cuina i pasta, tot s'ho menja!
 La bona noia del capellà / se va embarcar, se va embarcar!

Artà

Altra variant a Artà (v. 1/6/12/19/27):

La bona nova del capellà

Variants

-Capdepera

(v. 4): *El dilluns, compra llums.*

(v. 9): *El dimarts, compra calç.*

(v. 15): *El dimecres, compra nesples.*

(v. 22): *El dijous, compra ous.*

27. LES DOTZE PARAULES

Sola era una, / va parir a Betlem,
 va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.
 5 Jo les vos diria, / jo les vos diré
 les dotze paraules / que Cristo digué.
 Soles eren dues / les taules de Moisès. 10
 Sola era una, / va parir a Betlem,
 va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.
 15 Jo les vos diria, / jo les vos diré
 les dotze paraules / que Cristo digué.
 Tres eren, tres, / Santíssima Trinidat és. 20
 Soles eren dues, / les taules de Moisès.
 Sola era una, / va parir a Betlem,
 25 va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.
 Jo les vos diria, / jo les vos diré
 les dotze paraules / que Cristo digué. 30
 Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes.
 Tres eren, tres, / Santíssima Trinidat és.
 35 Soles eren dues, / les Taules de Moisès.
 Sola era una, / va parir a Betlem,
 va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern. 40
 Jo les vos diria, / jo les vos diré
 les dotze paraules / que Cristo digué.
 45 Cinc eren, cinc, / les cinc llagues de Cristo.
 Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes.
 Tres eren, tres, / Santíssima Trinidat és. 50
 Soles eren dues / les Taules de Moisès.
 Sola era una, / va parir a Betlem,

55	va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern. Jo les vos diria, / jo les vos diré les dotze paraules / que Cristo digué.	60
	Sis eren, sis, / les hores de la creu. Cinc eren, cinc, / les cinc llagues de Cristo.	
65	Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes. Tres eren, tres, / Santíssima Trinitat és. Soles eren dues / les Taules de Moisès.	70
	Sola era una, / va parir a Betlem, va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.	
75	Jo les vos diria, / jo les vos diré les dotze paraules / que Cristo digué. Set eren, set, / els set goigs de Sant Josep.	80
	Sis eren, sis, / les sis hores de la Creu. Cinc eren, cinc, / les cinc llagues de Cristo.	
85	Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes. Tres eren, tres, / Santíssima Trinitat és. Soles eren dues / les Taules de Moisès.	90
	Sola era una, / va parir a Betlem, va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.	
95	Jo les vos diria, / jo les vos diré les dotze paraules / que Cristo digué. Vuit eren, vuit, / les ànimes justes.	100
	Set eren, set, / els set goigs de Sant Josep, Sis eren, sis, / les sis hores de la Creu.	
105	Cinc eren, cinc, / les cinc llagues de Cristo. Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes. Tres eren, tres, / Santíssima Trinitat és.	110
	Soles eren dues / les Taules de Moisès. Sola era una, / va parir a Betlem,	
115	va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern. Jo les vos diria, / jo les vos diré les dotze paraules / que Cristo digué.	120
	Nou eren, nou, / els nou coros dels àngels. Vuit eren, vuit, / les vuit ànimes justes,	
125	Set eren, set, / els set goigs de San Josep. Sis eren, sis, / les sis hores de la Creu. Cinc eren, cinc, / les cinc llagues de Cristo.	130
	Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes. Tres eren, tres, / Santíssima Trinitat és.	
135	Soles eren dues / les Taules de Moisès. Sola era una, / va parir a Betlem, va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.	140
	Jo les vos diria, / jo les vos diré les dotze paraules / que Cristo digué.	
145	Deu eren, deu, / los deu manaments. Nou eren, nou, / els nou coros dels àngels. Vuit eren, vuit, / les vuit ànimes justes,	150
	Set eren, set, / els set goigs de San Josep.	

	Sis eren, sis, / les sis hores de la Creu.	
155	Cinc eren, cinc, / les cinc llagues de Cristo.	
	Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes.	
	Tres eren, tres, / Santíssima Trinidat és.	160
	Soles eren dues / les Taules de Moisès.	
	Sola era una, / va parir a Betlem,	
165	va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.	
	Jo les vos diria, / jo les vos diré	
	les dotze paraules / que Cristo digué.	170
	Onze eren, onze, / les onze mília verges.	
	Deu eren, deu, / los deu manaments.	
175	Nou eren, nou, / els nou coros dels àngels.	
	Vuit eren, vuit, / les vuit ànimes justes,	
	Set eren, set, / els set goigs de San Josep.	180
	Sis eren, sis, / les sis hores de la Creu.	
	Cinc eren, cinc, / les cinc llagues de Cristo.	
185	Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes.	
	Tres eren, tres, / Santíssima Trinidat és.	
	Soles eren dues / les Taules de Moisès.	190
	Sola era una, / va parir a Betlem,	
	va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.	
195	Jo les vos diria, / jo les vos diré	
	les dotze paraules / que Cristo digué.	
	Dotze eren, dotze, / els dotze apòstols.	200
	Onze eren, onze, / les onze mília verges.	
	Deu eren, deu, / los deu manaments.	
205	Nou eren, nou, / els nou coros dels àngels.	
	Vuit eren, vuit, / les vuit ànimes justes,	
	Set eren, set, / els set goigs de San Josep.	210
	Sis eren, sis, / les sis hores de la Creu.	
	Cinc eren, cinc, / les cinc llagues de Cristo.	
215	Quatre eren, quatre, / els quatre Evangelistes.	
	Tres eren, tres, / Santíssima Trinidat és.	
	Soles eren dues / les Taules de Moisès.	220
	Sola era una, / va parir a Betlem,	
	va parir l'Estrella / del Fii de Déu etern.	
225	Jo les vos diria, / jo les vos diré	
	les dotze paraules / que Cristo digué.	Artà

Variants -Petra (v. 5/6): *Jo les vos 'nomèn, / les 'nomenaré.*

NOTA: la mateixa fórmula apareix en els versos: 15/16, 27/28, 41/42, 57/58, 75/76, 95/96, 117/118, 141/142, 167/168, 195/196, 225/226.

29. LO U DE BETLEM

- ¿Voldràs-me dir tu, / què cosa fa u?
- Lo u de Betlem, / qui és Deu Jesucrist,
5 Rei del Cel, Amèn. / - ¿Voleu-me dir vós,
què cosa fan dos? / Los dos de Noè.
Lo u de Betlem, / qui és Déu Jesucrist. 10
Rei del Cel. Amèn. / - ¿Voleu-me dir vós,
15 què cosa fan tres? / - Los tres Reis d'Orient.
Los dos de Noè. / Lo u de Betlem,
qui és Déu Jesucrist. / Rei del Cel. Amèn.
- ¿Voleu-me dir vós, / què cosa fan quatre? 20
- Los quatre Evangelistes. / Los tres Reis d'Orient.
Los dos de Noè. / Lo u de Betlem
25 qui és Déu Jesucrist, / Rei del Cel. Amèn.
- ¿Voleu-me dir vós, / què cosa fan cinc?
- Les cinc Llagues de Cristo. / Los quatre Evangelistes. 30
Los tres Reis d'Orient. / Los dos de Noè.
Lo u de Betlem / qui és Déu Jesucrist,
35 Rei del Cel. Amèn / - ¿Voleu-me dir vós,
què cosa fan sis? / - Los sis ciris cremant.
Les cinc Llagues de Cristo. / Los quatre Evangelistes. 40
Los tres Reis d'Orient. / Los dos de Noè.
Lo u de Betlem / qui és Déu Jesucrist,
45 Rei del Cel. Amèn. / - ¿Voleu-me dir vós,
què cosa fan set? / - Les set misses cantant.
Los sis ciris cremant. / Les cinc Llagues de Cristo. 50
Los quatre Evangelistes. / Los tres Reis d'Orient.
Los dos de Noè. / Lo u de Betlem
55 qui és Déu Jesucrist, / Rei del Cel. Amèn
- ¿Voleu-me dir vós, / què cosa fan vuit?
- Los vuit capellans. / Les set misses cantant 60
Los sis ciris cremant. / Les cinc Llagues de Cristo.
Los quatre Evangelistes. / Los tres Reis d'Orient.
65 Los dos de Noè. / Lo u de Betlem
qui és Déu Jesucrist, / Rei del Cel. Amèn
- ¿Voleu-me dir vós, / què cosa fan nou? 70
- Les nou professons. / Los vuit capellans.
Les set misses cantant / Los sis ciris cremant.
75 Les cinc Llagues de Cristo. / Los quatre Evangelistes.
Los tres Reis d'Orient. / Los dos de Noè.
Lo u de Betlem / qui és Déu Jesucrist, 80
Rei del Cel. Amèn. / - ¿Voleu-me dir vós,
què cosa fan deu? / - Los deu manaments.
85 Les nou professons. / Los vuit capellans.

	Les set misses cantant / Los sis ciris cremant.	
	Les cinc Llagues de Cristo. / Los quatre Evangelistes.	90
	Los tres Reis d'Orient. / Los dos de Noè.	
	Lo u de Betlem / qui és Déu Jesucrist,	
95	Rei del Cel. Amèn. / - ¿Voleu-me dir vós,	
	què cosa fan onze? / - Les onze mília verges.	
	Los deu manaments. / Les nou professons.	100
	Los vuit capellans. / Les set misses cantant.	
	Los sis ciris cremant. / Les cinc Llagues de Cristo.	
105	Los quatre Evangelistes. / Los tres Reis d'Orient.	
	Los dos de Noè. / Lo u de Betlem	
	qui és Déu Jesucrist, / Rei del Cel. Amèn.	110
	- ¿Voleu-me dir vós, / què cosa fan dotze?	
	- Los dotze apòstols / Les onze mília verges.	
115	Los deu manaments. / Les nou professons.	
	Los vuit capellans. / Les set misses cantant.	
	Los sis ciris cremant. / Les cinc Llagues de Cristo.	120
	Los quatre Evangelistes. / Los tres Reis d'Orient.	
	Los dos de Noè. / Lo u de Betlem	
125	qui és Déu Jesucrist, / Rei del Cel. Amèn.	
	- ¿Voleu-me dir vós, / què cosa fan tretze?	
	- Es tretze frares. / Los dotze apòstols.	130
	- Les onze mília verges. / Los deu manaments.	
	Les nou professons. / Los vuit capellans.	
135	Les set misses cantant. / Los sis ciris cremant.	
	Les cinc Llagues de Cristo. / Los quatre Evangelistes.	
	Los tres Reis d'Orient. / Los dos de Noè.	140
	Lo u de Betlem / qui és Déu Jesucrist,	
	Rei del Cel. Amèn. / - ¿Voleu-me dir vós,	
145	què cosa fan catorze? / Els catorze articles de la fe.	
	- Es tretze frares. / Los dotze apòstols.	
	- Les onze mília verges. / Los deu manaments.	150
	Les nou professons. / Los vuit capellans.	
	Les set misses cantant. / Los sis ciris cremant.	
155	Les cinc Llagues de Cristo. / Los quatre Evangelistes.	
	Los tres Reis d'Orient. / Los dos de Noè.	
	Lo u de Betlem / qui és Déu Jesucrist,	160
	Rei del Cel. Amèn. / - ¿Voleu-me dir vós,	
	què cosa fan quinze? / - Es quinze misteris.	
165	Es catorze articles de la fe. / Es tretze frares.	
	Los dotze apòstols. / Les onze mília verges.	
	Los deu manaments. / Les nou professons.	170
	Los vuit capellans. / Les set misses cantant.	
	Los sis ciris cremant. / Les cinc Llagues de Cristo.	
175	Los quatre Evangelistes. / Los tres Reis d'Orient.	

Los dos de Noè. / Lo u de Betlem
qui és Déu Jesucrist, / Rei del Cel. Amèn. 180 Artà

Altra variant a Artà

- (v. 1): *¿Vols-me dir tu*
(v. 2): *qui fa u?*
(v. 4): *qui és Jesucrist; (rei de Jesucrist;)*
(en Jesucrist descans) (en Jesucrist descansa;)
(en Jesucrist descansi;)
(v. 5): *- Déu del cel. Amèn. (la Reina del Cel. Amèn.)*
(v. 21): *- Els quatre Evangelis.*
(v. 48): *- Les set misses cantades.*
(v. 83): *- Es deu manaments.*
(v. 112): *- Es dotze apòstols.*

33. ROSSINYOL

- Rossinyol no vol cantar / que no siguen dos.
- Ni dos, ni un tot sol.
Que bé canta el bon rossinyol!
- 5 - Rossinyol no vol cantar / que no siguen tres.
- Ni tres, ni dos, ni un tot sol.
Que bé canta el bon rossinyol!
- Rossinyol no vol cantar / que no siguen quatre. 10
- Ni quatre, ni tres, ni dos, ni un tot sol
Que bé canta el bon rossinyol!
- Rossinyol no vol cantar / que no siguen cinc.
15 - Ni cinc, ni quatre, ni tres, ni dos, ni un tot sol.
Que bé canta el bon rossinyol!
- Rossinyol no vol cantar / que no siguen sis.
- Ni sis, ni cinc, ni quatre, ni tres, ni dos, ni un tot sol.
Que bé canta el bon rossinyol! 20
- Rossinyol no vol cantar / que no siguen set.
- Ni set, ni sis, ni cinc, ni quatre, ni tres, ni dos, ni un tot sol.
Que bé canta el bon rossinyol!
- 25 - Rossinyol no vol cantar / que no siguen vuit.
- Ni vuit, ni set, ni sis, ni cinc, ni quatre, ni tres, ni dos,
ni un tot sol.
Que bé canta el bon rossinyol!
- Rossinyol no vol cantar / que no siguen nou. 30
- Ni nou, ni vuit, ni set, ni sis, ni cinc, ni quatre, ni tres,
ni dos, ni un tot sol.
Que bé canta el bon rossinyol!
- Rossinyol no vol cantar / que no siguen deu.
35 - Ni deu, ni nou, ni vuit, ni set, ni sis, ni cinc, ni quatre,
ni tres, ni dos, ni un tot sol.
Que bé canta el bon rossinyol!

Artà

Altra variant a Artà

(v. 4): *No vol cantar el bon rossinyol. (Perque hi canta el bon rossinyol)*

NOTA: Aquestes variants se repeteixen en els versos: 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32 i 36.

36. SETMANA DEL ENAMORAT (I)

- Diumenge a vespre, garrida, / la despedida us vaig dar.
El dilluns ja vaig estar / sense un punt d'alegria.
5 El dimarts, no vaig menjar, / ni talent que no tenia.
El dimecres, de plorar, / la siqui real venia.
El dijous vaig arribar / que la gent no em coneixia: 10
tots quants d'ossos damunt tenia / los me porien comptar.
El divendres, me'n prenia / com el qui està a la cadira
i l'han d'ascabussejar. / El dissabte vaig campar
així com millor podia, / i vaig pregar tot lo dia
a Jesús, Fill de Maria, / que me vengués a ajudar. 20
Si poria comandar, / jo voldria, vida mia,
tenguésseu tanta alegria / com tristor me vàreu dar. Artà

Altra variant a Artà

(v. 2): *era que em vàreu deixar.*

(v. 6): *perque talent no tenia.*

(v. 9): *I el dijous, amor mia, (El dijous, devers migdia,)*

(v. 10-11): *tots quants d'ossos jo tenia*

(v. 18): *i així jo desitjaria*

(v. 19): *Déu te das tanta alegria*

(v. 20-24): *com tu pena em vares dar.*

Variants

-Esporles (v. 1): *Diumenge vespre, amor mia,*

(v. 3): *Es dilluns, no vaig menjar,*

(v. 5): *I es dimarts, vida mia,*

42. TARONGES, PRÉSSECS, TOMÀTIGUES

- Taronges, préssecs, tomàtiques, / peres, pomes i murtons,
i congrets de Sant Jeroni / reims i figues i melons.
5 *Caramelos*, confits, prunes, / glans dolces i llimonats,
mostatxos, cocates, fuies, / pa d'En Pou i doblegats,
Castanyes, anous, vellanes, / pa moixó, mel i brossat, 10
congrets i puntes a l'aire, / bescuit i sucresponjat.
Robiols, també d'ametla, / suc aigordent i anisat,
15 vin blanc, arrop i muntona, / herbes seques i he acabat.
Si vienes, niña, a mi casa, / comeràs palomo en salsa.
A mi no me falta. Y en comeré. 20 Artà

Altra variant a Artà (v. 5-20):

*Caramelos, confits, préssecs,
peretes dolces i llimonats,
tampatxos, cocates fuies,
torrons de barra, i ja he acabat.
Niña, ven a mi casa
i te'n donaré palomo en salsa.*

Variants -Inca (v. 2): *prunes, peres i murtons,*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

5. COM FOU DAVANT CA'N XERET

- Com fou davant ca'n Xeret, / es porc va pegar un grunyit:
- *Adiós, Toni Garrit; / comana'm molt En Matxet!* –
5 A davant ca Na Amadora, / es ruc se va renegar;
no s'aturava de dar / mossegades a sa coa.
I en es quatre cantons / de ca l'amo En Biel Bou, 10
hi havia tant de renou / que ell no en va voler passar.
- Tu, ¿que ets En Toni Garrit, / aquell tan republicà?
15 Faràs beseta a ballar; / tu no ets d'es nostro partit! –
L'amo diu an es ruquet: / - ¿Que no t'han donat menjar
ni t'han menat a abeurar? / - Ell no m'han donat menjar, 20
ni dit si tenia set. - / Es dimecres vaig sentir
un renou davant ca meva: / va esser sa meva porcella
25 que deia: - Vui tornar aquí. *Artà*

Variants -Son Servera

(v. 7): *¿Sabeu què em varen donar?*
(v. 9): *Com som a's quatre cantons*
(v. 11): *hi va haver tant de renou*
(v. 12): *que no em deixaren passar*
(v. 20): *- No m'han menat a abeurar*
(v. 25): *que va dir: - Vui tornar aquí!*

7. DAMUNT UN RUC

- Damunt un ruc, damunt un ruc, / un senyor ben assegut!
Ell se n'anava a passejar, / i es ruc va caure, va llenegar:
5 Hi havia aigo, se va soiar. / Sa mare deia per tot arreu:
- ¿No volem caure? No colqueu! - / I el senyor deia: - Això és amarg.
Qui no vol caure, que no coalc! - / Damunt un ruc, damunt un ruc!

Altra variant a Artà

- (v. 1): *Hi ha un senyor ben assegut*
 (v. 2): *damunt un ruc, damunt un ruc.*

Variants

-Sant Joan

- (v. 1): *Un senyor damunt un ruc*
 (v. 2): *ben assegut*
 (v. 4): *i es ruc va caure, va travelar.*
 (v. 5): *Perque hi 'via aigo se va soiar.*
 (v. 6): *L'amo li dia:*
 (v. 7):- *Qui no vol caure, que vagi a peu.*

19. ES DIA DE SANT JAUME ERA

- Es dia de Sant Jaume era, / per temps me recordarà,
 que l'amo se baraià / amb sa lloca damunt s'era.
 5 Es polls prengueren malíci' / perque atupaven sa mare:
 - Pollets, ¿a on anau ara? / - A contar-ho a sa justíci'!
 Sa justíci' va davant, / i es pollets van darrere... 10
 Com foren enmig de s'era, / passaren es temps ballant! Artà

Altra variant a Artà

- (v. 8): - *A dar part a sa justíci'*
 (-A fer venir sa justíci')
 (v. 12): *la troben ballant ballant.*
 (tots romangueren cantant.)

Variants

-Llucmajor

- (v. 2): *sempre me recordarà,*
 (tot l'any me recordarà,)
 (v. 3): *quan l'amo s baraià*
 (v. 4): *amb sa lloca enmig de s'era.*
 (amb una lloca, dalt s'era.)

22. FUMA, FUMA, XEMENEIA

- Fuma, fuma, xemeneia, / mos n'anirem per allà.
 Trobarem un capellà; / mos darà peixet i pa
 5 i un cortonel·lo de vi / per passar aquest sant camí.
 Passau, bous, i passau, vaques, / i gallines amb sabates
 i capons amb esperons. / Sa nineta ha fet torrons 10
 i es Vicari els ha tastats, / i els ha trobat un poc fats,
 als ha tornat an es forn / perque sien confitats.
 15 I si no són vius, són morts, / o si no, són enterrats. Artà

Altra variant a Artà

- (v.1): *Fumarel·lo, treu fum,*
- (v. 11): *i es batle els ha tastats (es vicari los tastà)*
(es rector les ha tastats)
- (v. 12): *i els ha trobat un poc fats.*
- (v. 13): *Afegirem mel i sucre (Hi posarem mel i sucre)*
(Afegi-hi més mel i sucre) (Posau-hi més mel i sucre)
(Hi posa més mel i sucre) (Hi ha posat mel i sucre)
- (v. 14): *i sortiran confitats. (i han estat confitats.)*

Variants

- Sóller (v. 1): *Fuma, fuma, fumarel·lo*
(v. 10): *La jove va fer un torrat*
(v. 11): *sa madona l'ha tastat*
(v. 12): *i l'ha trobat un poc fat.*
- Son Servera
(v. 1): *Xemeneia, treu fum (Fum, fum, fumarel·lo)*
(v. 2): *véste'n, véste'n per allà (i véste'n per allà.)*
(v. 3): *Trobaràs un capellà (I veuràs un capellà)*
(v. 4): *i et darà peixet i pa*
- Sant Joan
(v. 1): *Punxa, punxa, ximeneieta,*
(v. 2): *i te'n 'niràs per allà*
(v. 7): *Passen bous, passen vaques*
(v. 8): *ses gallines amb sabates (una gallina amb sabates)*
(v. 9): *i es gallons amb esperons.*
(v. 10): *Na Pepeta ha fet torrons (Na Pepa va fer torrons)*
- Algaida
(v. 4): *te darà peixet i pa (que et darà pa i peixí)*
(menjaràs peixet i pa)
(v. 5): *i una ampolleta de vi (i un cortenel·lo de vi)*
(v. 6): *per passar aquest camí. (per porer anar de camí.)*
(v. 7): *Passen bou i passen vaques*
- Porreres
(v. 8): *i gavines amb sabates*
(v. 9): *i gallets amb esperons.*
(v. 12): *Els ha trobats massa forts*
(v. 14): *i els ha trobats confitats.*
- Capdepera
(v. 9): *i un gall amb esperons.*
(dos capons amb esperons.)

25. L'AMO EN PERE TÉ UN GORÀ

- L'amo En Pere té un gorà / de primera, de primera.
En sentir olor de somera / ja no el poren aturar.
5 En es Barranc de Morell, / s'animal, tot reposat,
li va fer pegar un esclat / que se foradà sa pell.
Considerau quin bordell / amb so barram rebentat! 10
Seguí es mateix camí / i com un infant plorava,
i sa mare qui cridava: / - No el veurem tornar venir! –
15 Com fou en es planiol, / a subaix de Ses Costetes,
l'investiren ses mongetes / i el se'n duien an es vol.
L'amo En Roig se veu tot sol, / i en tirava, de canyetes! Artà

Altra variant a Artà

- (v. 1): *L'amo En Pep té un gorà*
(v. 2): *que li és sortit de primera*
(v. 4): *ja és partit, i de d'allà*

41. UNA VEGA DE FREIXURA

- Freixurera, freixurera, / jo te cercava encontrar,
perque anares a cercar / En Pere Bossa a ca-seva! –
5 Dos-cents quintars de freixura / se'n dugueren a la mar,
i encara no else bastà, / que varen 'ver d'intentar
de treure sa de sa mula. / Com En Gelat se'n temé, 10
que treien sa de sa mula: / - Sa meva no està segura.
¿Què és això tanta freixura / que aquesta gent ha mester? –
15 Sa freixura va de vega / per tota la nació.
Ja ho pot dir En Francesc Rector / que se trobava a sa vega.
Ell i la gen t de ca-seva / més d'un mes feren olor! 20
Si cercau aquell carrer / d'allà on mengen freixura,
trobareu la sepultura / d'aquell ase d'es forner.
25 Na Bossa i sa Rectora / a fira varen anar;
tot lo que varen comprar / se n'és anat a la porra.
Si ho fa així aquesta cotorra, / me pens que s'enriquirà. 30 Artà

Variants -Ses Salines

- (v. 8): *que varen haver d'inventar*
(v. 9): *a treure sa de sa mula.*
(v. 20): *un mes ne feren olor!*
(v. 21): *¿No sabeu aquell carrer*
(v. 22): *d'allà on mengen freixura?*
(v. 23): *Aquí està la sepultura*
(v. 24): *de s'ase de ca es forner*

46. UN ENAMORAT

- He sentit dir, Catalina, / que vols un enamorat,
i jo aquí en tenc un grapat / que tot saben la doctrina.
5 De tots aquests, un n'hi ha / que és més *guapo* que un ramell
i té vint-i-un vaixell / qui naveguen per dins mar.
Llavò, set llocs d'olivar / més grans que s'Ametlerar,
i Sa Canova i Morell. / Si tu te vols casar amb ell,
en un bot, se tira a Artà. Artà

Variants -Colònia de San Pere

- (v. 1): *Segons diuen, Catalina,*
(v. 2): *tu vols un enamorat.*
(v. 3): *Jo aquí te'n tenc un grapat*

51 UN MOSCARD (III)

- Just d'un moscard molt valent, / en feren cent bastiments
i cent llanxes canoneres, / taules, bufets i pasteres,
5 cent barcos per navegar. / I de lo que vaig deixar,
com ho varen replegar, / me va treure pe comprar
Sa Jordana i S'Estepar / i es terme de Son Servera,
dalt a baix de sa ribera / i tot es pinar que hi ha.
Si Déu ho vol, n'hi haurà / per tot un any estellar
15 i per formiguers cremar / nou mil anys a una terra. Artà

Variants

-Ariany

- (v. 6): *I de lo que va sobrar,*
(v. 9): *va bastar per a comprar*
(v. 10): *Son Gual i Son Catlar*
(v. 11): *nou-cents llaüts de pescar.*
(v. 12): *Son Rossinyol i Son Pere,*
(v. 13): *i llavonses Son Verdera*
(v. 14): *qui està confrontant a mar.*
(i la mitat de la mar.)

Capítol 1.4: Glosades Narratives

1. ANY DE LA PESTA, 1820

- El primer dia de juny, / l'església varen tancar.
No hi deixaven acostar / ningú, de cent passes lluny.
5 A Son Servera d'Artà, / tots ets estudis son buits.

Un homo, en aclucar ets uis, / ja no les torna badar.
 L'any vint, pesta dins Artà / i l'any vint-i-u a Ciutat, 10
 i l'any vint-i-dos es blat / dins Mallorca no es segà.
 Son Alcaines s'anomena / de don Bartomeu Clapers:
 15 missatges i jornalers / tots hi faran corentena.
 Com es s'As d'Oro va fer / a dins Bellpuig corentena,
 duia es trastos a s'esquena / com un mestre de llauner. 20 Artà

Altra variant a Artà

(v. 1): *El dia primer de juny,*
 (v. 2): *l'església se va tancar*
 (v. 4): *la gent, de tres passes lluny.*
 (v. 6): *ets estudis ja són buits,*
 (v. 7): *i diuen que, en aclucar ets uis,*
 (Un mort, en aclucar ets uis)
 (v. 8): *ja no les torna badar.*
 (v. 20): *com un mosso de llauner.*
 (com un fadrí de llauner.)

Variants

-Son Servera

(v. 3): *No hi deixaren acostar*
 (No hi varen deixar acostar)
 (v. 15): *amos i escaraders*
 (v. 16): *hauran de fer corentena.*

6. EL CAVALLER I EL DIMONI (I)

N'era lleuger de la cama, / tots els mals passos seguia
 i el dimoni li eixia / conforme fos una dama.
 5 - Senyora, ¿què té, què té? / ¿Què té de nou son marit,
 que, a altes hores de la nit, / vaia sola p'es carrer?
 - Senyor meu, jo som anada / a una casa de joc, 10
 i m'hi he estorbada un poc / i els meus criats m'han deixada.
 - Senyora, si vol venir, / a casa l'acoïré,
 15 bon sopar que li daré / i un bon llit per dormir.
 - Si vostè no em destapàs / i em secret m'ho tengués,
 que el meu marit no ho sabés, / poria esser que em ginyàs. 20
 A casa tenc dos criats / i també dues criades;
 elles ja estaran colgades / i ells també estaran colgats.
 25 No ho sabran persones nades, / lo que jo i vós hem tractat. –
 Los dos se'n varen anar / a casa del cavaller,
 i a lo punt ell li tragué / coses bones per sopar 30
 - Cavaller, jo som sopat. / - I jo, senyora, també.
 - Ara m'ha de dir on té / un llit que sia guardat.
 35 - Aquí deçà tenc un llit / on jeia la meva esposa.
 Si m'ofereix una cosa, / la hi deixaré jeure anit.

- Jo ho tendria per afronta, / res haver-li de negar. 40
De tot quant demanarà / esta nit 'nirà a son compte. –
Mentres que se descalçava, / per anar-se'n a colgar,
45 el cavaller hi va entrar, / i ella li va preguntar
si sabia amb qui tractava. / Va respondre el cavaller:
- Senyora, jo res no sé, / però me pens haver-lès 50
amb una dama de bé. / - Si jo fos dama de bé,
no faria lo que faç. / Comana't a Sant Antoni,
55 que mal encaminat vas! / Jo no faç cap cerimoni'
a ningun cristià nat... / I sabràs la veritat
que les has amb el dimoni. –
(Aquí el dimoni se treu una llista amb els pecats del cavaller i els hi llegeix.)
/ N'era escrita de buscai, 60
de paper no massa bo. / El que va darrere això,
ja pot prendre bon mirai! / A lo punt comparegueren
65 de dimonis un quefer / i an el pobre cavaller
a l'infern el se'n dugueren. / Del demás no sé què feren,
ni sebre-ho no he mester! / Pensant jeure amb sa senyora, 70
llavonses no esser ver.
Així ho fa el que s'enamora / de coses que no pot ser. Artà

Altra variant a Artà

(v. 18): *i secreta me tengués,*
(v. 23): *ells ja estaran colgats,*
(v. 24): *i les portes dels veinats*
totes estaran tancades.

Variants

-Ariany

(v. 4): *conforme de una dama (en forma de una dama)*
(v. 8): *vostè se'n va p'es carrer?*
(v. 11): *i m'hi som tardada un poc*
(v. 18): *i en secret me tengués,*
(v. 19): *que mon marit no ho sabés,*
(v. 24): *les cases de los veinats / totes ja estaran tancades.*
(v. 27): *Plegats se'n varen anar*
(v. 31): *- Cavaller, ja us he guanyat.*
(v. 32): *- I jo també ja he sopat*
(v. 35): *- Aquí dalt hi ha un llit*
(v. 41): *Tot quant me demanarà*
(v. 46): *la jove li preguntà*
(v. 51): *amb una dona de bé.*
(v. 52): *- Si jo fos dona de bé*
(v. 58): *si no saps amb qui les has,*
(Si no saps ambe què els has,)
(v. 59): *tu les has amb el dimoni. (amb un servent del dimoni.)*
(v. 60): *Ja avisareu En Buscai*
(v. 61): *qui n'és un glosador bo,*
(v. 62): *que ets homos qui van d'això*

(v. 63): *ja tenen un bon mirai.*
(v. 67): *a l'infern lo se'n dugueren.*

-Manacor

(v. 7): *que, a la una de sa nit,*
(v. 8): *vostè se'n va p'es carrer?*
(v. 9): - *Oh senyor, jo me n'he anada*
(v. 15): *sopar que li donaré*
(v. 16): *i un bon llit per dormir-hí.*
(v. 26): *vós i jo lo que hem tractat. (lo que vós i jo hem tractat.)*
(v. 27): *I quan varen esser allà*
(v. 29): *ell molt prompte li tragué*
(v. 34): *un llit molt ben arreglat.*
(v. 35): *Aqui dins hi ha un llit*
(v. 36): *de on jeia mon esposa.*
(v. 37): *Si em promet alguna cosa,*
(v. 43): *Mentres ella es descalçava (Mentres que se despuiaua)*
(Mentres que se descordava)
(v. 48): *Respongué el cavaller / que asullà present estava:*
(v. 58): *Sabrà vostè en veritat (i així sabràs que les has,)*

(v. 59): *que les ha amb el dimoni. (camarada, amb el dimoni.)*
(v. 64): *A l'instant aparegueren*
(v. 65): *dimonis amb gran quefer,*

9. EL CAVALLER I EL PASTOR (I)

Hi havia un gran senyor / que habitava el seu castell,
i en el poble, no lluny d'ell, / hi havia un llaurador.
5 Una fia que tenia / alta, rossa, sana i bella,
el Comte, perdut per ella, / l'adorava nit i dia.
Perque, en tot aquell contorn, / no hi havia altra fadrina 10
que tengués cara tan fina / ni amb més gràcia en el món.
Cada volta que ella feia, / s'amor més l'apoderava,
15 i ella totduna tornava / com la grana, de vermeia.
Cada pic que a ella s'acosta, / diu que l'estima i l'adora.
No li torna més resposta: / - Vós sou comte i jo pastora! 20
- Jo per tu, pastor em faré; / de riqueses n'estic fart!
- Comte, heu vengut massa tard: / es meu cor, un altre ja el té! –
25 El Comte se posa, al fi, / amagat dins un torrent,
i quan ja no passa gent, / se planta enmig del camí.
De lluny, lo veu comparèixer / al jove que la volia. 30
Prompte ell li darà a conèixer / sa rancor que li tenia!
- Oh pastor, tu me fas nosa: / o tu em mates o jo et mat!
35 Un d'es dos, en es combat, / quedarà davall sa fossa, -
S'espasa li ofereix, / no la vol de cap manera.
Es comte se desespera, / i amb so sabre li envesteix. 40
Li pegà una sabrada, / i el jove va degollar,

- diguent: - No podràs tornar / a ca sa pastora amada! –
 45 An es mort el du, corrents, / a enterrar dins una pleta,
 i amb ses aigos d'es torrent / se va fer aquella sang neta.
 El Comte se'n va aviat / a visitar sa pastora: 50
 - És es Comte qui t'adora / i de tu està enamorat! –
 L'agafa per la mà blanca, / i a la cambra la se'n du.
 55 Se gira i no veu ningú, / i sa porta llavò tanca.
 La pobra pastora crida: / - Ajuda'm, mon bé estimat! –
 I li va entorn el cap, / i cau en terra esmortida. 60
 I com ve que ha recobrat / el Comte diu a la pastora
 que és ell tot sol qui l'adora, / que el pastor ha degollat.
 65 - Si heu mort lo meu pastor, / altre marit no voldré! Artà....?

Variants

-Binissalem

(v. 52): *i ets tu mon bé estimat. / Lo teu bé he degollat*

(v. 54): *Dalt la cambra la se'n du*

(v. 55): *el comte fora de sí (?)*

(v. 56): *la porta del quarto tanca*

-Randa

(v. 57): *la jove plora i sospira:*

-Consell

(v. 50): *a contar-ho a sa pastora*

(v. 65): *si ha mort el meu pastor,*

(v. 66): *he dit que no em casaré. (per mi homo ja no hi ha.)*

(ara amb tu no em casaré.) (ara amb vós no em casaré.)

(v. 67): *Ara amb tu no em casaré; (ara amb vós no em casaré)*

(he dit que no em casaré)

(v. 68): *perque no vos tenc amor!*

(v. 69): *i jo monja me tancaré*

(v. 70): *d'un convent que no sabrà,*

(v. 71): *i allà dedins resaré*

(v. 72): *per tota una eternitat.*

17. EN MIQUEL FERRER (I)

- A deu anys vaig començar / a voler bé a una al·lota,
 i s'amor va esser tan forta / que enamorat vaig quedar.
 5 Sobre s'estar enamorat, / amb mon pare hem barai,
 i aquí em determiní / d'anar-me'n a estar a Ciutat.
 Me'n vaig voler anar a Ciutat / porque es meu cap m'hi tirava. 10
 P'es carrers me passejava: / - ¿Hauríeu mester un criat? –
 Tan prest vaig trobar fortuna / que em vaig llogar amb un ferrer:
 15 no tenia res que fer / mes que claus de ferradura.

	Em donaven per menjar / guixes i faves ceiades, i n'eren tan mal cuinades, / o be crues o cremades	20
	que no eren per menjar! / I me vaig determinar deixar l'amo i sa madona; / ells no eren cosa bona:	
25	ja parlaven de matar. / Un dia em vaig baraiar amb so ferrer i sa ferrera. / Ja poreu considerar mon enteniment quin era! / Vaig afinar una bandera	30
	d'es soldats, i hi vaig anar. / Va sortir un capità: - Bergantell, ¿que et vols 'sentar? - / I jo me vaig tirar a riure:	
35	- Si ho troba, me pot inscriure; / que faça lo que voldrà! – Com prest me va demanar: / - ¿Quin llinatge assentaré?	
	- Que assanti Miquel Ferrer, / de dins la vila d'Artà. -	40
	En la cara em conegué / que no havia berenat: - Vine aquí, Miquel Ferrer, / vet aquí peix dins un plat,	
45	pa de xeixa recolat; / menja fins que estaràs bé. En haver-lo acabat, / més te n'hi afegiré. –	
	Com ja va estar ben atapit, / que més talent no tengué:	50
	- Vine aquí, Miquel Ferrer, / assaja't aquest vestit. – I li va caure tan bé / com si per ell fos cosit.	
55	Dins una cambra tot sols, / no hi havia més persones, agafa unes estidores / i li escapçà es reganyols.	
	Va dir: - Senyor capità, / que diga, ¿què va a fer ara?	60
	- Oh fii meu, el Rei ho mana; / a tots los ho hem de tair, - Ja no sortí d'allà dins / que no sortís ben armat	
65	amb so fusell en es coll, / baioneta en es costat, ben fermats es borseguins. / Se'n va anar a passejar amb tota s'artilleria / i la gent que el coneixia	70
	no feia sinó plorar. / I sa que no el coneixia no feia sinó mirar. / Com arribà an es mercat,	
75	un amic seu va trobar / i li va donar sa mà i molt prest li demanà: / - Miquel Ferrer, ¿què es estat?	
	¿Com és que t'has fet soldat? – / Va respondre es capità, que estava en es seu costat: / En aquest punt l'he assentat.	80
	Si en voleu esser, estimat, / i voleu esser soldat, vestit per vós hi haurà. / - Quin enuig prendrà ta mare	
85	com tal nova sentirà! / - Ja li diràs que això va perque no em deixà casar / amb sa que més estimava.	90
	Daràs comandacions / a mon pare i a mumare, a veinats i a veinades / i a Na Francina Aguiló.	
95	Digue-li, a Na Francina / a ne qui tenc passió, que jo per la seva amor, / som soldat vuit anys de tira! –	
	Com los varen embarcar, / que partiren ses galletes;	100
	- Malbé es facen ses pessetes / que es Comissari em va dar! – Com foren enmig de mar, / que partien es bescuit:	
105	- Bona sort me n'hagués duit, / com plaça vaig assentar! – Com foren enmig de mar, / que ja no veien cap porta,	
	va dir: - Adiós, Mallorca! / Ditxós qui porà tornar! –	110
	Com varen haver arribats, / que es vapor se va atracar, sa vista vaig allargar, / damunt es moll vaig 'finar,	

- 115 un esplet de desflessats, / i anaven acompanyats
 an ets hàbits d'ermità. / Conversaven com a llores,
 nyic açi, i nyic allà; / bé porien escoltar 120
 no entenien aquells cors. / Vaig demanar an aquells homes:
 - ¿Qui és aquest bestiar? - / I me varen contestar:
 125 - Germanet, això són corsos. / Davall tenda de campanya,
 tres mesos i vaig estar / i gràcies a Déu puc dar
 que no vaig entrar en batalla, / que, en aquella terra estranya, 130
 perillava tropar! / Mos donaven per menjar
 un platet d'arros bullit. / Sense força ni delit
 135 allà mos feien marxar. / No mos creïem tornar pus,
 de sa manera que estàvem, / perquè ses bales passaven
 com a grans de calabruix! / Com a Mallorca tornà: 140
 - De qui és aquest minyó? / És un fill de Na Francina,
 de Na Francina Aguiló! - / Vaig-me assentar per soldat
 145 per pegar-la a s'estimada; / i, com me som capguardat,
 jo mateix la'm som pegada: / que ella amb altri s'és casada
 i jo catiu n'he quedat, / sense gens de llibertat, 150
 que an el Rei tota l'he dada. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 26/27): *Molt prest me vaig baraiar / amb l'amo i sa ferrera*
 (v. 49): *Com ne vaig estar farcit,*
 (v. 95): *Heu de dir a Na Francina*
 (v. 96): *que és de llinatge Aguiló (que de llinatge es Guidó,)*
 (v. 97): *que, per voler-li amor, (que, per tenir-li amor,)*
 (v. 127): *llarg temps hi vaig habitar,*
 (v. 130): *Jo d'aquella terra estranya*
 (v. 131): *no ho hauríem pogut contar!*
 (v. 132): *Mos donaven poc menjar*
 (v. 144): *Vaig-me escriure per soldat*
 (v. 151): *que tota an el Rei he dada.*

Variants

-Lloret

- (v. 2): *a voler bé a s'al-lota,*
 (v. 5/6): *Un dia me barai / sobre s'estar enamorat,*
 (v. 7): *i me vaig determiní*
 (v. 9): *Me'n vaig anar a Ciutat*
 (v. 12/13): *- Venc a fer-me soldat. / Vaig veure la gran ventura*
 (v. 16): *sinó qualche ferradura.*
 (v. 31): *a un corer, i hi vaig anar. / de soldats, i hi vaig anar.*
 (v. 32/33): *Quan me veu es capità: /- Bergantell, ¿et vells inscriure?*
 (v. 34): *Li vaig dir que sí, per riure:*
 (v. 36): *- Farà allò que trobarà. / Senyor, jo som un paísà /*
que venc a fer-me soldat.
 (v. 37/38): *Totd'una me demanà / quin nom 'via de posar.*
 (v. 39): *Li vaig dir: - Miquel Ferrer (- Assentau Miquel Ferrer)*
 (v. 41): *En sa cara conegué*

- Sant Joan

- 208 -

(v. 147): *ella a mi la m'ha pegada:*
 (v. 149): *i jo fadrí he quedat*
 (v. 151): *perque an el Rei l'he donada.*

-Sineu (v. 146): *i, com me n'he capguardat,*
 (v. 151): *tota an el Rei l'he donada.*

19. EN MIQUEL, MENTRES JUNYIA...

De matí, com l'amo em crida / per anar a abeurar es parei,
 dic: Senyor, dau-me remei / per porer passar aquest dia. –
 5 En Miquel, mentres junyia, / ja se va posar a cantar,
 i encara no era migdia / com la mort el va citar.
 Se trobà lluny de remei; / no el porien dur ses cames, 10
 i va desjunyir es parei / i el se'n va menar a ses cases.
 L'amo, per dar-li conhort, / - Miquel, mon fii, ¿què es estat?
 15 - L'amo, un mal m'ha agafat, / que em pens si serà la mort. –
 El posaren dins un llit / i li taparen sa cara.
 - Miquel, ¿que et vols morir aquí / o vols anar a ca ta mare? 20
 - A ca nostra vui anar, / no em vui morir per aquí.
 Mu mare em consolarà. / Que Déu me do un bon camí. –
 25 De ses cases fins a s'era, / tengué temps de pensar-hí:
 - L'amo, tornau-me arrere / que no em muira p'es camí! –
 Sa madona va sortir, / com el vé tan prim de cara: 30
 - Miquel, mon fii, vine aquí, / que no et mancarà ta mare! –
 No li va mancar sa mare / ni cosa que demanàs,
 35 i, porque més bé estàs, / dins una oberta (sic) el posaren.
 - A mumare enviareu / que m'ha fet i m'ha nodrit,
 que me trob a dins un llit / malalt i ella no em veu. 40
 El qui hi anirà no diga / que me trob en aquest cas,
 porque no se retgiràs / o que no prenga fatiga. –
 45 A suaquí baix trobareu / un carro blanc envelat:
 Es vostro fii estimat / que es mort i vós no ho sabeu –
 Allà a sa Bassa Vermeia, / ells se varen encontrar. 50
 Considerau quin plors feia: / tota se desfigurà!
 - Mares que teniu infants, / tant si són petits com grans,
 55 veniu a ajudar a plorar! - / Com fou a Sa Bassa Rotja,
 sa mare es descabeià: / Oh, Senyor, ¿voleu girar
 sa vostra misericòrdia? - / Lo primer que demanà: 60
 - ¿Que ha rebuts els sagraments? / Ha rebuts es sagraments,
 també s'extremunció, / i ha donat l'ànima a Déu
 65 amb bona devoció. / Ja és mort, ja és mort En Miquel,
 aquell qui era amic nostro; / passem-li un parenostro
 amb bona devoció. / Misericòrdia, Senyor; 70
 misericòrdia, Déu meu! / Direm un "Crec en un Déu"
 per la mateixa intenció. Artà

Variants

- Petra (v. 5): *El dematí s'aixecà / un jove amb alegria,*
(v. 6): *ell se va posar a cantar (i se va tirar a cantar)*
(v. 7): *Encara no era migdia (No havien tocar migdia)*
(v. 8): *i la Mort ja el va citar. (que la Mort el va citar.)*
(v. 9): *Se trobà lluny de remeis; (s'encontrà lluny de remeis)*
(v. 10): *no el pogueren dur ses cames.*
(v. 11): *L'amo junyí es parei (L'amo va junyir es parei)*
(v. 12): *i el se'n dugué a ses cases. (i el dugué cap a ses cases.)*
(per arribar-lo a ses cases.) (per porer arribar a ses cases.)
(i partí cap a ses cases.)

-Felanitx

- (v. 13): *Pegà un crit a ses cases. (L'amo, per dar-li consol:)*
(v. 14): - *Miquel, fii meu, vine aquí. (Miquel, bon fii, vine aquí.)*
(- Miquel, digues què és estat!)
(v. 15): - *L'amo, un mal m'ha pegat.*
(v. 16): *No sé si serà la mort. (Em pens si serà la mort.)*
(v. 17): *Dins un llit el va posar*
(v. 18): *perque estigués millor, / i el sendemà dematí /*
li destaparen sa cara.
(v. 19/20): - *Tomeu, ¿que vols morir aquí /o vols morir a ca ta mare?*
(v. 21): - *A sa casa vui anar,*
(v. 22): *no em tengueu més per aquí; (no vui estar més aquí;)*
(v. 29/30): *Sa majorala sortí / i va veure que el tornaven.*
(v. 32): *que jo te faré de mare!*
(v. 37/38): - *A mumare li direu / que som seu i m'ha nodrit,*
(v. 39): *que estic postrat dins un llit*
(v. 40): *molt malalt, i ella no em veu. (arrendit baix de la creu.)*
(v. 41/42): *Qui a mumare anirà, / que tal cosa no li diga,*
(v. 43): *perque no prenga fatiga*
(v. 44): *i no se cal retgirar. (ni que se tal (sic) retgirar.)*
(v. 46): *un carro baix, envelat:*
(v. 48): *és mort, i vós no ho sabeu.*
(v. 49): *I a sa Bassa Vermeia (Baix de sa Bassa Vermeia)*
(v. 50): *mare i fii se va encontrar, (suallà la vaig encontrar.)*
(v. 51/52): *i de llàgrimes que treia, / tota se descabeià.*
(v. 53): - *Mares, si teniu infants,*
(v. 68/69): *resarem un parenostro / per la seva intenció.*
(v. 72/73): *Resem un "Crec en un Déu" / per la mort i passió.*

-Campanet

- (v. 5): *Mentres es parei junyia,*
(v. 27/28): *diu: - Senyor, tornau-me arrere, / que em moriré p'es camí*
(v. 30): *com va veure que el tornaven.*
(v. 34/35): *ni cap cosa demanàs / però, porque més bé estàs,*
(v. 38): *que m'ha criat i nodrit, (que m'he fet i 'he amagrit) (sic),*
(que em crià i em nodrí.)

23. ES BRUIXOT

- Com de ca-seva partí, / qui se n'anava a embarcar:
- Jo me n'he d'anar a Artà, / i lo que hi ha destruir! –
- 5 Baix de sa Cala d'es Cans, / va esser es seu desembarcador,
i amunt amunt, p'es Cocó, / de cap an ets Ermitants!
Com va arribar an es Cocó / se va mirar sa plagueta, 10
i deixava Na Xanxeta / que no tenia patró.
Per sa Font d'En Capellà, / no se girava darrere,
15 i dins Sa Curia Veia / no hi deixà gens d'olivar.
Aquell contorn és quedat / que crec que no té remei,
però per dins Son Morei, / ets abres ha coronat. 20
Com va esser en es Pi d'es Ruc, / va eixamplar més es gambals,
i l'amo de Son Canals / cridava: - Jo estic perdut! –
25 Cridava: - Jo estic perdut! / i ningú li responia,
i es bruixot, tot nu, venia / cantant es tut-tururut!
L'amo Andreu de Can Canals / i l'amo de Son Sureda 30
ja tenien es cor negre / de veure caure cimals.
Es bruixot feia feixina / com dins Carrossa va entrar.
35 No li bastà s'olivar, / que encara hagué de tomar
mig taronger de la Xina. / Ses figueres va matar,
garrovers i oliveres / tarongers i llimoneres 40
i quants d'abres va encontrar. / A tots los va sacorrrar,
en no esser a ses parts agreres. / Es favars cremats estaven
45 com si en passàs foc, cremats; / d'ordis, civades i blats
es pocs brins que se servaven, / penosament espigaren,
d'aquell mal aire nombrats! Artà

NOTA: Aquesta glosada es refereix a un terbolí que va devastar
les terres del terme d'Artà.

Variants

-Colònia de Sant Pere

- (v. 1): *Com de Marsella partí*
(v. 3/4): *- Jo me n'he d'anar a Artà / i tot lo que tenc destruir!*
(v. 5): *Allà a sa Cala d'es Cans*
(v. 7): *i va pujar p'es Cocó, (i cap amunt p'es Cocó,)*
(v. 16): *No hi va deixar olivar.*
(v. 17): *Tot es contorn va quedar (Tot es contorn va deixar)*
(Tot s'olivar va quedar) (Tot s'olivar va deixar)
(v. 18): *que ja no tendrà remei. (que no tenia remei.)*
(v. 19): *P'es coster de Son Morei*
(v. 30): *i llavò de Son Sureda*
(v. 32): *de veure esbrancar cimals.*
(v. 34): *i dins Carrossa va entrar.*
(v. 36): *que fins i tot va tomar; (que encara va haver de tomar)*
(v. 37/38): *es taronger de la Xina. / Ses figueres va esbrancar*
(v. 41): *cap abre va perdonar.*
(v. 47): *es pocs brins que s'aguantaven, (es brins clars que se servaven,)*

31. LA INNOCENT CASTIGADA

- Mon germà m'hi ha deixat / *el mando* de la corona.
Som sa mateixa persona / com si fóssem esposats.
- 5 - ¿Què és lo que deis, mon cunyat? / ¿que n'hem de fer mala vida?
¿Que no sabeu que Maria / no s'agrada de pecat?
- Jo no 'empatx de Maria / ni de Josep vertader, 10
només que amb vós he de fer / una nit com de novia.
- Anem, anem, mon cunyat / jugarem a dalt la torre.
- 15 - Lo vostro cap bé discorre, / que és un lloc molt retirat.
(*Apart: - Oh, Reina i gran Senyora, / donau-me llum per discórrer
perque no caiga en pecat!-)*
(*Aquí ella tanca el seu cunyat dins la torres, i diu:*)
- Estau aquí tancat 20
mon cunyat i maldient! / ¿Quin era lo vostro intent?
De cometre un gros pecat! / - Bruixa, com la m'has pegada!
25 No me pensava jo un tal. / Te promet que, sense mal,
si puc, seràs castigada! / - Mon cunyat, jo us vènc a dir
que el Rei prompte, avui, s'espera. / Veniu de tota manera; 30
'nem a sortir-li a camí! / Jo sempre vos vui seguir
un quartet més a darrere.
(*El cunyat conta al Rei que la Reina l'havia tancat, sense dir-ne el motiu:*)
- Molt bé siau arribat,
- 35 mon germà i gran senyor! / - I de vós, ¿què n'és estat,
que m'heu mudat de color? / Com vos ne fóreu anat
a conquistar aquella gent, / va perdre s'enteniment 40
i no l'ha tornat cobrar. / Com vos ne foreu anat,
la Reina un exemple era, / i ara, una dona renega,
45 l'escàndol de la ciutat! / Vet-la-t'allà que se'n ve
p'es camí, ben aviada. / Pareix una dona honrada;
no és més que una descarada, / jo a la cara l'hi diré. 50
- Siau molt ben arribat, / mon espòs i gran senyor!
- Ses raons per mi són flors / que m'ha dades el cunyat.
- 55 - Si volíeu escoltar / ses raons de cada qual,
armaríeu un dogal / per penjar el vostro germà.
- Jo no 'empatx de raons / ni cap en vui escoltar. 60
No m'havíeu de tancar / mon germà per les presons.
(*El Rei la fa embarcar, i ja no la vol pus per esposa*)
.
- 65 - ¿Què voleu de port, patró, / per embarcar aquesta dona
a terra allà on sia bona? / - Dau-me tres unces d'or. –
(*Els mariners fan ullots: "Dones per mar no hi poren anar", i remuguen.*)
.
- Ara que noltros tendrem, / a dins aquest vaixell, dona,
jo no crec que cosa bona / ninguns de noltros facem. 70
(*Ella invoca a la Puríssima; la Verge li compareix i va advertir els mariners:*)
.
- D'allà on seré veure / ses accions que fareu.
Per poc que vos desmandeu, / tots quants sou vos negaré
75 i llavó no vos trauré / maldament mai més sureu! *Artà*

(Les breus anotacions en lletra petita són un extracte de les que figuren en el Cançoner, per entendre millor el sentit dels versos.)

Altra variant a Artà

- (v. 2): *en mando de la corona*
(v. 3-4): *com si fóssem esposats.*
(v. 6): *¿que voleu fer mala vida?*
(v. 8): *n'és sagrada del pecat?*
(v. 11/12): *sinó que amb vós he de fer / una nit com a novia.*
(v. 13): *- Pujarem damunt la torre, (Anem a dalt, mon cunyat,*
(v. 14): *que és un lloc retirat. (i pugem a dalt la torre.)*
(v. 20/21): *- Estau aquí, mon cunyat, / mon cunyat i gran dolent!*
(v. 24/25): *- Bruixa. la m'has de pagar! / Jo no em pensava un tal.*
(v. 26): *Te promet, que sense dany,*
(v. 28): *- Mon cunyat, el rei s'espera;*
(v. 29): *que mon espòs ja s'espera. (vaig a sortir-li a camí.)*
(v. 30/31): *Si voleu, poreu venir / un quartet més a darrere.*
(v. 32/33): *Anem, de totes maneres, / a sortir-li a camí.*
(v. 38): *- Com vostè se'n va haver anat,*
(v. 41): *i encara no l'ha cobrat.*
(v. 45): *és l'escàndol de Ciutat!*
(v. 47/48): *molt llesta i determinada. / Par que sia dona honrada;*
(v. 49/50): *jo sempre dic lo que sé: / no és més que una descarada!*
(v. 51): *- Molt bé arribat siau,*
(v. 54): *que us ha dades el cunyat.*
(v. 61/62): *Vós no havíeu de tancar / mon germà dins les presons.*
(v. 63): *- Marinerets, ¿què voleu (- Patró, ¿què voleu d'es port)*
(v. 64): *de dur-vos-ne aquesta dona (de dur-vos-ne aquesta dona?)*
(v. 65): *a terra de on (sic) sigui bona, (-Dau-me dues unces d'or)*
(v. 66): *i llavò la hi deixareu? (i la duré a terra bona.)*
(v. 69): *vos promet que cosa bona (te promet que cosa bona)*
(v. 70): *no crec que noltros facem.*
(v. 72): *quantas accions fareu.*
(v. 73): *A ella no la tocareu. / Per poc que vos desmandeu,*
(v. 74/75): *a tots set vos negaré. / Llavonses no vos duré*
(v. 76): *a la terra que voldreu.*

33. LA MALA FILLA (II)

- En es poble de Mataró, / un matrimoni vivia
qui d'hasienda tenia / cinc duros per cada dia
5 i estaven de lo millor. / Però, en cinc anys d'unió,
no tengueren fii ni fia. / Visqueren desconcordats
una llarga temporada: / s'homo sa dona atupava 10
perque no li dava infants. / Ella va invocar el Senyor
i promesa li fé un dia / que un duro repartiria
15 entre los pobres de la vila, / si Déu del cel los envia

	un ninet o una nina, / el fruit de bendició.	
	S'any que va venir davant, / tengué una nina a guardar	20
	que era, sense ponderar, / guapa com un diamant.	
	Com ella tengué quatre anys, / la posaren a costura	
25	de lletra i brodadura / perquè se instruïgués.	
	Com ella tengué dotze anys, / instruïda ja hi estava	
	i no res l'embarassava, / tot brodat sabia fer.	30
	Ells tenien un criat / de molt bona parleria	
	qui acompanyava sa fia, / cada dia, an es col·legi.	
35	I, de tant d'anar plegats, / sa fia i es cotxer	
	aplegaren un gros bé / que pareixien casats.	
	Son pare els hi va trobar / dins un lloc molt retirat,	40
	'seguts costat per costat. / Un mal pensament formà	
	i es cap los va fer acalar. / El sendemà dematí,	
45	tot d'una que se aixecà / es cotxer va fer cridar :	
	- Oh cotxer, poreu comptar / sa quantitat que vos dec. –	
	El cotxer els diners comptava, / tot travessat de dolor,	50
	demanant an el senyor / com era que l'engegava.	
	- Som honrat, ja ho sap, senyor! / Jo no t'engec per dolent	
55	ni tampoc per polissó, / però perdria s'honor	
	de voler un cotxer per gendre. / I llavò veig clarament	
	que aqueixa fia que tenc / de tu està enamorada,	60
	i si no et veu, tal vegada / perdrà s'enamorament.	
	- Ja sé que vostè no em vol / perquè som de casa pobra;	
65	a la vista està la prova. - / Diu es cotxer i pren es vol.	
	Es cotxer, tot enfadat, / surt defora i pega un crit:	
	- <i>Adiós</i> , ramell florit, / que ton pare m'ha engegat.	70
	Si és que me tens voluntat, / de tu esper algun escrit.	
	- Una carta t'escriuré / de sang de ses meves venes,	
75	i així tu veuràs, mon bé, / si m'enamor de deveres! –	
	Son pare, com la sentí, / li pegà una galtada.	
	Li diu; - Calla, malcriada! / Dins la cambra et tancaré,	80
	i així te veuràs privada / de sortir an es carrer;	
	i llavò no t'obriré, / llibertat no te daré	
85	fins que seràs ben criada! - / Cada jorn una vegada,	
	es senyor, per sa criada / li enviava es menjar	
	però ella es renegà / vegent que havia d'estar	90
	del seu amor departada. / Son pare se n'hi anava	
	amb cartes de bona fe; / - Jo vénc per amollar-tè	
95	si vols esser ben criada. - / I ella respon aviada	
	amb un caràcter atrevit: / - Si vós volgésseu, mon pare,	
	es cotxer per mon marit! / Mon pare, em poreu pegar,	100
	perquè em sou superior, / però, en tenir ocasió,	
	si puc, vos he de matar; / i mumare cobrarà	
105	sa mateixa racció. - / Matà son pare i sa mare	
	i d'es cor en va fer un torrat / i en va a s'enamorat	
	i ell va dir que no en volia. / -Si me feis sa picardia,	110
	de mi sereu sepultat.	<i>Artà</i>

Altra variant a Artà

(v. 5): *vivia de lo millor.*

(v. 6/7): *A los cinc anys el senyor / no tenia fii ni fia*

Variants

-Capdepera

(v. 6/7): *D'es cap de cinc anys el senyor / no tenien (sic) fiis ni fies.*

(v. 8): *Vivien desconcordats (Ja s'havien baraiats)*

(v. 9): *perque infants no tenien.*

(v. 12/13): *A los cinc anys d'unió / una promesa fe un dia*

(v. 19): *D'es cap d'un any i no més,*

(v. 20): *una nina pogué guardar, / i es senyor content va estar,*

(v. 21/22): *ja que, sense ponderar, / era com un diamant,*

(v. 23): *i com va tenir sis anys, (Com ella tengué set anys,)*

(v. 24/25): *la dugueren a costura / per lletra i per brodadura*

(v. 26): *perque ella s'instruigués.*

(v. 27/28): *Com ella dotze anys tengué, / qui distreta (sic) ja hi estava*

(v. 29/30): *tengué criat i cotxer, / la servitud de la casa.*

(v. 31): *Es cotxer tenia un mèdit: (sic)*

(v. 32/33): *una bona parleria, / i a sa fia, cada dia,*

(v. 34): *'companyava an es col·lègit.*

(v. 35/36): *Sa fia, amb so cotxer, / de tant d'habitar plegats,*

(v. 37/38): *se posaren un gran bé / com si ja fossen casats.*

(v. 39): *Son pare, un pic, les trobà*

(v. 40): *dins un quarto, retirats, (dins s'estudi, retirats,)*

(v. 41): *los dos costat per costat.*

(v. 44/45): *A lo endemà dematí, / com el senyor s'aixecà,*

(v. 46): *aquell cotxer va cridar:*

(v. 47): *- Hala, cotxer! Pots comptar (Ja pots començar a comptar)*

(v. 48): *sa quantitat que jo et dec.*

(v. 49/50): *El cotxer, plorant, comptava, / tot carregat de dolor.*

(v. 54): *- No t'engegam porque ets lladre*

(v. 55-57): *ni tampoc per polissó,*

(v. 58/59): *però ho veim ben clarament, / que una fia que jo tenc,*

(v. 60/61): *de tu està enamorada, / i pentura, com no et veurà,*

(v. 67): *Com es cotxer se n'anava, (Es cotxer sortí a defora,)*

(v. 69): *diguent: - Ramellet florit,*

(v. 70-71): *si és ver que em tengueu amor*

(v. 72): *de vós n'esper un escrit.*

(v. 77): *Son pare diu: - Malcriada! (Son pare la va tancar)*

(v. 78): *i li pegà una galtada.*

(v. 79): *- Hala, bruta, malcriada! (Li diu: Bruta, malcriada)*

(v. 80/81): *Dins un cuarto et tancaré / i també estaràs privada*

(v. 83): *i escolta: no t'obriré*

(v. 84-85): *que no siguis ben criada!*

(v. 86/87): *Cada dia una vegada / li enviava es menjar*

(v. 88): *es senyor, per sa criada,*

(v. 92): *Son pare se n'hi va anar / per la primera vegada*

(v. 93): *amb tota sa bona fe:*

(v. 94/95): - *Jo venia a amollar-tè / si n'has d'esser ben criada.*
 (v. 96/97): *Sa fia li respengué / amb el seu parlar atrevit:*
 (v. 98): - *Si vós voleu es cotxer; (- Si volíeu es cotxer)*
 (v. 99): *perque sia mon marit!*
 (v. 106): *i el cotxer fou son marit.*

(Aquí acaba la versió capdeperina.)

34. LA MORT DEL COMPARE (I)

Un dia que feia vent, / vaig dur a moldre an es molí
 i es meu compare em va dir: / - No estic bo, mal de cap tenc. –
 5 Festejaven junt los dos, / quan es mal li va pegar.
 Sa comare el se mirà: / - Sou massa miraculós! –
 Com sa veinada arribà / va demanar-li consei: 10
 - Això és mal sense remei; / a veure'l hauré d'anar. –
 A sa primera vegada / no la hi deixaren entrar.
 15 La jove se'n va tornar / trista i desconsolada,
 i no quedà aconhortada / fins que a veure'l tornar.
 Va dir: - Deixau-me passar, / que és sa darrera vegada. - 20
 Com dins la cambra va entrar, / que va veure tanta gent,
 demanà, per compliment, / quin era lo seu menjar.
 25 Li digueren d'un congret / lo seu cos se sustentava.
 Poreu pensar el seu cosset / de quin modo se trobava!
 Com dins la cambra va entrar, / va dir, - Compare, ¿què feu? - 30
 I ell, com a servidor de Déu, / resposta li va tornar.
 - Ai, comare, comareta, / sabeu que em trob de rendit!
 35 Jo me trob dins aquest llit, / i vós, aquí davant, dreta. –
 Resposta li va tornar / porque li volia bé.
 Diu: - Comare, ¿què he de fer? / I se va posar a plorar. 40
 Ell, per dar-li més consol / o porque no el ves plorar,
 sa cara se va tapar / amb so doblec d'es llençol.
 45 - Compare, ¿que vos faç por, / que sa cara vos tapau?
 - Comareta, a mi em causau / una clau a dins lo meu cor.
 Sempre tendrà a la memóri' / lo que hem estat jo mi vós! 50
 - Comparet meu, *adiós*, / que mos vegem a la glòri'!
 Com pare, vós ja sabeu / que el meu cor mai desconfia:
 55 deixau-me bona obra pia / per aquell ball que em deveu. –
 Ella no tengué conhort / i an es doctor preguntà;
 - Es meu compare, ¿què fa? / - Ja res li puc ordenar: 60
 d'aquí al vespre serà mort. – / Com jo vaig sentir tocar
 es combregar de s'amor, / lo que més pena em donà
 65 va esser s'extremunció. / Com jo vaig sentir tocar
 sa campaneta petita: / - Oh Déu meu, quina visita
 es compare avui tendrà! - / Com vaig sentir ses campanes 70
 que de mort varen tocar: / - Es meu compare serà,
 cotonet de mes entranyes! - / Com vaig sentir ses campanes
 75 que tocaven per mon bé / es meu cor un tro va fer
 que, en tot es temps que viuré, / no tendré ses colors sanes.

Ses germanes totes tres / se varen 'ferrar per mi. 80
 Lo continent varen dir: / - Es teu compare mort és!
 - Anem, Tonina - vaig dir -; / jo li vui fer una corona
 85 que, per la seva persona, / no planc tot quant hi ha aquí! –
 A dins es vas del Roser / està enterrat es compare.
 Jo he comanat a mumare / que m'hi han d'enterrar també, 90
 perque en la vida i la mort, / estiguem sempre plegats.
 Així los ne prengui a tots / los qui estan enamorats! Artà

Altra variant a Artà

(v. 3/4): *i es compare me va dir: / - No estic bé, mal de cap tenc.*
 (v. 6): *com es al li va agafar.*
 (v. 9/10): *A sa veinada va anar / a demanar de consei:*
 (v. 13): *Per sa primera vegada,*
 (v. 18): *i a veure'l va tornar.*
 (v. 25): *Li digueren que un congret*
 (v. 26): *lo havia d'alimentar. (lo seu cos alimentava.)*
 (v. 28): *quin se devia trobar!*
 (v. 30): *va dir: - Comparet, ¿què feu?*
 (v. 31): *I ell, com a servent de Déu,*
 (v. 47/48): *- Comare, em ficau un clau / qui em travessa lo meu cor.*
 (v. 62/63): *Com vaig sentir, bona amor, / tocar es vostro combregar,*
 (v. 68/69): *- Oh, Senyor, quina visita / 'vui es compare tendrà!*
 (v. 89): *I jo li dic sa mare*

36. LA MORT DE NA ROSETA (I)

Venia de Santanyí, / amb una fosca revolta.
 p'es camí me varen dir: / - Andreu, Na Roseta és morta! –
 5 No sé si ho feien a posta / o per dar-me més tristor:
 uns me deien que era morta, / altres que estava millor.
 I jo, per sebre-ho més cert, / me'n vaig anar a ca sa tia: 10
 - Tia, ¿què fa sa cosina? / Diuen que se vol morir! –
 Quan de ca seva sortia, / vaig trobar el senyor doctor:
 15 -Senyor doctor, ¿què li troba? / No la trob massa millor. –
 Amb la guiteria hi aní / pensant la devertiria:
 -Roseta, da'm alegria: / tu ja no fas cas de mi! – 20
 En el mercat me trobava / quan tal nova em varen dar,
 que la que més estimava / estava per expirar.
 25 Crida son pare i sa mare: / - Donau-me sa mà a besar,
 que és sa darrera vegada / que vos faig inquietar! –
 Quan l'havien de vestir / s'estimat li estava prop. 30
 Va dir: - Posau-li aquest floc, / pareixerà un xerafi. –
 Quan la treien de sa cambra, / cantaven es capellans;
 35 son pare i es seus germans / rebentaven de penar.
 Quan la treien de ca seva, / sa musica va tocar.
 S'estimat l'acompanyava / i s'esclata de plorar. 40
 Sa mareta va darrere / i no deixa es mocador:

- Adiós, Roseta meva, / tu ja no seràs pus meva
 45 sinó de Nostro Senyor! - / Els quatre que la portaven;
 a la seva sepultura, / era cosa de tristura:
 tots quatre la festejaven! / Quatre eren qui la portaven; 50
 tots duïen capa de dol. / Se n'anaven a sa mare:
 Nostro Senyor vos consol! / De Na Roseta que és morta,
 55 si la gent se n'aconhorta, / vós i jo durem es dol! –
 Quatre eren qui la portaven / i quatre qui feien llum
 i, d'es vuit, n'hi havia un / qui els seus uis mai s'eixugaven. 60
 El qui més bé la volia, / no la gosava enterrar:
 la volia contemplar / com Sant Josep i Maria.
 65 Quan va esser a dins sa tomba, / sos cabeis tornaren d'or.
 Conten que s'arrepentiren / tots els cors dels pecadors. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 1): *Jo venia de Betlem*
 (v. 17/18): *Ses amigues hi anaven / a veure si s'alegrava,*
 (v. 19/20): *i ella més s'entristia; / perquè la mort s'hi acostava.*
 (v. 61/62): *N'Andreu, qui bé la volia, / els seus uis sempre rajaren,*
 (v. 63/64): *i es genois qui l'adoraren / com a la Verge Maria.*
 (v. 65/66): *I, com va ser dins sa tomba, / els seus cabeis tornen d'or,*
 (v. 67/68): *i el cor del pecador / se va arrepentir.*

Variants

-Sant Joan

- (v. 1/2): *Vaig venir de Santanyí / amb una fosca resolta,*
 (v. 3): *i p'es camí em varen dir: (p'es camí ja em varen dir:)*
 (v. 6): *o per donar-me tristor: (per donar-me més tristor:)*
 (v. 10): *vaig anar a ca sa tia:*
 (v. 13): *Com vaig arribar a ca seva,*
 (v. 17): *Jo me'n vaig anar a cercar*
 (v. 18): *castanyoles i guiterres: (castanyetes i guiterres:)*
 (v. 19): *- ¿Què més vols, germana meva?*
 (v. 28): *que us faré inquietar.*
 (v. 38): *sa musica va sonar.*
 (v. 39): *Es seu estimat darrere (I s'estimat a darrere)*
 (S'estimat qui l'acompanyava)
 (v. 40): *no s'atura de plorar.*
 (v. 47): *de cap a la sepultura,*
 (v. 48): *n'era cosa d'hermosura: (oh, mirau quina hermosura:)*
 (v. 54): *Si Na Roseta s'és morta, (Si sa vostra fia és morta,)*
 (v. 55): *i la gent se n'aconhorta,*
 (v. 56): *jo i vós 'quantarem es dol!*

40. LES FESTES DE SANT ROC

	De glosar, jo en sé molt poc, / però em pens que ho provaré. Vui provar si glosaré / s'eixida que varem fer	
5	per ses festes de Sant Roc. / Fins i tot jo mateix trob que no tenim es cap bé. / Es dissabte ja quedàrem entesos per anar a mar; / tots dos varem preparar	10
	lo que més necessitàvem, / perquè ja consideràvem que, si no hi duen, no hi ha. / Lo endemà, ben dematí	
15	mos n'nàrem ben xarpats, / es calçons arromangats, riguent riguent, p'es camí. / Com arribàrem puc dir que ja estàvem mig cansats. / Érem cinc de companyia	20
	i else vui anomenar; / no me puc equivocar perque tots los coneixia: / En Jaume "Faro" hi havia;	
25	va esser es qui més vaig notar. / També hi havia En Pep Butler, En Sineu i En Molinet. / Tots mos férem es cap net i va anar de lo més bé. / En Pere Murtó també	30
	jugava an es canonet. / I mos varem divertir per sa vorera de mar. / Llavò varem fer un dinar,	
35	- més bo! – d'arròs amb coní. / Només mos faltava es vi per porer-mos engatar. / Teníem sindris, melons, pomes i reims per menjar; / de cert puc assegurar	40
	que quedàrem ben redons: / no havíem mester estalons per porer-mos agontar. / Va esser un dinar divertit;	
45	tots triàvem ses taiades; / venga bones forquetades, i qualcú hi va posar es dits. / Quan el varem 'ver paït, ja eren les deu tocases. / I després de haver dinat,	50
	parlàrem d'anar a dormir, / emperò mos succeí que es comptes surten errats: / estàvem enrevoltats	
55	d'al·lotes en remolí. / Mos 'fluixàrem de sa sesta i començam a jugar / pe s'arena, i puc contar que va esser grossa sa festa / i devers mitjan capvespre	60
	ningú poria passar. / S'aplegaren esquadrans per aquella cordillera; / no hi havia cap femella	
65	que no anàs de genoions: / pareixien conions qui volen fer lloriguera. / Jo estava amb sa panxa inflada, i era de riure i cridar. / Llavò un ball varem armar	70
	devers ca Na Regalada. / Es ballar a mi no m'agrada, però m'agrada es mirar. / D'aquest ball jo me'n cuidava	
75	i va anar de lo més bé. / No hi havia grafoler, ni ningú se desmandava; / sortia es qui li tocava; és així que ho han de fer. / Abantes d'estar cansats,	80
	aquell ball se va acabar, / perquè em varen demanar de ballar un poc d'aferrats; / com varen haver enrengat	
85	tota la gent va buidar. / Per s'arenal, molts nedaven amb uns calçonets retxats, / i altres de ben despuïats per dins la mar també estaven. / Corrien i botejaven	90
	com a cavalls desbocats. / Qualcun, moltet nedador, se feia un poc massa enllà. / Es qui no sabia nedar	

95 no es movia d'un cocó. / Hi hagué En Pere Murtó
 qui molts de capficons pegà. / Partia ben afuat
 i pegava capficó. / Vos promet que En Pep Murtó 100
 de s'aigo no té feredat / i se gosa tapar es cap,
 es turmells i es garró. / Germans, si tenc de dir ver,
 105 a jo molt me va agradar: / tant vaig riure per allà
 que pensava esbutzar-mé. / Si Déu ho vol i pot ser,
 l'any qui ve hi vui tornar. / Encara no he acabat 110
 de contar tota sa festa. / A devers les nou d'es vespre
 vàrem fer un desbarat: / partírem per S'Heretat
 115 jo i un altre fluix de testa. / Per ventura, tal vegada,
 pocs qui fessen tal camí. / De Sa Torre vaig fugir
 per anar a Cala Ratjada, / sense tenir'hi posada! 120
 Trob que val es pensar'hí! / Perque no teníem carro,
 a peu vàrem envestir, / sense sebre es camí,
 125 per S'Heretat, jo i En Faro. / Fumant fumant un xigarro,
 en vàrem 'ribar a sortir. / Es jovent no té es cap bé,
 creis-me; per cert que és així. / De noltros dos vos puc dir 130
 lo que mos succeïgué: / vàrem trobar un garriguer
 i mos acompanyà un bocí. / Fins a sa caseta anàrem
 135 i un poc d'aigo mos donà. / Jo el vaig convidar a fumar
 i després continuàrem. / D'arribar tots dos frissàvem,
 però sa son mos guanyà. / Tant de caminar, estàvem 140
 morts de son i ben cansats, / amb sos uis mig aclucats,
 amb penes mos remenàvem. / Ni reiem ni conversàvem:
 145 par que mos 'guessen tupats. / Sa son mos va doblegar
 i, sortint d'es carreró, / trobàrem un garrigó
 i mos vàrem ajaçar. / Malament vàrem estar, 150
 creis-mè, que explic sa raó. / Vàrem estar molt rostits,
 m'hi trobava i ho puc dir / i lo endemà dematí
 155 teníem ets ossos cruixits; / mos 'xecàrem malsofrits,
 per tornar seguir es camí. / Quan vàrem tornar partir,
 es sol ja encalentia / a devers les set del dia 160
 o les set i un bocí. / Tanta sort vàrem tenir
 que es xaloc mos perseguia! / Anant a Cala Ratjada,
 165 p'es Carregador passàrem. / Vos 'segur que, com 'ribàrem,
 dúiem prima sa panxada, / només de pa i sobrassada
 i un poc de reim que compràrem. / Creguts de trobar festada, 170
 ben al contrari va esser. / Corregudes no hi ha haver
 enguany a Cala Ratjada, / i jo, qui es córrer m'agrada
 175 no vaig porer esbravar-mè. / Mos n'anàrem a fer festa
 quatre o cinc davall un pi. / Com mos 'xecàrem puc dir
 que era sa part d'es capvespre. / I ben prompte hauré acabat 180
 de contar lo succeït. / Lo que va esser divertit
 va esser es *palo* ensabonat. / Hi havia un paper aficat
 185 i el vaig veure llevar un pic. / Es sol ja se feia avall;
 noltros 'víem de fugir. / No teníem, per venir,
 ase, ni mul, ni cavall; / mos afluixàrem d'es ball; 190
 i la vàrem avenir. / En Geneca mos digué:

- Si voleu venir colcant, / caminau davant davant;
 195 p'es camí vos 'gafaré, / i en so carro vos duré
 fins Artà. Serà un instant. - / He acabada sa glosera
 i don fi a sa glosada: / 'nàrem de Cala-Ratjada, 200
 a peu, fins a Capdepera. / Però el qui frissa i espera
 no està bé dins sa posada. / Allà estàrem esperant
 205 que vengués es carreter. / Llavò un homo mos digué:
 - En Geneca ja és davant! - / Després d'haver esperat tant,
 això mos succeigué. / De festa estàvem redons 210
 i també de caminar. / Li tornàrem acopar
 més inflats que dos urons! / Com fórem dins Sos Carbons,
 215 En Geneca mos 'gafà. / El qui va dir "És davant",
 ho va dir i no ho sabia. / ¿Sabeu que mereixeria?
 Fos sucacat d'un elefant / perque enganar-mós de tant 220
 es jugar amb picardia. / Al punt que vàrem pujar
 mos va anar de lo més bé. / Com arribàrem, diré
 225 que les deu varen tocar. / Jo som natural d'Artà:
 me diuen Ramon Butler. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 6): *perque hasta i tot jo trob (perque hasta jo mateix trob)*
 (v. 15/16): *partírem ben aixarpats, / anàvem arromangats,*
 (v. 42/43): *haviem de mester estalons / per porer-mos adreçar.*
 (v. 46): *venga, venga forquetades,*
 (v. 50/51): *Com vàrem haver dinat, / volíem anar a dormir,*
 (v. 168): *menjàrem pa i sobrassada*
 (v. 191): *i sort que vàrem tenir!*

Variants

-Capdepera

- (v. 2): *però em pens que glosaré*
 (v. 15): *partírem ben animats,*
 (v. 21): *i los vui anomenar*
 (v. 57): *mos posàrem a jugar*
 (v. 71): *a dins ca Na Regalada.*
 (v. 79): *i així ho han de fer. (i és així que s'ha de fer.)*
 (v. 84): *com vàrem estar enrengats,*
 (v. 96): *Hi hagué En Pere Murtó*
 (v. 100): *Vos dic que En Pere Murtó*
 (v. 108): *Si Déu vol i pot esser,*
 (v. 140/141): *Tant jo com s'altre estàvem / morts de son i rebentats.*
 (v. 149): *tots dos mos vàrem tombar.*
 (v. 153): *jo, qui ho vaig passar ho puc dir,*
 (v. 155): *par que estiguéssem cruixits.*
 (v. 188): *No teníem per partir*
 (v. 195): *Capdepera us 'gafaré,*

-Son Servera

- (v. 47): *i qualcun que hi posà es dits.*

(v. 48): *Quan vàrem haver paït,*
 (v. 53): *que es compte mos sortí errat:*
 (v. 54): *vàrem trobar joc parat*
 (v. 60): *que devers mitan capvespre*
 (v. 92/93): *Qualcun, un poc nedador, / se feia moltet enllà.*
 (v. 134): *A sa caseta arribàrem*
 (v. 171): *tot al revés va esser.*
 (v. 180): *A l'instant hauré acabat*
 (v. 199): *i pos fi a sa glosada:*
 (v. 211): *rebutats de caminar. (també morts de caminar.)*
 (v. 215): *En Geneca va arribar.*

47. NA VENYS DE SA SORTETA

- A dins sa meca cabeça / hi duc Salomó estampat,
 per explicar que és estat / de Na Venys de Sa Sorteta.
- 5 Totes ses cançons sè dir / de Na Venys de Sa Sorteta,
 i llavò ses d'En Puceta, / d'En Fuieta i En Jaumí.
 Com jo veig pujar En Fuieta / amb so capell amollat 10
 i En Jaumí ben afaitat, / i Na Venys de Sa Sorteta!
 En Pere anava content / a un ballet que sabia.
- 15 En lloc de tenir alegria, / li serví de sentiment.
 Pren p'es carrer d'En Puput, / com qui anar a sa carretera:
 surt una dona *lliquera* / i li va caure s'aumud! 20
 Gira i se treu es capell / sense girar-se darrera.
 Pren es trot sense carrera / perquè té por de sa pell.
- 25 Pren p'es carrer de Ses Parres, / com qui anar a la 'tricitat.
 Passava tan atesat / que, si fos estar llaurat,
 sols no hi fos senyat potades. / Abans d'arribar a sa Plaça, 30
 de córrer se va aturar / perquè s'alè li faltà;
 ses cames li feien flaca. / Pren p'es Carrer Major...
- . . .
- 35 Amb so renou que va fer, / llavò sí que va fer via:
 p'es trespolet, pareixia / un cavall de tabaquer.
 Volta per s'Abeurador, / com qui anar a Capdepera.
 Li surt sa cussa llebrera / d'En Salomet petitó.
 Per dar-li es *susto* millor, / ja li ha pitjat darrere.
- 45 El fósseu vist, an En Pere; / no feia gens es traidor. Artà

Variants

-Son Servera

(v. 2): *hi tenc Salomó estampat, (hi tenc Salomó posat,)*
 (v. 9): *Com veig pujar En Sueta*
 (v. 12): *p'es carrer de sa Sorteta! (per amunt a sa Sorteta!)
 (per Na Venys de sa Sorteta!)*
 (v. 13): *En Peret 'nava content*
 (v. 21): *volta i se treu es capell,*
 (v. 22): *no se gira gens darrere. (no se gira pus darrere.)*

(v. 27): *Hi passava atesat*
 (v. 36): *llavò sí que feia via!*
 (v. 38): *un cavallet tabaquer.*

Capítol 1.5: Glosades Religioses

3. ASSUMPCIÓ DE MARIA (III)

- Àngel de Déu, ànima mia, / digau a mon Fill Jesús
 si em donaria / un do que molt li demanaria:
 5 Que a l'hora del meu traspàs, / el gran Satanàs no hi sia.
 - Mare mia, el veureu, / però por d'ell no en tendreu,
 perquè es cap li heu trencat / i el gran poder que tenia 10
 li ho heu llevat. / - Àngel de Déu, ànima mia,
 direu a mon Fill Jesús / si em donaria
 15 un do / que molt li demanaria:
 Que a l'hora del meu traspàs / los apòstols hi sien.
 - Mare mia, hi seran, / però no vos veuran 20
 perquè tots dormiran. - / Sant Tomàs, qui no hi era,
 sentí una veu manuel: / Tomàs, Tomás,
 25 a la mia casa aniràs / i diràs
 que m'hi has vista / qui me'n pujava an el cel
 amb molts d'àngels i arcàngels, / sa lluna per tapins 30
 i es sol per vestidura. / - Mare mia, no ho creuran.
 - Si no ho volen creure, / vet aquí
 35 es cordó / de la meva santa mortaia
 i los ho daràs. - / -Toc-toc!
 - ¿Qui és? / - Tomás 40
 - Oh, Tomàs, Tomás, / sempre ho has tingut i ho tendràs,
 de riure-te'n de nosaltres / Noltros hem vist la mort
 45 de Nostra Senyora, i tu no. / - Antes més, que jo l'he vista
 que se'n pujava en el cel, / amb molts d'àngels i arcàngels,
 i sa lluna per tapins, / i es sol per vestidura. 50
 I si no ho volem creure, / vet aquí es cordó
 de la seva santa mortaia. - / Sant Juan prengué la pauma
 55 amb dos ciris clarejant, / per anar a enterrar es cos
 d'aquella celestial Senyora / que no sia ningú ni algú
 que es 'trevesca a tocar / es cos de Maria. - 60
 N'hi hagué un tan atrevit: / posà sa mà sobre el llit.
 Li agafà un gran foc, / un gran dolor, un gran desbarat.
 65 Cridava com un orat: / - Los àngels i arcàngels,
 voltros que sou parents / de la Senyora,
 veniu-me a curar d'aquest mal. / - ¿D'aquest mal, vols esser curat? 70
 Has de sebre que Ella és verge. / Comanau-ho a Sant Pere
 qui és es major del cel. - / Lo arcàngel Sant Gabriel

	ple de llanto i d'espant, / i, ajoneiat, plorant, cent vegades cada instant / an el cel la comanava.	
65	En el dia vint-i-vuit, / tampoc no campà millor; oh tresor de gran valor, / jo, traspasat de dolor, bé puc exclamar amb raó / que el món per mi és quedat buit. 70 En Déu no hi ha cap descuit, / i qui d'Ell vol anar fuit, navega sense timó. Dia vint-i-nou va entrar	
75	la mort en el món estesa, / i a Son Estorell fé presa d'una jove de bellesa. / Per mi tot serà pobresa, que no tenc altra riquesa / en el món que apreciar. 80 Sa pena que em va deixar, / per poder-la declarar, no hi ha enteniment humà / ni ciènci' ni llestesa.	
85	La mort a Son Estorell / entrà en domini antic. Matà la jove Judit, / i Salomó i David, i ningú li ha resistit, / ni murada ni castell. 90 A mi em pegà un bon pastell! / No m'ha llevada sa pell, emperò m'ha destruït. / Madona, vós sou sa mare;	
95	de plorar teniu raó / i jo, En Toni Rosseió, li tenia més amor / que si hagués estat son pare, i per això patesc ara / ausent de sa seva cara, 100 tan crudelíssim dolor. / Oh dolça Verge Maria, consol de los pecadors! / Que sentiment i dolors,	
105	com vostro Fii preciós, / clavat en la creu moria! Jo, una jove que tenia, / en la vostra companyia, visca eternament amb Vos! / Convé que donem passada 110 a ses coses que Déu fa. / Sabem que no pot errar; tot ho té en la seva mà, / i, com vol, mos pot llevar	
115	sa vida que mos ha dada. / Magdalena, prenda amada, ja ets morta i enterrada / i encara et vui adorar. Si poria dispensar, / per fer-te ressuscitar, 120 no faria cas de dar / la mitat de sa meva vida. I Vós, Bondat infinida, / en el cel l'heu acoïda,	
125	perque Vós l'heu redimida: / ja sabeu lo que us costà! Vuitanta-cinc anys d'edat, / qui ha compost aquest plegó. De nom li diuen Maria / i de llinatge Sansó, i de mal nom és Redona. / No té cap possessió. Artà	

Altra variant a Artà

- (v. 2): *a veure't, tan ben servida;*
- (v. 3): *alegre i tota polida, / com una rosa florida*
- (v. 22): *mirau si jo vaig tenir (mira, idò, si vaig tenir)*
- (v. 38): *que s'enfermedat tombàs*
- (v. 79): *no tenia altra riquesa (jo no tenc altra riquesa)*
- (v. 89): *i ningú li ha existit (sic)*
- (v. 101): *un tan tristíssim dolor.*

25. PASTORELLS (II)

- Estic content que no puc pus / Jesús,
perque allà a Nazaret, / Josep
5 canten amb gran alegria. / Maria,
anit, en esta establia, / el Minyonet parirà
i en betlemet estarà / entre Josep i Maria. 10
Allí hi canten los àngels / i arcàngels
i los reis. / Així ho conten homes veis
15 i ho escriuen els doctors, / pastors.
Oh, Jesús, que sou d'hermós, / entre Josep i Maria
i que tenen d'alegria / els àngels, reis i pastors. 20
Els àngels toquen clarins, / violins.
¿Això tu que no ho sabies? / Xeremies.
25 ¿Que no t'ho ha dit cap pastor? / Tambor,
Farem una musiqueta / an el Bon Jesuset.
Anem, cantarem cançons / en honra del naixement, 30
que a Betlem hi falta gent. / Tocarem gustosament
violins, xeremies i tambors. / Portam-li canastres d'ous,
35 anous. / I tu, ¿què n'hi has portat?
- Anous, vellanes, castanyes / i algunes coques blanques;
torrons. / Això és cosa de minyons. 40
Jesús no calla ni ralla, / plora per culpa del fred,
Minyonet, / reclinat damunt la palla.
45 Jo d'alegria faç bots, / perque és nat el Senyor.
Veniu amb devoció / a adorar el Minyonet.
Veniu tots a adorar-ló / - perque n'és nat polidet – 50
a Jesús tots los vassalls, / galls.
Anit, anem a Matines, / gallines.
55 Parenostros amb devocions, / capons,
a Jesús *recién* nat. / Noltros n'hi hem aportat
galls, gallines i capons. / Dins Betlem coses estranyes, 60
entre paiús i fenàs, / entre brutors i aranyes,
ja ha succeït un bon cas. / - ¿I què és el cas?
65 - Jas! / Un minyonet,
tan boniquet, / que anit és nat.
- Ai, no m'en digues, / que me té encantat! - 70
Bon Jesuset, / que sou d'hermoset,
veniu, veniu / dins es meu coret!
75 Veniu, cotorreta, / amb sa guitarreta
a fer musiqueta / an el Bon Jesuset.
Anem-hi tot dret, / saltant d'alegria 80
a adorar Maria / i a son paret.
Hala, Bielet, / -tanta d'alegria! –
85 no perdes es *tino*, / toca es tamborino
i es fabiolet. / Ara ve En Pisqual
que venia / amb molta alegria 90
de veure el Ninet; / qui és nat a mitjanit
ben ben repolidet. / També diu

95	que sa mare és hermosa / perfecte i vistosa, color morenet. / - Los pastors que estan defora, Josep, deixau-los entrar. / No t'espantes de tal hora,	100
	Jesús vénen a adorar, / Jesús que és nat aquesta hora. - Los pastors entrau entrau, / veureu mare i donzella	
105	que n'ha parit un infant, / cosa de gran meravella. - Jo n'hi port, / rigues o no rigues, un paner de figues / ben encistadet.	110
	- I ¿tu? / Jo vos port, oh Reina del cel, / una olla de mel	
115	del meu beieret. / I també un plat de mantega / perquè en faça vega el vostre Fillet. / - ¿I tu?	120
	- Jo n'hi duc / una cabridel·la, que, entretant com bel·la, (<i>sic</i>) / cerca el pastoret.	
125	- ¿I tu? / - Jo n'hi port, entre tants de dons, / de botifarrons un enfiloiet. / - ¿I tu?	130
	- Jo n'hi duc, / sense fer bravates, vellanes, patates, / dins un covonet.	
135	- ¿I tu? / - Jo n'hi port al Rei d'Orient / li port tot quan tenc.	Artà

Altra variant a Artà

(v. 5): *canten amb alegria. (cantam amb alegria.)*
(v. 7): *En esta nit, a l'establia, / un Minyonet naixerà*
(v. 9): *i un betlemet comprondrà*
(v. 10): *amb Jesús, Josep i Maria.*
(v. 13/14): *i los Reis / i homos veis*
(v. 15): *Allà escriuran els doctors.*
(v. 16): *Tambors.*
(v. 20): *àngels, reis i pastors.*
(v. 33): *xeremies, violins i guitarrons.*
(v. 60): *Que a Betlem, coses estranyes,*
(v. 77): *farem musiqueta*

Variants

-Capdepera

(v. 11): *Allà hi canten los àngels, (Allà estaran los àngels.)*
(v. 12): *los arcàngels*
(v. 17): *Jesús, i que sou d'hermós!*
(v. 20): *els àngels, reis i els pastors*
(v. 63): *n'ha succeït un gran cas.*
(v. 68): *que allí és nat*
(v. 118): *de què en fa vega*
(v. 126): *Jo n'hi duc,*

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

3. A MI EM DIUEN PAU PORRET

- A mi em diuen Pau Porret / per tota part habitada,
i tenc més anomenada / que es lladres de Campanet!
5 - Es lladres de Campanet / tenen molta anomenada.
Si tanta fama has cobrada, / que t'embarquin prest, Porret!
Oh, fii meu, tu ets massa espasa / per fer gloses sense mida. 10
- Si som fii teu i fas vasa, / ara, comprenc, pegellida,
per què, quan mu mare em crida, / me diu: - Vina, fii d'un ase! – Artà

Variants - Santa Margalida

(v. 1): *A mi em diuen En Porret / per tota aquesta encontrada,*

32. SON UIASTRE

- Son Uiastre és un lloc gran / que per viure un reinat basta:
arriba d'un cap a s'altre / i llavò fins a Son Fam.
5 Vint-i-quatre espigoleres / i segadors un mal fi:
per berenar es dematí / basten cinc-centes corteres.
Son Uiastre, regalat / d'ametlers i de figueres. 10
Hi ha cinc-centes someres / qui, cada any, menen mulat.
Tot és vinya llauradora, / a tret just d'un raconet;
15 cent homos hi ha de dret / que passegen es vinyet
tot l'any amb sa portadora. / Son Uiastre, regalat
de rates per sa paret; / ja ho sap es nostro moixet 20
que, de magre, hi ha engreixat. / A Son Uiastre no hi ha
caixa, pastera ni llit, / només un paper escrit
25 de deutes que hi ha a pagar. / L'amo que està a Son Uiastre
braveja massa a la una: / ni té cavall ni té mula;
una somera retuda / que li ve just caminar. 30
Una somera gelada, / que és com un passavolant:
per darrera i per davant, / pertot està esmolucada. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 1/2): *Son Uiastre és molt gran; / són nou-centes corterades,*
(v. 3): *i l'amo s'hi mor de fam; ('riba d'un cap fins a s'altre)*
(v. 4): *per falta de pasterades. (i no passa de Son Fam.)*
(v. 5): *I té cent espigoleres*
(v. 10): *d'ametlerar i de figueres.*
(v. 12): *qui cada any fan un mulat.*
(v. 14): *llevat just d'un raconet; (si llevau un raconet,)*
(v. 24): *trobareu un paper escrit (si no és un paper escrit)*
(v. 28): *sols no té cavall ni mula;*
(v. 30): *que traveja en caminar.*

Capítol 1.7: Glosades Vària

8. GLOSADA ARTANENCA (Fragment)

- Com d'es poble sortiran / pendran p'es camí d'Es Cós;
es quatre pareis majors / an es cotxo tiraran.
5 Com seran a Na Bernada, / sa d'es capellà Bernat,
allà passarà atacat / es cotxo de sa nuvia.
A sa Vinya d'es morers / de don Bartomeu Notari, 10
ja serà ben necessari / donar beure an es cotxers
i an ets altres de més / que estan en es breviari. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 5): *Com varen ser a Na Bernarda,*
(v. 7): *allà passava atacat (que hi passava d'atacat,)*
(v. 11/12): *allà se feu necessari / es dar beure an es cotxers.*

11. MADÒ ROTJA

- Madò Rotja té un niu / de rossinyols de set castes,
i oliveres i uiastres / que fan sa fruita d'estiu.
5 - Madò Rotja, vós teniu / una fia qui llambreja,
i En Fena la vos festeja / i s'han de casar en s'estiu. –
A Can Fena vaig anar / i jo no sabia res: 10
damunt es reol d'es pa / hi teniu es cuiro estès.
Madò Rotja diu que tè / un davantal d'endiana
15 per com serà jovençana, / amb En Fena, si convé. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 1): *Madò Rotja, vós teniu*
(v. 2): *gorrions de les set castes, (de gorrions de set castes,)*
(v. 7): *i En Gori la vos festeja*
(v. 12): *i vaig veure es cuiro estès.*
(v. 13): *Madò Ceba diu que té*
(v. 16): *amb En Ceba, si convé.*

13. MESTRE JOSEP VIVÓ

- ¿Vols-me dir, Josep Vivó, / tu qui vas captant pel món,
de tramuntana a mitjorn / si aplegues per un panxó?
5 - Pocs n'hi ha qui s'entretenen / en fer-me la caridat,
perque molts han afinat / que lo que donen, no ho tenen.
- ¿Vos que sou sa seva fia / de Mestre Josep Vivó, 10
d'aquell qui té tremolor / i com dorm sempre somia?
- Si que ho som sa seva fia, / pe defensar-lo, si perd.
15 Hi veu més ell com somia, / que vós com estau despert! Artà

Altra variant a Artà

(v. 9): *¿Que sou vós sa seva fia?* (- *¿Que és aquí sa seva fia*)

(v. 10): *de mestre Josep Guixò,*

(v. 13): *-Aquí és sa seva fia;*

(v. 15): *que hi veu més ell com somia*

(que sap més ell com somia)

Variants

-Sant Joan

(v. 9): - *¿Vós que séieu sa fia*

(v. 10): *de mestre Pep Gelabert, (de l'amo En Jaume Simó,)*

(v. 11): *aquell qui quan dorm somia*

(v. 12): *i en dormir, sempre somia? (lo que fa estant despert?)*

(v. 13): - *Si que ho som: jo som sa fia*

(v. 14): *de mestre Pep Gelabert, (i el defensaré si perd;)*

(v. 15/16): *i sap més ell com somia /que vós en estar despert.*

-Manacor

(v. 10): *de l'amo En Jaume Simó,*

(v. 13): *Jo em tenc per sa seva fia*

-Campanet

(v. 11): *qui sempre té tremolor*

(v. 12): *i com (sic) dorm mentres somi?*

15. NA MARGALIDETA

Na Margalideta, / quan se casarà,
durà unes faldetes / amb un parfalà.

5 També li faran / un bon rebossillo
i a cada borleta / hi durà un durillo.

També li faran / un rosari d'or, 10
qui cada bauleta / valdrà un tresor.

Na Margalideta / de C'as Petacó

15 no menjarà xuia / ni botifarró. Artà

Variants

-Vilafranca

(v. 3): *durà faldetes*

(v. 5): *També li farem*

(v. 7): *qui cada bauleta*

(v. 8): *penjarà un durillo*

(v. 9): *També li farem*

(v. 11): *i cada bauleta*

-Montuïri (v. 8): *valdrà un durillo.*

Capítol 2.1: Codolades Amoroses

6. NA GARROVERA

Senyor, vullau-me donar / enteniment
per explicar aquest turment / que fort patesc.
5 Es cas és que no el meresc / i el me donen.
És una sola persona / qui em fa penar
i no em vol alliberar, / i no sé perquè. 10
Jo me fas comptes que cerca / dur-me a la mort.
I si és així, me'n conhort / morir per ella,
15 perquè és s'al·lota més bella / que escaufa es sol.
No és que la hi trobi tot sol, / dic a la cara,
perquè son pare i sa mare / són, sens dubtar, 20
qui més la hi deuen trobar / que ses estrelles.
Serafins i meravelles, / àngels i sants
25 de les seves pròpies mans / feren son cos.
No hi ha cap ramell de flors / a ella semblant!
I pareix un diamant / a los meus uis, 30
i causa molts de perjuís / quantra ma vida.
Ella n'és desagraïda, / me diu la gent,
35 i ne pren devertiment / de ma tristesa.
Jo habit dins Son Sureda, / ausent de vós,
cara de clavell hermós, / sense consol. 40
Mon cor va vestit de dol / quan no vos veu.
Escoltau i oireu / el meu venir.
45 D'es portal som, en partir, / com un falcó.
I ja n'he voltat cantó / de sa boal;
llavò m'enverg amb un salt / a damunt s'era. 50
Per veure Na Garrovera / vaig a la vila,
i prenc p'es Clot de s'Argila / i p'es Vinyet
55 i es morers de Gerreret / corrents se'n van,
i ja arrib, en un instant, / a Sa Tafal.
No me gir amunt ni avall / ni a darrere. 60
Ses Roques de Na Porquera / vaig descobrir.
Si enquantr gent p'es camí, / m'atur un poc
65 com una espira de foc / a sa pavora,
i ja torn arrancar a córrer / com un llonzí
de presa cap a's molí / de mon amor. 70
I sa siqui del dolor / ja va augmentant
i sortint de can Cal·lant / fins a Conies.
75 Si em veies, t'entristiries / de mon venir.
I ja som en el molí / de mon senyor;
en es d'En Pere Raió / i de n'Eulàri'. 80
Fins a davant ca's Vicari / no tenc repòs.
I allà s'atura mon cos, / mirant mon bé.
85 - Mestre Pere Garrover, / sa vostra fia
ella és qui em dóna alegria / i pena tanta.

	Tothom del món s'espanta, / jo com som viu. -	90
	I ella aquí respon i diu: / - N'estic contenta,	
	mentres de bon gust me vengà, / fer-te patir.	
95	- Jo mos turments vui sofrir / per ton amor,	
	perque ausent de lo teu cor / m'hi trob tan trist	
	més que si ara m'hagués vist / atrepanat,	100
	de moros enrevoltat, / cobert de fletxes,	
	i per altra part heretges / que m'investissen	
105	i mentrestant acudissen / altres gentils.	
	Ja és hora que redimiu / lo meu turment.	
	Vaja, expedeix promptament, / treu-me de penes.	110
	Mira que em tens amb cadenes / mon cor lligat	
	i amb grillons està enclavat / a los teus peus.	
115	Si d'aquest turment no em treus, / al punt som mort.	
	Considera quin conhort / tendran mumare,	
	los meus germans i mon pare / com los diran	120
	que ja viu no em veuran, / que mort seré,	
	per causa de voler bé / a lo cos teu.	
125	¿Que deu esser ofendre Déu? / Ell me perdon	
	i tota la gent del món / qui l'agravia!	
	Jesús, Josep i Maria / vui invocar.	130
	Sants i santes vui posar / d'intercessors	
	per alcançar ses amors / que me planys tant.	
135	De tothom del món som plant / fora de tu;	
	tu qui tens remei segur / de curar-mè!	
	De los meus mals prendràs pler; / quina esperança!	140
	Per donar-te millorança, / perdré la vida,	
	perque n'ets desagraïda / i jo lleial.	
145	No entretenguis es punyal / que en sa mà tens.	
	Mira que mos pensaments / no són en jo.	
	¿Vols que t'entreg lo meu cor / damunt sa mà?	150
	- ¿Què tens més que declarar, / sol resplendent?	
	- Que de morir estic content, / d'enamorat!	
155	I dic, porque he acabat: / lo Santíssim Sagrament	
	que me don enteniment, / memòria i sanitat!	Artà

Altra variant a Artà

- (v. 7/8): *Una sola persona / em fa penar*
(v. 11): *Fé't es comptes que ella cerca (Jo me faig comptes si cerca)*
(Que es comptes que ella cerca) (La gent me diu: ella cerca)
(v. 12): *dur-te a la mort.*
(v. 13): *Si és així, me n'aconhort (I així me n'aconhort)*
(v. 15): *perque és la jove més bella*
(v. 21): *qui la hi deuran trobar (sens dubte la hi deuen trobar)*
(que la hi deuen trobar) (ells la hi deuen trobar)
(v. 22): *com ses estrelles.*
(v. 29): *Me pareix un diamant,*
(v. 30): *dins los seus uis,*
(v. 35/36): *ella en pren devertiment / i jo tristesa.*

- (v. 37): *Jo qui habit dins Son Sureda (Habitam dins Son Sureda)*
(Jo habit dins sa Devesa)
(v. 38): *enfora de vós, (ho sent per vós,)*
(v. 55): *es morers d'En Gerretet (p'es molí d'En Gerretet)*
(v. 56/57): *corrents avall, / i ja som, en un instat,*
(v. 61): *Ses Roques de sa Pesquera*
(v. 63): *Si trob ningú p'es camí, (Si veig algú p'es camí,)*
(En topar-me p'es camí,)
(v. 66): *qui encén povora,*
(v. 134): *que tant me planys. (que tu em planys tant.)*
(que tu me planys.)
(v. 137): *tu tens el remei segur.*
(v. 139): *De los meus mals tendràs pler;*
(v. 149/150): *¿Que vols que t'entreg mon cor / a dins sa mà?*
(v. 155): *I jo pos per acabar:*

Variants

-Porreres

- (v. 1): *Senyor, vui au-me donar*
(v. 4): *que jo patesc.*
(v. 5): *El cas és que jo el meresc (La causa és que jo meresc)*
(v. 6): *i no m'ho donen. (i ella el me dona.)*
(v. 49): *i ja m'enverg en un salt*
(v. 52): *baix a la vila,*
(v. 61): *Sa Roca de sa Porquera (Ses Roques de sa Pesquera)*
(v. 62): *se'm descobrí.*
(v. 69): *i ja som en es molí*
(v. 84/85): *davant mon bé. / - Mestre Esteve Garrover,*
(v. 87): *és qui em dona alegria*
(v. 89/90): *Tothom en el món s'espanta / com jo som viu*
(v. 91/92): *I ella respon i diu: / - Ja estic contenta,*
(v. 93/94): *sols que a ton gust te vénga / fer-me penar.*
(v. 95): *-Jo mos turments vui passar*
(v. 99): *com si ara me fos vist*
(v. 107): *Ja és hora de redimir*
(v. 109/110): *Tu expedeix promptament, / treu-me de pena.*
(v. 111): *Mira que em tens amb cadena*
(v. 113): *com amb grillons enclavat (i amb grillons enclavat)*
(baix de tu humiliat)
(v. 125): *¿Això no és ofendre Déu?*
(v. 141/142): *Per donar-me millorança / em llesves la vida;*
(v. 143): *perque ets desagraïda (mira si ets desagraïda)*
(v. 144): *i poc lleial!*
(v. 145): *No em detengues es punyal*
(v. 153): *- Jo de morir estic content,*
(v. 154): *perque estic enamorat (per estar enamorat)*
(v. 155): *I dic, per haver acabat:*

-Vilafranca

- (v. 1): *Senyor, voleu-me donar*
(v. 41): *Mon cor es vesteix de dol*
(v. 44): *lo meu venir.*
(v. 45/46): *Es portal m'és al partir / com un fibló.*
(v. 47): *Prenc p'es cap de cantó (Ja n'he voltat cantó)*
(v. 49): *i me'n vénc d'un salt*
(v. 121): *que ja mai més me veuran, (que a mi viu no em veuran,)*
(que viu no me trobaran,)
(v. 125): *Si amb això ofenc a Déu,*
(v. 126): *així em perdon (així perdon)*
(v. 127/128): *a tota la gent del món / qui m'agravia.*
(v. 129/130): *A Jesús i a Maria / em vui comanar.*
(v. 132): *per intercessors*
(v. 137): *i tu tens remei segur*
(v. 139): *de lo meu mal tendràs pler*
(v. 149): *¿Que vols que et don lo meu cor*

Capítol 2.2: Codolades Enumeratives

1. CANÇÓ DELS POBLES (I)

- Ell no hi ha res com sa lluna, / en sa nit, per dar claror;
ni estel amb més resplendor / com es sol devers la una.
- 5 A Algaida n'és gent comuna, / n'és més fina a Lluçmajor;
a Muntanya es bon carbó, / i, a Lluç, s'aigo més fina.
D'estiu, com un hi arriba, / prompte està descalorat. 10
Solleric oli cimat, / a Consei es bon calçat,
a Maó es bon tabac, / i a Binissalem es bon vi.
- 15 Un homo, en anar-hí, / hi pot aplegar un bon gat!
A Artà s'hi sol fer bon drap / i a Sa Pobla, canyom bo;
gerretes a Manacor, / de grans i de més petites, 20
i ses dones que fan pipes, / tothom a s'ofici seu.
I ses monges a Sineu, / i ses taronges a Sóller;
- 25 també s'hi fa qualche polla / i fadrí avivorat.
Un jove, quan ve cansat, / ballaria una mateixa.
A una polla com aqueixa, / un pollastre li fa aleta. 30
Es curros, a Sa Vileta, / i a Andratx es garbaions.
A L'Horta es carabassons, / col-floris amb bona pinya.
- 35 A Ciutat, peix de bastina / per canonges i senyors,
cavallers i regidors / i los demés empleats
que en soler esser afectats. / Missers i procuradors, 40
pares, mares i doctors, / teniu la gent enfeinada,
que ara ve sa temporada / que el Govern fa posar el bou.
- 45 Durem peix a Son Alou / i la gent tendrà baldor.
I com la mar far remor, / els bous pesquen vent en popa.
I si qualche pic li topa, / 'gafa peix a trompetons. 50

- Per bugada i buguedons, / a sa "Fonda d'es Vapor";
 cap amunt per Ses Maimones, / 'nirem an Es Mercadal;
 55 per menjar tant peix com carn, / allà són bons tots es dies.
 No entregueu ses pagesies / no esser per roses florides
 o per clavell encarnat. / Escoltau, l'amo En Bernat; 60
 si anau d'un clavell daurat, / només vos ne diré una:
 qui vol la seva ventura, / que no deix aquell qui és nat
 65 aquell jardí apreciat / que habita dins Sa Comuna. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 4): *que es sol devers la una.*
 (v. 6): *ja n'és fina a Lluçmajor; (no és molt fina a Lluçmajor;)*
(no és tan fina a Lluçmajor;) (n'és tan fina a Lluçmajor)
 (v. 7): *a sa Muntanya, carbó,*
(a sa Muntanya, / d'auzina fan bon carbó,)
 (v. 11/12): *a Sòller, s'oli cimat, / i a Alaró bon tabac;*
 (v.13): *a Binissalem, es vi / és bo i fa molt d'efecte:*
 (v. 14/15): *si un homo no se subjecta / i no està un poc alerta,*
 (v. 16): *quan vol, no el deixa partir.*
 (v. 31): *Sa curra, de Sa Vileta*
 (v. 32/33): *a Andratx són es garbaions; / a Sant Jordi, cavaions,*
 (v. 34): *colfloris de bona pinya,*
 (v. 35): *i a Ciutat es peix d'espina (a Ciutat, peix de pesquina)*
 (v. 36/37): *per cavallers i senyors, / per comtes i regidors,*
 (v. 38/39): *i per la gent empleada, / que en sol esser afectada.*
 (v. 46): *per la gent tenir baldor.*
 (v. 48): *llavò és que pesquen en popa.*
 (v. 49): *Germans, en pic que les topa, (Germans, si qualche pic li topa*
(Germans, si qualche pic les topa,)
 (v. 50): *'gafen peix a farfallons.*
 (v. 51/52): *Cantines i bugadons / a l'Hort de ses Tres Palomes;*
 (v. 53): *cap amunt per ses Lleones*
 (v. 54): *van cap an es Mercadal.*
 (v. 64): *no deixeu aquell que és nat (que no toqui aquell que és nat)*
 (v. 65): *dins nun jardí apreciat*
 (v. 66): *que hi ha baix de sa Comuna. (que hi ha davant sa Comuna.)*

Variants

-Lluçmajor

- (v. 1): *Res com sa lluna (No hi ha res com sa lluna)*
(No hi ha estrella com sa lluna) (Ja no hi ha res com sa lluna)
 (v. 2): *per dar claror; (per la nit donar claror;)*
(p'en sa nit donar claror;) (p'es vespres donar clarpr;)

-Algaida

- (v. 3): *ni estrella amb més resplandor*
 (v. 5): *A Algaida, la gent comuna; (A Algaida és gent comuna;)*
 (v. 9): *D'estiu, un que hi arriba, (D'estiu, com ve que un arriba,)*
(Com ve, d'estiu, que un hi arriba,) (Un d'estiu, com hi arriba)

(*D'estiu, un homo hi arriba / i arriba acalorat,*)
 (v. 10): *al punt s'ha descalorat.*
 (v. 15): *Un homo, en anar-hí,*
 (v. 16): *vés alerta a aplegar un gat. (pots aplegar-hí un bon gat.)*
 (v. 20): *de més grans i més petites; (n'hi ha de grosses i petites;)*
 (v. 23): *Ses monges són a Sineu (I les monges de Sineu)*
 (v. 24/25): *bones taronges a Sóller / i també hi ha qualche polla*
 (v. 26): *que ets uis fa espirejar / a un homo, en esser allà.*
 (v. 43/44): *I quan ve sa temporada / que es Govern va a pescar al bou,*
 (v. 45): *anirem a Son Alou*
 (v. 57): *No deixeu ses pagesies, (No toqueu ses pagesies,)*
 (v. 58): *només per roses florides*
 (v. 59): *o un clavell encarnat. (qualque clavell encarnat)*
 (també per clavells encarnats.)
 (v. 60): *Escoltau, mestre Bernat: (¿Com vos va, l'amo En Bernat,)*
 (Però escoltau, l'amo En Pau:)
 (v. 61): *vós qui anau atropellat, (vos qui anau atropellat?)*
 (si anau d'un clavell daurat, / ¿que me voleu dir fiat /
 es bé de sa vostra fia?)

-Sant Joan

(v. 13): *a Alaró es bon calçat, (a Artà s'hi fa bon drap;)*

-Sineu

(v. 22): *totes a s'ofici seu.*
 (v. 26): *i fadrinet abrinat.*
 (v. 27): *Un fadrí, quan ve cansat,*

-Binissalem

(v. 15): *Un homo, en arribar-hí,*
 (v. 16): *perilla aplegar un gat.*
 (v. 18): *i a Sa Pobla, cànyom fi.*
 (v. 21): *hi ha dones que fan pipes.*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

15. EN PEP PENTINAT TÉ

	En Pep Pentinat té / molta pipella,	
	encalça sa femella / p'es seu carrer.	
5	Un dia li diré / una coqueta,	
	i és que N'Antonieta / és d'En Bernat	
	i té enamorat / a dins Consei	10
	perque no troba remei / a Marratxí.	
	Bota com un coní / amb un floquet.	

- 15 I sa de can Grasset / té molt de fetge,
i es criat d'es metge / sembla un senyor,
i va anar a can Pampó / a fer renou. 20
En Pere de s'Hort Nou / anà a can Casetes
i va trobar En Viletes / de genoions,
25 s'assajava uns faldons / a s'enrevés.
Tots es espardenyers / d'En Ramellet
se feien fugir es fred / amb anissat 30
que dugué En Pep Pelat / despusahir.
I es mestre va sortir / de s'enfondet.
35 En Bernat Tofolet... Artà
(Només tenim aquest fragment)

Variants

-Sant Joan

- (v. 1/2): *En Pentinat té / bona pipella*
(v. 3/4): *encalça ses femelles / p'enmig d'es carrer.*
(v. 7): *sa meva Antonieta*
(v. 10/11): *de dins Consei / i no hi va trobar remei*
(v. 12/13): *dins Marratxí. / Salta com un coní*
(v. 14): *amb un floret.*
(v. 16): *té molt poc fetge,*
(v. 18): *pareix un senyor,*
(v. 28): *dins can Rollet*
(v. 33): *Perque es mestre va sortir*
(34-35): *i va fer net.*

19. JO TENC... (I)

- Jo tenc una parra de calop vermei.
Tot se fon amb pàmpol, pàmpol i rovei.
Jo tenc una parra de dos mil borrons
i ne fa de grossos i de petitons.
5 Jo tenc una parra de pàmpol rosat,
i s'és feta grossa de tot s'emparrat.
Jo tenc una parra de dos mil borrons;
i un saio-maio que taia cantons.
Jo tenc una parra de dos mil borrós;
10 no sap fer reims grossos; només aixinglons. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 2): *Tot se fon en pàmpol, pàmpol i cabeí.*
(*Tot se fon amb pàmpol i amb pampelei.*)
(*Tot se fon amb pàmpol, pàmpol i donzell.*)
(v. 4): *no sap fer reims grossos; només aixinglons.*
(v. 8): *i un saio-maio de dos mil botons.*

20. JO TENC... (II)

- Darrere una penya vaig posar llevat;
va sortir Mossènyer tot empastissat.
- Mossènyer Mossènyer, ¿qui més correrà,
vós per la muntanya i jo pel lloc pla?
5 Vós, per la muntanya, mates trobareu,
i jo, pel lloc pla, no m'agafareu!
Jo tenc una espasa que taia cantons
i un saio-maio amb molts de botons.
A cada botó, un floc de setí.
10 Tot serà vostre, si em voleu a mi. Artà

Variants

-Algaida

(v. 2): *va sortir En Mossènyer tot empastissat.*

(v. 4): *vós per la garriga i jo pel lloc pla?*

(v. 8): *i un saio-maio amb vint-i-nou botons.*

(v. 9): *En cada botó, un floc i un floquí.*

(v. 10): *Tot vos ho daria si em voleu a mi.*

21. JO VAIG ARRIBAR A SON BRONDO

- Jo vaig arribar a Son Brondo / per una hora i mitja passar,
i d'allà vaig adreçar / i me'n vaig anar a Costitx
5 i vaig deixar suenmig / una vila o llogaret.
D'allà bot dins Campanet / i no em daren res de bo.
Vaig botar dins Manacor / per dinar d'arròs amb polla. 10
Llavò vaig arribar a Sóller, / a comprar una fogassa
estibada de brossat. / Mai del món havia estat
15 a la ciutat d'Alcúdia, / i hi vaig botar un dia
d'estiu que feia calor, / i vaig veure Es Puig Major
qui tot brollava de vi. / ¿Què en direm de Santanyí, 20
un lloc tan arraconat? / Lluçmajor sempre és estat
lluny de Santa Margalida. / Binissalem, pedra viva,
25 pedra de dos mil colors. / Greu me sap que sien dos
que peguin a un tot sol. / Greu me sap d'aquest mussol
que canta a la barbaresca. / Greu me sap d'aquesta bresca 30
que és més dolça que la mel. / Jo me'n pujaré an el cel
per estar-hi un petit. / Mestre Juan jeu a llit
35 amb sa banya enrevoltada; / ha foradat es llençol
amb set dobles de flassada; / i, com es cas és intès,
si es pavelló no hi és, / forada sa tregina. 40
Sa lluna s'és eclipsada / tres pams davall Ses Cabrelles.
Es vicari de Sencelles / i es rector de Calvià
45 se n'anaren a caçar / i cauen dins un avenc.
A Andratx, oli primerenc, / figuerà a cada banda.

	Bones pomes hi ha a Randa, / murtons a Banyalbufar,	50
	i no en vaig porer menjar / ni en de dia ni en sa nit.	
	Mestre Juan jeu a llit / i sa mestressa també.	
55	Amb so cap dins es paier / han de posar ses fadrines,	
	ses comunes i ses fines, / ses que se volen casar,	
	i es fadrins han de triar / de sa banda da darrere.	60
	Tant si és jove som si és véia, / es qui assigna ha d'agafar	
	i a sa paraula no falta. / Na Juana està malalta	
65	i no saben quin mal té; / per ventura li convé	
	li canteu quatre cançons. / Estrelles, melicotons,	
	i la gent qui l'acompanya, / bufant guanya, bufant guanya;	70
	bones nesples, bons murtons. / De passada em vaig 'turar	
	i no m'en deixaren menjar.	Artà

Altra variant a Artà

- (v. 47): *Primetxol i primerenc, (Ritxoli primerenc,)*
(Nasqué Joli (sic) primerenc,) (corritxol i primerenc,)
(v. 62): *sa que signa he d'agafar*
(v. 63): *enc que no tengui cap falta. (tant per una com per s'altra.)*
(v. 72): *Jo me'n vaig haver d'anar*
(v. 73): *i just vaig porer mirar: / no me'n deixaren menjar,*

Variants

-Santanyí

- (v. 1-3): *A Campos, bons pareiers / i bones sitges de blat.*
¿Què en direm d'aquest veinat? / Tot el món fa tremolar.
Binissalem, pedra viva, / qualche mitja hora a passar.
(v. 10): *i no em daren 'rrós amb polla.*
(v. 13): *per omplir-la de brossat. (ben plena de brossat.)*
(v. 21): *poble tan arraconat?*
(v. 41): *Sa lluna estava eclipsada (Sa lluna s'és escapçada)*
(Sa lluna s'és aprimada)
(v. 42): *part damunt de ses Cabrelles. (cap amunt per ses Cabrelles.)*
(cap avall per ses Cabrelles.)
(v. 47): *Primerenc oli a Andratx,*
(v. 48): *va néixer un ase de maig, / i per aquest motiu*
hi va haver molts de murtons. / Los homos, lo més lladrons,
menjaren melicotons / fins que tengueren talent.

-Binissalem

- (v. 23): *pobre i amb molts de trebais. / A Petra los granats ais,*
i a Montuiri cabeçes; / a Ciutat són les mestresses
de los senyors menestrals.
(v. 25): *feta de dos mil colors.*
(v. 26): *Mai m'agrada sien dos (No m'agrada sien dos)*
(No em 'grada que sien dos) (Me sap greu que sien dos)
(v. 27): *i deixar-me un tot sol. (Me'n sap més si és un tot sol.)*
(¿Què em direm si és un tot sol?)

- (v. 28): *Greu me sap que aquests mussols (Quan sent aquest rossinyol)*
(Molt m'agrada el rossinyol)
- (v. 29): *que canta la barballesca. (que canta la barballesa.)*
(que canta la barbareta.)
- (v. 30): *Greu me sap que aqueixa bresca (Com hi vaig, trob una bresca)*
(Hi vaig i hi trob una bresca) (Hi vaig i treg una bresca)
- (v. 31): *que és tan dolça com la mel. (més dolça que la mel.)*
- (v. 32): *Jo me'n 'niria an el cel (Jo me'n voldria anar al cel)*
(Me'n voldria pujar al cel) (Jo voldria anar an el cel)
(Jo voldria estar en el cel) (Jo me'n pujaria al cel)
- (v. 33): *i estar'hi amb En Petit. (an es costat d'un petit.)*
(maldament fos un petit.) (i me menjaré un confit.)
(i estar-hi de dia i nit.) (perque hi vui estar un petit.)
- (v. 34): *Mestre Juan en es llit (Mestre Juan té un dit)*
- (v. 35): *amb una unglà entrevoltada;*
- (v. 36): *ha foradat set llençols (n'ha travessat es llençol)*
- (v. 37): *i set dobles de flassada;*
- (v. 39): *si no fos p'es pavelló, (si no és p'es tavellons,)*
(si no fos per sa buor,)
- (v. 40): *travessa sa canyissada. (forada sa canyissada.)*
(se'n duia sa canyissada.) (Travessa sa mitjanada.)
- (v. 45): *se n'anaren a caçar / amb una cussa i un ca /*
i mogueren una llebre;
- (v. 46): *I sa llebre i es ca / caigueren dins un avenc.*
- (v. 47): *Oli primerenc a Andratx,*
- (v. 48): *va néixer un ase de maig; / se morí de cessions;*
menjàrem melcotons / a ca madò Damiana.
Si la vista no m'engana, / em pens que m'hi casaré,
amb En Tià Vinagrer, / fii de madò Perpinyana.

-Ses Salines

- (v. 41): *Sa lluna s'és escapada*
- (v. 42): *tres pams enllà ses Cabrelles. (tres pams i mig de Cabrelles.)*
(més enllà de ses Cabrelles) (part damunt ses Tavalleres.)
- (v. 49-52): *Moltes pomes hi ha a Randa; / no n'hem pogudes menjar.*
Com per Inca vaig passar, / vaig demanar a la gent:
- ¿On és Jesus omnipotent, / que m'hi vui anar a tancar
en de dia i en sa nit?

25. PASSAT-DEMÀ ÉS FESTA (I)

Passat-demà és festa, / Sant Juan la fa.

'Gafa l'escopeta / i se'n va a caçar.

5 Tira un tir, dos tirs, / mata un gorrió;

llavò en tira un altre / i mata un senyor.

Se'n va per l'esquerra, / mata un animal;

10

se'n va per la dreta, / mata un general.

Llavò troba un frare, / li tira una bala,

15	i troba una monja, / li tira una taronja. Tira un tros de pa, / surt un capellà. I tira un bastó, / li surt es Rector.	20	
	Tirurit, Sant Pere, / tirurit, Sant Pau! Sa coa de s'ase, / penjada a un clau.		
25	Surt En Bisquerra, / sonant sa guiterra. Llavò Na Mangola, / sonant sa viola. Com una cotorra / canta sa cançó.	30	
	Corre, corre, corre, / que ve es senyor.		Artà

Altra variant a Artà

(v. 1): *Demà és festa (Demà tenim festa,)*

(v. 6): *mata una llebre;*

(v. 13): *També troba un frare,*

(v. 17): *Veu un capellà*

(v. 18): *i li tira un tros de pa.*

28. RENGÓ - RENGÓ

	Rengó-rengó, / se va alçar frare Vixengó, fent de bufó / i va comprar un cortó		
5	i un cortinel·lo. / Son pare el va alçar rebel·lo quantra un diner, / i llavò un cavaller, va treure espasa / i li va comprar un ase	10	
	de dos reals, / qui no tenia queixals ni manco dents, / i guanyava an es valents		
15	a córrer poc. / Varen trobar un bufetot amb so nas junt / qui volia pendre el punt a la llimona. / Aquesta és lletra redona	20	
	i se diu O. / Un malat en no estar bo, ha mester metge, / i amb un diner de fetge		
25	està sadoll. / Un porc a dins una soll que està d'a pler! / Jo seria de parer de dar-n'hi p'es cul. / ¿Voleu que engreixem un mul	30	
	sense farratge? / Ja fariem bon viatge fins a Alicante. / Passariem més envant		
35	fins a València. / Al·lots, teniu paciència d'això que dic; / que jo tenia un amic fi com un porc; / era fii d'un homo xorç;	40	
	ell no ho creureu! / Empastissava de sèu perque lleneg, / quan sortís es frare llec		
45	devers les deu. / Tots se'n van corrents, a peu prenen portells, / i jo anava darrere ells, davant davant, / i esmolava un taient	50	
	en es piló. / Darrere sa processó anava es jutge / an es costat d'una trutja		
55	sense faldons. / Re-mil querns de batallons!		

	tots darrere ell! / - No prengueu aquest portell; s'hi cala foc! / Si voleu tenir bon joc,	60
	'sentau tresets. / - Ja valen més es durets an es rei d'oro, / que són qui maten es moro	
65	a bastonades, / vénga compondre arengades dins un barril. / De gavatxs n'hem mester mil,	
	a lloc d'arròs. / Tu tens es ventre més gros	70
	que una muntanya. / Jo t'aficaré sa banya, si em fas venir! / Arribam un dematí	
75	de sol i vent. / En sortiren més de cent a rebre-mós, / i just feien mirar-mós	
	sense dir res. / I com es cas és intès,	80
	mos comencen a encalçar, / i a pegar tocs i més tocs. / I si vos pareixen pocs,	
85	refegirem, / i altres tants vos ne darem; no en falten ganes! / Ho donàrem a ses cames	
	tocant soletes, / i en tiràrem de mongetes	90
	d'ou de canari, / fins que va esser necessari aturar-mós. / Bon Jesús gloriós,	
	ara i sempre assistiu-mós.	Artà

Altra variant a Artà

- (v. 1): *Rego-rego (Amb Rego-rego)*
(v. 2): *se va fer frare Diego*
(v. 11/12/13): *per dos reals / sense queixals / ni dents.*
(v. 22): *A un malalt, que no està bo, (Un malalt, en estar bé,)*
(v. 23): *cerquen el metge, (ha mester metge,)*
(v. 46/47): *Mos n'anam corrents a peu / an es convent.*

Variants

-Capdepera

- (v. 4): *i varen comprar un cortó (i per comprar un cortó)*
(v. 5): *per un cortinel·lo. (o un cortinel·lo.)*
(Va comprar un cortinel·lo.)
(v. 10): *i li varen comprar un ase (i li va comprar un ase)*
(Mon pare em va comprar un ase)
(Mon pare, comprau-me un ase)
(v. 14): *que se provi amb sos valents*
(v. 24): *amb una terça de fetge*
(v. 41): *que no ho creureu.*

-Son Servera

- (v. 6): *Son pare s'alçà rebel·lo (Son pare va sortir rebel·lo)*
(I s'aixecà tot rebel·lo)
(v. 8/9): *s'alçà cavaller (i llavò el cavaller) / tragué l'espasa*
(v. 14): *se provava amb sos valents*
(v. 18/19): *i volia prendre el punt / de sa llimona.*
(v. 20): *Això que és lletra redona (Això és lletra redona)*
(I una lletra redona)

(v. 21): *que se diu O.*

(v. 22): *Un malalt, qui no està bo, / ha mester metge,*

-S'Arracó

(v. 27): *viu molt a pler.*

(v. 29): *de donar-n'hi / amb una sabata p'es cul.*

(v. 30): *Havien d'engreixar un mul (i jo engreixaria un mul)*

(v. 31): *menjant farratge.*

(v. 37/38): *de lo que li dic; / jo tenia un amic*

(v. 39): *net com un porc, (una nina com un porc;)*

(v. 40): *son pare n'era xorc; (i son pare era xorc)*

(era fii d'un homo xorc)

(v. 42): *Per aquí s'hi posa neu; (Ja començava a fer neu;)*

(i posava neu;)

(v. 43): *ai, jo lleneg!*

(v. 44): *Va sortir un frare llec (sortigué un frare llec)*

(va sortir es frare rabent,)

(v. 45-55): *començant a donar tocs / i més tocs.*

Pareixien aubercocs / d'aquells grenyals.

Esmussaren es queixals / de tal manera.

Va sortir madò Ferrera / sense cambuix,

i va començar a dir "Uix!" / an es porcells.

En Trenyeta darrere ells / n'ha feta provissió

de vicaris i de jutges, / perquè diuen que ses trutges

no s'agraden de fesols. / Tots ets espanyols

són de Mallorca.

(v. 49/50): *I En Guiem davant davant, / i esmolava es seu taiant,*

(v. 51-53): *en es piló del jutge. (al piló del sant jutge.)*

(v. 54/55): *Darrere anava sa trutja / sense botillons.*

(v. 58-59): *I prengueren per avall / cap a can Llopis de los gatons,*
i perderen es calçons.

(v. 61): *Posau tresets*

(v. 63): *qui maten s'oro. (qui maten es moro.)*

(v. 64): *Ai Bartomeu, beca dolenta!*

(v. 65): *Si jo t'arrib, / te'n duràs de bastonades!*

(v. 66): *Ells componen arengades*

(v. 68): *De gavaigs n'heu mester mil*

(v. 75): *amb sol i vent.*

(v. 87): *que en tenia ganes!*

(v. 94): *Animetes glorioses,*

-Sant Llorenç

(v. 32/33): *Faríem un viatge / a Calicant*

37. UNA GALLINA TRAVADA (I)

- Una gallina travada / i un escarabat coix
encalçaven un gat coix / per dins un camp de civada.
- 5 Jo ho puc dir, que m'hi trobava / i no n'era massa lluny.
Ja poreu encendre es llum / per ses dones macarrones
que no compren estidores / sinó que van de botanes. 10
Mantes, mantes d'endiana / que és lo que fa encativar.
De Petra vaig pegar a Artà / per rallar amb una viudota
15 que tenia una al·lotota / que no sabia filar.
Menjava bunyols amb pa / porque era mal criadota.
Pell de tortuga ruada / i morros de verderol 20
i bons sons de picarol / que fa rumbo de campana.
Si la vista no m'engana, / me pens si m'hi casaré.
25 Set someres de paper / jo les vendré per segais.
Aquí deixaré es trebais / i mantendré sa raó.
Damunt es Puig d'Alcaró, / sembràrem cànynom i lli, 30
i d'aquí vaig sentir dir, / demà-passat s'altre dia,
que en es Puig de D'Auqueria / va lladrar un eriçó.
35 Vaig prendre un gran retgiró / d'es bramul que va pegar! Artà

Altra variant a Artà

(v. 2/3): *llavò un escarabat coix / encalçaven es jai Moix*

(v. 10): *emperò van de botanes.*

(v. 17/18): *i era malcriadota; / menjava bunyols amb pa.*

(v. 33): *dalt es Puig de s'Aucaria*

Variants

-Campanet

(v. 2): *amb un escarabat coix*

(v. 5): *Jo ho sé, que m'hi trobava*

(v. 7): *I d'aquí vaig prendre llum*

-Sineu

(v. 6): *i no era gaire lluny. (ni molt prop ni massa lluny.)*

(v. 8): *de ses dones macarrones*

(v. 35): *i vaig prendre un retgiró.*

-Selva

(v. 8): *per ses dones galiotes*

(v. 9): *que no empren estidores, (que no prenen estidores,)*

(que elles no van d'estidores,)

(v. 11): *I amb ses mantes d'endianes*

(v. 12): *és que fan enamorar. (així fan enamorar.)*

(v. 13): *de Petra vaig botar a Artà (de Petra vaig anar a Artà)*

(v. 14): *per xerrar amb una viudota (per rallar amb una viudota)*

(v. 15): *que tenia una fiota*

(v. 20): *o morros de pasterol*

-Binissalem

(v. 11/12): *Bones mantes d'endianes / són qui fan enamorar.*

(v. 13): *De Petra vaig botir a Artà*

(v. 28): *i momprendré la raó*

41. UN DIA FENT UN OÍS (I)

Un dia, fent un oís, / vaig mirar el cel
i el veig cobert de gel / guarnit d'estrelles...
5 Vaig veure les meravelles / del meu gran nas
i vaig arribar a un pas / que m'esglaiava.
Jo no creia ni em pensava / tenir tan bona pinyota. 10
N'era com la muntanyota / de Calicant.
Me faç enrere i envant / i el me mir bé
15 i vaig descobrir un sequer / dins cada aranell.
Set homos sense capell / guardaven beies,
se tapaven ses oreies / amb un llençol, 20
perque qualche bereiol / no les picàs.
Vaig arrufar un poc es nas / per ses voreres;
25 trabucaren cent calderes / d'es tremolor.
Ses bresques de més llecor / molt se soiaren.
N'hi va haver que redolaren / set -centes passes. 30
Amb ses meves poques traces / m'enginyeria,
pentura n'aplegaria / un covo gran.
35 Dos homos de San Juan / s'hi feren rics.
Vaig aplegar amb sos cinc dits / la part forana:
no hi hagué cera més sana / que s'encontràs. 40
Just volien que s'empràs / amb ciris i cirials.
Ses bresques més principals / les tenc enmig d'es meu nas.
Artà

Altra variant a Artà

(v. 14): *i la me mir bé*

(v. 15/16): *li vaig veure un sequer / en cada aranell*

(v. 25): *i en vessaren set calderes*

Variants

-Sant Llorenç

(v. 2/3/4): *me gir al cel / i n'era de gel / reblit d'estrelles...*

(v. 15/16): *me va caure un sequer / en cada aranell.*

-Sant Joan

(v. 34/35): *N'hi hagué, a Sant Juan, / qui es feren rics.*

(v. 36/37): *N'hi havia quatre dits / a part forana,*

(v. 38/39): *i era la part més sana / que s'encontràs.*

(v. 40/41): *Ells volien que s'empràs / per cirials*

(v. 42/43): *les tres parts més principals / de dins es nas.*

-Manacor

(v. 7/8): *me va succeir un pas / que no em pensava.*

(v. 9/10): *Però tenir no em pensava / tan bona pinyota.*

(v. 11): *Me va parèixer una muntanyota*

(v. 29): *Moltes que redolaren*

(v. 36/37): *Vaig aplegar-ne deu dies / d'aquell trossam:*

Capítol 2.4: Codolades Religioses

1. A QUINZE D'AGOST 'NIRÉ (I)

A quinze d'agost 'niré / a Lluc a veure sa Santa,
perque m'han dit que té tanta / de mil i set-cents coranta
5 potestat que Déu li dóna. / Per dins mar va a Barcelona
i a los mariners ajuda, / i, com té la mar vençuda,
ja se'n ve tota remui. / Oh Mare de Déu, jo vui 10
que en doneu lo que em convé / i es camí que he de mester
que jo, tal volta, no trii. / Vui que em prengueu per fii
15 i jo vos pendré per Mare; / vui el Bon Jesús per Pare,
sants i santes per parents. / Si he fets tractos dolents,
ara mudaré de vida. / Dau-me llarga sa seguida 20
i seré un bon cristià / per porer-me passejar
per places i ciutats grans. / Senyor, no em doneu llargues mans
25 amb so anar darrere dones, / porque elles només són bones
per encativar un homo. / Vénen i usen d'un modo
que jo al punt vos ho diré: / - Estimat, ¿que no em vols bé? 30
- ¿I tu que no me'n vols gens? / - Mira que mos pensaments
sempre estan en ta persona! / Jo no sé com Déu no et dóna
35 potestat per a venir! / Tu estàs assus-suaquí
perfet, i no en taies tros. / Ses raons per mi em són flors
que em duen del veinat teu. / De ta mare no em sap greu 40
perque m'ho diu a la cara, / i tal ets tu com ta mare
i ta mare tal com tu. / Sens perjui de ningú,
45 jo no sé què pagaria / per estar en ta companyia
i tu estasses en la meva, / porque aqueixa bondat teva
no té comparança, no! / Misericòrdia, Senyor, 50
misericòrdia, Déu meu, / me pesa d'haver pecat,
teniu de mi piedat / que som un pobre innocent,
55 que de mos pecats me'n sent. / Voldria que de dolor
mon cor fos traspasat! / Que just rall quan sent rallar,
camin quan sent caminar / i corr quan veig gent que corre. - 60
Com si un loco s'enamora / de fadrina qui festeja
i ell qui sempre malaveja / no donar-li cap disgust.
65 ¿No trobau que això no és just / a un fadrí fer tala feta?
I, si es loco s'inquieta / i no hi torna, és avorrit
i no té res agraït. / Ell és així com vos dic: 70
en anar a festejar, / han de tenir mirament

- perque de cop diu la gent / si se posen massa a prop.
- 75 No obstant , ella diu de cop: / - No t'arrambis tant a mi! –
 Però no es vol departir. / Ja ho sé jo, que en som passat!
 Ses dones de poc ençà, / usen de s'autoritat. 80
 Pel món qualcuna n'hi ha / que se'n va espargint raons.
 I, amb aquestes cançons, / l'has haguda així mateix.
- 85 Bé ho sap En Llorenç Reinés / i també sa seva fia
 que en fou testimoni un dia. / - Per Na Juana Maria
 faria qualsevol cosa. / Un clavell o una rosa, 90
 argentat o bé d'argent. / Aquest clavell daurat
 portarà un gros capoll, / li apunt en mig de s'esbart
 i tal volta jo ja broll / de suor, que em fa passar.
- 95 Si la poria alcançar / dins un any i mig o dos,
 me faria anomenar / per sa muntanya i es pla 100
 del món el més venturós. Artà

Altra variant a Artà

- (v.15): *que vós m'estigueu per mare;*
 (v. 26): *ses dones només són bones*
 (v. 27): *per embaucar-mos ets homos. (per fer encativar un homo.)*
(per inquietar un homo.) (per un homo encativar.)
 (v. 28): *Vénen i juguen de un modo,*
 (v. 29): *escoltau, jo us ho diré: (a lo punt vos ho diré)*
(a l' instant vos ho diré:)
 (v. 46): *poder estar en ta companyia*
 (v. 47): *tu estiguessis en la meva, (i tu d'estar en la meva,)*
 (v. 61): *Si un loco s' enamora (Es loco qui s' enamora)*
 (v. 62): *d'una jove qui festeja*
 (v. 64): *a no dar-li cap disgust.*
 (v. 69): *res, res li serà agraït.*
 (v. 84): *m'has haguda, així mateix.*
 (v. 93): *pigard, que no té capoll.*
 (v. 95/96): *jo moltes de voltes broll / de pena que em fa passar.*

Variants

-Llucmajor

- (v. 11): *que em doneu lo que em convé;*
 (v. 12/13): *dau-me es camí que he mester, / que en molta volta no trii.*
 (v. 14/15): *¿Voleu-me tenir per fii, / i jo vos tendré per mare?*
 (v. 17): *i tots los sants per parents.*
 (v. 18/19): *Si jo he fet trets dolents, / ara vui mudar de vida.*
 (v. 20/21): *Senyor, dau-me sa seguida / per esser bon cristià*
 (v. 22/23): *perque em pugui passejar / per viles i ciutats grans.*
 (v. 30): *- Estimat, ¿me voleu bé?*
 (v. 60): *i també corr com veig córrer. (corr quan veig qualcú que corr.)*
 (v. 64): *donar-li molts de disgusts.*
 (v. 99): *me faré anomenar*

-Ariany

(v. 25): *per anar darrere dones,*
(v. 47): *i tu porer estar en la meva,*
(v. 54): *que em trob com un innocent.*
(v. 66): *a un fadri fer tal feta?*
(v. 67/68): *Es loco qui s'inquieta, / si hi torna, ja és avorrit,*
(v. 77/78): *però aquest "no" vol dir "sí". / I jo ho sé, que en som passat.*
(v. 88/89): *- Jo encara tenc qualque cosa / per Na Juana Maria*
(v. 91): *o un clavell pigard.*
(v. 97): *Si l'arribava a alcançar*
(v. 100): *de sa muntanya i es pla*
(v. 101): *s'homo més ditzós del món. (es més venturós del món.)*

7. MIRACLE DE LA SANG (II)

Dia desset de febrer, / de l'any mil coranta-cinc,
treure la Sang fonc precis / per tota la Ciutat de Mallorca.
5 Era una cosa tan forta / exacta i actes de fe. (*sic*)
Pensaren a treure-lè / per s'anyada que venia.
Ses fonts grosses se rendien, / les petites eixugades. 10
Moltes de tanques sembrades / i se moria es sembrat.
I, per més sequedat, / pous, cisternes i aujubs,
15 moltes de bandes, eixuts. / Tots estaven sospirant,
cada dia exclamant: / - No mos porem viure així.
Serà precis acudir / a la Sang amb gran turment: 20
Duis-mos, si és convenient, / una aigo preciosa,
que és cosa dificultosa / viure amb tanta sequedat. -
25 Encara no vos he contat, / amb amor i humildat.
un miracle que va fer: / Que passà per un carrer,
i una jove que hi havia, / amb set anys de malaltia, 30
arrendada dins es llit, / també li va esser precis
el demanar amb gran amor: / ¿Me voleu dur an es balcó
35 que tenc desig de mirar / Aquell qui va derramar
la sang per los pecadors? - / I l'endemà dematí,
qui ho sentí / fou amorós. 40
fos criat, fos son marit, / fos infant que hagués nodrit,
la varen dur an el balcó / com passava el Redemptor.
45 Pensaré lo que va dir: / - Set anys fa que estic aquí,
dins aquest llit arrendada. / Sang preciosa, infinida,
Vós m'heu de curar es dolor. / Vós qui, per vostro amor, 50
vos féreu sacramentar, / enclavar i assotar
i morir en una creu. - / Aquella jove, veureu,
55 el sendemà dematí, / estava per a partir.
Ja se volia aixecar: / no lo hi varen comportar,
perque era massa prest. / Dia onze s'aixecà, 60
se vestí i se n'anà, / se'n va anar a la Seu.
Del Bon Jesús tothom treu / si de bon cor l'hi demana.

- 65 Donà gràcies a sa Mare; / pensaré que li va dir:
 - Verge, som venguda aquí, / Reina del cel coronada,
 Vostro Fii ja m'ha curada; / malalta em trobava ahir 70
 i ara ja tenc salut. / Ja poreu pensar si duc
 un viatge d'alegria! / Si dejunàs cada dia,
 75 es dimecres (*sic*) associàs, (*sic*) / es vengà tot quant tenc per donar
 i fes vot de castedat; / me tancàs dins un convent,
 i cilicis per turment; / prometre d'anar endolada , 80
 de tot malalt ser criada, / encara seria poc
 de lo agraïda que em trob / del vostre Fiet amat. –
 85 Jesús, Jesús, tot bondat, / que, si és ver d'aquesta dona,
 ja té el cel assegurat! Artà

NOTA: els versets 38, 39, 40 estan copiats literalment.

Altra variant a Artà

- (v. 5/6): *i n'era una cosa tan forta, / recta i acte de fe*
 (v. 20): *a la Creu amb gran turment:*
 (v. 39): *va sortir (fonc amorós)*
 (v. 40/41): *lo criat o son marit / o infant que hagués nodrit,*

Variants

-Sóller

- (v.1): *Dia devuit de febrer*
 (v. 2): *de l'any mil vuit-cents coranta-sis,*
 (v. 42/43): *la dugueren al balcó. / Va passar mon Redemptor.*
 (v. 51/52): *vós qui moríreu enclavat / a l'abre de la creu.*
 (v. 53): *Aquesta dona, veureu,*
 (v. 54/55): *a l'endemà dematí / ja va estar per a partir.*

-Campanet

- (v. 3/4): *treure la Sang fos (sic) precis / per Ciutat de Mallorca,*
 (v. 5/6): *i si era una cosa forta, / los set i actes de fe (sic),*
 (v. 7): *pensant de treure-lè*
 (v. 9/10): *Ses fonts grosses eixugades, / les petites arrendides.*
 (v. 11/12): *A moltes bandes sembrades / se morien es sembrats.*
 (v. 13): *Per causa de sequedat,*
 (v. 28/29): *que passant per un carrer, / per una dona que hi havia*
 (v. 30/31): *amb molts d'anys de malaltia / tinguda a dins un llit,*
 (v. 33): *demanar-li amb gran amor:*
 (v. 70): *Malalta jo estava ahir; / ara ja tenc la salut.*

-Llucmajor

- (v. 11/12): *A moltes de parts sembrades / anaven grocs es sembrats.*
 (v. 33): *de demanar per favor*
 (v. 54/55): *a lo endemà dematí / ja estava per partir.*

Capítol 2.5: Codolades Satíriques

9. FÉREM PASCO I DEVUIT FESTES (II)

- A vint-i-quatre de juny, / férem Pasco i devuit festes.
Es favars treien bon brui / i anaven victoriosos.
- 5 Fadrins qui anaven gojosos / i ben entonats;
i parlaven d'estimats / elles amb elles.
Mentres tresquen ses capelles, / com fan els passos, 10
miraven es bergantassos / d'ui de través.
Lo que les castiga més, / mirar com entren.
- 15 N'hi havia més de trenta / assentats en es pleguet.
Es diumenges fan rotlet / en es sermó;
que el pare predicador / prediqui a l'aire; 20
tateix no l'escolten gaire, / casi casi gens.
- ¿Què tal? ¿Com va? ¿Com ho tens? / I tu, ¿que l'esperes?
- 25 Quant ho són bambes, grosseres! / Quan se pensen dur el món,
és el món que les du a elles! / I el dimoniet qui caça
amb uns filats, / tristras tristràs, 30
com qui fer gambes. Artà

Variants

-Campos

(v. 4): *molt victoriosos.*

(v. 5): *Es fadrins 'niran gojosos (Es fadrins 'naven gojosos)*

(v. 6): *i entonats;*

(v. 9): *I anaven per ses capelles*

-Llucmajor

(v. 14): *que miren com entren,*

(v. 17): *A l'ofici fan rotlo*

(v. 26/27): *Se pensaven dur el món / i el món les du a elles.*

(v. 28): *i el dimoni les caça*

(v. 30/31): *fa tris-tras tris-tras / com qui caçar cranques.*

14. UNA GATERA (I)

- ¿Voleu que vos cont un pas / que n'és de riure,
que jo el vaig voler descriure / perquè em record?
- 5 Vaig carregar un poc fort / de suc de parra,
i vaig fer botifarra, / segons vaig veure.
Ja poreu pensar i creure / si vaig dormir, 10
del vespre fins al matí / a la serena,
de costellam o d'esquena / o no sé com.
- 15 La gent cridava, tothom, / i jo callava.
Molta de gent se pensava / si jo dormia.
Qualcú deia si tenia, / en es cor, gota. 20

Altres deien: - Mal de bóta / ell deu tenir!
 ¿No sentiú es baf de vi / que deixa anar?
 25 Ja veureu, d'aquí a demà / ja estarà bo.
 Perque si fos mal de cor, / estaria blanc
 i està vermei com a sang / i ben calent. 30
 Això es vi i aigordent / que s'ha calada!
 Bona moneia ha aplegada, / pobre Tomeu!
 35 No l'espantarà sa neu, / per molt que en faça.
 Ell és com una rabassa, / gat com un ruc!
 Si se'n 'via d'anar a Lluc / d'esta manera! 40
 No hi valdrien adreceres; / sols no es pot moure! –
 Mentrestant se posa a ploure: / lla gent fugí.
 45 Jo vaig començar a sentir, / pel cos, frescor.
 - Ai! ¿Què serà això, Senyor? / Jo estic remui!
 I bad una mica un ui / i ja estic dret, 50
 aferrat a sa paret / i no em movia,
 perque cap peu me seguia / envant ni enrere.
 55 Vaig 'rribar a compondre una era, / del trespoleig.
 I de tant que malaveig, / romp a suar.
 A la fi vaig arrancar / que n'era un gust, 60
 i vaig arribar tot just / cap a sa casa,
 mes abrasat que un ase / que hagi batut.
 65 - Animalot, oh, porc brut! - / sa dona em diu,
 més cremada que un caliu. - / ¿Què n'has fet ara?
 - He menjada llet de vaca / i m'ha fet mal! 70
 - Deu esser llet de brocal / o suc de parra!
 No som jo tan malanada / que no ho conega
 75 si es suc és blanc o negre, / animalot! –
 I jo li dic: - A poc, poc, / no xerris massa. –
 I ja agaf una rabassa / per tirar-lí. 80
 Sa dona s'afua a mi / com un falcó.
 Diu: - Oh, grandíssim traidor, / ¿què fareu, vós? –
 85 Mos aferrarem tot dos, / i ella em cau damunt ses cames,
 que de beure eren vanes / com un ginjonc.
 . . .
 Dia vint-i-ser de juny / s'acabá sa codolada. 90
 Tots es qui l'han escoltada / tenen es nas com es puny. Artà

Altra variant a Artà

(v. 1/2): *Em va seguir una passada / que serà de riure;*
 (v. 3/4): *la vaig voler escriure / per un record.*
 (v. 22): *serà estat. / I tenguent aquest combat, / se posà a ploure.*
 (v. 23/24): *¿No veis que això és un gat de vi? / Deixau-lo anar!*
 (v. 25): *D'aquí a passat-demà*
 (v. 29/30): *i està encès com a sang / i molt calent. (i molt content.)*
 (v. 33): *I ara està endormiscat (està ben endormiscat)*
 (v. 34): *com ara un ruc.*
 (v. 35): *Sa mare li diu. Porc, brut! / ¿Què n'ets fet, ara? / No se*
llevarà sa neu

- (v. 36): *tanta ne faça.*
 (v. 40): *estaria enrere!*
 (v. 41/42): *Fins passat-demà / no se pot moure.*
 (v. 43): *Al punt se va posar a ploure; (A l' instant se posà a ploure;)*
 (v. 44): *tothom fugia, / i jo romania.*
 (v. 45): *A l' instant vaig sentir,*
 (v. 47): *I vaig dir: - ¿Què és això, Senyor?*
 (I vaig dir: -¿On som jo, Senyor?)
 (v. 85): *I s'aferraren los dos*
 (v. 86-92): *i ell quedà davall.*

Variants

-Lloret

- (v. 1/2): *S'altre dia em succeí / una passada de riure,*
 (v. 3): *i l'he volguda descriure (la vaig voler descriure)*
 (v. 4): *per mon conhort.*
 (v. 5): *I vaig anar a s'hort*
 (v. 6): *vaig carregar fort, (pensava haver carregat fort,)*
 (v. 10): *que em vaig dormir*
 (v. 11): *de sa nit fins al matí*
 (v. 14): *jo no sé com.*
 (v. 18): *que jo dormia.*
 (v. 19): *I altres deien que tenia, (I alguns deien que tenia,)*
 (v. 27): *Que, si era mal de cor,*
 (v. 31/32): *Això se diu aigordent / que ell s'ha calat!*
 (v. 33/34): *I ara està adormissat, /gràcies a Déu!*
 (v. 47): *I vaig dir: - Oh, Jesús!*
 (v. 52): *ventalonejant, (sic)*
 (v. 53/54): *per passar envant passava enrere.*
 (v. 55/56): *Vaig compondre una era / d'aquell trepoleig.*
 (v. 57/58): *Arranc en bufets i pets (I vaig esclafir en pets) / i a suar.*
 (v. 68/69): *¿Què n'ets fet, ara? / He menjat llet.*
 (v. 70/71): *Això és tot quant he fet; / i m'ha fet mal.*
 (v. 72): *Llot de barral, o suc de parra!*
 (v. 73): *I ja ha agafat una barra / per pegar-mè.*
 - Te dic que és vi de brocal. / No som jo tan malanada.
 (v. 81): *i ella s'aborda a mi*

-Santa Margalida

- (v. 4): *perque em record.*
 (v. 15): *Ell cridava tothom,*
 (v. 29): *i ara està com a sang*
 (v. 49): *Ja he badat un poc un ui (I vaig badar un poc un ui)*
 (I vaig alçar un poc un ui) (Vaig obrir una mica un ui)
 (v. 83): *I jo vaig dir: - Oh, Jesús, Senyor!*

-Maria

- (v. 4): *perque em recordàs.*
 (v. 7/8): *vaig fer una botifarra, /conforme vaig veure.*

(v. 11): *dos vespres fins al matí*

(v. 51/52): *amb so cap a sa paret, / fé't envant, fé't enrere.*

-Llucmajor

(v. 62): *me'n vaig a sa casa, (me'n vaig anar a sa casa,)*

(v. 63/64): *més esbraonat que un ase / que havia batut.*

(v. 65/66): *Sa dona em diu: - Oh porc, brut / ¿l què has fet, animalot?*

(v. 67): *Jo li deia: - A poc a poc!*

(v. 68): *No xerris massa! / ¿l què has fet, ara?*

(v. 78/79): *A poc a poc! No rallem massa! / I ja tenc una rabassa*

(v. 85): *Ja estan aferrats los dos*

(v. 86-92): *com escarabats / a ses cames del tio Toni (sic).*

Així los ne prengui a tots / los que s'hagin engatats!

Capítol 2.6: Codolades Vària

1. A LA COTA COTA....

A la cota cota de les llistes fines!

Que són de polides les meves cosines!

A la cota cota d'es vestits vermeis!

Que són de polits es meus germanets!

5 A la cota cota de ses endianes!

Que són de polides ses meves germanes!

A la cota cota i ja no en sé més!

Qui no té doblers que se'n vagi a jeure!

Artà

Altra variant a Artà

(v. 8): *Qui no té doblers, que se faça fotre!*

Variants

-Binissalem

(v. 2): *Que són de curretes ses meves cosines!*

(Que són de guapetes ses meves cosines!)

-Lloret

(v. 3): *A la cota cota d'es meus germanets!*

(v. 4): *Mon pare i mumare, que són de guapets!*

(v. 6): *Que són de guapetes ses meves germanes!*

-Llucmajor

(v. 7): *A la cota cota, a la cota més!*

(v. 8): *Qui no té doblers, que vagi a sa rota a fer formiguers!*

6. ES SABATER NOU

Es sabater nou és un malfener,
no sap fer sabates en dia fener,
només en diumenge que no en poren fer.

Li duen sabates veies a adobar:

- 5 - ¿Quan estaran llestes? - Diu: - Demà, demà! –
La setmana passa i els dies se'n van
i tot lo que traça no puja una gla.

Artà

Altra variant a Artà

(v. 1): *Es sabater nou, que és de malfener!*

(v. 2): *No li lleu fer sabates es dies feners;*

(v. 3): *Només es diumenges, que no està bé.*

(v. 4): *Li duen sabates veies a solar.*

(v. 5): *- ¿Quan estaran llestes?- Sempre diu: - Demà.*

(v. 6): *Sa setmana passa i torna passar,*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

74. LA DONZELLA I EL MARINER (I)

A la vorera de mar, hi ha una donzella
que brodava un mocador blanc per la Reina.

Quan lo tengué mig brodat, li manca seda.

Gira els uis cap a la mar, veu una vela.

- 5 veu venir un galió vora la terra.

Veu a dalt lo mariner que la nau mena.

- Mariner, bon mariner, vós de la vela,

mariner, bon mariner, ¿duríeu seda?

¿Quina seda voleu vós, gentil donzella?

- 10 ¿Quina seda voleu vós? blanca o vermella?

- Vermelleta la vui jo, que el cor alegre;

vermelleta la vui jo, que és per la Reina.

- Pujau, doncs, damunt la nau, veureu la seda;

pujau, doncs, damunt la nau, triareu d'ella.

- 15 - Ai, que no hi puc pujar, no; no tenc moneda,

que mon pare té les claus de l'arquimesa.

- No quedeu per diners, no, gentil donzella;

no quedeu per diners, no, que jo fii d'ella. –

La donzella entra a la nau, tria la seda;

- 20 mentres l'estava triant, la nau fa vela.

Mariner es posa a cantar cançons novelles;

amb lo cant del mariner, s'és dormideta.

La nau vola i ella dorm, dorm la donzella.

Com ella se despertà, no es veu la terra.

- 25 Com ella se desxondí, ja han fet vins llogos.

- Mariner, bon mariner, tornau-me a terra,
que les ones de la mar me mouen guerra,
que les ones de la mar me donen pena.
- ¿Com vos hi tornaré jo, gentil donzella?
30 ¿Com vos hi tornaré jo, si el vent mos mena?
- Mariner, girau la nau cap a ma terra,
que les ones de la mar me mouen guerra,
que les ones de la mar me donen pena.
- Demanau altre mercè fora d'aquesta;
35 això sí que no ho faré, que heu de s'esser meva!
- De tres germanes que som, som la més bella;
una és casada amb un Rei, l'altra és princesa,
i jo, mesquina de mi, som marinera.
Una va vestida d'or, l'altra de seda,
40 i jo, pobreta de mi, duc caputxeta.
Una du tapins daurats, l'altra de perles,
i jo, tristeta de mi, duc espardenyes.
Totes riuen a llur pler; jo tenc plorera!
- Jo no vui que vós ploreu; fareu enveja!
45 No us vestireu de burell ni d'estamenya;
vos vestireu d'or i argent, coral i perles!
No sou marinera, no, que sereu Reina,
que jo som fill del Rei de l'Anglaterra.
Set anys ha que vaig pel món per vós, donzella,
50 i a la fi us he trobat, heu d'esser meva! Artà

Altra variant a Artà

(v. 38ab): *i jo, pobreta de mi, duc sarja negra.*

(i jo, amb un mariner de sarja negra.)

(v. 44ab): *jo no vui que ploreu, no; tendran enveja.*

(v. 46ab): *vestida anireu d'argent, collars i perles.*

Variants

-Lloret

(v. 3ab): *quan el tengué mig brodat, li manca seda*

-Campanet

(v. 2ab): *ella broda un mocador que és per la Reina.*

(v. 22ab): *en esser a dins la nau, s'ha dormideta.*

-Llucmajor

(v. 2 ab): *qui brodava un mocador bo per la Reina.*

(v. 3ab): *Com va esser al brot millor, 'cabà la seda.*

(v. 18ab): *No heu d'estar vós per moneda, que jo fii d'ella.*

(v. 22ab): *En esser dins la nau, s'és dormideta.*

(v. 26ab): *- Mariner, bon mariner, duis-me a ma terra.*

(v. 36ab): *-Tres germanetes que som, som la més bella;*

(v. 37ab): *una és casada amb el Rei; s'altra, princesa;*

(una és casada amb un duc; l'altra és la Reina,)

(v. 38ab): *i jo, pobreta de mi, som marinera.*

82. EL REI, ENAMORAT DE SA FILLA (III)

- El Rei tenia tres fies, totes tres com or i plata.
El Rei s'enamorà d'una: -Na Margalida és qui em mata! -
Com sa mare se'n temé, la tancà dins una cambra,
i, pel seu menjar, tenia tonyina i carn salada
5 i li donaven per beure aigo de la mar salada.
Passa una dia, en passen dos, passa tota la setmana,
i, de set que ella tenia, a la finestra guaitava.
I veu les seves germanes qui amb guyeta d'or broidaven.
- Germanes, bones germanes, ¿voleu-me dur un càntir d'aigo,
10 que la boca s'hi encén i la vida s'hi acaba?
- No la beuràs, maleïda, no la beuràs tu, malvada;
no haguesses volgut esser de ton pare enamorada. -
I ella torna enfonyar el cap, llàgrimes de sang plorava.
Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana,
15 i ella, de set que tenia, a la finestra guaitava.
Va veure los seus germans qui amb pilota d'or jugaven.
- Germans, los meus bons germans, ¿voleu-me dur un càntir d'aigo,
que la boca s'hi encén i la vida s'hi acaba?
- No la beuràs, maleïda, no la beuràs tu, malvada;
20 no haguesses volgut esser de ton pare enamorada. -
Ella torna enfonyar el cap, llàgrimes de sang plorava.
Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana,
i de set que ella tenia, a la finestra guaitava.
La seva mare va veure qui amb filoa d'or filava.
25 Ma mare, ma bona mare, ¿voleu-me dur un càntir d'aigo
que la boca s'hi encén i la vida s'hi acaba?
- No la beuràs, maleïda, no la beuràs tu, malvada;
no haguesses volguda esser de ton pare enamorada. -
Ella torna a enfonyar el cap, llàgrimes de sang plorava.
30 Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana,
i ella, de set que tenia, a la finestra guaitava.
I va veure el seu bon pare qui amb senyors comtes anava.
- Mon pare, lo meu bon pare, ¿voleu-me dur un càntir d'aigo
que la boca s'hi encén i la vida s'hi acaba?
35 - Correu comtes! correu patges! Aigo a ma fia estimada!
El primer qui serà dalt ma corona haurà guanyada,
i qui darrer arribarà té la mort assegurada! -
Corren los comtes i els patges a dur aigo a la Infanta.
Quan arriben al replà, la veren qui badaïava.
40 Los àngels li feien llum, la Verge la coronava.
Son pare va ser salvat i la mare condemnada.
Sa fia se'n puja al cel dels àngels acompanyada.

Artà

Altra variant a Artà

(v. 2b): - Na Margalida és qui me mata!

(Na Margalida és sa guapa!) (Na Catalina és sa guapa!)

- (v. 3ab): *La Reina quan se'n va témer, dins un estudi la tanca.*
(La Reina, quan ho va sebre, dins un estudi la tanca.)
 (v. 7a): *i ella, de set que tengué,*
 (v. 16b): *qui a pilota d'or jugaven.*
 (v. 17a): *Oh, germans, los bons germans,*
 (v. 17b): *que em doneu un càntil d'aigo*
(¿no em dureu un càntil d'aigo?)
 (v. 24a): *Va veure la seva mare*
 (v. 24b): *qui a filoa d'or filava. (qui amb guyeta d'or sarzia.)*
 (v. 25ab): *- Mumare, la bona mare, ¿no em duríeu un glopet d'aigo,*
 (v. 32b): *qui amb plometa d'or escrivia.*

Variants

- Sóller (v. 3ab): *La Reina, quan sentí allò, la va tancar dins sa cambra.*
 (v. 7a): *de tanta set que tenia, (d'aquella set que tenia,)*
 (v. 8ab): *Va veure les seves germanes qui a guyeta d'or brodaven.*
 (v. 9b): *¿no em duríeu un glop d'aigo,*
 (v. 16b): *qui amb bolletes d'or jugaven.*
 (v. 17a): *- Germans, com a bons germans, (Germans en la cortesia,)*
 (v. 17b): *que em doneu un càntir d'aigo,*
 (v. 24b): *qui amb guyeta d'or cosia. (cosia amb didal de plata.)*
 (v. 25a): *- Mumare, la mia mare,*
 (v. 32ab): *Va veure lo seu bon pare qui amb plometa d'or escrivia.*
 (v. 36a): *Qui primer serà a s'escala*
 (v. 36b): *la glòria guanyaria, la glòria guanyarà. (tot Ciutat li donaria,)*
 (v. 39a): *Quan foren en el replà, (Com foren a mitjan escala,)*
 (v. 39b): *llavò ella badaïava.*
 (v. 40a): *Dos àngels li feien llum*
 (v. 41ab): *Son pare va anar a l'infern; sa mare fou condemnada.*
 (v. 42a): *Sa fia se n'anà al cel (I ella a los cels se'n pujà,)*

124. SENYORA AINA CAVALLERA

Senyora Aina cavallera, esta nit ha somiat
 que ha dormit a la carrera en un llit encortinat.
 La cortina era de seda, la vànava de brocat
 i els coixins on ella jeia eren de sucre esponjat.

5 Cada girada que feia, se'n menjava la mitad,

Artá

Altra variant a Artá

- (v. 3a): *Les cortines són de seda, (Los coixins eren de seda,)*
 (v. 3b): *la flassada de brosat (les vànaves de brocat)*
(la vànava de brodat) (i els llençols de brosat)
 (v. 4a): *i el llit d'aquí on jeia (i es coixins on ella jeia)*
(i es coixins d'allà on jeia)
 (v. 4 b): *era de sucre esponjat. (eren de sucre esponjat.)*

Variants

-Inca (v. 3b): *i sa randa de cotó.*

(v. 4-5): *Maria: si fas bugada, posa-m'hi aquest mocador.
Sa nineta anirà a missa, passarà per ca es rector,
i veurà sa criadeta que festeja en es balcó.*

-Llucmajor

(v. 1b): *ella anit ha somiat ('questa nit ha somiat)*

(v. 2b): *a un llit entorcillat.*

(v. 3a): *Els llençols eren de seda, (Les cortines eren de seda,)*

(v. 3b): *la vánava de brossat (sic)*

137. ¿ON ANAU, MARE DE DÉU? (II)

- Mare de Déu, ¿on anau? ¿on anau tan afanada?
- M'he de posar en camí, que una dona me demana.
- Mare de Déu, no hi aneu, que aquella dona us ha errada.
- Cada vespre o dematí ella el Rosari em passava.
- 5 I ara ha parit un infant més garrit que l'aigo clara.
L'anirem a batiar a la font de Santa Clara.
- ¿Qui seran els seus padrins? ¿Qui li farà de comare?
- El padrí és Sant Francesc, sa padrina, Santa Clara;
qui el durà a batiar serà la Verge Sagrada.
- 10 - ¿Què tiraran pel bateig? - Un pinyó i una avellana.
Els pinyons són pels minyons, vellanes, per les comares. Artà

Altra variant a Artà

(v. 1b): *¿on anau tan aviada?*

Variants

-Ciutat

(v. 1b): *¿on anau tan ben mudada?*

(v. 2a): - *Aquí baix a un veinat (- Aquí baix hi ha un veinat)*

(v. 2b): *i una dona m'hi demana.*

(v. 3b): *que és una dona molt rara.*

(v. 5a): *N'ha parit un infantó*

(v. 5b): *més hermós que l'aigo clara. (més lluent que l'aigo clara.)*

(v. 8ab): *El padrí és Sant Juan; padrina, la Verge del Carme.*

(v. 9ab): *Per anar-lo a batiar, jo li faré de comare.*

138. NO SABRÍEU UN MOLÍ (I)

Jo me passejava un dia, per lo jardí de Santa Ana.

Vegí la Mare de Déu que el Misteri contemplava.

- ¿De què anau, Mare de Déu? - ¿I de què anau, vós, madona?

- 5 - ¿No sabríeu un molí que molgués de tota cosa,
moldria los meus pecats, jo que som tan pecadora?
- Vendreu el Divendres Sant, el capvespre, a darrera hora;
La creu serà el bon molí i la corona la mola,
i l'aigo que en brollarà serà la sang preciosa,
10 i la nafra del costat serà la síquia bona;
la farina que farà serà l'hòstia amorosa.
No en menjaran los jueus, d'aquesta pasta tan bona,
que és feta pels cristians que han tenguda la fe bona. Artà

Variants

-Vilafranca

- (v. 4a): - *¿Sabríeu un molinet*
(v. 5b): *perque som molt pecadora?*
(v. 6b): *a la tarda, a darrera hora;*
(el capvespre, a primera hora;) *(en esser la darrera hora;)*
(v. 7ab): *el meu Fill estarà en creu, que moldrà de tota cosa.*
(v. 12b): *d'una pasta que és tan bona!*
(v. 13ab): *És feta per cristià, pels que tendran la fe bona.*

146. LA VERÒNICA (II)

- Sant Juan corrents venia: - Verge, vos deman perdó!
Vostro Fill corre la vila i es jueus assotant-ló. -
Al punt que fou dit això, la Verge cau esmortida.
- Aixecau-vós, Verge Maria, 'xecau-vós per veure-ló. -
5 Al punt que es fou aixecada, ja hagué voltat cantó.
Ella camina entristida, ella camina en tristor,
demanant per la Ciutat, places de Jerusalem:
- ¿Hauríeu vist el meu Fill, un homo tan ben tractat?
Respon una dona honrada: - Un per aquí n'és passat.
10 No crec que siga Fill vostro, porque va desfigurat.
De pietat que he tinguda amb aquest vel l'he eixugat.
Si en voleu una semblança, jo el duc aquí estampat. -
Respon Maria amb grans plors: - Sa cara és de mon Fill. -
Respon Juan amb tristesa: - Mirem de trobar-lo viu.
15 Caminem, Verge Maria. Caminem, Mare de Déu.
Anirem a la posada i an el fuster direm
si la creu ja està acabada:
- Es fuster de gran valor, ¿que has acabada la creu,
que n'han d'enclavar mon Fill? - En los passos ja el veureu!
20 Tornen reprendre el camí fins que arriben al Cenacle.
La Verge va entrar dedins mentres lo seu Fill sopava. Artà

Variants

-Sant Joan

- (v. 2a): *Vostro Fill corre pe vila*
(v. 5ab): *La Verge tan prest s'aixeca, ja n'hagué voltat cantó.*

- (v. 8b): *un homo tan ben plantat?*
 (v. 10b): *massa està desfigurat (massa s'ha desfigurat.)*
 (v. 18b): - *¿Ja n'ha acabada la creu*
 (v. 19ab): *de Cristo crucificat (sic) que hi ha d'enclavar el meu Fill?*

151. LA INTERCESSIÓ DE LA MARE DE DÉU

(Fragment)

- ¿Quins pecats tens, filla meva? ¿quins pecats tens, filla amada?
 - Com estava a l'altre món, maleïa pare i mare. –
 La Mare de Déu la pren i an el cel la se'n menava.
 Veu passar son fill Juan i al punt la hi presentava:
 5 - ¿No em diries, fill Juan, quin es obres Deu t'ha dades?
 - Les obres que em dóna Deu: som captador de les ànimes.
 - ¿Me voldries captar aquesta que just ara és arribada?
 - No pot ser, Mare de Déu, que és ànima condemnada. –
 La Mare de Déu la pren i an el cel la se'n menava.
 10 Veu passa son fill Miquel i al punt la hi presentava:
 - ¿No em diries fill Miquel, quines obres Déu t'ha dades?
 - Les obres que em dóna Deu: som pesador de les ànimes.
 - ¿No em podries pesar aquesta que just ara és arribada?
 - No pot ser, Mare de Déu, que és ànima condemnada. –
 15 La Mare de Déu la pren i an el cel la se'n menava.
 Veu passa son fill Pere i al punt la hi presentava:
 - ¿No em diries mon fill Pere, quines obres Déu t'ha dades?
 - Les obres que em dóna Deu: som pescador de les ànimes.
 - ¿Me voldries pescar aquesta que just ara és arribada?
 20 - No pot ser, Mare de Déu, que és ànima condemnada. –
 . . .
 La Mare de Déu la pren, més amunt la se'n pujava.
 Veu passar son Fill Jesús i al punt la hi presentava.

Artà

Altra variant a Artà

- (v. 2b): *no honrava pare ni mare.*
 (v. 6a): - *Los obres que Déu m'ha dades:*
 (v. 8a): - *Jo no puc, Mare de Déu,*
 (v. 12a): - *Los obres que Déu m'ha dades:*
 (v. 14a): - *Jo no puc, Mare de Déu,*
 (v. 18a): - *Los obres que Déu m'ha dades:*
 (v. 20a): - *Jo no puc, Mare de Déu,*

156. JESUCRIST ESTÀ A LA TAULA (I)

Jesucrist està a la taula que dóna sospirs molt grans.

- ¿Què és lo que teniu mon Mestre, que tan fort 'nau sospirant?

- Una meravella és, Pere, meravella és, Juan.

5 El Dijous Sant de la Cena, els *judíos* me pendran,
me duran a can Ignasi (*sic*), los Pilats m'hi lligaran,
i Na Maria Magdalena, darrere, vendrà plorant,
i amb la seva cabeiera me *llimpiarà* la sang.

Artà

Altra variant a Artà

(v. 1a): *Sant Cristo estava en taula; (Mentre el Bon Jesús dinava)*

(v. 1b): *va pegar un sospir molt gran.*

(v. 2ab): *Respon la volta San Pere: -Mon Mestre, ¿on vos fa mal?*

(v. 3a): *- Jo no tenc por de tu, Pere,*

(v. 3b): *ni tampoc de tu Juan. (ni manco de tu, Juan.)*

(v. 6-7): *i Maria Cabeiera (sic) sa sang me llimpiarà.*

Variants

-Sant Joan

(v. 4b): *es judios m'hi prendran,*

(v. 5a): *me duran an el Calvari,*

(v. 5b): *allà me crucificaran, (Ponç Pilat m'hi lligarà,)*

(v. 6b): *darrere vendrà amb gran pena,*

(darrere vendrà amb grans plors,)

(v. 7ab): *i amb la seva cabeiera, la sang me llimpiarà.*

158. SANT CRISTÒFOL VA DE CAMÍ (I)

(Oració que s'ha de dir cada divendres)

Sant Cristòfol va de camí amb ses mans qui brollen sang.

Enquantra Jesús qui estava

dins l'Hort de Getsamaní, a la vorera jugant.

Minyonet, ¿ que fas aquí, tant de fuia com de ram? –

5 Mentre que Jesús dinava, donava un sospir molt gran.

Qui aquesta oració dirà tots els divendres de l'any,

una ànima traurà del purgatori, la que té el pecat més gran.

(Aquí han de dir un parenostro a Sant Cristòfol)

. . .

Qui la sap i no la mostra, qui la sent i no la diu,

el dia del judici final, ja sabrà lo que se perd!

Artà

Altra variant a Artà

(v. 1a): *Sant Cristòfol 'nava de camí*

(v. 1b): *amb sos dits brollant de sang. (amb ses mans brollant de sang.)*

(v. 4a): *Diu: - Minyó, ¿què fas aquí? / Diques: ¿què fas aquí tant?*

(v. 4b): *¿Quantes fuies, quantes fuies, / quantes fuies té aquest ram?*

(v. 8ab): *Qui diu aquesta oració cada divendres de l'any,*
(v. 9ab): *treu una ànima de pena i la seva del pecat gran.*

159. SANT CRISTÒFOL VA DE CAMÍ (II)

(Oració que han de dir cada divendres)

Sant Cristòfol 'nava de camí amb ses mans brollant de sang,
- Minyonet, ¿què fas aquí, tant de fuia com de ram? –
Mentre el Bon Jesús dinava, pegà un sospir molt gran.

. . .

- Respon la volta (*sic*) Sant Pere: - Mon Mestre, ¿què vos fa mal?
5 - Jo no tenc por de tu, Pere, ni tampoc de tu, Juan,
El Dijous Sant de la Cena, los *judíos* me pendran
me duran a can Ignasi, i allà em crucificaran,
i Maria Magdalena, darrere vendrà plorant,
i amb la seva cabeiera la sang me *llimpiarà*.
10 Qui dirà aquesta oració cent vegades el Dia del Ram
es temps que la Pàssia cantaran, es do que demanarà,
tant si és petit com si és gran, ben concedit li serà.
(Aquí han de dir un parenostro a Sant Cristòfol)

. . .

Qui la sap i no la mostra, qui la sent i no l'aprèn,
el dia del judici final, ja sabrà lo que se perd!

Artà

Altra variant a Artà

(v. 2b): *¿quantas fuies té aquest ram?*
(v. 3a): *Sant Cristo estava en taula,*
(v. 5ab): *No tenc respost de tu Pere, i manco de tu, Juan.*
(v. 7b): *los Ponç Pilats m'hi lligaran,*
(v. 8b): *darrere vendrà amb gran plant,*
(v. 9b): *me llimpiarà sa sang.*

174. LA MORT D'EN CABRINETTI

Sa mort d'En Cabrinetti.

xiribiu, xiribiu, bum-bum, bumbubum!

Sa mort d'En Cabrinetti s'haurà de recordar, *ahahà, ahahà!*

S'haurà de recordar, s'haurà de recordar!

- 5 'Niré a ca s'hostalera: - ¿Què hi ha per a sopar?
- Hi ha calus amb *aile* i arròs amb bacallà.
- ¿Què *tienen* les senyores que no volen sopar?
Que *tienen* mal d'amores o mal de festejar?

- 10 - Perque n'esteim cansades, voldríem reposar.
 - Encén la llum, criada, mena-les a colgar. –
 La criada, traïdora, se va aturar a escoltar.
 No són dames, senyora; són lladres per robar! Artà

Altra variant a Artà

- (v. 4ab): *l'haurem de recordar, l'haurem de recordar.*
 (v. 5a): *Direm a s'hostalera: ('Nem a ca s'hostalera:)*
 (v. 6a): *- Hi ha perdiu amb aile (- Hi ha perdiu amb salsa*
 (v. 6b): *i arròs amb bacallà.*
 (v. 11b): *se va posar a escoltar. (se retura a escoltar.)*
 (v. 12ab): *- Són cavallers, madona, o lladres per robar!*

191. MUMARETA MEVA

Mumareta meva, dau-me berenar,
 que es corsaris vénen, i me'n tenc d'anar.
 En una barqueta partiré d'Artà
 a posar banderes enmig de la mar. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 1b): *taiau berenar, (jo vui berenar,)*
 (v. 2ab): *que es corsaris vénen, ja arriben a Artà.*
 (v. 3): *En una barqueta mos n'haurem d'anar.*
(En una barqueta me n'hauré d'anar.)
(En una barqueta me'n 'niré d'Artà.)

196. LA CONFESSIÓ DE LA PASTORA (I)

- El diumenge dematí, com del llit em vaig llevar
 dic:-Senyor, siau amb mi; me'n tenc d'anar a confessar. –
 5 Com de ma casa sortia, trist estava lo cor meu
 d'haver-ne ofès a Déu dos mil voltes cada dia.
 Com entrí dins el convent, un frare vaig encontrar. 10
 Li deman amb gran turment, si em volia confessar.
 - Sí, fieta, sens dubtar, que som ministre de Déu. –
 15 I se n'hi va anar a posar dins el confessionari,
 i a mi m fou necessari s'haver-mi d'ajoneiar.
 Com me vaig ajoneiar, me senyí amb la mà dreta. 20
 Ell me va dir: - Joveneta, ¿amb mi t'has de confessar?
 - Sí, pare, si Déu ho vol, aposta he venguda aquí;
 25 vénc a llivell de dir-lí d'un pastor qui el meu cos vol.
 Un pastor me té cativa i no em vol alliberar;
 tenc promès que l'he d'amar, si jo l'arrib a alcançar, 30
 tant com Déu me darà vida! - Digués, garrida, digués,
 deixa anar els mals pensaments; si te vols confessar amb mi

35	pren per los deu manaments. – Pare, els deu manaments que Déu m’ha dats a guardar, tots deu los he anat rompent sols per un pastor amar. En el primer manament,	40
45	jo m’acús amb gran dolor; en quant faç no estim a Déu només per amar un pastor. En el segon he jurat el sant nom de Déu en va: he jurat que l’estimava i m’hi havia de casar. En el tercer li diré que no oesc missa complida, sempre he estada <i>distraïda</i> , el veuré o no el veuré... En el quart, jo li diré que som pecadora ingrata, perquè no vui gens de bé a mon pare i a mumare. En el cinquè manament, diguei, pare confessor, diguei, i que Déu li ajud, en la seva joventut, si no ha coneguda s’amor.	50 60
55	- Amb la meva joventut, tu no t’hi pots posar. D’ençà que aquests hàbits duc, al món vaig renunciar. - Diré, en el quin manament, que he desitjada la mort, perquè no em puc departar d’un bé que estim tan fort. En el sisè manament, Pare, jo no li dic res.	70
65	Vostè, qui és tan entenent, ja ho pot tenir per intès. En el setè, he robat de casa lo que he pogut, i he deixades ses amigues per aquell pastor volgut. En el vuitè, he aixecat fals testimoni i mentit, sols per arribar a alcançar tot el meu desig complit.	80
75	Pare, ja em som confessada de tota culpa major; que em don l’absolució, si troba que l’he guanyada. - Garrida, no som cap frare no tampoc cap confessor; jo som el mateix pastor que tu estàs enamorada. - Pobra de mi, desdixada; ¿què dirà la gent de mi?	90
85	Es pecats he hagut de dir an el qui m’ha festejada! Ara, que ja em som confessada, i tu ja saps l’intent meu, per mi daràs compte a Déu, que la mort me té citada. – L’agafà per la mà blanca i la se’n menà a l’altar: - Vénquen capellans i frares que amb ella m’he de casar.	100
95	La jove surt i se’n va; de pena se va morir. En va esser causa un fadrí qui la volgué confessar.	
105	Alerta poreu anar que no vos ne prenga així	Artà

Variants

-Campanet

(v. 3-4): *per anar-me a confessar, Senyor, siau sempre amb mi!*

(v. 7): *per haver ofès a Déu*

(v. 9): *Com vaig esser en es portal, (Com p’es portal me n’entrí,)*

(v. 10): *amb un frare em vaig topar.*

(v. 11/12): *me va esser precis dir-lí: - ¿Me voldria confessar?*

(v. 88): *que estàs massa enamorada.*

(v. 90): *¿què ha de dir la gent de mi?*

(v. 94): *tu ja saps el parer meu,*

(v. 96): *que la mot ja em té citada.*

(v. 101-102): *Aquella jove a suallà d’es susto se va morir.*

-Sant Joan

- (v. 9/10): *Vaig passar per un convent i vaig veure un capellà,*
(v. 11/12): *i li vaig dir amb gran turment - ¿Me voldria confessar?*
(v. 15): *Ell se va anar a posar*
(v. 19): *Com vaig estar ajonoiada, (Quan mentres m'ajonoiava,)*
(v. 20): *que em vaig senyar amb la mà dreta,*
(que em senyava amb la mà dreta,)
(v. 21): *ell va dir: - Oh joveneta, (me da dir: - La joveneta,)*
(v. 22): *¿véns per confessar-te amb mi?*
(¿que t'has de confessar amb mi?)
(v. 25): *per a comptes de dir-lí*
(solament per a dir-lí) (per intencions de dir-lí)
(v. 26): *que un pastor es meu cor vol.*
(v. 32): *- Si te vols confessar amb mi, (-Si t'has de confessar amb mi,)*
(v. 33): *deixa anar los pensaments;*
(v. 34): *pensa en los deu manaments (guarda es deu manaments)*
(v. 35): *que Déu t'ha dats a complir.*
(v. 38/39): *jo sempre els he anat rompent per un pastoret amar.*
(v. 53): *m'he criada una ingrata*
(v. 54): *perque no he volgut mai bé (que no he volgut gens de bé)*
(v. 65-68): *Al cinquè, n'he desitjada, a més de quatre, la mort.*
Ho tenia per conhort, a veure'm d'ell departada.
(v. 72): *ja podrà pensar lo que és.*
(v. 74-76): *a casa lo que he pogut, / per dur-ho a ca sa veinada /*
d'es meu estimat volgut.
(v. 81-82): *Pare, ja m'he confessada d'aquella culpa major.*
(v. 101-106): *La planc, pobra joveneta. Quin disgust no va tenir,*
es pecats haver de dir an es qui l'ha festejada.
Va esser causa aquell fadri que l'havia confessada.

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

202. LA CAUTIVA (III)

- Al salir de Casablanca, pasé por la romería,
i vi a una mora lavando en la fuente cristalina.
- Apártate, mora bella, apártate, mora linda;
deja que mi caballito, beba de esta agua tan limpia.
5 - No soy mora, caballero; yo soy cristiana cautiva.
Me cautivaron los moros cuando yo era chiquilla.
- Si quieres venir conmigo, a casa te llevaría
encima de mi caballo... ¡Anda, pues, vidita mía!
- Muchas gracias, caballero, con mucho gusto vendría.
10 Las ropas que yo lavo, ¿dónde dejarlas podría?
Las que son de plata i oro, de asiento nos servirían.

- Las que son de poco precio, corriente las llevaría. –
 Él se apea del caballo y a la morita subía,
 y después los dos dichosos hacia su tierra partían.
 15 Al pasar por estos montes, la morita sonreía.
 - ¿Por qué ríes, mora bella? ¿por qué ríes, vida mía?
 ¿Te ríes del caballero, del caballo o de la silla?
 - No me río del caballo ni me río de la silla,
 y menos del caballero que a buena tierra lo guía.
 20 Es que veo tierra patria, que es mi tierra tan querida. –

- . . .
 Al pasar por estos bosques, empezó a llorar la niña.
 - Dime, niña, por qué lloras; dímelo, niña querida.
 - Lloro porque en estos bosques mi padre a cazar venía
 con mi hermano Moralejo y Linda en su compañía.
 25 - ¿Qué voces oigo, Señor, Virgen sagrada María?
 Dime quienes son tus padres. – Son los Condes de Oliva.
 - Pensando llevar mujer, llevo a una hermanita mía!
 Abra, madre, las puertas, ventanas i ventanillas,
 que aquí os traigo la rosa que llorabais noche y día.
 30 Que repiquen las campanas, que repiquen de alegría,
 que ha aparecido la mora que en España fue cautiva! –

- . . .
 La madre, al oír esto, desde el balcón se tiró
 a los brazos de su hijo y allí vino y descansó.
 - ¡Qué suspiros tan bonitos, hijos de mi corazón!
 35 ¡Qué suspiros tan bonitos! - Allí vino y descansó! Artà

Altra variant a Artà

- (v. 2b): *al pie de una fuente fría.*
 (v. 3ab): - *Detente, mora bella, detente, morenita,*
 (v. 4ab): *que aquí donde usted lava*
 (v. 7b): *te llevaría a mi casa.*
 (v. 8a): *Vámonos, vidita mía. (Y vámonos, vida mía.)*
 (v. 10a): *Y la ropa que yo lavo, (La ropa que yo lavaba,) (Mis paños que yo lavo,)*
 (v. 10b): *¿dónde dejarla podría? (¿dónde me los dejaría?) (por mí, ¿quién los lavaría?)*
 (v. 11a): - *Los de seda y los de Holanda (- Los que tienen plata y oro)*
 (v. 11b): *aquí en mi caballo irían.*
 (v. 11-12): - *La llevarías conmigo junto a mi caballería. La de seda y la de hilo de asiento servirían. las camisas y bordados por dinero las vendrías,*
 (v. 12a): *y la que no vale nada (y la que nada valiera)*
 (v. 12b): *al río la tiraría. (por el río se iría.)*
 (v. 24a): - *¿Cómo se llama tu padre? (- ¿Cómo se llaman tus padres?)*
 (v. 24b): *mi padre, Juan de la Oliva,*
 (v. 25-27): *y mi hermanito pequeño se llama José María.*

- Si tu me dices la verdad, hermana mía serías.
- Tanto digo la verdad como yo me llamo Linda
(o "que me llamo Rosalinda).
- Dios mío, qué es lo que oigo? ¿qué oigo, Virgen bendita?
- Pensando llevar esposa llevo a una hermana mía.
- (v. 28a): Abra usted las puertas, madre, (Abre las puertas, madre,)
- (v. 29a): que aquí te traigo la rosa (que aquí yo traigo la rosa)
- (v. 29b): que llora todos los días. (que lloráis todos los días.)
- (v. 31-35): que, en vez de traer novia, traigo la hermana querida.

Variants

-Sóller

- (v. 1ab): El día de los torneos pasé por la Morería,
- (v. 3ab): Deténtete, (sic) mora blanca; deténtete, mora linda,
- (v. 4a): deja beber mi caballo (deja que beba mi caballo)
- (v. 4b): en la fuente cristalina. (de esa agua cristalina.)
- (v. 8ab): Anda, vamos, morenita, y la reina allí serías.
- (v. 9b): de buena gana iría. (con mucho gusto iría.)
- (v. 23ab): Lloro porque en este bosque con papá a cazar venía.

-Binissalem

- (v. 1ab): Al pasar por Casablanca, pasé por la Morería,
- (v. 3ab): - Buenos días tengas, mora; buenos días, mora linda;
- (v. 4ab): deja que este caballito beba de esta agua tan fría.
- (v. 5b): soy cristiana cautiva.
- (v. 11ab): - Encima de mi caballo las más nuevas y más ricas,
- (v. 12a): y las que nada valieran,
- (v. 12b): al mar yo las tiraría. (aquí mismo dejaría.)
- (v. 13-14): Y subimos al caballo y por los montes se iban.
- (v. 15ab): Cuando llegaron al monte, la mora se sonreía.
- (v. 18b): ni la silla ni la brida.
- (v. 19a): Me río del caballero
- (v. 19b): en el Campo de la Oliva. (en el Campo del Olivo.)
- (v. 20b): que es también la tierra mía.
- (v. 21a): Cuando fueron en el bosque,
- (v. 23a): -Lloro porque con mi padre (- Lloro porque en este bosque)
- (v. 23b): a cazar aquí venía. (me acuerdo que aquí venía.)
- (v. 28a): Abrid las puertas, madre,
- (v. 29a): que aquí os traigo la hija
- (v. 29b): que vos lloráis día y noche. (que vos lloráis por perdida.)

229. TARQUINO (I)

El Rey moro tiene un hijo que Tarquino se llamaba.
A la edad de quince años, se enamoró de su hermana.
Como no podía ser casarse con su hermana,
un día cayó malito, muy malito en una cama.
con dolores de cabeza y calenturas muy malas.

- Su padre subía a verlo tres veces a la semana:
- ¿Qué tienes, hijo querido? ¿qué tienes, hijo del alma?
 - Tengo unas calenturas que me devoran el alma.
 - ¿Quieres que te mate una ave de esas que vuelan por casa?
- 10 - Que me la mate mi madre, que me la suba mi hermana.
Y que suba ella sola; que no venga acompañada,
que, si acompañada viene, soy capaz de destrozarla. –
Como el tiempo es de verano, ha subido en falda blanca.
Al verla entrar en su cuarto, el muerto resucitaba.
- 15 - Buenos días, hermanito, que enfermito estás en cama.
- Los dolores que yo paso por ti los estoy pasando. –
Y, al verla tan bonita, se levanta de la cama.
ya la coge de la mano y en el lecho la acostaba.
Cuando ella se ve cogida, de esta manera le hablaba:
- 20 - No me dejes, hermanito, no me dejes deshonorada,
que Dios del cielo castiga goces entre hermano y hermana. –
Con un pañuelito blanco la boquita le tapaba.
- Un día del mes de abril, se puso vestido de playa.
Al bajar por la escalera, su padre se la miraba.
- 25 - No me mires papá mío, no me mires deshonorada.-
Al cabo de nueve meses, nació una rosa encarnada
y por nombre le pusieron “Hijo de hermano i hermana”. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 11ab): *dile que si me la sube, que no suba acompañada,*
(v. 15b): *Buenos días en la cama.*

Variants

-Banyalbufar

- (v. 1 ab): *El rey moro tenía un hijo más hermoso que la plata.*
(v. 2a): *y al cabo de quince años*
(v. 3a): *Al ver que no pudo ser*
(v. 4ab): *un día se puso enfermo, se puso mal en la cama,*
(v. 5b): *de una enfermedad muy mala.*
(v. 7ab): - *¿Qué te pasa, hijo querido? ¿Qué te pasa, hijo del alma?*
(v. 8ab): - *Tengo un dolor de cabeza que me devora el alma.*
(v. 10a): - *Mátemela, papaíto,*
(v. 10-11): - *No, papá; no quiero ave ni tampoco quiero nada:*
una tacita de té y que me la suba mi hermana,
(v. 11ab): *y que venga ella sola sin que nadie la acompañe,*
(v. 13b): *se puso la falda blanca. (toda vestida de blanco.)*

238. CARINEL·LO

- Carinel·lo, Carinel·lo, Carinel·lo, amante mío,
si te tuviera una noche tres horas a mi albedrío!
- Como soy vuestro criado, señora, os burláis conmigo.
- No me burlo, Carinel·lo, que de veras te lo digo.

- 5 - ¿Y a qué hora, gran señora, cumpliréis lo prometido?
 - Entre la una y las dos, que mi padre está dormido. –
 Entre la una y las dos, Carinel·lo se fue al sitio.
 Daba vueltas al palacio y otras tantas al castillo,
 con alpargatas de seda, cosa que nunca se ha visto.
- 10 - ¿Quién es que ronda mi cuarto? ¿quién es que ronda el castillo?
 ¿Quién es que me ronda a mí? ¿cuál será el atrevido?
 - Señora, soy Carinel·lo que vengo a lo prometido. –
 Entra al cuarto de la Infanta y la encuentra sin vestido.
- 15 Se pusieron a jugar como mujer y marido.
 Cansaditos de jugar, se quedaron adormidos.
- . . .
- Se despertó el Sultán dos horas el sol nacido.
 - ¿A dónde está Carinel·lo? ¿dónde está, que no lo he visto? –
 Unos, que no está en la casa; otros, que no lo han visto.
- 20 Entra al cuarto de la Infanta y los encontró dormidos.
 - Si mato a Carinel·lo, yo lo crié desde niño,
 y si mato a la Infanta mi reino está perdido.
 Les pondré la espada en medio, les servirá de testigo. –
 Cuando despertó la Infanta, tres horas el sol salido:
- 25 - Levántate, Carinel·lo, levántate, amante mío,
 que la espada de mi padre en medio de los dos ha dormido.
 Se levantó Carinel·lo muy blanco y descolorido
 y se fue por el jardín a coger flores y lirios.
- ¿A dónde vas, Carinel·lo, tan blanco y descolorido?
- 30 - Vengo de por el jardín de coger flores y lirios.
 La fragancia de la rosa el color se me ha comido.
 - Anda, vete, embusterón, que con la Infanta has dormido.
 - Máteme usted, gran Señor, si delito he cometido.
 - No te mato, Carinel·lo, yo te crié desde niño.
- 35 De aquí en adelante te llamarás yerno mío.
 Aquí pondremos un cuarto para mujer y marido.
 - Juramento tengo hecho a la Virgen de la Estrella
 que la que ha sido mi dama de no casarme con ella.
 -Hacer burla de palacio, eso sería torpeza!
- 40 Que maten a Carinel·lo, que le corten la cabeza! Artà

Altra variant a Artà

(v. 2ab): *si te pudiera tener dos horas a mi auradillo (sic)
 para mi gusto y querer!*

(v. 3ab): *- Señorita, señorita, usted se burla de mí.*

(v. 4ab): *- No me burlo, no me burlo; yo te lo digo aquí.*

(v. 6a): *Entre la una y las doce*

(v. 8ab): *Y empezó Carinel·lo a dar vueltas al castillo,
 a dar vueltas por Palacio,*

(v. 11b): *¿Cuál será el hombre atrevido?*

(v. 13ab): *Entra en el cuarto de la Infanta lleno de gozo y delirio.
 Ella va en camisa blanca, que se ha quitado el vestido.*

(v. 14ab): *Ya se dan muchos abrazos y en la cama se han metido.*

- (v. 15a): - *Vamos, vamos a jugar*
 (v. 17a): *El Sultán se despertó (Su papá se despertó)*
 (v. 21b): *es criado desde niño, (lo he criado desde niño,)*
 (v. 22b): *tendré el reinado perdido.*
 (v. 24a): *La Reina se despertó*
 (v. 25ab): - *Baja, baja, Carinel-lo; baja, Carinel-lo mío.*
 (v. 26ab): *¿Ves la espada de mi padre que entre los dos ha dormido?*
 (v. 30ab): - *Me iba por el jardín a buscar flores y lirios.*
 (v. 31b): *el color me habrá comido.*
 (v. 32a): - *No te creo, Carinel-lo,*
 (v. 33ab): - *Que me mate, señor Rey, que delito he cometido.*
 (v. 36ab): *Dormiréis al mismo cuarto como mujer y marido.*
 (v. 37a): - *Tengo juramento hecho*
 (v. 39b): *seria una gran torpeza!*

258. LA VERÓNICA (IV)

- Ya se van las tres Marías con tres velas encendidas
 a buscar a Jesús amado. – Un por aquí *n'és pasado.*
amb una cadena arrestado, *amb* una cruz en los hombros.
 De piedad que he *tenguda*, con mi velo lo he *eixugado*
 5 y le he quitado el sudor del rostro desfigurado.
 - Vamos, vamos, caminemos, que, *per poc que mos torbemos*,
 ya lo habrán crucificado. *Ja li afiquen* los tres clavos,
ja li peguen sa llançada a su divino costado.
 Vamos, vamos, caminemos, *anem'hi an el seu costat*,
 10 *que la sang que derramava cau dins un càlis sagrat.*
Homo qui la se beurà será el benaventurat.
Qui la sap i no la diu, qui la sap i no la mostra,
en el judici final ja sabrà lo que li costa. Artà
Altra variant a Artà

- (v. 1b): *amb tres atxes encendidas*
 (v. 2a): *a buscar a Jesús amado, que tres veces lo han perdido.*
 (v. 2b): - *Un per aquí n'ha pasado (Que por aquí ha pasado)*
 (v. 3ab): *con una cadena arrestado, con una cruz de los hombros.*
 (v. 4b): *con la toca lo he eixugado.*
 (v. 6ab): *Caminemos, caminemos, que, per prompte que hi siguem,*
 (v. 7a): *l'encontrarem enclavado.*
 (v. 8ab): *ja li peguen la lanzada en el divino costado.*
 (v. 9b): *anem'hi an el seu costado,*
 (v. 10ab): *sa sang que derramarà cau dins un calis sagrado.*
 (v. 11ab): *L'homo qui la se beurà serà el benaventurado.*
 (v. 12/13): *Qui la sap i no la diu, qui la sent i no l'aprén,*
en el dia del judici no sap lo que se perd.

Variants

-Santa Maria

- (v. 1b): *las tres velas encendidas (las tres velas escondidas)*

(v. 6a): *Vamos al Calvario,*
 (v. 6b): *tan pronto que hi sigamos (y tan pronto que hi sigamos,)*
 (v. 7a): *el trobarem enclavado. (lo encontraremos clavado.)*
 (v. 7b): *ja li posen la corona*
 (v. 12/13): *Qui la sent i no la diu, qui l'aprén i no la mostra,*
el dia del judici final no sap lo que se perdrà.
Qui aquesta oració dirà el dia del Ram
com la mia Pàssia cantaran,
es do que em demanaran, tant si és petit com si és gran,
ben concedit los serà.

265. UN DIA UNA PASTORA

Un día una pastora se fue a pastorear.
 Guardando sus rebaños, se puso a cantar
 Do re mi, fa fa fa, do re mi, fa fa fa,
 do re mi fa, sol la si do, mi, re, do!
 5 Al pasar por Palacio, la Reina que la vió
 le dijo: - Pastorcita, tu canto me gustó.
 Do re mi, fa fa fa, do re mi, fa fa fa,
 do re mi fa, sol la si do, mi, re, do!
 Si tú eres buena niña, yo te regalaré
 10 un vestido de seda, también lo bordaré.
 ¿Quieres vivir conmigo? Feliz tu vivirás,
 guardarás mis rebaños, también podrás cantar:
 - Eso, señora mía, eso no puede ser,
 mis padres son ancianos y me han de menester Artà

Variants

-Son Servera

(v. 5a): *Cuando pasa por Palacio,*
 (v. 13a): *Y ella dijo: - Señora,*

267. YO SOY LA VIUDITA

Arroz con leche. Me quiero casar
 con una señorita de este lugar,
 que sepa coser, que sepa bordar
 que sepa las tablas de multiplicar.
 5 Yo soy la viudita del Conde Laurel;
 quisiera casarme y no sé con quien.
 - Con tantos que somos, ¿no sabes con quién?
 Escoge a tu gusto de nosotros diez.

- 10 - El capitán del barco me escribe un papel
a ver si quería casarme con él.
Y yo le contesto con otro papel
que no me quería casarme con él.
- Con tantos que somos, ¿no sabes con quién?
Escoge a tu gusto de nosotros diez,
15 -Este sí, este no;
con este me caso yo!
Me arrodillo a los pies del amante,
firme y constante.
Dame una mano, dame la otra,
20 dame un besito de esta tu boca. Artà

Altra variant a Artà

- (v. 5ab): - *Yo soy la viudita del barrio del Rey,*
(v. 6ab): *que quiero casarme, no tengo con quién.*
(v. 8ab): *Elige a tu gusto de nosotros cien.*
(Escoge a tu gusto, aquí tienes cien.)
(Escoge a tu gusto y sabrás con quien.)
(v. 20ab): *dame un besito que sea de tu boca.*

Capítol 4: Suplement

- I, 4 N'Esteve manlleua pans / i, com pasta, no les torna.
Noltros segam a Liorna, / que no hi canten capellans. Artà

III-56b

Com en Papaió vengué / de servir el Rei a l'Havana,
tot era gent aturada / que hi havia p'es carrer:
hi eren per veure fer / alimares a sa mare.

Com en Papaió vengué / de servir el Rei espanyol,
hi havia p'es Carrer Nou, / com a festa de carrer.
I una germana que té, / saps que bufava an es brou! Artà

III-1370b

Dalt s'era de Sarrià, / sa mula fé testament
i va deixar es guarniment / a un fii d'En Llucià.
El seu company agontava / an es cap d'es cabrestell
i li vetlava un budell / per fer una sobrassada.
Com foren davant can Sitges, / sa madona sortigué:

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Artà

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

1. ADIÓS, ESTEL DEL DIA

- Adiós, estel del dia / consol de lo meu penar!
¿Saps lo que me resultà / es “sí” que em vares donar?
5 Una llarga malaltia! / Més de dotze hores del dia
lo meu cor va sospirar, / fins que Déu me va enviar
un àngel que m’avisà: / - Fiet, ja te’n pots tornar, 10
que ella no s’aixecarà, / que sabés t’hagués de dar
més de dos mil anys de vida. – / Lo meu cor, prenda garrida,
15 macilent s’en ‘gué d’anar, / com la lluna qui n’està
dins una eclipse rendida. / Si m’hi veig, per algun dia,
de tu porer comandar, / jo la m’he de fer espassar, 20
sa malíci’ que tenia! Santanyí

Variants a Artà

(v. 15): *macilent se’n va tornar*

11. COM PARTESC DE SON SINGALA

- Com partesc de Son Singala, / ja partesc ben aviat
per veure aquell diamant; / no té fi lo que m’agrada!
5 Com arrib an Es Rafal, / torn reprendre sa tirada
per veure s’ enamorada, / que per mi sempre és estada
una estrelleta coral. / En es Pou de sa Blanquera, 10
jo, si tenc set, ja beuré. / Aquí no m’aturaré;
per por de s’altre guerrer, / sols no em giraré darrere.
15 Polida amor vertadera, / tal cosa no m’has de fer!
Com pas per dins Sant Llorenç, / sempre hi pas de bona gana:
allà tothom me demana: / - Qualque cosa de nou tens? 20
- No hi ha res de novetat / de lo que voleu dir, encara!
És sa meva enamorada / que enguany guerrer m’ha donat! –
25 Diuen que ran d’es camí, / han posat una teulera,
Es meu cor sempre s’espera, / bona amor, en arribar aquí.
Ses Toltes me ve en passada / i Ca-Na Cupa, també, 30
i Ca-Na Nina ja sé / que em toca fer sa fumada.
Lo meu cor sempre s’en munta, / bona amor, i no puc baixar.
35 Jo sempre desig passar, / només per amb tu rallar,
aquest collet de Sa Punta. / Com som damunt es portal,
- Bon vespre! – jo solec dir, / i ella me ve a obrir, 40
aquella estrella coral. / I llavò me sol donar
o cadira o tabulet: / - Estimat meu, atraquè’t,
45 que tu i jo hem de conversar. Sant Llorenç

Variants a Artà

- (v. 13): *per no trobar-hi guerrer,*
(v. 19): *però tothom me demanava:*
(v. 26): *encontrau una teulera.*
(v. 27): *lo meu cos sempre t'espera,*
(v. 28): *bona amor, per 'ribar aquí (bona amor, per 'ribar-hí.)*
(v. 29): *Ses Toltes són de passada*
(v. 36): *solament p'amb tu rallar, (bona amor, p'amb tu rallar,)*
(v. 39): *"Bon vespre" solec donar;*
(v. 40): *ella me va a obrir ja,*
(v. 42): *Llavò ella em sol donar*
(v. 45): *que tu i jo hem de festejar (mudarem de conversar.)*

12. COM SOM JUANA MARIA

- Com som Juana Maria / te vui dir sa veritat:
que estant an es meu costat, / et trob més apreciat,
5 més dolç i més confitat / que no un confit dins un vidre.
Vostra color no es mustia / en venir la sequedat.
Es bé i sa voluntat / que jo en vos 'via posat, 10
un vaixell ben carregat / veig cert que no la duria.
I ara, de cada dia, / augmenta la pena mia
15 des que m'han dit que heu mudat. / Jo, per mudar de criat,
primer me n'afluixaria, / i per monja em tancaria
dins un convent de Ciutat. / I si és vostra voluntat, 20
molt de temps hi estaria, / fins que Deu del cel voldria.
Per sa teva galania, / es meu cosset estaria
25 davall terra sepultat. *Sa Pobla*

Variants a Artà

- (v. 6): *que nun confit a dins un vidre*
(v. 14): *va augmentant la pena mia*
(v. 19): *a un convent de Ciutat.*
(v. 21): *dins poc temps professaria.*

27. EN PLANIOL

- Part de la nit vénc de dia, / que la serena mala és.
¿Què volen vosses mercès? / ¿Què vol vossa senyoria?
5 - ¿Vós que sou En Planiol? / - Ja m'ho diuen, de vegades.
Som vengut, feines deixades, / a veure de mi qué vol.
- I això que és sa vostra dona? / - Això és es meu diamant 10
ambe qui em colg cada vespre. / Dona ben trempada i llesta!
No en veuran de més honesta / a la Seu, dia de festa,
15 per bé que estiguen mirant. *Sant Joan*

Variants a Artà

(v. 6): - *M'ho solen dir, de vegades.*

(v. 8): *per veure vostè què vol.*

(v.13): *No n'hi ha de més honesta*

35. LA CADENETA (I)

- La planc, pobra joveneta, / l'enuig que degué tenir,
quan son pare li va dir: / - ¿A on tens sa cadeneta?
- 5 - Mon pare, jo l'he perduda / per s'Olivar des Cocons.
Corrent darrere es voltos, / solament no m'he temuda.
Mon pare, vos ho vui dir, / perque trob que vos importa: 10
jo, p'es forat de sa porta, / l'he donada a un fadri.
Un fadri la du lligada / i anit ha de venir.
- 15 (Verge del cel coronada, / li poreu sortir a camí!)
En voler poreu tenir / sa mortaia preparada
i sa tomba destapada / per enterrar-m'hi a mi. 20
A l'instant veureu mumare / endolada, per aquí,
i llavones poreu dir / si m'he morta enamorada.
- 25 I la gent dirà de mi: / - N'és morta la joveneta
que ha donat sa cadeneta, / per sa porta, a un fadri. *Santa Maria*

Variants a Artà

(v. 6): *per s'auzinar d'es Cocó,*

(v. 7): *corrents darrere es voltor,*

(v. 9): *Mon pare, jo vos vui dir,*

(v. 10): *perque trob que m'hi emporta*

(v. 11): *que, p'es forat de sa porta,*

(v. 21-28): *I prompte veureu venir / a mumareta estimada*

Oh, mumareta endolada, / teniu sa tomba preparada

per enterrar-m'hi a mi. / Llavò la gent podrà dir

que m'he morta enamorada. / N'és morta la joveneta

que ha donat sa cadeneta, / per sa porta, a un fadri.

(Aquesta versió d'Artà suprimeix els versos 17-20 del text.)

47. OH, QUIN BÉ, TAN LLIBERAL

- Oh, quin bé, tan lliberal, / en el teu cor vaig posar!
I ara vénc a reparar / si me resultarà mal.
- 5 Si me resultarà mal, / vaig reparant, cada dia,
perque, mirai de ma vida, / si m'anau amb traidoria,
jo vaig amb so cor lleial. / Se veurà en es tribunal 10
es feixet de cada qual, / després de la nostra vida.
Després de la nostra vida, / gran compte haurem de dar a Déu.
- 15 Però lo que em sap més greu, / que em sieu desagraïda!

	Perque em sou desagraïda, / gustau de fer-me penar.	
	Es bé que us vui no té pas; / impossible és que us olvidi.	20
	- De la fruita he reparat / que és verda i sovint madura.	
	I així serà, per ventura, / sa meva amor, estimat.	
25	- De la fruita he reparat / que no madura per mi.	
	I en veritat podré dir, / mala encletxa hauré picat!	
	Picava dins tal encletxa / per alçar ton voler.	30
	I tens el <i>corazón</i> / més fort que ningun heretge.	
35	Si un heretge em sentís / explicar la pena mia,	
	en una es convertiria, / i en tu n'hi entren sis.	
	En sis no hi puc arribar / a donar-t'ho entenent,	
	perque busques fàcilment / amb la mort fer-me abraçar.	40
	Busques amb gran diligenci' / fer-me abraçar amb la mort,	
	i per tu prenc pacienci' / de l'amor que jo te port.	
45	Per l'amor que jo te port, / faç de ser-te obedient,	
	i, si em tractes malament, / davant Déu ho trobaràs.	
	Això ho tendrà davant Déu / la pena que em fas passar.	50
	¿Quina llengo explicarà / la ingratitud del cor teu?	
	La ingratitud del cor teu / puja molta quantitat,	
55	i tu no tens pietat / de los meus sospirs i plors.	
	De los meus sospirs i plors / los peixos del mar s'alteren.	
	M'admir com el cor no et feren! / De tu pietat, no plors.	<i>Santa Maria</i>

Variants a Artà

(v. 4/5): *si me reïstirà mal. (si me resultarà dany.)*

(v. 12-13): *després de la vostra vida.*

(v. 19/20): *Es bé que et vui no té pas;*

(v. 20): *impossible és que t'olvidi.*

(v. 33): *Si un heretge sentís*

(v. 35): *totd'una es convertiria*

(v. 36): *i en tu ne hi veig en sis*

(v. 37): *Si en sis no hi puc arribar*

(v. 40): *de sa pena que jo pas.*

(v. 50): *sa pena que em fas patir*

(v. 51/52): *¿Quina llengo podrà dir / la ingratitud del teu cor?*

(v. 53): *La ingratitud del teu cor*

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

3. AQUEST POLIDET PEU...

	Aquest polidet peu / de Na Margalideta	
	Peu polidó / garidondondó, Margalideta,	
5	Peu polidó, / garidondondó, Margalidó!	
	De la polida cama / de Na Margalideta.	

	Cama llangueta, / peu polidó,	10
	garidondondó, Margalidó, / peu polidó,	
15	garidondondó, Margalidó! / De lo petit genoi de Na Margalideta. / Genoi redó,	
	cama llangueta, / peu polidó	
	garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	20
	garidondondó, Margalidó! / De la polida cuixa de Na Margalideta. / Cuixa manduixa,	
25	genoi redó, / cama llangueta,	
	peu polidó / garidondondó, Margalideta,	
	peu polidó, / garidondondó, Margalidó!	30
	De lo polit ventre / de Na Margalideta.	
	Ventre tuentre, / cuixa manduixa,	
35	genoi redó, / cama llangueta,	
	peu polidó / garidondondó, Margalideta,	
	peu polidó, / garidondondó, Margalidó!	40
	De lo polit cos / de Na Margalideta.	
	Cos de cavall, / ventre tuentre,	
45	cuixa manduixa, / genoi redó,	
	cama llangueta, / peu polidó,	
	garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	50
	garidondondó, Margalidó! / De los polits pits de Na Margalideta. / Pits pellerics,	
55	cos de cavall, / ventre tuentre,	
	cuixa manduixa, / genoi redó,	
	cama llangueta, / peu polidó,	60
	garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	
	garidondondó, Margalidó! / De los polits braços de Na Margalideta. / Braços de canya,	
65	pits pellerics, / cos de cavall,	
	ventre tuentre, / cuixa manduixa,	70
	genoi redó, / cama llangueta,	
	peu polidó / garidondondó, Margalideta,	
75	peu polidó, / garidondondó, Margalidó!	
	De lo petit coll / de Na Margalideta.	
	Coll de tortuga, / braços de canya,	80
	pits pellerics, / cos de cavall,	
	ventre tuentre, / cuixa manduixa,	
85	genoi redó, / cama llangueta,	
	peu polidó / garidondondó, Margalideta,	
	peu polidó, / garidondondó, Margalidó!	90
	De la polida cara / de Na Margalideta.	
	Carra agradosa, / coll de tortuga,	
95	braços de canya, / pits pellerics,	
	cos de cavall, / ventre tuentre,	
	cuixa manduixa, / genoi redó,	100
	cama llangueta, / peu polidó,	
	garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	
105	garidondondó, Margalidó! / De la polida barra	

	de Na Margalideta. / Barra feixuga, cara agradosa, / coll de tortuga,	110
	braços de canya, / pits pellerics, cos de cavall, / ventre tuentre,	
115	cuixa manduixa, / genoi redó, cama llongueta, / peu polidó,	
	garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	120
	garidondondó, Margalidó! / De la polida boca de Na Margalideta. / Boca d'anfós,	
125	barra feixuga, / cara agradosa, coll de tortuga, / braços de canya,	
	pits pellerics, / cos de cavall,	130
	ventre tuentre, / cuixa manduixa, genoi redó, / cama llongueta,	
135	peu polidó / garidondondó, Margalideta, peu polidó, / garidondondó, Margalidó!	
	De lo polit nasset / de Na Margalideta.	140
	Nas de xueta, / boca d'anfós, barra feixuga, / cara agradosa,	
145	coll de tortuga, / braços de canya, pits pellerics, / cos de cavall,	
	ventre tuentre, / cuixa manduixa,	150
	genoi redó, / cama llongueta, peu polidó / garidondondó, Margalideta,	
155	peu polidó, / garidondondó, Margalidó!	
	De los polits uiets / de Na Margalideta.	
	Uis de perdiu, / nas de xueta,	160
	boca d'anfós, / barra feixuga, cara agradosa, / coll de tortuga,	
165	braços de canya, / pits pellerics, cos de cavall, / ventre tuentre,	
	cuixa manduixa, / genoi redó,	170
	cama llongueta, / peu polidó, garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	
175	garidondondó, Margalidó! / De lo polit front de Na Margalideta. / Frontet lluent,	
	uis de perdiu, / nas de xueta,	180
	boca d'anfós, / barra feixuga, cara agradosa, / coll de tortuga,	
185	braços de canya, / pits pellerics, cos de cavall, / ventre tuentre,	
	cuixa manduixa, / genoi redó,	190
	cama llongueta, / peu polidó, garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	
195	garidondondó, Margalidó! / De lo polit cap de Na Margalideta. / Cap esbrinat,	
	frontet lluent, / uis de perdiu,	200
	nas de xueta, / boca d'anfós, barra feixuga, / cara agradosa,	

205	coll de tortuga, / braços de canya, pits pellerics, / cos de cavall, ventre tuentre, / cuixa manduixa,	210
	genoi redó, / cama llangueta, peu polidó / garidondondó, Margalideta,	
215	peu polidó, / garidondondó, Margalidó! De los polits cabeis / de Na Margalideta.	
	Cabeis daurats, / cap esbrinat, frontet lluent, / uis de perdiu,	220
	nas de xueta, / boca d'anfós,	
225	barra feixuga, / cara agradosa, coll de tortuga, / braços de canya, pits pellerics, / cos de cavall,	230
	ventre tuentre, / cuixa manduixa, genoi redó, / cama llangueta,	
235	peu polidó / garidondondó, Margalideta, peu polidó, / garidondondó, Margalidó! De les polides anques / de Na Margalideta.	240
	Anca estufada, / cabeis daurats, cap esbrinat, / frontet lluent,	
245	uis de perdiu, / nas de xueta, boca d'anfós, / barra feixuga cara agradosa, / coll de tortuga,	250
	braços de canya, / pits pellerics, cos de cavall, / ventre tuentre,	
255	cuixa manduixa, / genoi redó, cama llangueta, / peu polidó, garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	260
	garidondondó, Margalidó! / De la polida esquena de Na Margalideta. / Esquena plena,	
265	anca estufada, / cabeis daurats, cap esbrinat, / frontet lluent, uis de perdiu, / nas de xueta,	270
	boca d'anfós, / barra feixuga, cara agradosa, / coll de tortuga,	
275	braços de canya, / pits pellerics, cos de cavall, / ventre tuentre, cuixa manduixa, / genoi redó,	280
	cama llangueta, / peu polidó, garidondondó, Margalideta, / peu polidó,	
285	garidondondó, Margalidó!	?

Variants a Artà

(v. 1/2): *De lo polidet peu / que té Na Margalideta.*

(v. 4): *de Na Margalida Maressa,*

(v. 6): *d'En Pere Miquel Bolló!*

(v. 7-8): *Aquesta polida cama / que té Na Margalideta*

(La substitució dels versos 4-8 se repeteix en tots els casos.)

(v. 43): *Cosset de gerra, (cosset de canya,)*
 (v. 52): *Aquests polidets pits*
 (v. 124): *boca ensucrada (Se repeteix en tots els casos)*
 (v. 139): *Aquest polidet nas (Aquest polit nas)*
 (v. 141): *Nas atrevit,*
 (v. 175): *Aquests polits uiets*
 (v. 179): *Uis que travessen,*
 (v. 197): *Capet qui vola, (Cap esflorat,) (Cap esclatat,)*
 (Cap assentat,)
 (v. 217): *De los cabeis rossos,*
 (v. 219): *Cabeiets rossos,*
 (v. 241): *Anquetes blanques,*

11. CANÇÓ DELS OFICIS (III)

Mumare, en pastar, fa coques; / mumare, en pastar, en sap fer.
 Sa fia de sa donada / se casa amb un tintorer.
 5 No et casis amb un tintorer / perquè duen ses mans brutes.
 Casa't amb un sabater / i duràs bones babutxes.
 No et casis amb sabater / perquè et tirarà ses formes. 10
 Casa't amb un campaner, / que es campanar fa bona ombra.
 No et casis amb campaner, / perquè et tirarà es batai.
 15 Casa't amb un mariner, / no acabaràs es peix mai.
 No et casis amb mariner, / perquè jauràs tota sola.
 Casa't amb un carnisser, / menjaràs bona cassola. 20
 No et casis amb carnisser, / perquè et tirarà es taiant.
 Casa't amb un bon bergant / que tenga lo que has mester. *Alqueria Blanca*

Variants a Artà

(v. 24): *tendràs lo que has mester.*

18. ES JAI I SA JAIA

Es jai i sa jaia / a dur llenya van.
 Es dilluns ensellen / i es dimarts se'n van.
 Dimecres arriben / i es dijous la fan.
 Divendres carreguen: / dissabte se'n van.
 Diumenge la tenen / per coure sa carn. *Sant Joan*

Variants a Artà

(v. 3): *Dimecres arriben / i dijous carreguen.*
 (v. 4): *Divendres se'n tornen / dissabte vendran.*

20. FRUITERS I RAMALLERS

- En pic que hi haurà cireres, / hi haurà fruita de més,
amb quatre-cents tarongers, / i mil i set-cents noguers
5 i cent rebolls de pomeres. / Ell no hi faltaran pereres,
reims, figues, aubarcoquers, / i per subaix d'es rosers,
hi haurà ses carxofes, / violetes forasteres, 10
ramells vermeis i pintats, / clavells blancs i encarnats
i flors de totes maneres. *Petra*

Variants a Artà

- (v. 1/2): *Es dia que hi haurà cireres, / tendrem fruita de demés.*
(v. 4/5): *mil i set-cents anoguers / i cent rebolls de pomeres.*

37. SETMANA DEL ENAMORAT (II)

- Fou diumenge el darrer dia / que amb s'amor vaig conversar.
El dilluns no vaig menjar, / sense un puntet d'alegria.
5 El dimarts, de tot lo dia, / no em poria aconhortar.
El dimecres, de plorar, / dos rius en ets uis tenia.
El dijous, ja vaig campar / sense beure ni menjar. 10
Tots ets ossets que tenia / les me porien comptar.
El divendres, me'n prenia, / tenia tanta alegria
15 com un qui seu en cadira / i l'han d'extremunciar.
El dissabte, vaig campar / així com millor podia,
i vaig pregar, amor mia, / a Jesús i a Maria 20
que em venguessen a ajudar. / De vós esper, vida mia,
que em doneu tanta alegria / com pena em vàreu dar.
25 Jesús, Josep i Maria, / teniu-me en la vostra mà! *Campanet*

Variants a Artà

- (v. 15): *com qui està a sa cadira (com un qui està a l'agonia)*
(v. 21): *que us donàs tanta alegria*
(v. 22-24): *tanta com me'n vàreu dar.*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

6. COM S'ASE VA ARRIBAR A ARTÀ

- Com s'ase va arribar a Artà, / pren de cap an ets Olors.
- Recorantes, quin gorà! / i que hi va, de generós!
5 Si em pensàs tragués es moix, / al punt l'hi anava a comprar!
¿Què me poria costar? / Set o vuit peçes de dos!
Com va veure es ganivet / amb sa punta tan lluenta, 10
li va agafar mal de ventre / i no s'aguantava dret.
Com va entrar dins Sa Colòni', / s'animalet va bramar:

- 15 - Mai més vui tornar a Artà! / que se'n vagi an el dimoni!
Jesús amat, Sant Antoni, / on 'niríem a parar! Colònia de Sant Pere (Artà)

Variants a Artà

- (v. 1): *Com En Peret 'ribà a Artà, (S'arriet arribà a Artà,)*
(v. 2): *per ca es senyor d'Ets Olors. (va a ca es senyor d'Ets Olors.)*
(v. 3/4): *Sortiu, veureu un gorà / que se'n va tot generós.*
(v. 11/12): *li va pegar un mal de ventre, / no es poria tenir dret.*
(v. 16): *i que el se'n dugui el dimoni!*

21. ES GALL

- Per sa polla vénc. / si la'm voleu dar,
perque es meu gallet / comença a crestar.
5 Canta tot lo dia / com un rossinyol.
Per no estar tot sol, / cerca companyia.
Es gall he perdut; / l'hauríeu trobat? 10
Si pel cas el véieu, / ell és escoat
i és assenyelat / de dos mil maneres,
15 i du mostatxeres / i un floc encarnat.
Sa gallina externa / se menja es segó.
La gent de la casa / qui li diu: - Xo, xó! Binissalem

Variants a Artà

- (v. 9/10): *Avui l'he perdut / i no l'he trobat*
(v. 11/12): *Si a un cas el véieu, / ell n'és escouat,*
(ana estufat,) (anava pintat,)
(v. 14): *de les mil maneres,*
(de dues maneres, / ell du mostatxeres)
(v. 15): *de floc encarnat.*
(v. 20): *li diuen: - Xo, xó!*

26. LA SENYORA ROSA

- Dia setze vaig anar / a Manacor, a vendre figues,
i ella, per ses ferides, / tot lo dia em va cercar.
5 Caçava arreu com un ca, / en de dia i de vetlada;
dia desset m'encontrà, / tot sol, a s'entrecavada,
i a mi ja està abraçada, / com si m'hagués de menjar! 10
Jo li vaig dir: - ¿Qui ets tu? / Ves-te'n, si ets mala cosa!
- Jo som la senyora Rosa / qui no perdona ningú!
15 - ¿Que no saps que som casat / i tenc muller i tenc infants?
- Maldament sien bergants, / jo mai no he reparat.

I else don, per amiat, / una partida de grans. - 20
 I sa puça se temé / que jo pintures tenia
 i en sa nit, mentres dormia, / de brodadora va fer.
 25 I es poi, per més enginyós, / fé sa mostra foradada,
 i així me feren tots dos / una pintura acabada. Manacor

Variants a Artà

(v. 3): *sa Rosa, per ses ferides,*
 (v. 9): *i a mi ja s'és aferrada*
 (v. 12): *Ell me sembles mala cosa!*
 (v. 18): *jo mai los he reparat. (així mai he reparat.)*
 (v. 19): *I los don, per amiat,*
 (v. 21): *I sa puça se'n temé*
 (v. 25): *I es poi, per esser enginyós,*

29. MADÓ CATALINA (III)

- Madó Catalina / ¿que feis, com campau?
 A sa vostra fia / ¿per què no la'm dau?
 5 Si no la me dau, / la vos robaré
 i la vestiré / d'encarnat i blau.
 I la me'n duré / dellà Galilea 10
 i la vestiré / de pèl de moneia.
 I la me'n duré / dellà Galatzó
 15 i la vestiré / de pell d'eriçó,
 I farem bugada / amb so meu canó.
 Si hi ha bona cendra, / farem bon lleixiu. 20
 - Tu, ¿que dorms o beques, / o de mi te rius?
 Te conec, herbeta, / poriol te dius. Alcúdia

Variants a Artà

(v. 6): *ja sé que faré:*
 (v. 7): *en anar a misseta*
 (v. 8): *jo la me'n duré /*
 d'allà al meu palau / vestida de blau.
 (v. 12): *de pell de moneia.*
 (v. 18): *amb so teu canó.*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

12. EL DIA QUE EM VAIG CASAR (I)

- El dia que em vaig casar, / molt de jorn ja me colguí,
i la novia em va dir / que estava per a vetlar.
- 5 Com ella vengué a colgar, / jo ja estava desxondit
i vaig pegar bot d'es llit: / - Per anit, massa he dormit;
jo me'n vaig a festejar! - / Ella me va dir: - ¿A on vas? 10
Vine a estar en companyia; / som jo qui et puc dar alegria,
en el món, tant com viuràs. / - ¿Alegria? Alegria!
- 15 Mai en el món me n'has dada. / Me'n vaig a ca s'estimada;
jo, per ella, em moriria. / Vénc a dir-vós, vida mia,
que mon pare m'ha casat / amb una que no m'agrada, 20
i estic desesperat. - / S'estimada me va dir:
- He d'esser el vostro consol. - / Tothom me dava el bon prou:
- 25 - Vés a guardar sa novia! / - Jo d'aquí a demà migdia
d'ella voldria dur dol! - / O és Déu qui em va escoltar,
o l'àngel qui me va oir: / el sendemà dematí, 30
la se'n duien a enterrar. / Sa mare va dir: - Plorè! –
- 35 Jo li vaig dir: - ¿Sabeu què? / Sa pena m'ha de bastar! –
Su a darrera sa porta, / hi hagué un bergantell:
- Homo, abaixa't es capell, / que sa teva dona és morta! – 40
Vaig tirar es capell en terra; / no el poria abaixar més!
- 45 Si me trobava en diners, / compraria una guitarra
per divertir Na Miquela / que està a s'Hort d'es Tarongers. Sencelles

Variants a Artà

(v. 15): *Mai en el món me n'heu dada.*

(*Tu mai del món me n'has dada.*)

(v. 17): *que per ella me moriria.*

(v. 18): - *Vénc a dir-vos, estimada,*

(v. 26): - *D'aquí a demà dematí,*

(v. 28/29): *L'àngel que em degué sentir / o Déu me degué escoltar:*

(v. 31): *fou morta abans d'eixir el sol.*

(v. 32): *A mon pare vaig anar / a tocar-li a sa porta:*

(v.33): - *Mon pare, sa dona és morta- / i ell tot s'atolondrà.*

13. EL DIA QUE EM VAIG CASAR (II)

- Vénc a dir-te, vida mia, / que mon pare m'ha casat
amb una que no volia / i n'estic molt disgustat. –
- 5 El dia que em vaig casar, / prest me'n vaig anar a dormir.
Sa meva dona em va dir, / si estava per a vetlar.
I, com va venir a colgar, / jo vaig pegar bot d'es llit. 10
- Per anit, massa he dormit; / jo me'n vaig a festejar! –
Va dir: - Juan, ¿a on vas? / Vine aquí en ma companyia:

- 15 jo te tenc de dar alegria, / en el món, tant com viuràs.
 - Tu no em pots donar alegria; / mai d'aquest món me n'has dada!
 Aniré a ca s'estimada; / jo, per ella, em mataria! – 20
 Tothom em dava el bon prou / i jo deia: - No és així!
 D'aquí a demà dematí, / d'ella voldria dur dol! –
- 25 Jo no sé si és Deu que ho vol / o l'àngel qui em va oir:
 a l'endemà dematí, / va esser abans d'es sol sortir,
 d'ella vaig 'ver de dur sol. / Quan sortia per sa porta, 30
 un amic meu vaig trobar: / - Es capell t'has d'abaixar,
 que sa teva dona és morta. - / Vaig posar es capell en terra;
 35 no el poria abaixar més; / si jo tenia doblers,
 compraria una guitarra / pr fer ballar Na Miquela
 per davall es tarongers. / Com la duien a enterrar, 40
 a dins es vas del Roser, / jo vaig dir: - Tapau-la bé,
 que mai més pugui tornar! Sineu

Variants a Artà

(v. 8): *que estava per a vetlar.*

(v. 16): *ara i el temps que viuràs.*

(v. 31): *vaig trobar un amic meu:*

(v. 40): *Com la varen enterrar*

(v. 41): *a dins es vall (sic) d'es Roser,*

(v. 42): *dic: - Senyor, tapau-la bé,*

15. ELS DOS NINS ABANDONATS

- Va començar de valent. / Festejant, ballant boleros,
 entre amics i companyeros, / va perdre es coneixement.
- 5 Tristosament va parar / a esser un desgraciat.
 Va arribar a anar despuiat, / sense beure ni menjar.
 Sa dona, qui béns tenia, / terra cases i doblers, 10
 i recorria es carrers / així com millor podia,
 dos infantons que tenia / fins i tot va abandonar
 15 i un altre homo va cercar. / Mirau quina dolentia!
 Dos mil duros en paper / va trobar aquell jovenet
 i ell, qui era tan pobret, / va arribar a esser cavaller. 20
 Un dia sent encantar / aquella possessió
 i va dir an es senyor / que ell la volia comprar.
 25 Es senyor va dir que sí: / - La venc per sortir d'apuros. –
 Davant los seus dos mil duros / ell va comptar de sortir.
 En primera, es bestiar / d'aquella possessió: 30
 - Seixanta euveies hi ha, / de porcells n'hi ha cent dos
 a dins aquell bosc tirats, / i ara que estan amollats
 35 podem anar a comptar-lós. - / També la possessió
 tenia un gran olivar / i garriga per caçar,
 ell que era tan caçador! Conís i llebres hi havia; 40
 prompte ho va fer vedar / per porer-hi anar a caçar

	com p'es cap li passaria. / Al cap de temps hi va anar	
45	el senyor amb sa companyia. / Hi passaren tot lo dia	
	i caçaren l'endemà. / Per dins el bosc escondit,	
	caçava lo cavaller; / per sort va trobar es porquer	50
	baix d'una auzina adormit. / El cavaller el va cridar:	
	- Per què no teniu <i>cuidado</i> ? / Lo que vós feis és de vago:	
55	la nit és per descansar. / Si jo vos hi torn trobar,	
	d'aquí sereu engegat. / ¿Mai vos deu haver faltat,	
	al cap del mes, es cobrar? / Lo mateix poreu guanyar	60
	que guanyau amb so senyor. / Fer bonda és sa qüestió,	
	i no vos podreu queixar. / - Lo meu senyor cavaller,	
65	que tenga compassió: / tenc mal de ventre major	
	pensant en lo que vaig fer. / - ¿Què és lo que vàreu fer?	
	¿Què és lo que vos passà? / - Dos infants vaig engendrar	70
	i els vaig tirar an es carrer. / ¿Vós vareu abandonar	
	a los vostros infantons? / - Per falta de roegons:	
75	no else poria dar pa. / D'aquí ja poreu partir;	
	jo no vui gent tan tudada! / Que sa sang que heu engendrada	
	l'heu tirada, voleu dir! / Que m'escolt, senyor, un moment;	80
	que escolt ses meves raons: / vaig tirar els dos infantons	
	pel meu poc coneixement. / - ¿Que n'eren de poca edat,	
85	quan los vàreu tirar? / - Ara, un, vint anys pot comptar;	
	s'altre, setze assegurats. / Sa dona qui me guià	
	també n'era malpensada: / d'altri estava enamorada	90
	i a mi em va despreciar. / ¿Vós que hi voldríeu estar,	
	en la seva companyia? / -Senyoret, aixó voldria,	
95	Sols que em pogués fer es dinar! / - Idó, demà dematí,	
	vós l'anireu a cercar / i la m'heu d'acompanyar	
	dirigida cap aquí. / ¿Que sabeu per on està?	100
	- Ara habita per Maria; / se passeja nit i dia,	
	de casa en casa, a captar. / ¿Que es viva porem comptar?	
105	- Senyoret, així ho voldria. / M'ho digué així, s'altre dia,	
	un homo qui la topà. / - Idó, demà, ja ho sabeu:	
	que l'heu d'anar a cercar / i, si la poreu trobar,	110
	voltros dos plegats vendreu. / -Senyoret, així ho faré;	
	demà l'aniré a cercar: / "T'ha enviada a demanar,	
115	per veure't un cavaller".- / El sendenà dematí	
	ell parteix cap a Maria / i l'encontrà que venia	
	amb un altre pelegrí. / Tot d'una la saludà:	120
	- ¿Com te va, esposa mia? - / I ella s'empegueïa	
	d'haver-li de contestar. / I llavò el se mirà	
125	i al cap darrer li va dir: / - Homo meu apreciat,	
	jo vaig cercant caridat / per porer-me sostenir.	
	- Jo, per què vénc, t'ho vui dir: / El meu senyor cavaller	130
	m'ha dit que te vol conèixer. / No és tan poc el seu merèixer	
	que no pugues venir amb mi. / - Si vols, hi porem anar	
135	prompte, estic determinada; / vendré amb tu, altra vegada,	
	que m'ets venguda a cercar, / i ara me veig obligada	
	el teu senyor visitar. - / De cap a cal cavaller	140

- se'n varen anar los dos; / lo primer, va entrar es porquer
i llavó entraren los dos. / I com varen arribar:
- 145 - ¿Que hi ha el senyor cavaller? / Jo vénc de part d'es porquer
que el voldria visitar. - / El cavaller va botar:
- ¿Que importa alguna cosa? / Aquí està la meva esposa; 150
damunt ella pot manar. - / El senyor li demanà:
- ¿I què vos anomenau? / - Jo som Catalina Frau,
155 per lo que em voldrà manar. / ¿Per què vàreu 'bandonar
los dos petits infantons? / - Per falta de roegons;
no else poria dar pa. / Que m'escolt, senyor, un moment, 160
que escolt ses meves raons: / vaig tirar els dos infantons
pel meu poc coneixement. / - ¿Quin temps tenien, digau,
- 165 quan los vàreu 'bandonar? / - Un, deu anys porem comptar;
s'altre, dotze assegurats. / - Anomenau es major;
¿quin nom li vàreu posar? / - Li deien an es major, 170
Juanet Creusat i Frau. - / Los se va mirar a sa cara
amb so mocador banyat: / - Som el fii abandonat
- 175 de vós, mon pare i mumare! - / Sa mareta llagrimant
i son pare ajonoiat: / - Oh, fii meu apreciat,
no vui que m'apleguis mans! / - Jo vos vui encobeir, 180
i podreu beure i menjar, / i també recompensar
de lo que vàreu patir. - / Criats, anau a matar
- 185 el bou que tenc més *hirmós*, / que tenc los superiors
que me varen engendrar / i los heu de respectar,
ara i sempre, en trobar-lós. - / - Pares, si teniu infants, 190
no les heu d'abandonar. / Al carrer los vaig tirar
per falta de roegons: / an els meus dos infantons
- 195 no les poria dar pa. - / Sa mare anava a captar
i son pare de porquer, / i es seu fii de cavaller,
per lo bé que se portà. Santa Maria

Variants a Artà

- (v. 21/22): *Un dia sentí cantar / aquella possessió,*
(v. 53): *Tot lo quant feis és de vago:*
(v. 56): *que, si vos hi torn trobar,*
(v. 57): *de mi sereu renegat / porque mai vos ha faltat,*
(v. 59): *al cap del mes, a pagar.*
(v. 68): *- ¿I què és lo que vàreu fer?*
(v. 70): *- Dos infants que vaig criar*
(v. 88/89): *I sa dona que tenia / també era malpensada,*
(v. 90/91): *i, d'un altre enamorada, / a mi me desprecià.*
(v. 92): *- I sa dona, ¿on habita? / Vós, que voldríeu estar*
(v. 117/118): *se n'anà cap a Maria / i la trobà que venia*
(v. 140/141): *Seguiren camí aviat / per el senyor visitar;*
(v. 142): *lo primer es porquer va entrar*
(v. 144): *Com varen arribar allà:*
(v. 153): *- I vós, ¿què us anomenau?*

(v. 163): *falta de coneixement.*
 (v. 168): *¿I què nomien los dos (-¿Què anomenaven los dos)*
 (v. 170): *- Jo lo hi diré, sí senyor:*
 (v. 171): *Juanet Causat i Frau. (Juanet Cansat i Frau.)*
 (v. 172): *La mira el senyor a la cara (Aquí se tapà la cara)*
 (v. 176/177): *Son pare cau de genois / al peu del seu fill, plorant*
 (v. 178/179): *i sa mare llagrimant: / - No vui que em besis les mans!*
 (v. 181/182): *estareu devora mi / i poreu recompensar*
 (v. 183): *tot lo que vàreu patir.*

21. EN MIQUEL MUTET (II)

- ¿No heu sentit anomenar / ses penyes de Lluc-Amet?
 Mirau En Miquel Mutet / sa mort a on el cità!
 5 Com tancava es portelló, / va dir: - Adiós, mumare! –
 perquè el jove se pensava / tornar veure Llucmajor.
 Se'n anava tot corrents / diguent: - Es carro m'espera! - 10
 Varen fer un jurament / de no tornar a tal pesquera.
 Son pare, cridant va dir: / Miquel, sa corda he amollada!
 15 - No hàgeu ànsia, mon pare, / no passeu pena per mi! –
 I al mateix moment sentí / el seu cos qui davallava,
 i de tant en tant deixava / carn i ossos p'es camí. 20
 De dos-cents cinquanta pams, / rodolà En Miquel Mutet,
 i En Juan Galianet / qui invoca tots es sants!
 25 Els seus amics varen dir: / - Hem de veure si el pujam,
 i si noltros hi quedam, / ho paga enterrar-mos-hí.-
 Va respondre En Miquel Gri: / Vaja si mos hi tiram, 30
 i ajuda li donam: / vui per tu, demà per mi! -
 Com el tengueren a dalt, / que el jutge el va regonèixer
 35 diu: - D'una mort com aqueixa, / Déu ne guard a cada qual! –
 Llavò es saig va demanar / un favor de la part seva,
 de passar-lo per ca seva, / i sa mareta el veurà. 40

. . .

No l'hi deixaren tocar, / però queda aconhortada,
 perquè es seu fii no deixava / es seus ossos per la mar. Binissalem

Variants a Artà

(v. 3): *Mirau En Miquel Molet (Mirau En Nofre Poquet)*
 (v. 4): *la mort a on el cridà!*
 (v. 43/44): *perque es seu fii no quedava / per ses penyes de la mar.*

29. JO TENC UNS MODOS DE VIURE (III)

- Jo tenc uns modos de viure, / que, si t'ho dic, no ho creuràs.
Si me deixes sa clau baix, / saps jo que te faré riure!
- 5 - Sa clau baix no et puc deixar, / perque mon pare no hi és.
Lo que puc fer millor és: / deixar-te es portal empès,
i, si vols entrar, entraràs. / - P'es corral no hi puc entrar, 10
que hi teniu es galliner, / perque es gall esqueinarà
i ses gallines també. / - Encara que es gall esquein
15 i ses gallines també, / vine, devers mitjanit;
festejarem ben petit, / i mon pare ja dorm ferm! –
En punt de la mitjanit, / el jove se representa 20
i, ella com a dona llesta, / li va sortir a camí.
I, l'endemà dematí, / se muntà a carretó.
- 25 Pensa en Déu nostre Senyor, / què, en tal jove m'ha passat!
Com el jove ho hagué lograt / de la jove malanada,
se va demostrar picat / i feu altra enamorada; 30
lo que és estat sigui estat! / La jove es troba danyada,
i se'n va anar a ca's Rector: / Això i això, bon senyor;
35 creurà que amb un polissó / m'ha seguida tal passada.
Que l'envii a demanar / i que li faci un sermó.
- ¿Saps què has de dir a tal jove? / Que demà vengà a tal hora, 40
i veuré si dius ver o no, / o si ralles tota sola. –
El sendemà es representa / el jove a ca's Rector:
- 45 - ¿En què el puc servir, senyor? / T'he fet venir per dir-t'hó;
puja damunt m'aposeno. / Ahir a la tarda pujà
una jove; em va parèixer, / que, si es ver lo que em contà, 50
supòs que la deus conèixer. / No és tan poc el seu merèixer
que no t'hi puguis casar. / - No senyor, això no és ver.
55 lo que ella li ha contat. / Jo m'era passat p'es cap
d'apuntar-me per soldat / i, si la trob, matar-lè.
Fiet, no faces un tal, / que Déu no et perdonarà. 60
Que la vages a temptar, / ja t'ho pories pensar,
que ella fos sa teva esposa. / Amb ella t'has de casar
65 i pagaràs tot es mal. / No provs de matar ningú;
llavors te'n penediràs; / que ses menaces que fas
no te servesquen per tu. / Ara ja has fet es mal; 70
no te n'ets de decantar. / Això passa a cada qual:
qui ha passat per un hostal, / si menja, l'ha de pagar.
75 o si no, endeutat se'n va / fins que s'és posat cabal.
- Estic a la davantera / per ballar segons es so.
Emperò a comptes d'això, / tant hauria pecat jo 80
com vostè, que sols no hi era. / - No ets d'esser tan importú;
treu-te d'es cap sa quimera: / com tu saps que jo no hi era,
85 hi devies esser tu! / - Si no te recorda a on era,
jo t'ho faré de present: / Érem a dins es torrent,
devora sa cimentera. / Faldetes me prometeres 90
per porer-me fer dir sí. / Oh faldetes més amargues
foren aquelles per mi! - / Un dia la va trobar

- 95 a devora sa foganya / i li va donar un punyal:
 - Pega'm quatre punyalades! / - Aquesta ja és sa primera;
 no és estada gaire bona. / Sa segona ho serà més. 100
 Sa tercera sí que sí! / A sa Creu d'es Fossaret,
 ell la volia matar. / La jove va dir: - Damià,
 105 ¿hi ets per no dar-me pa, / a mi i an es minyonet? –
 Li pega una altra espasada / i la ferir an es cor.
 Li va dir. – Sebastiana, / amb aquesta vaig de bo! 110 *Manacor*

Variant a Artà - (v. 32): A la jove fou forçòs

32. LA MALA FILLA (I)

- Va esser el primer comandant / de la terra i de la glòri'.
 De bon cor, deman memòri' / per comprendre una històri'
 5 referent a un matrimoni / que, en cinc anys de possessorí,
 no tengueren cap infant. / Al poble de Mataró,
 un matrimoni hi havia / qui just de renda tenia 10
 cinc duros per cada dia; / campaven de lo millor.
 I en cinc anys, el Salvador / no los dà cap fii ni fia.
 15 Treguet (*sic*) de cinc anys passats, / que Déu del cel no els en dava,
 s'homo a sa dona pegava / per mals pensaments formats.
 Visqueren desconcordats / una llarga temporada. 20
 Sa dona se molestava / d'ets *insultos* que sofria,
 i va fer promesa un dia / que un duro repartiria
 25 an es pobres de la vila / si Déu infants los donava.
 S'any que va venir davant, / Déu una nina los dà,
 i s'homo content va estar, / perque, sense ponderar, 30
 pareixia un diamant. / I, ja des d'aquell instant,
 sa unió varen formar. / Quatre anys tenia només,
 35 l'enviaven a costura / de lletra i brodadura
 i perque s'instruïgués. / Així ho fan es cavallers.
 Noltros, pobres jornalers, / else llogam de porquers, 40
 per la necessitat pura. / Quan es deu anys tengué,
 que ella instruïda estava, / i un escrit l'expressava,
 45 germans meus, de lo més bé, / tot brodat sabia fer
 i ja res l'embarassava. / Aquest matrimoni estava,
 com he dit, de lo més bé, / tenguent criada i cotxer 50
 per servitud de la casa. / I ells feien tanta vasa
 com es primer cavaller. / Es cotxer va tenir medi
 55 amb sa bona parleria, / i obligació tenia
 d'acompanyar aquella nina, / cada dia an es col·legi.
 De tant de tractar plegats, / sa fia amb so cotxer, 60
 se posaren un gran bé / com si ja fossen casats.
 Com estaven departats, / no sabien què passava,
 65 que s'amor los turmentava, / estant massa enamorats.

	(- Perque fer feina no puc, / me dedic a fer cançons-)	
	En cinc anys de relacions, / son pare no s'era temut.	70
	Un dia, dematinet, / antes del dia trencar,	
75	es senyor se va aixecar / i es cotxer va anar a cridar,	
	i, quan davant ell va estar, / li va dir: - Ja pots cobrar	
	sa quantitat que te dec. / I des d'ara te promet	
	que aquí no hi tornes entrar. / - A la vista està la prova -	80
	digué es cotxer amb veu de dol -; / veig que vostè no me vol	
	perque som de casa pobra / I si som de casa pobra,	
85	som honrat, ja ho sap, senyor. / Sí cotxer, tu tens raó,	
	però perdria s'honor / si et das sa fia per dona. -	
	Es cotxer ba baixar es cap / i pren camí i ja és partit.	90
	Com sortia pega un crit, / diguent: - Oh, ramell florit,	
	ton pare avui m'ha engegat! / Si és que em tengues voluntat,	
95	de tu n'esper un escrit. / - Malcriada i atrevida -	
	son pare aquí li digué - / dins un <i>cuarto</i> et tancaré,	
	no sortiràs pel carrer / el temps de la teva vida!	100
	I estaràs prohibida / de visites fer-te fer.	
	- Mon pare, em poreu tancar, / perque em sou superior.	
105	Jo a vós vos he de matar / i mumare cobrarà	
	per igual part, racció. - / Es senyor, per sa criada,	
	li enviava es menjar, / però ella res tastà,	110
	veient que havia d'estar / de la seva amor apartada.	
	Quan va fer una setmana, / 'naren a visitar-lè.	
115	Quan en es <i>cuarto</i> va esser, / li va dir amb bona fe:	
	- Venim per amollar-tè / si vols esser ben criada. -	120
	I ella respongué aviada: / Si volíeu es cotxer,	
	fos amb mi el meu marit. / I si no el voleu, vos dic	
	que poreu esser partit; / si no, lo que vos he dit,	
125	si no fugiu, ho faré. - / Aquí tornaren tancar,	
	diu, per segona vegada. / I a son pare i a sa mare	
	sa pena los roegava / que res porien menjar,	130
	només de considerar / que Jesús los envià	
	sa fia tan malcriada.	<i>Santa Maria</i>

Variants a Artà

- (v. 8/9): A un poble de Mataró, / el matrimoni hi vivia,
(v. 10/11): i d'hasienda que tenia, / cent duros per cada dia,
(v. 15): tret de cinc anys passats,
(v. 19): Vivien desconcordats
(v. 23/24): i una promesa fé un dia / que un duro regalaria
(v. 27/28): D'es cap d'un any i no més, / tengué una nina a guardar,
(v. 29/30): i es senyor content va estar, / perque -i no vui ponderar-
(v. 31): n'era com un diamant.
(v. 32/33): I de prompte, aquell instant, / s'amor varen reformar.
(v. 36/37): per lletra i brodadura / i es cap s'instruigués.
(v. 40): es fiis hem de fer porquers,
(v. 43): ella instruïda ja estava,

(v. 47): *i ja res la destorbava. (cap feina l'embarassava.)*
 (v. 57): *d'acompanyar a sa fia,*
 (v. 59): *De tant de rossar plegats,*
 (v. 64): *no sabien què els passava,*
 (v. 71): *Lo endemà dematinet,*
 (v. 84): *Si jo som de casa pobra,*
 (v. 90): *pren es camí, ja és partit.*
 (v. 95/96): *de tu esper algun escrit. / - Oh, malcriada, atrevida -*
 (v. 105/106): *Jo jur a fe del Senyor / que a vós vos he de matar*
 (v. 122): *I si no ho voleu vos dic*

41. L'ORFENET DESGRACIAT (I)

Mumare, de fred i febre, / malalta va arribar a estar,
 i d'es cap de los nou mesos / en el món me va posar.
 5 Em varen dur a batiar, / que és cosa que tant importa.
 Com d'allà em varen tornar, / mumareta va esser morta.
 Sa dida que m'enconà, / ja en passava, de fortuna! 10
 Me dava sa llet dejuna / perquè no tenia pa.
 Me donaren a mamar / llet de los altres minyons
 15 i, a força de panxons, / m'arribaren a surar.
 Mon pare estava inquiet / com veia que tant plorava,
 i cercaren una cabra / que tan sols no duia llet. 20
 Com vaig esser més grandet, / la menava a pasturar
 i me donava mamar / com si fos es seu fiet.
 25 Com me varen desmamar, / sa tia em tenia esment
 i, com tenia talent, / no em volia donar pa.
 Un dia, me'n vaig anar / a un raconet a seure: 30
 - No et pensis que hakis de jeure; / sa casa m'ets d'agranar! –
 Com me veien tan petit / qui sa casa ja agranava,
 35 deia la gent qui passava: / No és mare qui l'ha nodrit! –
 La gent del veinat me deia: / - Mare nova cobraràs
 i ben re-bé que estaràs! - / i jo, *tonto* qui m'ho creia! 40
 Com la vaig veure venir, / per dins un camp qui lluïa,
 jo tot d'una ja vaig dir: / - Vet aquí la dissort mia! –
 45 Ara em voldria morir! - / Tot d'una que va arribar,
 ja li vaig dir: Mans, mumare! - / I me pegà tal galtada
 que en terra me feu besar. / El sendemà dematí, 50
 com li vaig demanar pa, / me va dir: - Oh, fii de ca,
 de fam t'he de fer morir! - / Mon paret ho va sentir,
 55 supòs que li sabé greu: / - Jo no vui que un fiet meu
 de fam s'hagi de morir! - / Vet aquí pa, dóna-l'hí;
 considera que és fii meu. / No voldries que un fii teu 60
 de fam s'hagués de morir. / Vaig sortir mesell de ronya
 i ningú em volia prop. / Me varen dir que jagués
 65 en una pell ran d'es foc. / Mumare feia bugada
 i amb so lleixiu m'escaldà. / Mon pare, com va arribar

i veié sa cremadura, / me va dir: - Fii d'hermosura, 70
 an el cel te'n pots anar; / veuràs ta mareta allà,
 guapa com una pintura. Selva

Variants a Artà

(v. 1/2): *Es dia que jo vaig néixer, / mumare se va morir,*
 (v. 3/4): *i batiaren mon avi / i jo vaig esser es padrí.*
 (v. 5/6): *Com jo era un nin petit / me varen fer batiar,*
 (v. 7/8): *Com arribàrem allà, / trobàrem mumare morta.*
 (v. 10): *passava molta fortuna.*
 (v. 21): *I llavò, de més grandet,*
 (v. 39): *i ben a pler que estaràs! (i més a pler que estaràs!)*
 (v. 40): *i jo, grosser, qui m'ho creia.*
 (v. 48/49): *I ella em pegà tal galtada / que en terra me fe botir.*
 (v. 54): *Si mon pare ho va sentir,*
 (v. 58): *Vet aquí pa; dóna-n'hí;*

42. L'ORFANET DESGRACIAT (II)

Mumare me comanà / amb calentures i febres,
 i, al cap de los nou mesos, / en aquest món me posà.
 5 Me duien a batiar, / cosa que més hi emporta;
 com me varen arribar, / mumare ja va esser morta.
 I me deixaren mamar / llet de los altres minyons: 10
 a força de molts de panxons / jo vaig arribar a surar.
 Mon pare tot inquiet / quan me sentia plorar,
 15 llimosna anava a captar / i me va arribar a comprar
 una cabra amb poca llet. / Ella em dava de mamar;
 par que fos el seu fiet. / Com vaig esser més grandet, 20
 la me'n duia a pasturar. / Una tia em va nodrir;
 ja en passava, de fortuna! / i me dava llet dejuna
 25 perque li faltava es pa. / Quan me varen desmamar,
 jo me n'anava a plorar / a qualche racó i seure.
 - No creguis 'ver-t'hi de jeure; / sa casa m'has d'agranar! - 30
 I jo era ben petit / i sa casa ja agranava.
 La gent deia, quan passava: / - Aqueixa no l'ha nodrit! -
 35 Me cridaven i me deien: / - Mare nova trobaràs,
 i molt millor que estaràs! - / I jo, pucer, qui m'ho creia! -
 D'enfora la veig venir / per dins un camp qui lluïa, 40
 jo ja vaig dir: - Dissort mia, / que molt prompte serà aquí! -
 I com ella va esser aquí, / li deman sa mà a besar
 45 i tal galtada em clavà / que en terra me fé botir.
 - Es morros t'he d'esclafar / i de fam te vui fer morir! -
 Quan mon pare ho va sentir; / que n'hi va sebre, de greu, 50
 haver de veure un fii seu / de fam s'hagués de morir.
 Ple de ronya vaig sortir / que ningú em volia prop.
 55 Me varen dir que em posàs / en una pell vora es foc.

Amb una olla de lleixiu / mumare me va escaldar;
i lo que és més d'admirar, / que a hores d'ara sigui viu! 60
Com mon pare em destapà / per veure sa cremadura,
va dir, - Oh, fii d'hermosura, / al cel te'n poràs anar;
65 trobaràs ta mare allà, / guapa com una pintura. - Ariany

Variants a Artá

(v. 1/2): Mumare, antes de jo néixer, /malalta començà a anar,
(v. 3): i després de los nou mesos
(v. 6): cosa que molt hi emporta;
(v. 7): i, com me varen tornar, (i com vaig tornar d'allà)
(v. 8): vaig trobar mumare morta. (mumareta ja era morta.)
(v. 13/14): mon pare molt inquiet / estava, com tant plorava,
(v. 15/16): i em varen cercar una cabra / que duia molt poca llet.
(v. 17): Ella em donava mamar;
(v. 26): Llavò em varen desmamar / i estava a ca sa tia;
cada dia m'amagria / perquè me planyia es pa.
(v. 27/28): I jo me n'hi vaig anar / a cercar un racó per seure
(v. 29): - ¿Que et penses haver de seure?
(v. 39): Com va esser devora mi, (D'enfora la veig venir,)
(v. 40/41): per un camí que lluià; / -Vet allà la ditxa mia!
(v. 42): Que de prompte serà aquí!
(v. 43): Hi vaig i dic: - Mans, mumare. -
(v. 44): Ses mans li vaig aplegar,
(v. 45): i ella em va dir: - Fii de ca,
(v. 46-48): de fam te faré morir!
(v. 51): de veure que un fiet seu
(v. 52): I el sendemà, en bon matí,
(v. 53): vaig sortir tot ple de ronya (n'estava tot ple de ronya)
(v. 57/58): I mumare em va escaldar, / me va escaldar de lleixiu.
(v. 62): que me vé ses cremadures,
(v. 63): va dir: -Ramell d'hermosura (va dir: -Oh fii d'hermosura,)

48. OH, POBRE DESVENTURAT!

Oh, pobre desventurat, / quant mal me diu la fortuna!
Com un caigut de la lluna / em trob, de desemparat:
5 de mos pares olvidat, / sense esser aconsolat
de cap persona ninguna. / Una mare que tenia
Déu la cridà a judici. / De mon pare tenc notíci' 10
que és esclau a Barbaria. / Què soledat és la mia,
què d'enuig i de malíci' / què pena i què sentiment!
15 Cor meu, ¿com no fas es tro? / ¿Com és possible que jo
me vegi en aquest turment? / Ara vui anar a Orà,
que molts de moros en passen... / Poria esser que m'ensenyassen 20
algun tant el seu parlar. / - Bon dia, lo meu Senyor.
Lo mateix, gran amic meu. / - Per l'amor santa de Déu
25 ¿me podríeu fer un favor? / - Si és cosa que pugui fer,

- no tens més que suplicar. / - ¿Sabeu En Pere Belmar
 en quin lloc deu habitar, / un qui té son pare a Alger? 30
 - Aqueix jo som, es primer / qui notíci' vos puc dar.
 - ¿I com s'hauria de fer / per anar-lo a rescatar?
 35 - Lo primer heu de pensar / que hi importa gran diner.
 Quatre-centes dobles d'or / demanen per son rescat.
 - Oh, pobre desventurat, / com entristiu lo meu cor! 40
 - Passaré jo en persona / an es lloc a on sou vós.
 Morir o rescatar-vós, / lo meu pare, gust me dóna! Sól·ler

Variants a Artà

- (v. 2): *que mal me diu la fortuna!*
 (v. 5): *de mos pares 'bandonat,*
 (v. 12/13): *Oh, soledat que és la mia! / Oh, que d'enuig i malíci'!*
 (v. 14): *Que pena i sentiment!*
 (v. 17): *me veig sinó en turment?*
 (v. 21): *qualque mica el seu parlar.*
 (v. 27): *just has de fe demanar.*
 (v. 31/32): *- D'aqueix jo som es primer / qui indícies te puc dar.*
 (v. 35): *- Senyor, hi ha que pensar*
 (v. 36): *S'han de mester molts de diners.*

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

10. ENCARA QUE SIA AL·LOT

- Encara que sia al·lot, / llecènci' vui demanar
 si em voleu deixar mesclar / cartes en es vostro joc.
 5 Al·lotet, com t'he afinat / amb sa careta atrevida,
 jo em pensava que sa dida / llavò et 'via desmamat.
 - Antany, en aquestes saons, / mu mare em va desmamar, 10
 i d'aleshores ençà, / heu de comprendre, germà,
 que estic tan fort per glosar / com un bastiment per mar,
 15 que es sortit a pelear / amb mil i cinc-cents canons.
 - Engendrat de sang robada, / toca, ves-te'n a colgar,
 que no hi ha cap cristià / que pugui arribar a afinar 20
 qui és ton pare i ta mare! / - Tant puc esser fii de frare,
 com canonge o capellà. / Veniu ençà, mon germà,
 25 i em dareu sa mà a besar; / per ventura sou mon pare,
 que ja enganàreu mumare / a's temps de fadrinejar!
 - ¿Ene quin llibre has après / aquest dibuixat que tens? 30
 Es bords no tenen parents / ni vincles ni testaments,
 sinó que ses seves gents / descendeixen del pecat! Manacor

Variants a Artà

- (v. 7/8): *Deu fer poc que sa dida / el deu haver desmamat.*

Capítol 1.7: Glosades Vària

1. A CA NOSTRA N'HI HA TRES

- A ca nostra n'hi ha tres / que n'han de fer funció
i han d'armar un carretó / per anar a passejar-lès.
5 Com vaig tenir es carretó, / s'ase no s'hi arrambava;
jo, de davant, li pegava / a posta per punyir-ló.
Com el vaig tenir junyit, / que li don sa carretera, 10
no el veien de polseguera / de cap a Son Carrió.
En es revolt de Son Nevates, / ¿te penses que s'aturàs?
15 S'ase corria de quatres; / ni un llamp que l'agafàs!
Com vaig esser dins Porreres / corria fort s'animal:
sortien en es portal / perque no sabien què era. 20
Va esser es correu de Cabrera / amb *parte* p'es General.
Un poc més envant, trobà / sa diligència aturada,
25 i li enverga coscorrada / que le va fer returar.
Jo no vaig porer mirar / si l'havia trastocada *Son Carrió*

Variants a Artà

(v. 3): *i armaren un carretó*

(v. 25): *i li pega coscorrada*

Capítol 2.1: Codolades Amoroses

10. SI EM PRIVEN QUE NO FESTEIG

- Si em priven que no festeig / o que lo meu gust no faça,
si me descontenten massa / amb paciència ho prendré;
5 emperò no deixaré / de fer supliques,
de fer favors i musiques / mentres que visca.
En el món, qui no s'arrisca / mai tendrà res. 10
Mal és de perdre un avés / que un homo pren,
com el qui compra i ven / mercaderia.
15 De sonar no deixaria / per perdrè-hi.
Això és mal sense remei / que no té cura
i és com un plet que molt dura / de mil favors. 20
Tant fortes són ses amors, / dic de vegades,
com les muntanyes sembrades / devora mar.
25 Si em diuen que ho deixi anar, / jo més m'infund.
Hi vaig fort sobre aquest punt / que me vedaren;
fins a s'extrem que me privaren / que no hi tornàs. 30
- Senyor, tu em coneixeràs -, / va dir es major.
Ell n'és mon superior / i a mi em comanda.
35 Me diu: - No torns a tal banda / que jo no ho vui,
que l'ui mira sobre l'ui / mirar-se pot.

	- Mira què et dic, Barregot: / que te retirs,	40	
	o, si no, passa de llis, / en tornar-hí,		
	que tu n'has pres un camí / i un mal ofici.		
45	Fé discórrer el teu judici / de pensaments,		
	i, si tu ganes ne tens, / afluixa-tè'n.		
	- Oh, cor meu, mentres alens / no te n'afluixis.	50	
	Mentres els teus uis no acluquis, / la seva cara,		
	¿no et serà bona mirada / de resplendor?		
55	- Deixa anar aquest amor / i pus no en tenguís!		
	Preguem a Deu que hi convenguís; / i no dic pus!		
	- Tant com el món serà fus, / mudar no puc.	60	<i>Es Llombarts</i>

Variants a Artà

(v. 21): *Tenc tan fortes ses amors,*

(v. 25): *Si volen que ho deixi anar,*

(v. 33/34): *Ells són mos superiors / i me comanden.*

(v. 35): *Va dir: - No torns a tal banda,*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

4. CANÇÓ DE SES VERITATS (I)

	¿Vols que et diga ses veritats / que són unes coses clares?	
	Cada cosa a son temps; / d'estiu, cigales.	
5	Un aucell qui no té ales / no pot volar.	
	A una casa sense pa, / no estan contents.	
	A una jaia sense dents, / dau-li pa moll.	10
	Una gerra sense coll / no està acabada.	
	I a una bóta buidada / no hi ha que punyir.	
15	Es nostro morir / s'acosta cada hora.	
	A ses parts d'enfora, / no sé que s'hi fa,	
	i per haver-hi d'anar, / me sap com a greu.	20
	Qui pledeja amb Déu / mai guanya.	
	Ses regles d'Espanya / s'usen així.	
25	Que s'aixeca dematí, / pixa allà on vol.	
	Val més dur dol / que morir-sè.	
	Qui jura ver / no jura fals.	30
	En es llocs alts / bones mirades.	
	Ses torrentades / van cap avall.	
35	Es fadrins dins un ball / van orugats.	
	Ets homos gats / caminen tort.	
	No hi ha com la mort / per fer plorar.	40
	En el món no hi ha / com sa riquesa	
	perque sa pobresa / ningú la vol.	
45	Un llum en es sol / no fa claror.	
	Un homo traïdor / fa dues cares.	

Es coll d'es frares / tos són peluts o pelats. 50
 Vet aquí es *cuento* / de ses veritats. *Sant Joan*

Variants a Artà

(v. 12): *no és acabada.*

29. SANT VICENÇ FERRER (II)

El gloriós Sant Ferrer / sap treure aigo amb un paner,
 fora caure-n'hi cap gota. / Cent monges dins una bóta
 5 que pareixien vellanes. / Mirant a ses tramuntanes
 de llevant fins a ponent, / de monges n'hi havia cent
 totes dins un monestir. / Sa Priora qui n'eixí 10
 de les Índies de Cabrera. / N'era una carabassera
 que feia prunes de nau. / Girant a Sant Nicolau,
 15 me vaig tirar dins Girona. / La Reina de Barcelona
 sap filar estopa grossa / anant dins una carrossa,
 i balla sa tarantel·la / en es costat d'una perla 20
 qui balla sens faldons. / Sentíem ets eriçons
 que bevien aigo amb neu. / En es Pla de Sant Mateu
 25 un traginer de garroves, / carregat de rics i pobres,
 venia de Capdepera / i va haver de tornar arrere
 a un lloc molt esborrat, / i va sopegar a Ciutat 30
 en es campanar de Porreres. / Mils i mils de sangoneres
 abordaren un vaixell, / amb ses ales d'es capell
 35 qui anava per damunt roques. / - Hala, dones, posau lloques
 que moltes n'hem de mester, / que, en venir es mes de gener
 i és es mes que fa més sol, / diferent d'es juliol 40
 que es temps sol esser molt fred / i es sol se pon dejornet... *Sant Joan*

Variants a Artà

(v. 10): *Es frare va perdre es capell*

(v. 11): *per sa cova d'es Moixons. (per sa costa d'es Racons.)*

(v. 33): *qui va néixer a Son Morei.*

(v. 35): *qui va néixer enmig d'es fang.*

Capítol 2.4: Codolades Religioses

2. A QUINZE D'AGOST 'NIRÉ (II)

A quinze d'agost 'niré / a Lluc a veure sa Santa,
 perque diuen que té tanta / potestat que Déu li dóna.
 5 Per la mar va a Barcelona, / i a los mariners ajuda,
 i, quan té la mar vençuda, / se'n torna tota remui.

- Mare de Déu, de vós vui / que em doneu lo que em convé, 10
 el camí que n'he mester / que moltes voltes no trii.
 Vullau-me acceptar per fii / i jo vos tendré per mare
 15 i an el Bon Jesús per Pare / i a tots los sants per parents.
 No vui fer tractes dolents: / ara vui mudar de vida;
 donau-me vós sa seguida / per esser bon cristià 20
 porque em pugui passejar / per viles i termes grans;
 que no prengui llargues mans, / sinó guardi tota llei.
 25 I si acàs arrib a vei, / tanga mon cor sense fel
 i de virtut tota rel / a dins la meva animeta;
 que puga, de culpes neta, / Verge de Lluc, Moreneta, 30
 contemplar-vos en el Cel.?

Variants a Artà

(v.13): ¿Me voleu tractar per fii

(v. 14): i jo us tractaré per mare? (que m'assistigueu per mare)

(v. 15): i el Bon Jesús per pare.

(v. 17): Jo no vui dur plets dolents

(v. 19): vullau-me dar sa seguida

12. VIDA DE JESUCRIST (II)

Jo estaré amb atenció / si seria cosa bona,
 i amb tot que jo sia dona, / glosaré la Passió.
 5 Senyor meu Jesucrist, / Déu omnipotent:
 ¿Voleu dar-me enteniment / per porer-ho ponderar
 de quin modo he d'obrar / per salvar-mè 10
 i pe no errar-mè / en un lloc molt perillós?
 Senyor, jo confii en Vós, / que m'ajudareu
 15 i també em corregireu / en veure que aniré errada.
 Vós qui en el món m'heu posada / per vostro servici,
 vendrà el dia del judici / i m'haureu de judicar 20
 i jo no podré amagar / res davant el Senyor.
 Jesús, mon Déu gloriós, / donau-me victòri'
 25 porque puga fer memóri' / de la vostra Passió.
 Pare etern, dau-me dolor / per porer-ne ponderar,
 que, a vint-i-cinc s'encarnà / es mes de març. 30
 Germans, no sieu covards / an aquesta creu dur-lè.
 És un misteri de fe / posat per l'Esperit Sant.
 35 I, en el mateix instant / que Maria concebé
 lo Fill de Déu, / gran fonc lo *contento* seu
 de veure que, verge, rebia / tal gaiardó 40
 en son sacratíssim ventre; / ja ho poreu pensar!
 Nou mesos lo va portar / a Jesús omnipotent
 45 fins an el seu naixement. / La nit santa de Nadal,
 sense dolor ni mal, / la seva Mare paria.

	Lo parí / i <i>luego</i> que lo mirí	50
	amb aquells ulls corporals / va veure los divinals	
	d'aquell Minyó. / La gran contentació	
55	que tengué la seva mare / i el putatiu son pare	
	qui és Sant Josep gloriós. / Adorat de los pastors	
	en aquella cova. / L'adoraren i es trobaren	60
	amb vuit dies de sarau. / Com va esser representat	
	per Messies vertader, / la benvinguda tengué	
65	de los tres Reis d'Orient, / que vengueren prestament	
	per anar-lo a adorar. / Una estrella else guià	
	fins que foren arribats. / Tots anaven carregats	70
	de rics presents, / d'or i mirra i encens,	
	per oferir en el Senyor. / Tant de valor,	
75	més feia el qui més poria. / Coranta dies tenia	
	Jesús, d'edat, / com va esser representat	
	en mans del vei Simeon. / Trenta-tres anys en el món	80
	el Senyor Jesús visqué, / i llavò se morigué	
	per nosaltres pecadors. / Jesús misericordiós,	
85	al cel voldria encontrar-vós. / Parlem de la Passió	
	que Jesucrist va passar / perquè ens poguéssim salvar	
	fàcilment los pecadors. / Contemplem aquells suors	90
	dins l'Hort de Getsamaní, / qui Judes el va traïr	
	per trenta diners. / I aquells mals embusters	
95	com lo tengueren lligat, / anaven maliciosos,	
	no estaven associats / i el dugueren a Pilat	
	'posta per enclavar-ló. / Pilat fou que va manar	100
	que lo assotassen. / No volia l'enclavassen	
	perquè no ho mereixia: / trobava que no tenia	
105	culpa bastant. / Poreu pensar, mos germans,	
	la pena i el dolor / que sentí mon Redemptor	
	en aquella hora! / Postrats (<i>sic</i>) se feren enfora	110
	i comencen-lo a assotar. / Li varen descarregar	
	passats de cinc mil assots. / Disciplines i garrots	
115	esquinçant-li les costelles, / ossos, nirvis i canyelles,	
	tot va patir. / Les venes feren patir (<i>sic</i>)	
	del Bon Jesús, / i, com no pogueren pus,	120
	no estaven associats. / Cridaven aquells malvats	
	a Pilat que fes justíci' / per enclavar-ló.	
125	I aquí mon Redemptor / va sentir un gros pesar.	
	Jesús va experimentar / com lo coronen d'espines:	
	setanta-dues fonts vives / d'es seu cap varen brollar.	130
	També li varen posar / una creu amb gran turment.	
	I Ell va dir: - Oh, creu amada, / vine ençà;	
135	que trenta-tres anys hi ha / que jo et cercava;	
	emperò mai t'encontrava / i ara t'ets topada amb mi	
	i me'n vui anar a morir / en sa teva companyia.	140
	Es jueus amb gran furia / en terra el varen tirar,	
	i el Senyor va desmaïar / tres vegades que s'alcé (<i>sic</i>)	
145	Fins a tres pics que jo sé / va besar la terra dura.	

	Un Rei de tanta hirmosura / com era aquell, no tenia carn ni pell / que no fos ensangrentada i l'ossa desfigurada; / poreu pensar!	150
155	En lo temps arribà / allà damunt el Calvari, i allà fonc voluntari / deixar-se enclavar, sense paraula parlar / ni la seva boca obrir. Puntualment obeí / lo que els jueus li digueren.	160
165	Com enclavat lo tengueren, / en terra el varen posar perque el poguessen mirar / tots es qui estaven presents, 'xant-lo caure tot d'un temps / de sobatuda. Amb sa mateixa caiguda, / es cos se descompongué. I aquí gran set tengué / i beure va demanar,	170
175	i un <i>maldito</i> n'hi va dar / fel molt amarg i vinagre. Poreu pensar quina paga / mereixia aquell malvat! Un Rei amb tanta bondat, / qui a tots mos perdonà a dins breu temps va expirar / i en tal pena es morí: no basten llengos per dir / ni comprendre enteniments.	180
185	Volgué passar tals turments / per porer-mos rescatar. Com Jesús hagué expirat, / el seu cos en creu quedà. L'ànima va davallar / en el lloc de los inferns. Aquell poderós immens / tragué d'allà los sants pares que hi havia tant que esperaven / el sant adveniment.	190
195	Ell sortí molt resplendent / en la seva companyia. I el Bon Jesús voldria / an el cel a tots portar. Oh Jesús, Fill de Maria, / ¿em voldríeu perdonar si acàs he fet errors? / Això és ben cert, que El voldria tots an el cel portar-mós.	<i>Sant Joan</i>

Variants a Artà

- (v. 22/23): *res davant Vós, Senyor, / Déu meu gloriós.*
- (v. 25): *perque pugui tenir memòri'*
- (v. 58/59): *Lo adoraren los pastors / dins una cova.*
- (v. 63/64): *el Messies vertader, / la gran rebuda tengué*
- (v. 71): *de molt rics presents,*
- (v. 96): *tots eren maliciosos, (tots maliciosos,)*
- (v. 98): *i el portaren a Pilat*
- (v. 103): *no s'ho mereixia:*
- (v. 108): *que tengué mon Redemptor*
- (v. 113/114): *passat de tres mil assots, / amb corretges i garrots,*
- (v. 115): *li pelaren les costelles,*
- (v. 135): *trenta tres anys fa*
- (v. 153/154): *Al mateix temps va arribar / damunt el Calvari,*
- (v. 165/166): *aixecant-lo tot d'un temps / amb sobatuda.*

Capítol 2.5: Codolades Satíriques

8. FAREM PASCO EN DEVUIT FESTES (I)

	Farem Pasco amb devuit festes / a set de juny, i veurem ses dones llestes / jugant a l'ui.	
5	Ses faves trauran bon brui, / molt venturoses, amb un creixent com es puny / ben victoriós. El fadrí anirà gojós / i entonat.	10
	Esperant s'enamorat, / la jove guapa, se pentina i sa fa llampa / avant de punt.	
15	Ell hi va i la troba a punt / de pastora mia. Pentina qui te pentina, / guapes sereu, i enlà no romandreu / per vestir sants.	20
	De joves que n'hi ha tants, / un per cada una. Això serà per ventura; / no hi ha res cert;	
25	que p'ets homos mai se perd / i estan a punt. Doctes de tot el món junt, / ¿com no veniu? Me direu d'aquest estiu / lo que sabeu,	30
	i llavó escoltareu / lo que jo sé de s'any que començaré. / Vos contaré	
35	que es temples d'en temps primer / molt me consolen. Veureu nines qui redolen, / ningú els empeny. Contra d'aquest gran desdeny / no hi ha gavella:	40
	van de capella en capella / i fan els passos. Se miren es bergantassos / uis de través.	
45	I lo que else pica més, / mirar qui entra. Es fadrins en duen trenta / en es pleguet. Ses al·lotes fan rotlet / en es sermó	50
	i el pare predicador / predica a l'aire. Elles no el s'escolten gaire, / casi no gens;	
55	només tenen pensaments / amb sos estimats: - ¿Que l'has vist? ¿Que ja han entrats? / I ahir, ¿que el veres? - Oh, dones bambes, grosseres, / tot quant ho sou!	60
	¿Que no veis que això és el món / que us du enganades amb so <i>manto</i> abrigades / d'aquest engany?	
65	Vos pensau que no feis dany / i en feis massa. I el dimoni qui vos caça / amb so banyam!	<i>Campos</i>

Variants a Artà

- (v. 9): *Es fadrins 'niran gojosos (Veurem fadrins 'nar gojosos)*
(v. 10): *molt entonats. (i entonats).*
(v. 13): *ses fadrines se faran sa llampa (fadrines, feis-vos sa llampa)*
(ses fadrines se faran)
(v. 14): *més avant de punt. (un poc més avant de punt,)*
(sa llapassa abans de punt.)
(v. 15/16): *I vos trobaran a punt / de pastora garrida*
(v. 23/24): *Serà sa vostra ventura / arribar a temps,*
(v. 25/26): *perque, si li agradas gens, / seràs sa seva.*

(v. 27): *Doctes de tot lo món junt, (Doctes de tot lo món lluny,)*
 (v. 28): *escoltau-mè. (veniu i m'escoltareu.)*
 (v. 29): *Me contareu (Jo vos diré lo que sé)*
 (v. 30): *qui coletgiu, (d'aquest estiu,)*
 (v. 31): *i vos diré (i em direu) (i em contareu)*
 (v. 32): *tot lo que sé (lo que sabeu)*
 (v. 33): *de s'altre any qui ve.*
 (v. 35/36): *que es refranys d'un temps primer / són qui consolen.*
 (v. 37/38): *I ses nines que redolen, / ningú les empeny*
 (v. 39/40): *Es causa aquest desdeny / amb so rallar:*
 (v. 41): *només parlen de casar (i se'n van per ses capelles)*
 (v. 42): *fent los sants Passos.*
 (v. 43/44): *Se miren los bergantassos / d'uis de través.*
 (v. 45/46): *Lo que les cativa més, / mirar es qui entra.*
 (v. 47): *De fadrins en duen trenta*
 (v. 49): *Es cap sempre van rodant*
 (v. 50): *es capvespre en es sermó*
 (v. 55): *perque tots es pensaments*
 (v. 56): *tenen en sos ramells d'ets estimats,*
 (v. 57/58): *i abantes d'entrar, / diuen: ¿Que l'has vist? ¿que el veres*
 (v. 59/60): *Dones bambes i grosseres / quant ho sou! (mes quant ho sou!)*
 (v. 61/62): *¿Que no veis voltros que el món / vos du tapades,*
 (v. 63/64): *amb un mantell abrigades / de lo engany?*
 (v. 65/66): *I se pensen no fer dany, / i en fan massa*
 (v. 67/68): *i el dimoni les caça / ran com ses cranques.*

12. SI ENTRAU DINS CONSEI (I)

¿Voleu que us diga una cosa / i la sabreu?
 Si entrau dins Consei, veureu / moltes fadrines
 5 que se compren robes fines / de molt bon preu.
 ¿No trobeu que això no treu, / tanta estufiera?
 Per davant i per darrere / van enjoiades, 10
 i llavò bones macades / i uns bons flocs.
 De cop duran manegots / fins, amb puntilles,
 15 i també bones perilles / que penjaran.
 Es fadrins se pensaran / que són senyores,
 i són entrecavadores / de baixa má. 20
 En so vestir i calçar / van remirades,
 amb ses ventaies girades / a s'enrevés.
 25 Ja les compraran després / bones alhaques,
 mocadors dins ses butxaques / per fer comú...
 I tal volta està dejú / lo seu coset, 30
 porque a ca-seva hi ha fred / dins sa panera,
 i duen més estufiera / que un endiot!
 35 Cadascú fa lo que pot / en tot moment.
 No dic res d'aquella gent / tan desdixada
 que jeuen sense flassada / porque no en tenen. 40

- llavò, vénen i pretenen / de lo demés.
 I los Pares Coremers / qui los exhorten,
 45 emperò no s'aconhorten / a bastament.
 En sortir duen més vent / que no es mestral,
 i llavò tenen més sal / que no hi ha a Eivissa 50
 Molta volta a sa camissa / que du davall
 hi porien fer un ball / dins es forats.
 55 I duen flocs encarnats / davall sa barra,
 que pareix una tafarra / o un ventador.
 Volen volen dur gipó / de colorettes; 60
 de satí o de sageta (*sic*) / volen dur-hó,
 Amb bons penjants de pesseta, / o de dureta,
 65 o de velló. Sant Joan

Variants a Artà

- (v. 3): *Si anau a plaça, veureu*
 (v. 15/16): *i una bona perilla / qui penjarà.*
 (v. 17): *Es fadrins, com les veuran (I es senyors qui les veuran)*
 (v. 18/19): *diran: - Són senyores -, / i elles són cavadores*
 (v. 23/24): *amb ses sabates girades / a la travessa.*
 (v. 25/26): *I descobrireu després / altres alhaques,*
 (v. 35/36): *Cada qual fa lo que pot / cada moment.*
 (v. 37): *'Donau-vos d'aquella gent*
 (v. 41/42): *Elles riuen i pretenen / amb so jovent,*
 (v. 44): *qui les subjecten, (qui les desjecten,)*
 (v. 47): *i elles duen més vent*
 (v. 49): *i elles duen més sal (perque ells duen més sal)*
 (v. 50): *que jo no he vista.*
 (v. 61/62): *o flors de satgetes / o de giró,*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

25. ELS PRESSONERS DE NÀPOLS (I)

- A la ciutat de Nàpols, hi ha una presó / *la vida mia*;
 hi ha una presó, / *la vida mia, la vida amor.*
 5 Hi ha vint i nou presos qui canten la cançó, *la vida mia*; etc.
 La dama està en finestra qui escolta la cançó.
 Els presos se'n temeren; ja no cantaren, no.
 - ¿Per què no cantau, presos? ¿per què no cantau, no?
 10 - ¿Com cantarem, senyora, si estam dins la presó
 sense menjar ni beure més que una volta al jorn,
 sens veure sol ni lluna just per un finestró? –
 La dama condolida va acudir a son senyor:
 - Pare, lo meu bon pare, jo vos deman un do:

- 15 - Ma fia Margalida, ¿quin do voleu que us don?
 - No vos deman València ni tampoc Aragó,
 ni tampoc Barcelona, ciutat de gran valor.
 Jo vos deman, mon pare, les claus de la presó.
 - Ma fia Margalida, això no ho faré, no!
- 20 - Dels presos que allà canten, digau, ¿què en fareu vós?
 - Demà serà dissabte, los penjaran a tots.
 - Pare, lo meu bon pare, no em mateu l'aimador!
 - Ma fia Margalida, ¿quin és vostre aimador?
 - El de la roba blava, qui té el cabell tan ros!
- 25 - Ma fia Margalida, serà el primer de tots!
 - Pare, lo meu bon pare, a mi penjau-me i tot!
 A cada cap de forca, posau ramell de flors,
 perquè la gent que passi ne senta bona olor.
 Digau un parenostre per l'ànima dels dos,
 30 amb una avemaria per mi i per l'aimador! *Binissalem*

Variants a Artà

- (v. 1b, 3a): *hi ha una gran presó*
 (v. 7b): *de finestra en balcó.*
 (v. 10b): *si estam dins la presó (estant dins la presó)*
 (v. 12ab): *no veim ni sol ni lluna sinó una gran foscó,*
 (v. 14-18): - *Mon pare, lo meu pare, si me teniu amor,*
dau llibertat als presos, que em donen gran dolor.
 (v. 24ab): - *El vermeiet de cara, roset com un fil d'or.*
 (v. 30b): *per mi i l'amador.*

60. LA MALCASADA (I)

- Vola, vola, rossinyol, *tintana amorosa,*
 Déu te do llarga volada, *tintana, amorosa amada!*
 Ja diràs a mos paretns, que mon pare m'ha casada,
 i m'ha casada amb un vell, amb un vell barba gelada.
- 5 Ha set anys que estic amb ell i no el m'he mired de cara,
 més que un dia de descuit en el replà de l'escala,
 i tenia un ull tort i l'altre que li penjava.
 Tant prest li vaig demanar unes faldetes de gala
 i un mantell de gira-sol, cosit a la catalana,
- 10 quan, enfadat, me digué, me va dir aquestes paraules:
 - ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
 A casa dels vostros pares, dúien els vestits dolents,
 i aquí los portau de seda, de brocat, d'or i argent.
 - Val més estar a ca mos pares i portar els vestits dolents,
- 15 que estar aquí amb la veiura! Oh, gran cosa és el jovent!
 - ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
 A casa dels vostros pares, menjàveu el pa tenent,

- i el menjau aquí de xeixa, pastat en ribells d'argent.
 - Val més estar a ca mos pares i menjar del pa tenent,
 20 que aquí que el menj de xeixa, pastat en ribells d'argent!
 - ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
 A casa dels vostros pares, rossegàveu per los fems,
 i aquí anau de cambra en cambra i trepitjau or i argent.
 - Val més estar a ca mos pares i rossegar per los fems
 25 que estar aquí en la veiura! Oh, gran cosa és el jovent!
 - ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
 A casa dels vostros pares, 'nàveu a missa corrents,
 i aquí hi anau en calessa tota guarnida d'argent.
 - Val més estar a ca mos pares i anar a missa corrents,
 30 que estar aquí en la veiura! Oh, gran cosa és el jovent!
 - ¿Com parlau, Ciciliana, com parlau tan llargament?
 A casa dels vostros pares, no acabàveu sa talent,
 i aquí estau farta, senyora, i teniu nobles parents.
 - Val més estar a ca mos pares, sofrir fam, sofrir talent,
 35 que afartar-me de veiura! Oh, gran cosa és el jovent! *Pollença*

Variants a Artà

(v. 1a): *Vola, vola, busqueret, (Busqueret, bon busqueret,?*

(v. 7a): *i ne tenia un ui tort*

(v. 28b): *i així hi sou bé a temps.*

(v. 34b): *tenir fam, fred i talent.*

61. LA MALCASADA (II)

- Vola, vola, rossinyol, pegaràs llarga volada,
 i passaràs per dins mar, una i altra vegada.
 Diràs a los meus parents que mon pare m'ha casada,
 que m'ha casada amb un vell, amb un vell barba gelada.
 5 Set anys ha que estic amb ell i mai l'he mirat de cara,
 només un pic per decuit en el replà de l'escala
 i li vaig veure un ull tort i l'altre qui li penjava.
 Pareixia just un porc que es segó no li agradava.
 M'ajoneí an els seus peus i perdó li demanava.
 10 Ell encara em prometé unes faldetes de grana,
 un manto de gira-sol cosit a la castellana.
 - Calla, calla, Ciliana, i no parles malament.
 Tu ja saps que a ca ton pare caminaves damunt fems
 i aquí damunt ratjoles, una d'or, l'altra d'argent.
 15 - M'estim més estar amb mon pare i caminar damunt fems,
 que no estar amb la veiura. Déu mantenga el bon jovent!
 - Calla, calla, Ciliana, i no parles malament.
 Tu ja saps que a ca ton pare menjares del pa tinent
 i aquí el menges de xeixa pastada en ribell d'argent.
 20 - M'estim més estar amb mon pare i menjar del pa tinent,

- que no estar amb la veiura. Déu mantenga el bon jovent!
 - Calla, calla, Ciliana, i no parles malament.
 Tu ja saps que a ca ton pare duies es vestit dolent
 i aquí el dus de seda brodada d'or i d'argent.
 25 - M'estim més estar amb mon pare i dur es vestit dolent
 que no estar amb la veiura. Déu mantenga el bon jovent!
 - Calla, calla, Ciliana, i no parles malament.
 Tu ja saps que a ca ton pare 'naves a missa corrents
 i aquí hi vas en carruatge tot guarnit d'or i argent.
 30 - Val més estar a ca mon pare i anar a missa corrents
 que no estar amb la veiura. Déu mantenga el bon jovent! Santanyí

Variants a Artà

- (v. 1a): *Rossinyol, bon rossinyol,*
 (v. 2a): *ja passaràs per dins mar*
 (v. 4a): *que me vaig casar amb un vei*
 (v. 5b): *i no l'he vist mai de cara,*
 (v. 12ab): *- Ciliana, calla, calla, no conversis malament.*
 (v. 13a, 18a, 23a, 28a): *A casa de ca ton pare*
 (v. 21ab): *que estar amb aquesta veiura trepitjant or i argent.*

83. EL REI ENAMORAT DE SA FIA (IV)

- El Rei tenia tres fies, totes tres com una plata.
 El Rei s'enamorà d'una: de Na Catalina guapa.
 La Reina, com se'n va témer, la tancà dins la cambra alta,
 i li daven per menjar tonyina i carn salada.
 5 i un poc d'aigo de la mar per beure, sols li donaven.
 Passa una dia, en passen dos, passa tota una setmana.
 Ella, de set que patia, per la finestra mirava.
 La seva mare va veure, qui, amb fuset d'or, filava.
 - Ai mare, la mia mare, amb tota honra us deman gràcia.
 10 ¿Voleu-me dar un tassó d'aigo i la glòria us serà dada?
 - No en beuràs, fia traidora, no en beuràs, fia malvada;
 no haguesses volguda esser de ton pare s'estimada. -
 Ella se'n torna molt trista, qui gotes de sang plorava.
 Passa una dia, en passen dos, passa tota una setmana.
 15 Ella, de set que patia, per la finestra mirava.
 I ses germanes va veure, qui amb guyetes d'or brodaven.
 - Germanes, germanes mies, amb tota honra us deman gràcia.
 ¿Voleu-me dar un tassó d'aigo i la glòria us serà dada?
 - No ne beuràs, fia traidora, no ne beuràs, fia malvada;
 20 no haguesses volguda esser de mon pare s'estimada. -
 . . .
 Ella se'n torna molt trista, qui gotes de sang plorava.
 Passa una dia, en passen dos, passa tota la setmana.
 Ella, de set que patia, per la finestra mirava.

- Va veure los seus germans, qui amb bolletes d'or jugaven.
- 25 - Oh, germans, germanets meus, amb tota honra us deman gràcia.
 ¿Voleu-me dar un tassó d'aigo i la glòria us serà dada?
 - No ne beuràs tu, *maldita*, no ne beuràs tu, malvada;
 No haguesses volguda esser de mon pare s'estimada. –
 Ella se'n torna molt trista, qui gotes de sang plorava.
- 30 Passa una dia, en passen dos, passa tota la setmana.
 Ella, de set que patia, per la finestra mirava,
 i lo seu pare va veure, qui amb comtes se passejava.
 - Ai pare, lo meu bon pare, amb tota honra us deman gràcia.
 ¿Voleu-me dar un tassó d'aigo i la glòria us serà dada?
- . . .
- 35 - Correu comtes i vassalls, correu, criats i criades,
 d'uis aigo a la meva fia.
 Qui primer li assistirà la corona haurà guanyada! –
 Com arribaren a dalt, la princesa badaïava:
 dos àngels qui feien llum, Maria la coronava.
- 40 Son pare, al morir, fonc sant; sa mare fonc condemnada.
 La princesa al cel pujà amb àngels a cada banda. *Santa Margalida*

Variants a Artà

- (v. 11a): - *No la beberás, maldita; (No la beuràs, maldita;)*
 (v. 11b): *no la beberás, malvada. (No te la beuràs, malvada,)*
 (v. 12a): *No hubieses querido ser (Porque has querido tu ser)*
 (v. 12b): *de tu padre enamorada.*
 (v. 16a): *I va veure ses germanes (Veia les dues germanes)*
 (v. 16b): *qui amb bolletes d'or jugaven.*
 (v. 17a): - *Germanes, bones germanes,*
 (v. 17b): *vos deman per cortesia (com tant d'or i cortesia)*
 (v. 18a): *si em pujau un càntir d'aigo (que em doneu un càntil d'aigo)*
 (v. 18b): *i la glòria guanyaríeu. (i la glòria us serà dada.)*
 (v. 19a): - *No la beuràs tu, maldita; (- No la te beuràs, traidora;)*
 (v. 19b): *no la beuràs tu, malvada; (no la te beuràs, malvada;)*
 (v. 21b): *Trista i atribulada. (molt trista i atribulada)*
(gotes de sang derramana.)
 (v. 27-28): - *No la beberàs, maldita; no la beberàs, malvada,*
porque has querido ser de tu padre enamorada.
 (v. 32b): *qui p'es jardí se passejava. (qui en llibre d'or llegia.)*
 (v. 33a): - *Mon pare, com a bon pare, (- Mon pare, per lo bon pare,)*
 (v. 33b): *com tant d'or i cortesia,*
 (v. 34ab): *si em pujau un càntir d'aigo, la glòria guanyaríeu.*
 (v. 35ab): - *Correu, criats i criades,*
 (v. 36a): *a dur-li un poquet d'aigo. (prompte anau a dur-li aigo.)*
(prompte a dur-li un poquet d'aigo.) (dur aigo a sa meva fia.)
(dur beure a la meva fia.) (dar beure a Na Catalina.)
 (v. 37ab): *El primer que arribarà, corona d'or té guanyada;*
i el darrer que arribarà, té la mort aparejada.

(v. 38a): *Mentres li pujaven s'aigo, (Mentres pujaven l'escala,)*
 (v. 38b): *la trobaren que es moria (la veren qui se moria.)*
 (v. 39ab): *Maria qui la vestia i Josep li feia llum.*
Ets àngel l'acompanyaven amb un fanalet cada un.
 (v. 40ab): *Son pare va esser salvat i sa mare condemnada,*
 (v. 41ab): *i ella va esser salvada per tota una eternitat.*

96. LA PASTORA I EL CAÇADOR (I)

- A la matinada fresca, *lai, lai, quina fresca hi feia!*
 Jo me'n vaig anar a caçar, *lai, lai, quina fresca hi fa!*
 No trobí caça ninguna, ni res per encativar,
 Només una joveneta, qui guardava bestiar.
 5 Ella estava adormideta a l'ombra d'un auzinar.
 Vaig coir un ram de violes, damunt ella el vaig tirar.
 Les violes eren fresques i la jove es despertà.
 Quan la jove se desperta, la color va tramudar.
 - ¿Què cercau aquí, bon jove? ¿Qué veniu aquí a cercar?
 10 - La vostra amor, joveneta, si vós la'm volíeu dar.
 - Demanau-la a lo meu pare, jo no la vos puc donar.
 Si el meu pare la vos dóna, jo no la vos puc negar.
 - ¿No em diríeu, pastoreta, de qui és el bestiar?
 - Les euveietes són meves i els anyells del meu germà,
 15 i els bouets són de mon pare; si los vui, los me darà. *Biniamar*

Variants a Artà

(v. 3b): *ni res a ne què tirar,*
 (v. 5a): *La vaig trobar adormideta*
 (v. 6ab): *Vaig coir un brot de violes; no els hi gosava tirar.*
 (v. 9b): *¿Què veniu aquí a buscar?*
 (v. 10ab): *- La teva amor, joveneta, si tu la'm volies dar.*
 (v. 11b): *que jo no la vos puc dar. (que jo no us la puc donar.)*
 (v. 12ab): *Si mon pare la vos dóna, jo no la vos puc negar.*
 (v. 13a): *- ¿Vols-me tu dir, joveneta, (¿vols-me tu dir, pastoreta,)*
 (v. 13b): *de qui és aquest bestiar?*
 (v. 14b): *i ets anyells són d'es germà.*
 (v. 14b i 15ab): *i els bous del meu germà. (els bous són del germà.)*

106. EL FILL DEL REI (II)

- Dues palometes renten dins un riu;
 una fa bugada, l'altra fa lleixiu.
 El fii del Rei passa, li tira un gall d'or,
 li tira pedretes i li fér el cor.
 5 - Roseta, ¿que t'has fet mal? No ploris, ja curaràs!

Els metges de França tots saben curar,
i, si no bastassen, molts d'altres n'hi ha.
Tenen medicines bones per curar.
A l'hort del meu pare, una herbeta hi ha.
10 que els malalts que en mengen tot es mal se'n va. –

Al cap de tres dies, sent tocar de mort.
No Roseta és morta, és morta d'amor.
- Tancau la finestra i també el balcó,
perque dins la cambra fa oració.
15 Na Roset a és morta, ja no es casaran.
Cavallers i patges endolats 'niran.
I an es fii del Rei han d'acompanyar
com a sa promesa duran a enterrar.

Santanyí

Variants a Artà

(v. 5ab): - Belles palometes, ¿que us he fet mal?
(v. 6ab): Tenim metges qui curen.
(v. 7ab): Si no basten d'aquí, de França en vendran.
(v. 12b): que Déu la perdon.
(v. 13ab): No surt en finestra ni en finestró,
(v. 14a): només per una retxillera (només dins la cambra)
(v. 14b): qui fa oració

110. AQUEST CAMP D'HERBETES

Aquest camp d'herbetes ha mester ermassar,
garrideta hermosa, alça! Ha mester ermassar.
Davall cada herbeta, una font hi ha,
garrideta hermosa, alça! Una font hi ha.
5 El qui hi voldrà beure, s'ha d'ajoneiar;
un genoi en terra i capell en mà.
Un genoi en terra que hi pugui abastar.

Una ciutadana amb un ciutadà,
per davall sa porta, se daven sa mà.
10 - Hala, mala xica, això no se fa!
- Callau, mon paret, si voleu callar,
que, d'aquí a vuit dies, mos hem de casar!

Sant Joan

Variants a Artà

(v. 3ab): *perque a cada herbeta una font hi ha.*
(v. 5a): *El qui vol beure aigo, (El qui ne vol beure,)*
(v. 6ab): *de genoís en terra i sombrilla en mà,*
(v. 7ab): *i el braç estès que hi pugui abastar.*
(v. 13ab): *que en esser grandets mos hem de casar.*

152. LES TAULES SÓN PARADES

- Les taules són parades de paumes i de rams,
de llorer i d'olivera i un ciri molt galan.
Reparteixen les paumes els angelets i els sants.
I darrere les taules, s'hi asseu el Déu gran
5 i té a la seva dreta sa Mare, i va plorant.
- ¿De què plorau, mumare, de què plorau Vós tant?
- La gent damunt la terra cometen grans pecats
i si no se confessen, a l'infern aniran.
- Faré eixugar les aigos, les fonts s'estroncaran!
10 Vint anys damunt la terra gota d'aigo no plourà!
- ¿I vols Tu que no plori amb uns càstigs tan grans?
Ten-ne pietat d'elles, no les castiguis tant!
S'acosta la corema i se confessaran!
- Ciutat*

Variants a Artà

(v. 2b): i dos ciris molt galans.

(v. 7b): cometen pecats grans

(v. 9b): les fonts se secaran!

157. JESUCRIST ESTÀ A LA TAULA (II)

- El Senyor en taula sospira i dona sospirs molt grans.
Responen Pere i Juan:
- Oh, mon Mestre, ¿què teniu que donau sospirs tan grans?
- No te retgires, oh Pere, no te retgires, Juan.
5 Dins l'Hort de les Oliveres, *judíos* me llegaran (*sic*)
i m'entregarà l'Apòstol amb la besada de pau.
Maria, la pecadora, 'nirà darrere, plorant.
No tenc respost de tu, Pere, ni tampoc de tu, Juan.
- Sant Joan*

Variant a Artà

(v. 1ab): Mentres que Jesús dinava, donava un sospir molt gran.

160. EL BON JESUSET

- El Bon Jesuset, com era xiquet,
'prenia de lletra en un llibret d'or.
Los àngels cantaven, Maria ballava,
Josep feia el so. Idò, idò, idó!
5 Gloria Patri el Filiò.
Quan les monges canten no diuen això.
Diuen altres coses, són coses de Déu,
resen el rosari a la Mare de Déu.

- 10 La Mare de Déu, com era xiqueta,
anava a costura a aprendre de lletra.

Pollença

Variants a Artà

- (v. 1b): com era petit
(v. 2ab): llegia un llibre amb lletres d'or.
(v. 3ab): I com ella cantava, los àngels callaven,
(v. 6ab): Les monges com canten diuen això.
(v. 7ab): Canten matines a dalt del cor.

187. A LA PLAÇA HI HA BALLADES (III)

- A sa plaça fan un ball: mumare, jo hi vui anar.
- No hi vagis, Catalineta, que ton pare prest vendrà.
- Enc que mon pare vengui, a la plaça vui anar! –
No havia girat cantó, com son pare va arribar.
5 - ¿A on tens Na Catalina? - És a la plaça a ballar. –
Ja ha agafat les seves cordes, cap a la plaça se'n va.
Li pega una garrotada que un os li va fer saltar.
La segona garrotada, un bracet li va llevar.
Sa mareta, dins sa cuina, no se deixa de plorar.
10 - Enc que esclati, enc que rebenti, l'he d'acabar de matar! –
La tercera garrotada, ben estesa la deixà.
- Ai, Catalineta meva, ja no te n'aixecaràs! –
Es dia que l'enterraren, son pare se va penjar.
I es dia d'es seu ofici, sa mare se va matar.
15 I tota aquella família d'aquest modo va acabar!

Sineu

Variants a Artà

- (v. 1ab): - A sa plaça fan ballades. Mumareta, hi vui anar.
(v. 2ab): - No hi vaies, Catalineta, que ton pare arribarà.
(v. 4a): No era un quart enfora,
(v. 4ab): Quan va haver voltat cantó, son pare ja era allà.
(v. 5a): - ¿Que no hi és, Na Catalina?
(v. 5b): Se n'és anada a ballar. (- Ha volguda anar a ballar.)
(- A la plaça hi ha ballades; se n'hi ha volguda anar.)
(v. 6a): Ja és partit amb unes cordes;
(v. 7ab): Li enverga garrotada que en terra la va tirar.
(v. 8b): un braç li va davallar. (ja acabava d'alènar.)

193. JO TENIA UN BUSQUERET

Jo tenia un busqueret qui volava p'es carrer.
Una dona el me va prendre i el me va fer sabater.
- Dones, si voleu sabates, es busqueret en sap fer.
fortes com una rabassa i fines com un paper.

Sant Joan

Variants a Artà

(v. 2ab): Ses dones el me prengueren i el me feren sabater.

(v. 4ab): més fortes que una rabassa i blanques com un paper.

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

200. LA CAUTIVA (I)

- Ella se puso a lavar a la fuente cristalina.
Por allí pasaba el Rey con toda la caballería.
- Buenos días, mora bella; buenos días, mora linda.
Dales agua a mis caballos de esta fuente cristalina.
5 - Yo no soy mora, Señor; en España soy nacida.
Me cautivaron los moros cuando diez años tenía.
- ¿Quieres tú venir a España, aquí, en mi caballería?
- ¿Y la honra, caballero, en dónde la dejaría?
- Te juro sobre mi espada, guardadita la tendría.
10 - ¿Y la ropa, caballero, en dónde la dejaría?
- La de hilo y la de Holanda sobre mi caballería;
la más pobre i la más rota al río la tiraría. –
Al pasar por la frontera, la morita se reía:
¿De qué ríes, mora bella? ¿De qué ríes, mora linda?
15 - ¿Ti ríes de mi caballo o ríes del que lo guía?
- No me río del caballo ni tampoco del que guía.
De lo que me río yo es de ver la patria mía. –
Cuando pasaron los bosques, ella a llorar se ponía.
- ¿De qué lloras, mora bella? ¿De qué lloras, mora linda?
20 Lloro porque con mis padres por estos bosques venía
y con mi hermano Lorenzo y toda su compañía.
- ¿Me dirás quién es tu padre? - Mi padre es don Juan de Oliva
y mi hermanito pequeño se llama José María.
- Válgame San Juan de Dios, Virgen sagrada María!
25 Pensando traer mujer, traigo una hermanita mía!
Abrid puertas de palacio, ventanas y celosías,
que aquí os traigo la prenda que llorabais por perdida.
- Si eso fuese verdad, un premio te ganarías.
Si la trajeras honrada, la corona te pondría.
30 - Honradita vengo, madre, como el día que nací,
tan sólo un beso me ha dado este hombre que está aquí.

Binissalem

Variants a Artà

- (v. 3ab): - *Buenas tardes, mora bella; buenas tardes, mora linda.*
(v. 7a): - *¿Quieres venir a España?*
(v. 10a): - *La ropa, ¿en dónde, señor, (- Y esa ropa caballero,)*
(v. 11a): - *La de lino y la de Holanda (- La más bonita y bordada)*
(v. 11b): *junto a mí la llevaría.*
(v. 11-12): - *La mejor, la cogeremos; la peor, la tiraría.*
(v. 12ab): - *La más sucia y la más rota junto al río se iría.*
(v. 13a): *Al pasar aquellos montes (Cuando fueron por los montes*
(Al pasar por aquellos montes)
(v. 13b): *ella a reir se ponía. (la mora a reir se ponía.)*
(v. 14ab): - *¿De qué ríes linda mora? (¿De qué ríes? – le decía.)*
(v. 18a): *Cuando llegó por los bosques (Cuando fueron por los bosques)*
(v. 18b): *ella se puso a llorar.*
(v. 19ab): - *¿Por qué lloras, linda mora? ¿De qué lloras? - le decía.*
(v. 20ab): *Yo lloro porque mis padres por estos bosques venían*
(v. 22b): - *Mi padre es don Juan de Olivo (sic)*

205. LA VUELTA DEL MARIDO (II)

- Estaba la Coronela sentadita en el balcón.
Sale el Teniente y le dice: - Señora, ¿qué hace aquí?
- Yo espero a mi marido; de la guerra ha de venir.
Di, ¿de dónde viene usted?
- 5 - He venido de la guerra por casarme con usted.
- ¿No habrá visto a mi marido por la guerra alguna vez?
No conozco a su marido ni tampoco sé quien es.
Déme las señas, señora, que lo debo conocer.
- 10 - Es un hombre guapo y rubio, gentil hombre y cortés;
lleva las medias de seda, zapatillas a lo inglés;
en la punta de la espada, lleva señas de marqués,
y pendiente de su cuello lleva un pañuelo francés
que le bordé de pequeña, siendo niña lo bordé,
y en la cofa de la gorra el retrato de Isabel.
- 15 - Con las señas que me ha dado, su marido muerto es;
en Valencia lo mataron en casa de Canadés;
y dejó en el testamento que me case con usted.
- Esto yo no lo haría, esto yo no lo haré.
- 20 Siete años hay que espero; otros siete esperaré
Si a los catorce no viene, monjita me *serraré*.
Todos los muebles y alhajas por monedas los *vendré*,
y el dinero que me sobre a los pobres lo daré;
y una hija que yo tengo conmigo la pasaré,
y mi hijo Francisquito irá a servir al Rey:
- 25 ha muerto el padre en la guerra, que *muiri* el hijo también.

- Desgraciadita María, desgraciada mujer,
 tú hablas con tu marido y no lo puedes conocer.
 Dame un abrazo, María, que yo soy tu amante esposo.
 He venido de la guerra para estar con ti dichoso. Sóller

Variants a Artà

- (v. 2b): - *Señora, ¿qué espera usted?*
 (v. 9a): - *Es un joven alto y rubio, (- Es un joven guapo y rubio,)*
 (v. 11b): *todas las señas del Rey,*
 (v. 13b): *de pequeña le bordé,*
 (v. 16ab): *y murió en Valencia en casa de un genovés;*
 (v. 17a): *y dejado en el testamento (en el testamento ha puesto)*
 (v. 19a): *Siete años ha que le aguardo, (Siete años hay que espero,)*
 (v. 19b): *otro siete guardaré. (siete más yo guardaré.)*
 (siete más esperaré.)
 (v. 20b): *monjita me encerraré. (yo monja me cerraré.)*
 (v. 23ab): *los cuatro hijos que tengo, muy bien los colocaré:*
 una con doña María, otra con doña Isabel;
 la más pequeña de todas, que me traiga de comer:
 (v. 24a): *el otro hijo que tengo,*
 (v. 24b): *le mando a servir al Rey (a la guerra el mandaré,)*
 (v. 25a): *que donde ha muerto su padre (que allá donde murió su padre,)*
 (v. 25b): *que muera el hijo también.*
 (v. 26a): - *Desgraciada María, (Detente, Isabelita,)*
 (Calla, calla, Isabelita,)
 (v. 26b): *detente, que soy yo*
 (v. 29b): *por vivir con ti dichoso. (para llamarme dichoso.)*

230. T A R Q U I N O (II)

- El Rey tenía un hijo que Tarquino se llamaba,
 y una tarde de verano se enamoró de su hermana.
 Al ver que no podía ser, se puso enfermo en la cama.
 Su padre subía a verlo tres veces a la semana:
- 5 - ¿Quieres que te mate un ave de esas que corren por casa?
 - Quiero una taza de caldo y que lo suba mi hermana. –
 Y subió ella solita a servir a su hermano.
 Y subió las escaleras con el traje de verano
 y la tacita de té que llevaba por su hermano.
- 10 Al ver la taza de té, el muerto resucitaba.
 - Buenos días, hermanito; buenos días en la cama.
 - Los dolores que yo paso para ti los estoy pasando. –
 Ya la coge de la mano, la tira sobre su cama.
 Ella, que se ve cogida, de esa manera se exclama:
- 15 - Hermano, como buen hermano, no me quieras deshonorada.

- No te muevas, no te muevas, no te muevas de la cama.
- No me mires, hermanito, no me mires deshonrada,
- y Dios guardará un castigo para papá y mi hermano. –
- Sacó un pañuelito blanco y los ojos le enjugaba.
- . . .
- 20 Al bajar por la escalera, su padre se la miraba.
- La miró por la cintura: - Parece que estás casada.
- Papá mío, papá mío, no me mires deshonrada. –
- . . .
- Un día del mes de abril, nació una flor encarnada
- que por nombre le pusieron “el Rey de toda España”.
- 25 No llores, niño, no llores, que tu llanto me da pena.
- ¿Qué dirán si un niño llora en casa de una soltera?

Banyalbufar

Variants a Artà

- (v. 3b): *malito cayó en la cama.*
- (v. 5b): *de las que vuelan por casa?*
- (v. 6a): *Sólo una taza de caldo*
- (v. 10a): *Cuando la vio tan bonita,*
- (v. 14b): *y de este modo le hablaba*

233. BLANCAFLOR Y FILOMENA (II)

- Por las calles de Madrid se pasea Filomena
con sus dos hijas queridas bajo de una limonera.
El Rey turco paseando se enamoró de una de ellas:
se casó con Blancaflor; Filomena es más pequeña.
- 5 Al cabo de siete meses, Rey Turco se fue a la guerra.
No se va a la guerra, no; él va a casa de su suegra.
Su suegra lo recibió con alegría y contento.
- Bienvenido seas, Turco. – Bienamada seas, suegra.
 - Turco, Turco, ¿a qué has venido? Mi hija, ¿cómo se encuentra?
- 10 - Los nueve meses pasados, su hija se encuentra buena.
Lo que más me ha encargado que le lleve a Filomena,
hija suya, hermana nuestra; le daré cuanto ella quiera.
- Esto sí que no lo harás, porque Filomena es bella.
 - Yo la trataré muy bien, como hija suya y nuestra. –
- 15 El reloj toca las cuatro, Filomena ya *se entrega*.
Se puso el vestido blanco, calzadita media seda.
Ya la monta en el caballo y se la lleva a su tierra,
allí juntitos los dos, el cuñado y Filomena.
- A la mitad del camino, con palabras la requiebra:
- 20 palabritas del cuñado, palabritas pa ofenderla.
- Demonio de cuñadito, el demonio ya te tenta!
 - O me tenta o no me tenta, no me deja de tentar.
- Ocasión que tengo ahora, no la dejaré escapar.
Él la bajó del caballo, la sube de peña en peña.

- 25 - Te voy a cerrar los ojos y te arrancaré la lengua. –
 Por allí pasó un pastor, San Juan Bautista lo era.
 Con las señas que le dio, papel y pluma pidiera.
 - Si yo tenía papel, una carta escribiría
 (la tinta yo la pondré con la sangre de mis venas)
 30 para entregar a mi hermana de parte de Filomena.
 Pastor, si vas a mi tierra, me harás este favor
 de entregar esta cartita a mi hermana Blancaflor,
 de su hermana más pequeña
 deshonoradita en el bosque y sin ojos y sin lengua. –
 35 Y cuando el Turco llegó, su mujer sabe la nueva.
 Lo primero que le dice: - ¡Oh, qué carita más bella!
 ¡Jesús, qué cara tan dulce! ¡Jesús, qué cara tan bella!
 - Vamos, Turco, a cenar, que tengo una rica cena.
 - ¡Oh, qué carnita más dulce! ¡Oh, qué carnita tan buena!
 40 - Más dulces eran los ojos de la pobre Filomena,
 que está allí, en el bosque y sin ojos y sin lengua!
 - ¿Quién te ha portado esta carta? ¿Quién te ha portado tal nueva?
 - Ángeles hay en el cielo y pastores en la tierra.
 . . .
 45 Madres que tengáis hijas, casadlas en vuestras tierras,
 que ya veis lo que ha pasado a mi hermana Filomena,
 que está solita en el bosque deshonoradita y sin lengua. –
 . . .
 Se pegó tres puñaladas en medio del corazón:
 - Esta va por Filomena, esta va por Blancaflor,
 la tercera por el chiquillo el fruto de nuestro amor.
 50 Y esta para los pastores que han portado esta nueva. *Capdepera*

Variants a Artà

- (v. 1a): *En el jardín de León (En el río de León)*
 (v. 1b): *debajo de una palmera*
 (v. 2ab): *se pasean dos hermanas Blancaflor i Filomena.*
 (v. 5a): *A los seis meses de estado,*
 (v. 5b): *el Turco se fue a la guerra. (Turco se fue a la guerra.)*
 (v. 17a): *Ya los montan a caballo,*
 (v. 17b): *a su tierra se la lleva, (caminito de su tierra,)*
 (v. 24b): *la puso de peña en peña.*
 (v. 26b): *que guardaba las ovejas;*
 (v. 27a): *y con señas muy comunes (li fa senyes molt comunes)*
 (v. 27b): *pa que una carta escribiera.*
 (v. 39a): *Más dulces eran los besos*
 (v. 48b): *que lo llevas en tu seno.*

245. DE FRANCIA VENGO, DE FRANCIA

- De Francia vengo yo, de Francia, en busca de una mujer.
Me encontré con una dama que me supo responder.
- Niña, si quieres venir por determinio de un año,
te calzaré y vestiré y te regalaré un sayo.
- 5 - Una niña como yo no se vende por un sayo,
ni tampoco por doblones ni per el dinero amado.
Caballero, si usted quiere de mi honor disfrutar,
me ha de dar cuanto le pida, nada me ha de faltar.
Le pido una casa nueva con ventanas y balcones,
10 todos mirando a la plaza, que le cueste mil millones.
Docena y media de sillas y otra media de sillones;
para amueblar esta casa, destine usted seis millones.
Las cortinas de mi alcoba, de terciopelo encarnado;
entre cortina y cortina, mi corazón dibujado.
- 15 En el cuarto donde habito, ha de haber dos colchones
con almohadas de lana, si quiere tener amores.
Y la alfombra de mi cuarto ha de ser bordada de oro
y los sillones de plata, y así me dará gusto en todo.
Y la colcha de mi cama ha de ser de *cañamás*,
20 las sábanas de hilo fino: Así gusto me darás!
Y una peina de platino también me ha de comprar,
porque por las mañanitas yo me tengo que peinar.
Siete esclavos que me sirvan y que me lleven temor:
con una sola mirada, se metan en un rincón.
- 25 Siete vestidos al año también he de menester;
si me los hace de seda, mejor los recibiré.
De mi casa hasta la iglesia ha de sembrar una parra,
porque, cuando vaya a misa, el sol no me dé en la cara.
Un coche con cuatro mulas también he de menester
30 porque soy niña bonita y no puedo andar a pie.
- Quédese con Dios, Señora; mañana ya volveré.
No es mucho lo que usted pide si encuentra quien se lo dé. *Colònia de Sant Pere*

Variants a Artà

- (v. 1a): *Un joven vino de Francia (Un francés vino de Francia)*
(v. 2ab): *Se encuentra con una niña mas supo corresponder.*
(v. 4b): *si usted me entrega el paño.*
(v. 7ab): *Señorito, si usted quiere de mi hermosura gozar*
(v. 8a): *me ha de dar lo que le pido,*
(v. 9ab): *Lo primera es una casa que ha de costar diez millones,*
(v. 10a): *que ha de caer en la plaza (y han de mirar en la playa)*
(v. 10b): *sus ventanas y balcones.*
(v. 11b): *y redobla de sillones.*
(v. 12ab): *Para adornar esta casa, que le cueste diez millones.*
(v. 15a): *En la cama que yo duerma*
(v. 17a): *la sala que yo piso*

(v. 17b): *ha de ser bordada en oro (ha de ser de oro de oro) (sic)*
 (v. 25ab): *Cuatro vestidos al año tengo yo que menester;*
 (v. 26ab): *y si me los da de seda, más bien los recibiré.*
 (v. 27ab): *De mi casa a la iglesia ha de plantar una parra*
 (v. 29a): *me tendrá usted que dar,*
 (v. 30a): *porque soy delicadita,*
 (v. 30b): *señorito, en el andar. (señorito, del andar.)*
 (v. 31ab): *- Buenas tardes, señorita; yo no sé si volveré.*
 (v. 32ab): *No es nada lo que usted pide si hay alguien que se lo dé.*

246. MADRE, A LA PUERTA HAY UN NIÑO (I)

- Madre, a la puerta hay un Niño, más hermoso que el sol bello.
 Tiritando está de frío y, en la frente, un lucero.
- Pues, ve y dile que entre, se calentará,
 porque en esta tierra, no hay caridad. –
- 5 Entre el Niño muy cortés, dándole los buenos días
 a los amos de la casa y a todos los que allí había.
 La patrona le dice: - Siéntate, muchacho,
 que hace mucho frío y vienes descalzo. –
- 10 Pasa el Niño y se calienta i estándose calentando,
 le pregunta la patrona: - ¿De qué tierra i de qué patria?
 - Mi Padre es del cielo, mi Madre del Edén.
 Yo vine a la tierra para padecer.
- Niño, si quieres cenar, se te dará al contado,
 y en casa te quedarás como hijo muy estimado. –
- 15 El Niño ha respondido: - Eso no, señora,
 que tengo una Madre que el cielo le adora.-
 Estando cenando el niño, empieza a lagrimear.
- Dime, Niño, por qué lloras, en vez de cena que hay? (sic)
 - Mi Madre, de pena, no podrá comer,
 20 y aunque tenga gana, no tendrá con qué,
- Niño, ¿quieres a tu Madre? - Sí, señora, que le quiero.
 Tres días que no la he visto, tres años me parecieron.
 Si usted me dijera donde ella se encuentra,
 de rodillas fuera hasta encontrarla.
- 25 - Harás la cama a ese Niño, en la sala, con primor.
 - No me haga usted, señora, que mi cama es un rincón.
 Mi cama es el suelo, desde que nací,
 y hasta que me muera ha de ser así. –
- 30 Al otro día siguiente, el Niño se levantó,
 diciéndole a la patrona que se quedara con Dios.
 Que se iba al cielo, donde era su casa,
 donde iremos todos, a darle las gracias.
 Al otro día siguiente, el Niño estaba en la puerta,
 con dos fanegas de trigo y, en las manos, dos pesetas.

- 35 - Señora patrona, tome usted la paga.
Lo que no fue anoche, ha sido esta mañana.

Ciutat

Variants a Artà

(v. 11ab): - *Mi Padre del cielo, mi Madre también,*
(v. 12ab): *y yo, tan chiquitito, nacido en Belén.*
(v. 17b): *se ha puesto a llorar.*
(v. 24ab): *me iría enseguida para encontrarla.*
(v. 29ab): *Y al día siguiente, cuando se levantó,*
(v. 30ab): *dice adiós a aquella gente dándoles la bendición.*

248. ANUNCIACIÓN, DUDAS DE SAN JOSÉ,
NACIMIENTO Y CAMINO A EGIPTO

- El arcángel Gabriel viene a darle la embajada.
María, que recta es, al punto queda turbada.
María le dice: - Esclava soy yo
del eterno Padre que a ti te envió.
5 Estando una día la Virgen ocupada en sus faenas,
miró al tierno José y al punto turbado queda.
- ¿Qué es esto que miro? ¿Qué es eso, encanto?
Mi esposa está encinta y yo no me engaño.
Tan jovencita y tan bella, me la tengo que llevar. –
10 En vista tan amorosa, el pobre viejo, ¿qué hará?
- Me iré a un desierto y a Dios rogaré
para que me ampare mi vida y mi bien. –
Y al punto ya de partir, pide a Dios consejo
y a dárselo bajará un ángel del cielo.
15 - Mi esposa en estado y yo estaba ausente.
¡Ay, cuando se sepa! ¿Qué dirá la gente?
José le dijo a María: - Ropa hemos de llevar,
porque somos forasteros y todos nos mirarán. -
María le dice: - No tengas cuidado,
20 que vendrá constante Dios a nuestro lado. –
José le dijo a María al punto de caminar
que tomara aquellas cosas de pura necesidad;
porque el camino era largo, y su tierna esposa
iba caminando, escogida rosa...
25 Emprendieron el camino y llegaron a Belén,
y en un portal sin abrigo nació Jesús nuestro bien.
Allí le adoraron ángeles y pastores.
Los tres Reyes Magos le ofrecieron dones.
Camino de Egipto van huyendo del Rey Herodes.

. . .

30 Por el camino han pasado frío, hambre y calores.
 El Niño lo llevan con mucho cuidado,
 porque el Rey Herodes quiere degollarlo.
 Caminan más adelante y a un labrador que allí vieron
 le ha preguntado la Virgen: - Labrador, ¿qué está haciendo?
 35 - Señora, estoy sembrando piedras para de aquí a un año.
 - Pues, si piedras siembras, piedras se te vuelvan!
 Pasarás dentro de poco a recogerlas. –
 Fue tanta la cantidad que Dios le mandó de piedras
 que parecía el bancal una grandísima sierra.
 40 Ese fue el castigo que Dios le envió,
 por ser malhablado aquel labrador.
 Caminan más adelante y otro labrador que vieron
 le ha preguntado la Virgen: - Labrador, ¿qué estas haciendo?
 Y el labrador le dice: - Señora, sembrando
 45 ese poco trigo pa de aquí a un año.
 - Venga mañana a segarlo sin ninguna detención,
 que esta fineza se la hace el divino Redentor.
 Y si por nosotros vienen preguntando,
 dirás que nos viste estando sembrando.
 50 - Mientras trabajaba, cierto que los vi
 a los tres juntitos pasar por aquí. –
 El labrador muy contento marchó a su casa
 diciéndole a su mujer todo lo que pasa.
 Su mujer le dice: - Pues no te detengas,
 55 busca los peones y vete a la siega.
 ¡Oh, qué linda suerte! ¡Oh, don singular,
 el Rey de los cielos nos quiso otorgar! –
 Buscan, pues, los segadores otro día de mañana,
 para ir a segar el trigo que de seco se pasaba.
 60 Ni por los nacidos ni por los nacer
 no se vio en el mundo trigo como aquel.
 Al punto ya de segar, cuatro hombres a caballo
 por un niño, una mujer y un viejo iban preguntando.
 Y el labrador dice: - Cierto que los vi
 65 sembrando este trigo pasar por aquí.
 - ¿Qué señas trae esa gente? - dijo al punto al labrador.
 - La mujer es muy bonita y el Niño es un sol
 y el hombre parece que es algo más viejo,
 que le lleva a ella, quince años, lo menos. –
 70 Se miran unos con otros y mil reniegos echaban
 porque no habían logrado el intento que llevaban.
 Y el intento era de llevárselos presos
 para presentarlos a Herodes soberbio.
 Sagrada Virgen María, por vuestra huida a Egipto,
 75 amparadme, Madre mía, por vuestro divino Hijo.
 Su amor y su gracia, también la victoria
 de vernos un día juntos en la gloria. Amén.

Ciutat

Variants a Artà

- (v. 1b): vino a darme la embajada,
(v. 2ab): que María recta es (sic) y al punto quedó turbada.
(v. 4b): que Dios le envió.
(v. 6a): vio al tierno José
(v. 9a): Tan pequeñita y tan bella,
(v. 12a): a Dios que me ampare
(v. 13b): su consejo se quedó (sic)
(v. 33/34): Huyendo del rey Herodes, a un labrador encontraron.
María le preguntó: - Labrador, ¿qué estás sembrando?
(v. 35a): - Estoy sembrando piedras
(v. 38/39): Fue tanta la multitud que Dios le envió de piedras,
que se puso un bancal como si fuese una sierra.
(v. 45b): para de aquí a otro año. (para el otro año.)
(v. 46-47): - Vuelva mañana a segar lo sin ninguna tentación, (sic)
y este milagro lo ha hecho tu divino Redentor.
(v. 48ab): Si acaso vinieran por mí preguntando,
(v. 52-53): El labrador se fue a su albergue muy contento y holgazán (sic)
y a su mujer le cuenta todo lo que pasaba.
(v. 68-70): En cambio el hombre, ya verán ustedes que es mucho mayor.
Al rodar de los caballos miles reniegos echaban
(v. 71a): de ver que no había logrado

* * * * *

